

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİÎ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU ALT KOMİSYON TUTANAKLARI

07/01/2019 Pazartesi

7 Ocak 2019 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.08

BAŞKAN: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

(Oturum, Geçici Başkan Ahmet Çolakoğlu tarafından açıldı)

BAŞKAN – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının kıymetli bürokratları, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun yeterli çoğunluğu vardır. Komisyon Başkanlık Divanı üyesi olarak, 25 Aralık 2018 tarihli Komisyon toplantısında oy birliğiyle alınan karar gereğince kurulan alt komisyon toplantısını açıyorum.

Gündemimizde, İstanbul Milletvekili Sayın Nevzat Şatroğlu ve arkadaşlarının verdiği (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi yer almaktadır.

Usule dair kararlaştırmamız gereken bazı hususlar bulunmaktadır.

İlk konu alt komisyon başkanlığının seçimiyle ilgilidir.

Başkanlığımıza bu konuda önerge verilmiştir, başka bir önerge bulunmamaktadır.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Başkanlığına

Alt komisyon üyelerimizden Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun alt komisyon başkanlığı için aday gösterilmesini arz ve teklif ederim.

Şahin Tin

Denizli

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edilmiştir.

Ayrıyeten çok teşekkür ediyorum.

Usule dair ikinci konuyu sizlerin değerlendirmesine sunuyorum değerli komisyon üyeleri; uygun görülürse, öncelikli olarak sivil toplum kuruluşlarını dinleyelim ve müteakiben de teklife geçelim.

Çok sayıda sivil toplum kuruluşumuzun katılımı söz konusudur. Bu çerçevede, söz alacak STK temsilcilerimizin olumlu ve olumsuz görüşlerinin değerlendirilmesini, tespit ve önerilerinin somut ve spesifik olarak ilgili maddelere ilişkin belirleme çalışmalarının verimliliği açısından önem taşımaktadır.

Kanun teklifindeki maddelerin sıralanmasına göre maden sektöründe faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarımızı öncelikli olarak dinleyelim, müteakiben petrol ve LPG piyasasındaki ilgili sivil toplum kuruluşlarını dinleyeceğiz.

Katılım sağlayan sivil toplum kuruluşlarımızın bir listesi vardır. Bu STK'lerimizin içinde Türkiye Madenciler Derneği, İstanbul Maden ve İhracatçılar Birliği, Ege Maden İhracatçıları Birliği, Altın Madencileri Derneği, Kömür Üreticileri Derneği, Agrega Üreticileri Birliği, Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği temsilcileri aramızda.

Evet, maden sektörlerinin temsilcileri olarak görüş bildirmek isteyen Türkiye Madenciler Derneğinden temsilci var mı değerli arkadaşlar...

Buyurun.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ BAŞKANI ALİ EMİROĞLU - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar ve sektörün değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ali Emiroğlu, Türkiye Madenciler Derneği Başkanım. 1948 yılında kurulmuş, üretimin de yaklaşık yüzde 85'ini temsil eden bir sivil toplum kuruluşunun Başkanlığını yürütüyorum.

Ben kanunla ilgili şunu belirtmek istiyorum; 3213 sayılı Maden Kanunu 1985 yılında kanunlaşmış ve yaklaşık otuz üç-otuz dört yıldan bu yana sektörün belli dönemde son derece ileri gitmesini sağlamış bir Kanun. Ancak yıllar içinde geçirilmiş 4 tane ana değişiklik ve onlarca madde üzerindeki değişiklik şu an madencilik sektörüne bu Kanun'u cevaz vermeyecek hâle getirmiş durumda. O yüzden de yapılacak her değişikliğin bu Kanun'da yeni yamalar oluşturacağını ve sektörün gelişimine katkı sağlamayacağını düşünüyorum.

Önerimiz, sıfırdan yeni bir kanunun yapılması, sektörün bileşenlerinin de görüşleri alınarak, katkıları alınarak, Bakanlığın öncülüğünde yeni bir kanunun yapılması ve bu yeni kanunla da bu sektörün gerçekten de hak ettiği yere ulaşmasını sağlamak, bizim temel önerimiz bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Ali Bey'e verdiği görüşlerden dolayı teşekkür ediyoruz.

Evet, şimdi Maden Mühendisleri Odası adına arkadaşımıza söz veriyorum.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL - Saygıdeğer Komisyon üyeleri, hepinizi Maden Mühendisleri Odası adına saygıyla selamlıyorum.

Ayhan Yüksel, Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Türkiye Madenciler Derneğinin önerilerini, görüşlerini de söyleseydi Ali Emiroğlu Bey...

BAŞKAN – Görüşlerinizi, önerilerinizi yazılı olarak da bizlere iletirseniz bu konuda çalışmalarımızda daha faydalı olur.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ BAŞKANI ALİ EMİROĞLU – Tabii, ortak çalışmalar yapıldı aslında STK'ler tarafından, bu çalışmayı bütün Komisyon üyelerine iletmiştik, tekrardan iletceğiz.

ŞAHİN TİN (Denizli) - Onlar var da burada, söyleyeceği ilave bir şey var mı diye ben sordum.

BAŞKAN – Şahin Bey, zaten bütün STK'lerin önerilerini bizler yazılı olarak Komisyon üyelerimize şu anda dağıttı, bunlardan hariç tekrar bir öneriniz olursa -Şahin Bey ve Fuat Bey'in demek istediğini da yazılı olarak iletebilirsiniz anlamında.

TÜRKİYE MADENCİLER DERNEĞİ BAŞKANI ALİ EMİROĞLU – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri; hepinizi odamız ve üyelerimiz adına saygıyla, sevgiyle ve dostlukla selamlıyoruz.

Maden Kanunu üzerine genel görüşlerimizi aktarmak istediğimizde önümüze şu çıkıyor: Bildiğiniz üzere ülkemizdeki ilk maden kanunu 1954 yılında 6309 sayılı Kanun'la çıktı ve bu Kanun otuz bir yıl ülkemizdeki madenciliği idare etti. Daha sonra -biraz önce Sayın Başkanın söylediği üzere- 1985 yılında 3213 sayılı Maden Kanunu çıktı. Ancak bu Kanun da önemli atılımlar yaptıktan sonra bu Kanun'da 4 ana değişiklik, 4 de tali değişiklik yapıldı ve şu anda maddeleri içerisinde bazı uyumsuzluklar da oluşmaya başladı. Bizim de genel anlamdaki görüşümüz, sektörün diğer bileşenlerinde olduğu gibi bu kanunun bir bütünlük hâlinde, sektörün tüm bileşenleriyle birlikte yeniden ele alınarak -3213'te

olduğu gibi 6309’da olduğu gibi- baştan ele alınarak geliştirilip tutarlı, sektörün önünü açacak bir kanun olmasıdır. Biz de bu konuda sektörün diğer bileşenleriyle birlikte odamız adına elimizden geleni yapmaya hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL - Bu konudaki görüşlerimizi biraz sonra Komisyona dağıtacağız, maddeler üzerinde genel görüşlerimiz de ayrıca vardır.

BAŞKAN – Hazır mı onlar şu anda?

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI AYHAN YÜKSEL – Evet.

BAŞKAN – Hızlı bir şekilde dağıtırsanız sevinirim.

Evet, madencilik sektörü adına konuşmak isteyen başka STK kuruluşumuz var mı burada?

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Madencilik Meclisinin Başkan Yardımcısı, buyurun.

TOBB MADENCİLİK MECLİSİ BAŞKAN YARDIMCISI MEHMET YUNUS ŞAHİN - Sayın Başkanım, değerli hazırun; hepinizi Odalar Birliği adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Mehmet Yunus Şahin, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Madencilik Meclisi Başkan Yardımcısı, Aydın Sanayi Odası Başkanı.

Sayın Başkanım, biraz evvel sektördeki diğer arkadaşlarımızın da bahsettiği gibi 1954 yılında 6309 sayılı Kanun’la ve 1963 yılında, 271 sayılı Kanun’la değişiklik yapıldı ve nihayet 1985 yılında 3213 sayılı Kanun ve arkasından 3 kanun daha yapıldı ve ilavelerle artık ben kırk beş yıllık bu mesleğin içinde bir insan olarak Kanun’u takip etmekte zorlanıyorum ve edemiyorum. Profesyonel insanlar bu Kanun’u artık yanına iki üç ciltlik kanunları koyarak takip etmek durumunda. Yani tabiri caizse -onu kullanmayayım- yani zor bir şekilde bu Kanun’u takip ediyoruz veya edemiyoruz. Onun için bu kanunun geri çekilip yeni bir kanun yapılmasını öneriyoruz biz de Odalar Birliği olarak.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Madencilik Meclis Üyemiz Ramazan Yön Bey, konuşmasını yapmak üzere buyurun.

ANKARA SANAYİ ODASI MADENCİLİK SANAYİ MECLİS ÜYESİ RAMAZAN YÖN – Sayın Başkanım, sayın Meclis üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Temelde sayın başkanların dile getirdiği konularla hemfikiriz. Kanunun geri çekilmesi ve sektörle birlikte yeniden bir çalışma yapılmasını teklif ediyoruz. Gerekli katkıyı da sektör adına sağlayacağımızı taahhüt ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Jeoloji Mühendisleri Odası adına Hüseyin Alan Bey, buyurun.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim, değerli katılımcılar; öncelikle hepinizi şahsım ve Jeoloji Mühendisleri Odası adına saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Arkadaşlarımız da ifade etti, 3213 sayılı Yasa gerçekten de çok sayıda değişikliğe uğramış durumda şu ana kadar. Peki, bu değişiklikler gerçekten madencilik sektörünün önünü açtı mı veya gayrisafi millî hasılamıza ne kadar etkide bulundu; yüzde 3’ten, 4’ten daha fazla bir katkıyı sağlayabilecek şekilde geliştirildi mi? Hayır. Bugün Meclise sevk edilen mevcut düzenlemenin de bu içerikten uzak

olduğunu, çok sayıda değişiklikler yapıldığını görüyoruz. Bu nedenle biraz önce arkadaşımızın da ifade ettiği üzere bunun mutlaka geri çekilmesini arzu ediyorum. Çünkü madencilik sektöründe hepimiz de biliyoruz ki madenler, milyonlarca yıllık süreç içerisinde oluşan, oluştuktan sonra da gerçekten tüketilen, bir daha geri kazanılamayan kaynaklar. Bu kaynakların uluslararası norm standartlara göre aranması, araştırılması, çevreye duyarlı bir şekilde işletilerek toplumsal faydanın yaratılmasını arzu ediyoruz. Hazırlanan bu teklifin biz bu anlayıştan uzak olduğunu, ülke ekonomisine de önemli bir katkı getirmeyeceğini, bütünsel bir anlamda Madencilik Kanunu'nun yeniden ele alınması gerektiğini, uluslararası gerçekten norm, standartlara uygun olarak aranması, araştırılması, çevreye duyarlı bir şekilde işletilmesi, uç ürüne dönüştürülerek de toplumsal faydanın artırılmasını arzu ediyoruz. O nedenle bütün sektör bileşenlerinin içerisinde yer aldığı yeni bir maden kanununa bu ülkenin ihtiyacı olduğunu düşünüyoruz. Palyatif çözümlerle sorunların çözülmediğini ifade edeyim.

Mühendislik anlamında da yaklaşık 20 bin jeoloji mühendisini ilgilendiren bu yasal düzenleme maalesef meslek örgütlerinin görüşü alınmadan buraya sevk edilmiş durumda; bunu da bir eleştiri olarak ifade edeyim.

Sayın Başkan, bir arzumuzu da sizden rica edeceğim. Şimdi buraya gelirken içeriye girmekte zorlandık. Bu çalışmalarımız süresinde düşüncelerimizi rahat bir şekilde ifade etmek için özellikle isimlerimizin kapıya bildirilmesini arzu ediyoruz; onu da ifade edeyim.

Ben hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

Biz teşekkür ederiz.

Altın Madencileri Derneği Başkanımız Hasan Yücel Bey, buyurun.

ALTIN MADENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI HASAN YÜCEL – Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, özellikle çevre standartları, uluslararası standartlar, iş kazaları nedeniyle madencilik sektörü çok ciddi sıkıntılar yaşıyor. Kanunun uluslararası normda olmaması nedeniyle Hükümet de Bakanlık da dönem dönem yeni düzenlemelere ihtiyaç duyuyor. Uluslararası standartlara geçişle ilgili çok ciddi çalışmalar var, bunun da çok sancılı olduğunu biliyoruz. Çünkü madencilik kültürümüz, yapımız, sistemimiz, ruhsat hukukumuz çok eski. Bu çağda bu yapıyla bu işin sürdürülebilir olması mümkün değil. Altın Madencileri Derneği olarak yönetim kurulumuzda konuyu ayrıca istişare ettik.

Türkiye, Avrupa'nın en büyük altın üreticisi. Bakın, biz madenlerimizi bilmiyoruz, madenlerimizin potansiyelinin farkında değiliz. 2000'li yıllarda yine bu Mecliste Madenleri Araştırma Komisyonunda çıkan raporda Türkiye'de maden olmadığı, büyük maden olmadığı ifade ediliyordu. Bu nedenle de Bakanlık çok ciddi önlemler, ciddi düzenlemeler, ciddi komisyonlar, ciddi kurumlar kuruyor. Burada bir denge gözetmek durumundayız. Eski haklar var, yeni haklar var, yeni sistem var. Bu yasayla ilgili de bizim itirazda bulunduğumuz maddeyle ilgili yine Komisyon Başkanımızın yaptığı toplantıda 5-6 tane maddeyle ilgili itirazlarımızı bildirdik, Bakanlık yetkilileri de oradaydı ve bir mutabakata vardık. Özellikle 8'inci madde, bu ruhsatların beş yıl içerisinde denetim sonucu iptal maddesi, altın madenciliğiyle ilgili devlet hakları konusu, yine nezaretçilere uygulanan cezaların yanıtıcı olmasıyla ilgili konu, 13'üncü maddede ruhsat bedelleri ve 17'nci maddede görünür rezervin beş yıl içerisinde ortaya koyulması işletme ruhsatlarıyla ilgili. Bunlarla ilgili Bakanlık yetkilileri ve Komisyon Başkanımız bizim önerilerimizi dikkate aldı. Eğer bu şekliyle önerilerimiz dikkate alınacaksa, biz bu kanunu -ve birkaç madde daha var- bu şekilde çıkmasında bir sakınca görmüyoruz ama benim katıldığım konu da var, bu şekliyle madencilik faaliyetlerinin Türkiye'de yürütülmesi artık mümkün değil. Bu önlemlerin hızlı bir şekilde alınıp uluslararası normlarda bir yasa düzenlemesine ihtiyaç var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Ege Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Sayın Mevlüt Kaya Bey, buyurun.

EGE MADEN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ BAŞKANI MEVLÜT KAYA – Sayın Başkanım, değerli vekillerim ve Enerji Bakanlığımızın değerli bürokratları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada madde madde konuşmak tabii ki önemli ama biz madencilerin en büyük sıkıntısı önümüzü görememek. Ben tek bir şeyle örnek vermek istiyorum, hatta bunu Ege Maden İhracatçıları Birliği olarak biz Türkçeye de çevirdik. İtalya, bugün özellikle doğal taştan dünyanın en önde gelen ülkelerinden birisi ve 24 sayfalık bir kanunla İtalya, dünya devi olan bu ülke 24 sayfalık bir kanunla madencilikini yürütüyor; yani o 24 sayfayı madencilik yapan bütün bileşenler okuyup yürütebiliyor.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; madencilikle ilgili en uç bir örnek vermek istiyorum. Sayın vekilim, Denizli milletvekillerimiz de bunu bilir; yüzde 3 ile yüzde 1,5’la, özellikle doğal taştan yüzde 3’le yüzde 5’le çalışan bir sektöüz. Yani öyle çıkardığımız her parçayı satabilen bir sektör değiliz ama özellikle doğal taştan dünyanın en önemli ülkelerinden biriyiz ve en önemlisi de şu, inanılmaz bir renk seleksiyonuyla da biz Sayın Başkanım, Hükümetimizin de koymuş olduğu 2023’teki -eğer ciddi sıkıntılar olmazsa- o çıtaya gelebilecek bir sektöüz, maden sektöü; yani 15 milyar dolar, o yükseğe koyduğunuz çıtayı aşabilecek durumdayız. Şahsınızdan ve tüm Bakanlıktan, hepinizden gerçekten özel bir şey istemiyoruz. Bizim ortak derdimiz şu: Derdimiz ülke, derdimiz sektör ve kendi milli değerlerimiz.

Bir şey daha söyleyerek konuşmamı bitirmek istiyorum sizi rahatsız etmeden, özellikle bu kriz döneminde -tabii ki yapılması doğrudur ve sonuçlarını gördük- bir sürü sektöre ÖTV ve buna benzer indirimler yapılırken, çok özür diliyorum hepinizden, bu yasayla tam tabiriyle bize daha ilave yükler getirilmeye çalışılıyor. Biz milli enerji ve milli maden politikasıyla kendimizi artık görünür demeye başladığımız, Sayın Bakanlığımızın da başlattığı o operasyonla... En büyük sermayelerimizden birisi de moral ve gerçekten sektörün şu anda morali yok.

Hepinize sonsuz saygılar sunuyorum ve desteklerinizi bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sağ olun.

Ankara Sanayi Odasından Taşocakçılığı Komitesi adına Mete Özyörük Bey, buyurun.

ANKARA SANAYİ ODASI TAŞOCAKÇILIĞI SANAYİ MECLİS ÜYESİ METE ÖZYÖRÜK – Sayın Başkanım, çok saygıdeğer milletvekillerim ve Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, basın ve sektör temsilcileri; hepinizi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum.

Efendim, bizim de gördüğümüz kadarıyla bu kanunun yeni sistemde birtakım düzenlemelerle değiştirilmesi zorunluluğunun hâsıl olduğunu anlıyoruz. Ancak özellikle bizim sektörümüzde 2015’teki kanundan da itibaren çok ciddi sıkıntılarımız ve yüklerimiz var. Bu kanunda da tekrar bu yüklerimiz çok artırılıyor. Burada uluslararası sermaye var, altıncılar var, büyük madenciler var ama bizim gibi küçük, orta boy işletmelerin mümkün değil altından kalkamayacağı müeyyidelerle karşı karşıyayız. Bu ruhsat bedelleri korkunç artırılıyor, cezalar korkunç artırılıyor. Biz hakikaten çok cüzi kâr marjlarıyla çok büyük rekabet ortamında çalışıyoruz ve küçük, orta boy işletmeyiz. Bu kanunla sektörümüz gerçekten zaten can çekişiyordu, hakikaten çok büyük sıkıntıya düşer. Ruhsat güvenliğimiz, ruhsat yürürlüğüümüzün devamlılığı kalmaz. Biz yasayı okuduğumuzda hep karşımıza gelen ceza ve ruhsat iptali, ceza ve ruhsat iptali. Bu hâliyle bu düzenlemelerin tekrar yapılarak veyahut da -2015’ten gelen yasada da sıkıntılarımız var- geri çekilerek daha bizlerin önümüzü açabilecek, rahatlatabilecek, kucaklayabilecek bir kanun yapılırsa daha iyi olacağı kanaatindeyiz. Alt komisyondan talebimiz budur.

Çok teşekkür ediyorum. Hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Agrega Üreticileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Şevket Koruç Bey, buyurun.

AGREGA ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI ŞEVKET KORUÇ – Sayın Başkanım, değerli katılımcılar; Türkiye agrega sektörü adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye agrega madenciliği şu anda Avrupa Birliği ve bağlı ülkeler arasında 3'üncü sırada en fazla agrega üretimini yapan ülke durumunda. Yarattığı katma değer açısından baktığımızda ödenen devlet hakkı açısından kömür madenciliğinden sonra 2'nci sırada yer alıyor ve 25 bin kişiye şu anda doğrudan istihdam sağlayan bir sektörü temsilen burada karşınızda bulunuyorum.

Tabii, son yıllarda özellikle o günün koşullarına ayak uydurulması adına düzenlemeler oldukça sıklaşmıştır fakat çeşitli maddelerde yapılan bu şekilde palyatif düzenlemeler maalesef sektörü de öngörülemez hâle getirmiştir. Madencilik sektörünün geneline baktığımız zaman tabii yatırımcı ilk olarak oradaki rezerve ömrüne göre ve pazarın koşullarına göre bir analiz yapıyor, fizibilitesini yapıyor ve rezerv ömrü boyunca da elde edeceği gelir doğrultusunda yatırımı yapıp yapmama konusunda bir karar veriyor. Fakat bu süre zarfında -tabii bu da çok kısa bir süre olmamakta- sürekli olarak çeşitli kanun maddelerinde de değişikliklerin yapılması sektörü de az önce belirttiğimiz gibi öngörülemez hâle getirmektedir. Bizim de agrega sektörü olarak önerimiz, diğer STK'lerin de önerdiği şekilde bu kanun değişikliğinin Komisyondan çekilmesi ve topyekûn diğer STK'lerin de içinde bulunacağı bir çalışmayla bütün kanunun güncel koşulları da içine alacak şekilde yeniden ele alınması ve değiştirilmesi şeklindedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

İstanbul İhracatçılar Birliği Başkanımız Aydın Dinçer Bey, buyurun.

İSTANBUL MADEN İHRACATÇILARI BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI AYDIN DİNÇER – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, Sayın Bakanım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Maden ihracatı geçen seneye göre yüzde 3'lük bir düşüş yaşamıştır. 2013 yılından bu yana düşüş yaşayarak geldik. Bundan sonraki düzenlemelerde yeni bir maden kanununun topyekûn ele alınarak sektörle birlikte yeniden hazırlanıp diğer sektörlerde verilen teşvikler gibi –otomotiv, turizm, mobilya-madencilik sektörüne de bu yasa çalışmalarında üretilen ürünlerde destek amaçlı ihracatın artmasına yönelik, aynı zamanda da ürettiğimiz madenlerin diğer sanayi kuruluşlarının da ham maddesi olması dolayısıyla iç piyasada da etki ettiğimiz rakamlara bakarsak neredeyse 30 milyar dolara yakın bir sektöre aslında hitap ediyoruz. Dolayısıyla madencilik sektörünün önemi, ruhsat güvencelerimizin önemi, ruhsatların iptalinin çok kolay olmaması gerektiği. Çünkü ruhsat dediğimiz şey ocaklarımızın on beş yirmi sene bizlerin emek verdiği, yatırım yaptığı birer tesis olarak görülmesi, herhangi bir fabrikaya nasıl el konulamıyorsa dışarıda ruhsatların da çok kolay vaziyette iptal edilmemesi gerektiğine inanıyoruz.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Aydın Bey, biz de teşekkür ediyoruz.

Madencilik sektöründe bütün STK'lerimiz burada, söz isteyenleri dinledik. Yine ilaveten soruyorum tekrar, başka söz isteyen var mı?

Buyurun.

KÖMÜR ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ALİ ALTUNTAŞ - Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; Kömür Üreticileri Derneğini temsilen buradayım. Ruhsat güvenliği tabii ki çok önemli. Bu konuda işletmelerin yapacağı küçük birkaç hatadan dolayı ruhsatlarının iptal edilmesinin önüne mutlaka geçilmeli ama şöyle bir şey de konulmalı: Yani neticede her şey kurallara bağlı olarak

yürütülüyor. Cezalar, hataların tekrarı hâlinde belki caydırıcı şekilde artırılmalı ancak 3'üncü, 4'üncü hatadan sonra veya 5'inci hatadan sonra o cezalar ödenmezse ruhsat iptaline o şekilde gidilmeli. Böyle bir şey düşünülürse iyi olur gibi geliyor çünkü vatandaş üretim yapıyor ama hiçbir şey ödemiyor. Cezayı ödemiyor, SGK primlerini ödemiyor, KDV ödemiyor, vergi ödemiyor; üzerinde hiçbir şey yok ama ruhsatı var. E bu adamın da önüne geçmek lazım.

Bir de maden sahalarının üzerinde yapılan diğer yatırımlar, çıkarılan sahalar. Bununla ilgili Maden İşleri Genel Müdürlüğünün her türlü yatırımda mutlaka görüşünün alınması lazım. Geçmişte benzer sorunlar yaşadık. Adam geldi, maden sahasının üzerine baraj yapıyor. Baraj belli bir noktaya gelmiş, bitmek üzere. Aşağıda 100 milyon liralık kömür var ama Maden İşlerine fikir sorulmamış, görüş sorulmamış. Bu önemlidir diye düşünüyorum.

Bir de, Maden İşleri Genel Müdürlüğü şimdi MAPEG oldu, kurumsal bir evlilik yaptı. Bunu tarihe not düşmek üzere söylüyorum: Efendim, biz millet olarak kendi evliliklerimizi zor yürütüyoruz. Kurumsal evlilikler hiç yürümüyor. Bu konularda kurumları birleştirirken biraz daha dikkatli olmakta fayda var gibi geliyor.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Aydın Bey'e de çok teşekkür ediyoruz.

Madencilik sektörümüzde görüş bildirmek isteyen temsilcilerimiz var mı?

Buyurun.

TEMA VAKFI GENEL MÜDÜR YARDIMCISI HİKMET ÖZTÜRK - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri ve değerli katılımcılar; TEMA Vakfı adına katılıyorum.

Madencilik ve enerji sektörü doğal olarak çevremizle doğrudan ilişkili bir sektör. Bu sektörlerde çevre standartlarının yükselmesi bütün insanlığın ve aynı zamanda sahip olduğumuz çok övünülesi zengin biyolojik çeşitliliğimizin korunması açısından ve onların ürettiği hizmetler açısından da çok önemli. Biz genelde bu tür yatırımları yaparken aslında hep yatırım yapılan sektörün kendi getirileriyle ilgileniyoruz ancak bize doğanın sunduğu bedeller var, hizmetler var. Bunların bedelini ödemediğimiz için aslında pek dikkate almıyoruz. Bunları mutlak surette dikkate alıp maden işletmelerine ayrılacak yerlerde korunan alanlar açısından önemli yerler, bunun yanında orman ve meraların sunduğu özel hizmetleri dikkate alarak ekosistem hizmetlerinin bedelleri karşılığı buraya konulması gerektiğini düşünüyoruz çünkü Anayasa'nın 169'uncu maddesi bildiğiniz üzere kamu yararı dışında ormanların başka bir yere tahsis edilmesini engellemiştir. Kamu yararının tahsis edilmesinde de en önemli unsur toplumun tamamen yararlandığı ve herkese hizmet sunulan orman ve diğer doğal varlıkların sunduğu ekosistem hizmetlerinin de artık bir bedel olarak, bir kayıp olarak yasal düzenlemelerin içerisinde karşılaştırma bazı olarak ele alınmasının gerekli olduğunu, buna göre uygun olarak düzenlemeler yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Hikmet Bey'e teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, değerli Komisyon üyelerimiz; şimdi de petrol, akaryakıt ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren STK'lerimize söz vereceğiz.

İlk olarak da sektörden TÜPRAŞ Genel Müdürümüz Sayın İbrahim Yelmenoğlu Bey konuşacak.

TÜPRAŞ GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM YELMENOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, değerli hazırım; aslında bu kanuna ilişkin değişiklik önerilerimizi zaten TOBB kanalıyla sizlere iletmış bulunuyoruz. Ancak ben, özellikle yerli ham petrolün fiyatlandırılmasına ilişkin, 31'inci maddeye yönelik olarak tekrar söz almak istedim, tekrar teşekkür ediyorum sunduğunuz fırsat için de.

Yerli ham petrolün üreticisi ve bunu alanlar arasında çok sınırlı sayıda kesim. Dolayısıyla bizim önerimiz, bu ilgili tarafları kamu kurumlarımızın hakemliğinde bir araya getirerek çok teknik olan bu maddeyi orada çözmek, daha sonra bunu kanun teklifi hâlinde sizlere getirmek. Dolayısıyla bu, alt komisyonda gerçekten halledilmesi oldukça zor olacak teknik bir konu çünkü petrolün bütün özellikleriyle dikkate alınması gerekiyor, uluslararası piyasanın dikkate alınması gerekiyor. Dolayısıyla önerimiz, ilgili taraflar yani üreticiler, tüketiciler diye tarif edeceğimiz kullanıcılar -bu, TÜPRAŞ Rafinerisi ve Star Rafinerisi artık- ilgili kamu kuruluşlarımız, Enerji Bakanlığı ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu hakemliğinde bir araya gelip gerekli değişiklik önerisini sizlere sunabileceğimize inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz.

Elektrik Üreticileri Derneği Başkan Yardımcımız Sayın Korkut Öztürkmen Bey...

ELEKTRİK ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI KORKUT ÖZTÜRKMEN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; Elektrik Üreticileri Derneği olarak biz taslak yasayı inceleme fırsatı bulduk ve yorumlarımızı geniş bir şekilde hem Komisyonuza hem EPDK’ye hem de ilgililere iletmiş bulunuyoruz. Her ne kadar madenle ilgili maddeler öncelikli gibi görünse de bir torba yasa niteliğinde olduğu için, elektrik sektörümüzle ilgili de bazı düzenlemeler olduğunu görüyoruz. Bu düzenlemelerle ilgili yorumlarımıza ilaveten, elektrik sektöründe acil adım atılması ve sektöre destek verilmesi anlamında ve aynı zamanda çok açık olmayan noktaların netleştirilmesi anlamında ilave madde önerilerimiz de bulunuyor.

Komisyonunuzdan ricamız, bu taslağı görüşürken ilave madde önerilerimizi de dikkate almanız ve bunlar hakkında da tartışmalara olanak sağlamanızdır.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Petrol Ürünleri İşverenler Sendikası adına İmran Okumuş Bey...

PETROL ÜRÜNLERİ İŞVERENLER SENDİKASI GENEL BAŞKANI İMRAN OKUMUŞ – Sayın Başkan, değerli hazırun; ben de sizleri şahsım ve sendikam adına saygıyla selamlıyorum.

Tekliflerimizi Komisyona sunduk. Önemli olduğunu düşündüğüm bir şey var; öncelikle, bu çalışmanın sektör adına çok doğru ve verimli bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Artık akaryakıt sektöründe ceza yemek için uğraşmak ve çaba göstermek gerektiği gibi bir tablo çıktı önümüze. Ama özellikle bir teklifi, sizin, bundan sonraki çalışmayla ilgili de üst Komisyona taşınmasını rica ediyorum: 2005 yılı sonrası kaçakçılık dışında yazılan idari para cezalarının affının teklif edilmesini sizden rica ediyorum.

Görüşlerimizi yazılı olarak sunduk. Zamanında değerlendirmek için bu kararın, bu kanunun sektörümüz ve ülkemiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Son olarak eklediğiniz, bu, 2005 yılı sonrası cezaların da tekrar yazılı olarak...

PETROL ÜRÜNLERİ İŞVERENLER SENDİKASI GENEL BAŞKANI İMRAN OKUMUŞ – Yazılı olarak sunduk veya verdik Komisyona.

BAŞKAN – Verdiniz. Tamam, oldu.

Çok teşekkürler, sağ olun.

PETDER adına Niyazi İltar Bey, buyurun.

PETROL SANAYİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NİYAZİ İLTER – Öncelikle sizleri, Komisyon üyelerini ve tüm katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, maddeler hâlinde tüm görüşlerimizi sizlere yazılı olarak ilettik. Ana hatlarıyla kanunu bu yapılan değişiklikleriyle desteklediğimizi belirtmek isterim. Ama madde bazına geldiğimizde zannediyorum daha detaylı değerlendirme şansımız olacaktır. Yoksa şimdi bu maddelere girmemizi ister misiniz efendim?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, STK’lerimizin hem yazılı olarak hem de sözlü olarak burada görüşlerini aldık. Birinci Oturumda sivil toplum kuruluşlarını dinledikten sonra, daha verimli çalışma oluşması için, hem kamu kurum görevlilerimizle ve hem Komisyonumuzla bir çalışma yapacağız. Burada görüşlerimizi net bir şekilde söylersek İkinci Oturumu daha hızlı yürütmek adına ve daha sağlıklı karar almak adına Komisyonumuzla beraber toplantıya, ikinci bölüme geçeceğiz biz de.

PETROL SANAYİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NİYAZİ İLTER – O zaman, uygun görürseniz, çok hızlı bir şekilde, madde bazında bazı konuları belirtmekte fayda görüyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

PETROL SANAYİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ NİYAZİ İLTER – Öncelikle, kanunun en olumlu tarafı aslında “nitelik itibarıyla düzeltilebilecek fiiller” diye bir tanım getirmesi, bir kavram getirmesi. Biz bunun, kanunun “tanımlar” kısmına ilave edilmesi gerektiğini düşünüyoruz yani kanunun “tanımlar” kısmına, niteliği itibarıyla düzeltilecek fiiller nelerdir, kavramsal olarak bir tanım ilave edilmeli.

Geçici durdurma cezası var niteliği itibarıyla düzeltilebilecek fiiller için. Özellikle fiilin ikinci kez işlenmesinde doğrudan geçici durdurmaya gidiyor altmış güne kadar. Sayın Başkanım, geçici durdurma bu sektördeki bir işletmeye -bu, dağıtım ya da bayii fark etmez- verilebilecek en ağır cezalardan biridir lisans iptalinden sonra. Dolayısıyla biz, niteliği itibarıyla düzeltilebilecek fiiller gibi, düzeltilebilecek fiiller için ikinci tekrarda doğrudan altmış gün durdurma verilmesinin çok ağır bir yaptırım olduğunu düşünüyoruz. Bu, 32’nci maddesiydi efendim.

32’nci maddeye çok küçük bir ilave önerimiz olacak. “Aykırlığın giderilmesi durumunda geçici durdurma kaldırılır.” diye bir ibarenin konulmasını istiyoruz. Bu tür net, açık bir ibare yok kanunun bu maddesinde, 32’nci maddede.

Keza, 32’nci maddenin (ç) fıkrasına ilave bir önerimiz var efendim. O da sektörün çok iyi bildiği, zaman zaman Meclise de taşınmış bir konu; “kaçakçılık” tanımı sadece ulusal “marker”la ilişkilidir efendim bizim kanunumuzda. Eğer ulusal marker düzeyi yetersizse, bu, kaçak tanımına giriyor. Oysa biz, kaçak tanımının başka verilerle de desteklenmesini istiyoruz ve bu nedenle değişiklik önerilerimiz oldu geçmişte ancak bu yapılamadı. Dolayısıyla buraya analiz sonuçlarının uygun çıkmaması hâlinde, tekrar analize imkân verecek -şahit numuneyle- bir fıkra ilave edilmesini öneriyoruz.

Bu görüşlerimiz var sizde yazılı olarak, metin olarak da var.

Cezalarda, özellikle kaçakçılıkla ilgili cezalarda herhangi bir şeyimiz yok. Ancak 33’üncü maddenin (a) fıkrasının 3’üncü bendinde “4 üncü maddenin üçüncü fıkrası ve dördüncü fıkrasının (I) bendinin ihlali.” diye bir ifade var efendim. Buradaki üçüncü fıkra “kötü niyet ve tehlikeli eylem sonucunu doğuran fiiller” kavramıyla ilişkilendiriliyor. Kanundaki kötü niyet ve tehlikeli eylem kısımlarına bakarsanız, son derece geniş ve bazıları muğlak olan ifadeler var. Dolayısıyla, biz buradaki üçüncü fıkranın -ki en ağır yaptırım maddesi olan fıkradır bu- buradan çıkarılmasını, ayrı bir şekilde değerlendirilmesini öneriyoruz.

Onun haricinde, cezalarla ilgili olarak Sayın Başkanım, cezalarda mevcut kanundaki limitlerin alt limit olarak belirlendiğini ve limitin de yukarı çıkarıldığını gördük. Biz bu limitlerin, kaçakçılık haricinde, yüksek olduğunu, düşürülmesi gerektiğini söylüyoruz, önerilerimiz var o konuda da.

Bu cezaların içerisinde (ç) fıkrasının (5)'inci bendinde "10'uncu maddenin ihlali" diye bir ifade var. 10'uncu madde fiyat oluşumunu düzenleyen bir maddedir. Ayrıca, sektöre tavan fiyat uygulamasını getiren madde de 10'uncu maddedir. "10'uncu maddenin ihlali" tek başına bir ifade olarak çok geniş yani yaklaşık bir sayfalık bir metinden bahsediyoruz, neyin ihlali olursa? Dolayısıyla, biz, onun eski hâliyle korunmasını istiyoruz. Eski hâli şöyleydi: 10'uncu madde gereği kurum tarafından yapılan uygulamaların engellenmesiydi. Bunun çok daha açık ve net olduğunu düşünüyoruz.

(d) fıkrasının (1)'inci bendindeki lisans almaksızın bayilik faaliyeti yapılması önemli bir suçtur. Bunun yasa dışı akaryakıt faaliyeti kapsamında değerlendirilmesini düşünüyoruz, eskiden de öyleydi çünkü lisans almayınca hiçbir faaliyeti yapmaması lazım insanların, lisanssız yapılan faaliyetin mevzuat dâhilinde yapılması mümkün değildir, hiçbir şeye uymuyordur çünkü lisans almanın gereklerini de yerine getirmiyordur. Dolayısıyla, bunun daha ağır bir yaptırım olmasını öneriyoruz.

Son olarak, son iki şey var efendim.

İdari para cezalarıyla ilgili maddenin (g) fıkrasındaki ceza bir torba ceza efendim. Orada şöyle bir ifade var: "Yukarıda belirtilenlerin dışında kalan ancak bu kanunun getirdiği yükümlülüklerle, ikincil mevzuata veya lisans hükümlerine, kurul kararlarına uymayanlara..." Yani, yukarıdakilerin dışında ne varsa hepsi burada, bir torba cezası. Ceza net değil, suç net değil burada. Ona bir itirazımız var, dolayısıyla, bu maddenin kaldırılması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Başkanım, son olarak da -EPDK'nin haklı bir şekilde- idari para cezası ödemelerine karşı yürütmenin durdurulmasında geçmişte, idari para cezalarını ödeme de duruyordu ancak gördüğümüz kadarıyla sektörde cezaların tahsilinde ciddi bir sıkıntı var. Tabii, cezalar tahsil edilemezse yaptırım da yerine gelemiyor, dolayısıyla yapanın da yanına kâr kalıyor. Bu nedenle, EPDK'nin yaptığı değişiklikle "Bu kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması tahsil işlemlerini durdurmaz." diye bir ifade var. Bu, sadece kaçakçılıkla ilgiliydi geçmişte, şimdi kapsam genişletilmiş, destekliyoruz ancak belki banka teminat mektubu verme imkânı tanınmalı burada. Cezaların nakden ödenmesi yerine banka teminat mektubuyla da ödenebilmesine imkân tanınmalı.

Ana hatlarıyla söyleyebileceklerim bunlar. Ufak tefek başka şeyler de var ama onlar zaten bizim sizlere gönderdiğimiz taslakta var efendim.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – TABGİS Başkanımız Sayın Ferruh Temel Zülfikar Bey, buyurun.

TABGİS BAŞKANI FERRUH TEMEL ZÜLFİKAR – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; hepimizi sendikam ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Bizim de görüşülmekte olan mevcut kanun teklifine eklenmek üzere iki tane önerimiz oldu.

Bir tanesi, sorumlu müdür uygulamasının 6331 sayılı Kanun'la zorunlu olan iş güvenliği uzmanına devredilerek kaldırılmasına ilişkin kanun değişikliği önergesiydi. Bunun gerekçesi şuydu Sayın Başkan: Birincisi, bu, belki iyi niyetle çıkarılan bir uygulamaydı ama öncelikle Anadolu'da ve doğu illerinde bir kere bu işte istihdam edilecek kişileri bulmakta zorlanıyoruz. Ola ki bulduk, bu insanlar bizim benzin istasyonlarımıza gelip herhangi bir kontrolde bulunmadan, evlerinden, sadece ay başında gidip bankamatikten maaşlarını alan bankamatik memurları veya müdürleri diyelim, o hâle geldi. Bunu zaten Enerji Bakanlığı ve EPDK yetkilileri de kabul etmiş durumdalar. Şu anda bizim sorumlu olduğumuz iki kuruluş daha var, bir Çalışma Bakanlığı nezdinde anılan iş güvenliği uzmanı, bir de tehlikeli madde güvenlik danışmanı. Biz, aslında iki kuruluştaki da aynı işlemleri tekrar yaptırıyoruz. İş

güvenliği uzmanının yaptığı işlemler çok daha geniş kapsamlı. Bu konuyla ilgili Enerji Bakanımızla da yaptığımız istişarelerde o da uygun gördü ve eğer müsaade ederseniz, sizler de uygun görürseniz, bu değişikliğin bu kanuna eklenmesi istiyoruz.

İkincisi de bir haksızlığın giderilmesini istiyoruz, şöyle: Biliyorsunuz LPG, akaryakıt istasyonlarında yakıt olarak sonradan kabul edilen bir yakıt türü. O dönemde, bazı arkadaşlarımız belki geçmişteki uygulamalardan da etkilenecek geçici bir yakıt türü olduğu düşüncesiyle “Bu da geçer, bu da kalkar.” diye düşündüler, bir kısım arkadaşlarımız müracaat edip aldılar, bir kısım arkadaşlarımız almadılar. Dolayısıyla, sonrasında maalesef çelişkili olan birkaç tane mahkeme kararı... Aslında, EPDK gayet iyi niyetli, herkese de veriyordu, birkaç tane çelişkili mahkeme kararından dolayı, EPDK o gün bugündür yaklaşık binin üzerinde mağdur olan meslektaşımıza mesafe şartı aramaksızın vermiyor.

Sayın Başkan, en basitinden, sizlerin de bilebileceği bir örnek vereyim: Söğütözü’nde yan yana 4 tane istasyon vardır. Bu 4 istasyonun hemen hemen hepsinin kırk yılında altında kuruluş geçmişleri vardır. Birinci ve ikinci istasyonda gaz var, üçüncü veya dördüncü satamıyor. Bizim de teklifimiz şudur: 1/1/2005’ten önce akaryakıt istasyonu lisansı olan, akaryakıt istasyonu işlevi gören mevcut istasyonlara bir defaya mahsus mesafe şartı gözetilmeksizin sadece LPG eklenmesi konusunda sizlerin de desteğini bekliyoruz.

Ben, şimdiden sendikam adına çok teşekkür ederim vereceğiniz destekler için.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Başkan Yardımcısı Murat Bey, buyurun.

TABGİS YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ MURAT BİLGİN – Esasında, burada bizi temsil eden bütün sivil toplum örgütleri gerekli bilgileri sundular zaten fakat sadece eksik olan bir kısmı ilave etmek istiyorum; ki olumlu bulduğumuz bir nokta.

Kanun Teklifimizin 30’uncu maddesinde sayısal büyüklüklerin kaldırılmış olması bizim için son derece önemlidir, iyidir çünkü dünyanın hiçbir yerinde 100’ün üzerinde dağıtım firması yoktur. Bir dağıtım firması kurmak, şu andaki kanunun şu mevcut hâliyle akaryakıt istasyonu kurmaktan çok çok daha kolay hâldeydi. Bu konu bizim sektörümüzü yöneten EPDK’mizin elini kuvvetlendirecek bir nokta. Bunu olumlu gördüğümüzü söylemek istiyorum. Diğer görüşleri zaten bütün sivil toplum örgütlerimiz aktardılar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Biz teşekkür ediyoruz.

MÜSİAD Enerji Sektör Kurulu Başkan Yardımcımız Mustafa Alpay Bey, buyurun.

MÜSİAD ENERJİ SEKTÖR KURULU BAŞKAN YARDIMCISI MUSTAFA ALPAY – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz, sektörümüzün güzide insanları, değerli hazırım; Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) adına Enerji Sektör Kurulu Başkan Yardımcısı olarak söz almış bulunuyorum.

Buradaki pazara giriş noktasında diğer sektör kurullarından arkadaşlarımızın sınırlamalar konusunda 100’ü aşkın dağıtıcı şirketin başka hiçbir ülkede olmadığı konusunda görüşleri var. Burada pazara giriş neden kolay, neden bu kadar fazla şirket var? Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun kurul kararıyla uyguladığı 60 bin ton uygulamasıyla geçen hafta 38 şirketimiz lisans yönünden iptal oldu, saf dışı kaldı.

Şimdi, MÜSİAD olarak ben geçmişe yönelik bir istatistik çıkardım burada. Yine EPDK sitesinin akaryakıt lisans durumu üzerinden -LPG’yi de henüz burada dikkate almadan, sadece akaryakıt üzerinden- şu an faal olan, bugünkü tarih itibarıyla faal olan –dün aldım, bugün iptal olan varsa bilmiyorum ama- 90 tane akaryakıt dağıtım şirketimiz mevcut fakat “sonlandırıldı” bölümüne baktığımız

zaman 22, “iptal edilen” bölümüne baktığımız zaman 96 tane şirketimiz iptal edilmiş. “Yürürlükten kaldırıldı” bölümüne baktığımız zaman 116 tane dağıtım şirketi faaliyetten men edilmiş. Bunların bir kısmı kendi beyanlarıyla men edilmiş olabilir. Toplamda 234 dağıtıcımız sektörden uzaklaştırılmıştır, faal olan 90 tane. Bugün itibarıyla 431 bin lira lisans bedeli olduğunu düşünersek 100 milyon 854 bin TL’lik yatırım boşa gitmiş durumda. Bu kadar yatırımı yapmış dağıtıcı şirketlerimiz bu rakamı heba edilerek sektörden men edilmiş durumda.

Şimdi, burada sayının fazla olması sektöre girişin kolay olduğu anlamında değil, 60 bin tonu tutturma yönünde endişelere kapılan şirketler, hemen yedek şirketler kurarak sayıları artırmaktalar. Şimdi, zaten 60 bin tonun altında kalıyorum, edindiğim 30, 40, 50, 60 bayimi kaybetmeyeyim diye ikinci bir şirket kurup, yedekte bekletip, bayilerini ona devrederek faaliyetini sürdürmeye, zor şartlar altında sürdürmeye, ceza şartları, ceza tehditleri altında sürdürmeye devam ettiklerinden dolayı 234 firmanın lisansı iptal edilmiştir. Bu ciddi bir maddi kayıptır, ülkemizin bunu kaldırmaya gücü yoktur. Bu 60 bin ton zorunluluğu tamamen kaldırılmalı, sektörde 10 bin tonu karşılayacak pazarı varsa 10 bin tonla, 5 bin tonu karşılayacak varsa 5 bin tonla ama sektörü, piyasayı bozmadan, düzenleme yönünde, yine Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun uygulamaları yönünde, pazarı bozmadan... Çünkü 60 bin tonu tutturmak için maliyetinin altında satışlar piyasaya giriyor, piyasada çok olumsuz ticari dengeler oluşuyor, çok ucuz satan, işte kaçakçı pozisyonuna düşen şirketler olarak algılanıyor fiyat indirimiyle, satışlarıyla gündeme geldikleri için. Buradaki tek gaye 60 bin tonu nasıl tutturabilirim bir yıl içerisinde? Buna belli bir çabayla ulaşabilmek amacıdır bu şirketlerin sayısının fazla olması.

Burada bir örnek daha vereceğim: 1941 yılında 9 personelle kurulmuş, devlet eliyle kurulmuş Petrol Ofisi şirketimiz, elli yıl sonra çok ciddi bir rakama satılmıştır. 9 personelle yani o zaman böyle bir yaptırım olsaydı 9 personelle ve bu 2,5 milyon sermayeyle bunu kuramayacaktı Petrol Ofisi ve böyle bir şirketimiz olmayacaktı yani yaklaşık o dönemde, 1953 yılında madeni yağ tesisini kurabilmiştir. Bunlar tedricen büyüme şeklidir yani bir yıl içerisinde, iki yıl içerisinde 60 bin tonu tutturmak kolay değildir. Aytemiz şirketimizin özelleşerek Lukoil’e, bir Rus şirketine sattığı bir şirketi çok uzun yıllardır faaliyette olduğu hâlde beklediği pazar büyüklüğüne ulaşamamıştır. Kolay bir sektör değildir.

Benim burada Değerli Komisyondan sektörümüz adına beklentim, 60 bin ton yıllık satış şartının olmaması. Bu olduğu sürece EPDK’nın beklentisi olan dağıtıcı şirket sayısının düşmesi değil, daha da artması ortaya çıkacaktır. Nasıl artacaktır? Yeni yeni şirketlerle, şartlarını yerine getirerek 60 bin tonu belki devrettiğim şirketle tutturabilirim diye bugün itibarıyla 234 tane iptal edilmiş lisansımız var. Bu kanun, eğer 60 bin ton kanunlaşırsa bu belki de 500 şirkete ulaşacaktır.

Yine burada dikkatimizi çeken bir şeyden bahsetmek istiyorum. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu devreye girmeden önce Petrol İşleri Genel Müdürlüğü döneminde akaryakıt dağıtım şirketi sayımız 20’nin altındaydı. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 2005 yılı ilk sektör raporunda bu sayı 30 olarak karşımıza çıkmakta, şimdi 90 olarak yani sektörde zorlayıcı 60 bin ton gibi, işte cezaları, teminat mektubu gibi... Yani bu teminat mektubunu da anlamış değiliz. Ülkemizin geçtiği şu sıkıntılı dönem içerisinde ticaret yürüten sektörlerin, değil akaryakıt, hepsi ticaret adına bankalardan teminat mektubu alamazken “Ben cezama karşılık teminat mektubu istiyorum.” diyerek bankanın kapısına dayanmak, mevcut, ticaret için aldığı teminat mektuplarının da süresi geldiğinde uzatılmaması anlamına gelecektir ki sektör ve ticaret Türkiye’de çok ciddi çıkmaza girecektir.

Bu cezaların alt limiti, üst limitiyle ilgili konuya değinmek istiyorum. Anayasa Mahkemesinin maktu cezadan vazgeçilerek nispi cezaya yönelmesi doğrultusundaki kararı, maalesef, sektörümüze, bu kanunla ilgili çalışma yapan arkadaşlarımız tarafından, nispi görünümlü maktu ceza şeklinde önümüze getirilmektedir. Böyle bir ceza, maalesef, üst limiti 3 milyon olan bir ceza nispi değil, maktudur ve kurtulmaya çalıştığımız kaçakçılığı teşvik edici mahiyette olacaktır yani bir kaçakçılık filinde üst ceza olmamalı. 3 milyonluk bir ceza öngörürse kanunumuz, 6 milyon kâr gören adam o riske girer,

kaçakçılığa heveslenir. Biz böyle bir şey olsun istemiyoruz. Bu 3 milyonluk cezanın tamamen kaldırılıp üst sınırsız, bütün malına el konularak kaçakçılık yapanın sektörden el çektirilmesi taraftarıyız. MÜSİAD olarak görüşümüz budur.

Alt limitlere gelince de bu üst limitlerde 50 milyar dolarlık şirketlerimiz varken alt limitlerde 3 milyon, 5 milyon, 15 milyon, 50 milyonluk şirketlerimize bu cezalar da çok ağır gelecektir. Kaçakçılık fiili dışındaki cezaların çok cüzi olmasını ama nispi olarak da bir önceki yılın cirosu üzerinden hesaplanarak –MÜSİAD olarak görüşümüzü sunduk, oradaki oranları- bu şirketlerimizin sahada tutulması yönündedir talebimiz çünkü bu kadar şirket, örneğin 50 kişi çalıştıran veya 20 kişi çalıştıran bir şirket pazardan çekildiği zaman bunun sahadaki istihdamıyla, bayilerdeki istihdamıyla devlete çok ciddi bir yük getirecek. Şimdi, belki diğer sektördeki arkadaşlarımız “O bayileri bir başka firma alabilir.” şeklinde, bayinin mağdur olmayacağı yönünde görüşler beyan edebilirler fakat bu pazarda mütevazi çalışan şirketlerimiz banka teminat mektubu istemeden, hatta çek istemeden, karşılıklı ilişkilerle faaliyet yürüttüğünden dolayı, çok uluslu yabancı şirketlerimizin Türkiye kolları tabii ki haklı olarak teminat mektubuyla çalıştıklarından dolayı birçok bayimiz de mağdur kalacak, bayilerimiz de sahadan çekilecektir. Yani burada devletin bu kanunla bu şahısları, bu işsizliği sahaya sürme yerine, sosyal politika anlamında tekrar bu insanlara yardım etme yerine, mevcut ticari faaliyetlerinde kalmalarını sağlayacak şekilde devam etmesi yönünde talebimiz vardır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Biz teşekkür ediyoruz.

Şimdi de Körfez Enerji Derneği adına Ali Kızılkaya.

Ali Bey, buyurun.

KÖRFEZ PETROL ÜRÜNLERİ VE SANAYİCİLERİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ALİ KIZILKAYA - Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, değerli hazırım; ben de TOBB LPG meclis üyesiyim aynı zamanda. Biz de çeşitli STK’ler üzerinden görüşlerimizi sayın Komisyona iletmıştik ama kısaca birkaç madde üzerinde durmak istiyorum. Cezaların yüksek olduğunu düşünüyoruz. Bununla ilgili olarak sizlere göndermiş olduğumuz görüşlere göre cezaların tekrar düşünülmesi gerektiğini rica ediyoruz. Henüz kesinleşmemiş tespitler için cezanın peşin ödenmemesi gerektiğini, PETDER Genel Sekreterimiz Niyazi Bey’in söylediği gibi belki burada teminat alınması düşünülebilir. Bunu öneriyoruz.

Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiillerin de yine yönetmelikle tekrar tanımlanması gerektiğini düşünüyoruz. Kaçakçılık fiilinde LPG’nin nasıl ele alınacağı henüz belli değil. Burada bir karmaşa var. Bu hususun netleştirilmesini arzu ediyoruz. Bir de faaliyetin geçici süreyle durdurulması hâlinde o fiille ilgili bir düzeltme işi de varsa burada tekrar çalışmanın hemen başlatılması yönünde talebimiz var.

Görüşlerimizi size yazılı olarak, dediğim gibi çeşitli STK’lerle göndermiştik. Çok teşekkür ederim beni dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Ali Bey’e çok teşekkür ediyoruz.

Türkiye LPG Derneği adına Cem Bey, buyurun.

TÜRKİYE LPG DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ CEM ÖNCE – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve bütün hazırımı saygıyla selamlarım.

Derneğimiz LPG sektörünün yaklaşık yüzde 60’ını temsil ediyor sayıca. 4 Ocak 2019 tarihinde dernek olarak detaylı bilgiyi yolladım ancak burada birkaç tane konunun altını çizmek istiyorum özellikle.

Bu idari para cezaları yüksek oranda artırıldığı için bu alt ve üst limitlerin daha adil bir şekilde ayarlanmasının doğru olacağına inanıyoruz. Cezaların caydırıcı olması lazım. O yüzden kaçakçılığı bir kenara bırakıyorum, diğer yaptırımlardaki cezaların konularına göre yeniden ele alınması gerektiği inancındayız. Bununla ilgili detaylar yollamış olduğum çalışmada bulunmaktadır. İkinci konu, 5607 sayılı Kaçakçılık Kanunu'nda LPG kaçakçılığıyla ilgili net bir tanımlama yok, akaryakıtla beraber ele alınıyor. Bu, ilerleyen zamanlarda sıkıntı yaratabilir diye düşünüyoruz. 5607 sayılı Kanun'da LPG'nin kaçakçılıkla ilgili tanımının netleştirilmesi gerekiyor çünkü teknik düzenlemelerle ilgili bir sıkıntı olursa bu konu kaçakçılık olarak değerlendirilebilir. Özellikle kaçakçılık fiilinin tespitinde mutlaka kesinleşmiş mahkeme kararı esas alınmalı ve ondan sonra cezai işlem hayata geçirilmeli diye düşünüyoruz. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiillerin bir listesinin yönetmelikle yayınlanmasının faydalı olacağı kanısındayız. Faaliyetin geçici süreyle durdurulmasının, bununla ilgili fiil yapıldıktan sonra kaldırılmasının ve ilgili şirketin çalışabilmesinin sağlanması gerekiyor. Bunun daha netleştirilmesinde fayda var kanunun içinde.

Cezaların peşin ödenmesiyle ilgili bir bölüm var. Bu, belki bazı şirketler için ağır olabilir. Buna çok karşı değiliz ancak bunun teminat mektubuyla biraz daha rahatlatılabileceği görüşündeyiz yani hemen peşin ödenmesi yerine teminat mektubuyla bunun, konunun ele alınmasında fayda olduğu kanısındayız.

Son maddede tam burada kanunda olmasa da sorumlu müdür uygulaması sektör içinde sıkıntı yaratmaktadır. Bu kanun içinde bunun yeniden ele alınmasında fayda olduğunu düşünüyoruz. Bunun detaylarını da geçen hafta içinde yolladığım dokümanda yazdık.

Çok teşekkür ediyorum beni dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Biz de size çok teşekkür ediyoruz.

TOBB Türkiye LPG Meclisi Mevzuat Komitesi Başkanı Mine Acar Engin, buyurun.

TOBB TÜRKİYE LPG MECLİSİ MEVZUAT KOMİTESİ BAŞKANI MİNE ACAR ENGİN – Sayın milletvekilleri, değerli hazırım; ben de herkesi saygıyla selamlıyorum.

Konuştuğumuz birkaç tane konuya değinmek istiyorum. Öncelikle yasa teklifinin getirmiş olduğu ihtar ve uyarı mekanizmasının sektörümüz adına olumlu değerlendirildiğini söyleyebilirim. Bunun dışında cezaların nispi olarak tanımlanmasını olumlu buluyoruz fakat cezalar oldukça yüksek tanımlanmış durumda. Bunların yeniden ele alınmasının sektörümüz adına önemli olduğu görüşündeyiz. Yani cezalar yüksek ve yıkıcı değil, caydırıcı olacak şekilde tanımlanırsa hem saha uygulamaları açısından hem de piyasa disiplini açısından son derece katkı sağlayacaktır görüşündeyiz. Henüz cezası kesinleşmemiş olan yaptırımlar için peşin ödeme konusu sektörümüzde çok tartışılan bir husus oldu. Özellikle henüz kesinleşmemiş yaptırımları piyasa oyuncularının ödemek durumunda kalması piyasada başka yıkıcı etkilere neden olabilecek görüşündeyiz. Dolayısıyla bu maddenin tekrar ele alınmasında fayda olduğu görüşündeyiz.

Bayilerimiz için cezaların indirgenmiş olmasını yine memnuniyetle karşılıyoruz. Mevcut durumda oluşturulan ceza maddelerinde daha önce teknik ve idari hususlar olarak tanımlanan kısım bir alt ceza maddesinde yer alırken şimdi lisanssız faaliyet benzeri bir yaptırımın içinde oldukça ağır bir şekilde tanımlanmış. Dolayısıyla piyasa düzeni içerisinde bazen ihtiyari olarak da gözden kaçabilecek hususların çok çok ağır bir lisanssız faaliyet yaptırımıyla karşı karşıya kalmamasının, bu maddenin de yeniden düzenlenmesinin gerekliliği görüşündeyiz.

İdarenin, EPDK'nin yapmış olduğu düzenlemeleri sektör oyuncular olarak her daim yakından takip ediyor ve bunları en hızlı şekilde hayata geçirmeye çalışıyoruz fakat yaptırım uygulanması gereken hususların, özellikle yaptırım gerektirecek hususların mutlaka kanuni bir dayanağının olması

ve kanun çerçevesinde tanımlanmasının son derece kritik olduğu görüşündeyiz. Yani suç ve cezalarda kanunilik ilkesinin gözardı edilmeksizin madde düzenlemesinin yapılmaması ve bunun da yine ele alınması gerektiği görüşündeyiz.

Diğer sektör temsilcilerimiz de bahsetti. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiillerin ya da olan fiillerin mutlaka yönetmelikle düzenlenmesi gerektiği görüşündeyiz. Yani açıkta kalan bir unsur olmamalı. Herhangi bir torba ceza hükmüyle ceza gerektiren hususlar tanımlanmamalı. Dolayısıyla bunun piyasa oyuncuları için açıklık getirecek şekilde ele alınması sağlanmalı görüşündeyiz.

LPG sektörü açısından elbette ki kaçakçılık fiili son derece önemsenen bir unsur. Kaçakçılıkla iştiğal eden, bunu gündeme getiren oyuncuların tamamının en ağır cezaıyla cezalandırılması gerektiği görüşündeyiz. Fakat unutmamamız gereken ya da tekrar değerlendirmemiz gereken husus, 5607 sayılı Yasa içerisinde LPG “akaryakıt” tanımının içinde yer alıyor. Biliyoruz ki akaryakıtta kaçakçılık unsuru “marker”la ele alınıyor ve değerlendiriliyor. LPG için ise henüz dünyada bilinen bir “marker” uygulamasından bahsedemiyoruz. Yani bunun uygulanması zaten mümkün değil. Dolayısıyla teknik düzenlemelere aykırılık hâlinin bir kaçakçılık fiili olarak cezalandırılmaması gerektiğini ve 5607 sayılı Yasa içerisinde bu konunun özellikle ele alınıp düzenlendikten sonra ürünün teknik uygunluğu hususundaki yaptırımların hem o yasada hem de LPG Piyasası Kanunu içerisinde yeniden ele alınmasının gerektiğini düşünüyoruz. Bu nedenle ki önerimizde, ürüne yönelik kaçakçılık fiillerinde mutlaka kesinleşmiş mahkeme kararının esas alınmasının kritik olduğu görüşündeyiz.

Son olarak da faaliyetin geçici süreyle durdurulması hâli... Diğer sektör oyuncularımız da bahsetti, burada özellikle eğer bu fiil o geçici süre içerisinde düzeltildiyse piyasa oyuncusunun süreyi beklemesine gerek kalmaksızın tekrar faaliyetine devam edebileceği şekilde bir düzenleme yapılmasının önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bu fırsatı verdiğiniz için de çok teşekkür ederiz. Hepinizi saygıyla selamlıyoruz.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Mine Hanım.

İstanbul Ticaret Odası LPG Komite Başkanımız Sayın Tarkan Oğuz Yaşaroğlu Bey, buyurun.

İSTANBUL TİCARET ODASI 76’NCI LPG KOMİTESİ BAŞKANI TARKAN OĞUZ YAŞAROĞLU – Sayın Başkan, değerli milletvekillerim, bürokratlarımız, değerli katılımcılar; saygılarımı sunuyorum İstanbul Ticaret Odası 76’ncı LPG Komitesi Başkanı Tarkan Oğuz Yaşaroğlu olarak.

Hazırlamış olduğunuz kanun teklifi ve hassasiyet için öncelikle teşekkür ediyorum. Sektörümüzde açık kalan noktaları tamamlamak için yapılan bir kanun teklifi. Biz de diğer sektör oyuncuları gibi, bu kanun teklifiyle alakalı birçok noktada mutabıkız. Bizim özellikle dikkat çekmek istediğimiz, İstanbul Ticaret Odası olarak -ki temsilcilerimiz, LPG ana dağıtım firmaları olarak yüzde 77’sini temsil eden bir odayız- burada 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nun, LPG’nin petrolle beraber olması sebebiyle, LPG’nin de özellik olarak, fiziksel ve kimyasal özelliklerinden dolayı ayrışması gerekliliğinden dolayı bazı noktaların karışabileceğini düşünüyoruz. Bu dönem veya sonrasında bunun ayrışmasının, hepimiz açısından, bu cezalarla beraber tanımlanmasında rahatlık ve kolaylık sağlayacağını düşünüyoruz.

Burada en önemli olan, teknik düzenlemelerle alakalı olan cezalar. Normalde tek akredite laboratuvarдан gelen sonuçla cezalar kesinleşiyor. Biz bunun 2’ye çıkarılmasının, en azından birbirini “check” etmelerinin hassasiyetle üzerinde duruyoruz.

İkincisi, cezaların miktarları. Taslaktaki ceza miktarlarını çok yüksek ve yıkıcı olarak görüyoruz. Kaçakçılık olarak girilen cezaların yıkıcı olmasının taraftarıyız fakat sizlerin bir konuya dikkatinizi çekmek istiyorum. Şu ana kadar kesilen cezaları ve bu cezalara ödenen tahsilatlarınızı en azından

raporsuz olarak da bir analiz edebilirsiniz... Üst ve alt cezaları yükseltirken enflasyon oranında olmasını, arada bir açıklık olmamasını, en azından, İstanbul Ticaret Odası olarak bir görüş olarak sunmak istiyoruz.

Burada, otuz gün içinde idari para cezalarının tahsili konusunda normalde mahkeme süreçleri devam ederken bu paraların tahsiliyle alakalı itirazlarımız olabiliyordu ve kazanıldığında da tekrar geriye dönebiliyorduk. Bu konuya da hassasiyet gösterebilirsiniz çok memnun oluruz.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Anadolu LPG Derneği adına Mehmet Yurt Bey, buyurun.

ANADOLU LPG VE AKARYAKIT SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MEHMET YURT – Sayın Başkanım, değerli hazrun; Anadolu LPG ve Akaryakıt Sanayicileri Derneği adına konuşuyorum.

Kanun taslağının 33'üncü ve 37'nci maddelerinde, Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda, idari para cezalarının nispi belirlenmesi amaçlanmış ancak teklif bu amacı karşılamıyor 33'üncü ve 37'nci maddelerde. 200 milyon TL hasılatı olan firma 2,5 milyon ceza alıyor, 40 milyar hasılatı olan firma da 2,5 milyon ceza alıyor. 200 milyon ile 40 milyar arasında nispilek yok. 5 milyon ile 100 milyon arasında da nispilek yok. 5 milyon hasılatı olan firma alt sınırdan 1 milyon 250 bin ceza alıyor, 100 milyon hasılatı olan firma da aynı cezayı alıyor yani ceza oranı 5 milyonluk şirkette hasılatın yüzde 25'i, 40 milyarlık şirkette 16 binde 1'i. Birisinde yüzde 25, diğesinde 16 binde 1. Burada nispilek falan yok, şu andaki metne göre baktığımız zaman nispilek yok. Bunun, oranların ve limitlerin yeniden ele alınıp düzeltilmesi lazım.

İkinci konu, diğerektör temsilcisi arkadaşlar da belirtti, 33'üncü maddenin (g) bendinde bir torba madde var “Kanunda diğere hükümlere uygun olmayanlara şu ceza verilir.” diye. Önceden de vardı bu, “Kanunun diğere hükümlerine uymayanlar” diye vardı. Şimdi oraya ikincil mevzuatlar da eklenmiş, kurul kararları da eklenmiş, çok geniş bir madde olmuş yani biz ne durumda ceza yiyeceğimizi bilmiyoruz artık, her durumda ceza yiyebiliriz. Bütün yönetmeliklere, bütün kurul kararlarına aykırı davranırsan ceza yiyorsun. Bu hem Anayasa'ya aykırı, kanunilik prensibine aykırı, belirlilik prensibine aykırı hem de cezayı uygulanamaz hâle getiriyor yani bir ceza hem başka maddeye giriyor hem de buraya giriyor. Mutlaka buraya girecek çünkü her konuda kurul kararı vardır, yönetmelik vardır. Dolayısıyla diğere metinleri uygulanamaz hâle getirecek, burada bir kaos oluşacak. Eğer bu hüküm burada durursa, torba hüküm burada durursa diğere hükümler uygulanmayacak. O yüzden onun kaldırılması gerekiyor; (g) bendinin ve aynı paralelde 37'nci maddede de hüküm var, onun kaldırılması gerekiyor.

Önemli hususlardan bir diğere de “Dava yoluna başvurulması tahsil işlemini durdurmaz.” diyoruz. Bu, 33'üncü maddede var, 37'nci maddede de var. Kesinleşmeyen cezalar infaz edilmemeli, kesinleşmeyen cezalar tahsil edilmemeli yani hukuk devletlerinde böyle bir şey olmaz. Şimdiye kadar böyle bir şey yoktu. Geçen, işte, 2013 yılında kaçakçılık için bir hüküm konuldu, şimdi bu daha da genişletiliyor. Hukuk devletlerinde bu olmaz, bunun tamamen kaldırılması lazım. Üstelik bir de EPDK, haksız ceza kesme oranı yüksek bir kurum. Eğer böyle bir yol açılırsa adaletsizlik artık zirve yapar, en son noktaya geliriz adaletsizlikte çünkü EPDK haksız ceza kesebiliyor, çok kesiyor hem de.

Bir diğere husus 30'uncu madde. 30'uncu madde piyasaya girişleri tamamen kapatıyor. Zaten bu sektörde tekeli bir yapı var. En son, bir hafta önce de 38 tane firmanın lisansı iptal edildi. Bu yılın sonunda da 30 tane firmanın lisansı daha iptal edilecek. Bir de böyle bir madde getirilirse bu piyasa tamamen tekeli hâle gelecektir. Şu anda zaten tekel sorunu var, şu anda zaten 4-5 tane önemli piyasaya giriş barajı var, “baraj” diyoruz. 60 bin ton sınırı var; 37,5 milyon aktif büyüklük sınırı var; 3.300 ton stok sınırı var; 10 milyon ödenmiş sermaye sınırı var; buna benzer bir sürü baraj var. Bunlar zaten

geçilemiyor. Eğer bu firmalar da çekilirse artık -şu anda direniyorlar küçük firmalar- biz yatırımcı da bulamayız, sadece tekel 10 firmaya kalırız. Yani 10 firma piyasanın yüzde 80'ine hâkim şu anda, kalan 80 firma da -kaçsa artık- yüzde 20'yi paylaşıyorlar.

Yine teminat mektubu konusu. EPDK teminat mektubu isteme yetkisini aldığı zaman şöyle bir şey yapmayacak, işte, herkese "Satışlarınız oranında teminat mektubu getirin." falan demeyecek, şunu diyecek: "Herkes 30 milyon TL'lik teminat mektubu getirsin." Küçük firmaların hiçbir tanesi kalmayacak. Kimse 30 milyon TL'lik teminat mektubu getirip koyamaz. 30 milyon TL'lik teminat mektubu vermesi için 60 milyonluk ipotek vermesi lazım. Dolayısıyla küçük firmaları temizlemiş olacaklar. Bu teminat mektubu olayının olmaması lazım. Artı, kamu alacağının tahsilatı EPDK'nin görevi değil. Yine kamu alacağının tahsilatı 5015 sayılı Kanun'un amacı değil. Bu kimin amacı? Maliye Bakanlığı bu konuda yetkili ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun bu konuda... Yani orada bir değişiklik yapılması lazım. Eğer teminat mektubu isteniyorsa kamu alacağının tahsili için veya yükümlülüklerin yerine getirilmesi için, 6183 sayılı Kanun'un değiştirilmesi lazım, orada bu konunun irdelenmesi lazım. Yani burada teminat mektubunu alıp nereye koyacağı bile belli değil EPDK'nin; nerede kullanacağı, nasıl kullanacağı belli değil. Geçmişte deneyimlerini yaşadık. Bu yüzden, 30'uncu maddedeki değişikliğin kesinlikle yapılmaması lazım. Bu maddedeki "Sayısal büyüklüklerle sınırlama yapılamaz." hükmü bu komisyonlarda getirildi, bu Meclis getirdi 2003 yılında, bizim öyle bir talebimiz falan yoktu. Baskılar geldi "barajlar getirelim." diye; sayın vekillerimiz, AK PARTİ'nin o zamanki kurucu felsefesi bunu reddetti ve artı "Siz sayısal büyüklüklerle sınırlama koyamazsınız, küçükleri engelleyemezsiniz, girişi engelleyemezsiniz." dedi ve kendiliğinden dedi, biz söylemedik, bizim sonradan haberimiz oldu. Dolayısıyla o hükmün değişmemesi ve teminat istenmemesi gerekiyor.

Diğer konuyu diğer arkadaşlarımız da söylediler, 32'nci ve 36'ncı maddede ihtar uygulaması getirilmiş, güzel bir uygulama; ceza vermeden evvel ihtar edilecek. Fakat ardından denilmiş ki: "Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı bulunmayan fiiller için ihtar edilmez, direkt ceza kesilir." Şimdi, yine kanunilik prensibine döneceğiz, neyin niteliği itibarıyla düzeltme imkânı yok, bunu bilmiyoruz; bu, kanunda belirtilmeli. Yani her şey niteliği itibarıyla düzeltilebilir veya her şey düzeltilmeyebilir. Bugün bir tabelada yanlış fiyat belirtti; bu, düzeltilebilir de düzeltilmeyebilir de kimine göre. Geldi, birisi oradan yakıt aldı; kimisi der ki "Kardeşim, bu işlem artık düzeltilemez." diğeri "Düzeltililebilir." der. Dolayısıyla burada netlik yok, net olmayan şekilde ceza hükmü düzenlenmez. Kanunda niteliği itibarıyla düzeltilmeyen fiil nedir, onun tanımlanması lazım.

Aynı şekilde, geçici faaliyet durdurma yaptırımının tamamen çıkarılması lazım kanundan.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Diğer STK'lerimiz de bu konuda görüş bildirdiler zaten, onu değerlendireceğiz.

Biz çok teşekkür ediyoruz.

EPDK Başkanımız Hamdi Bey'in bir söz talebi var. Açıklayıcı anlamda, uygulamadaki bir sıkıntıdan dolayı mı?

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, şöyle: Sayın konuşmacının ifadesinde şöyle bir şey geçti: "EPDK, haksız ceza kesen bir kurumdur." tarzında. Açıkçası, sataşma olarak kabul edeceğimiz bir ifadedir. Bununla ilgili bir örnekleme bulanabilir mi veya -sektörün diğer temsilcileri de burada- bu konuda diğer sektör temsilcileri ne düşünüyor? EPDK, gerçek anlamda, haksız ceza kesen bir kurum mudur, değil midir? Biz kesinlikle öyle olmadığını düşünüyoruz ama açıkçası, bunun kurumumuza bir suçlama olarak yapılmış olmasını da kabul etmiyoruz efendim.

BAŞKAN – Hamdi Bey'in açıklaması için de ayrıyeten çok çok teşekkür ediyoruz.

Tabii, bu konularda çok karşılıklı bir müzakereye varırsak da belli bir sonuç alamayız. Başkanımızla da tabii, kendi piyasasında bu şekilde haksız bir ceza kesilmesi konusunda karşılıklı bir görüş alışverişinde bulunursanız da çözüm noktasında, bir sıkıntı varsa...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Sadece dile getirmek istedim efendim. Böyle bir şeyin şimdiye kadar olmadığını ve olmayacağını dile getirmek istedim efendim sadece.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Son olarak da Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonundan Tuncer Kılıç Bey konuşacak.

Buyurun Tuncer Bey.

TESK TEFTİŞ KURULU BAŞKANI TUNCER KILIÇ – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli katılımcılar; hepinizi Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu adına saygıyla selamlıyorum. Burada konuşma fırsatı verdiğiniz için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Bildiğiniz gibi, Tartı Aletleri Muayene Yönetmeliği 27 Aralık 2017’de bir değişiklik geçirdi. Bu değişiklik yapılmadan önce, tartı aletlerinin muayeneleri belediye ayar memurlukları ve o zamanki sanayi, ticaret il müdürlükleri vasıtasıyla yapılıyordu. Bu değişiklikte birlikte, Bakanlığın yetkilendirdiği yetkili muayene kuruluşları da bu belli tartı aletlerinin muayenelerini yapmaya başladılar. Bu yürürlüğe girdiği zaman, yetki almış muayene kuruluşları Türkiye’nin her tarafında henüz faaliyete geçmediği için burada bir mağduriyet doğmuştu. Esnaf, sanatkarlar tartı aletlerini muayene ettirmekte biraz sıkıntı yaşadılar. Bu sıkıntının giderilmesi için biz Bakanlığa bir yazı yazmıştık, bir talepte bulunmuştuk. Muayenelerini yapamayan esnaf, sanatkarların, tartı aletlerini muayene ettiremeyenlerin idari yaptırımlara maruz kaldıklarını, periyodik muayenesi geçmiş, damga süresi dolmuş, kopmuş olan tartı aletlerine bir defaya mahsus olmak üzere bir hak tanınmasını talep etmiştik. Burada görüyoruz ki bu talep karşılık bulmuş, burada ona yönelik bir düzenleme yapılmış. Bu konuda teşekkür ediyoruz, bunun için Komisyona teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, biz de çok teşekkür ediyoruz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, kamu, kurum ve kuruluşlarının değerli bürokratları, değerli milletvekillerimiz; birinci bölümümüz sona ermiştir.

ADER AKARYAKIT ANA DAĞITIM ŞİRKETLERİ DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI CEMİL DİREKÇİ - Bizim ismimiz yazılmamış efendim listede, görüş beyan etmek isteriz.

BAŞKAN – O zaman çok kısa bir şekilde sizinkini aldıktan sonra... Birinci bölümü kapatacağım çünkü

ADER AKARYAKIT ANA DAĞITIM ŞİRKETLERİ DERNEĞİ BAŞKAN YARDIMCISI CEMİL DİREKÇİ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sayın hazırım; hepinize saygılarımı sunuyorum.

Öncelikle, tabii, bizim Petrol Piyasası Kanunu’muzun da belki baştan aşağı değiştirilmesi lazım ama bizim bu kadar bekleyecek zamanımız olmadığı için, bu değiştirilen maddelerde de genel anlamda sektörde ittifak olduğundan dolayı bir an önce yasalaşmasında sektörümüzün menfaati olduğunu düşünüyoruz.

Görüşlerimizi yazılı olarak bildirdik, maddeler hâlinde de görüşlerimizi ayrıca belirtmek isteriz. Birkaç hususu çok kısa, zamanınızı almadan belirtmek istiyorum.

Birincisi, akaryakıt ve LPG istasyonları arasındaki mesafe konusu. TABGİS Başkanının bu konudaki belirttiği öneriye biz de iştirak ediyoruz. Hatta bir kademe daha ileriye götürerek akaryakıt veya LPG lisanslarının herhangi birini haiz olan bir istasyonun diğer ürün lisansını da mesafe tahdidine tabi olmadan alabilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ekonomik menfaat de bunu gerektirir diye düşünüyoruz.

Efendim, ikinci konu sektöre giriş konusu. Bu konuda aslında sektörümüzde büyük oranda bir ittifak mevcut ancak farklı görüşler de dile getirildiği için bu konuda ilave görüş beyan etmek istiyorum. Efendim, sektöre giriş konusundaki kriterler, 60 bin ton, işte 37,5 milyonluk aktif büyüklük vesaire gibi kriterler maalesef şu anda uygulanamamaktadır. Biz de zaten sektöre ciddi olarak girecek oyuncuların bu tip kriterlerle engellenmesine karşıyız ancak EPDK tarafından iptal edilen toplam dağıtıcı sayısı 97’dir ve bu 97 dağıtım şirketini incelediğimizde, 70 küsur tanesinin vergi yüzszüleri listesinde yer aldığını göreceksiniz. Biz Vergi Denetim Kurulu Başkanlığını ziyaret ettik ve bunlarla ilgili bilgileri aldık. Bu iptal edilen dağıtım şirketlerinin devletimize taktığı -tabiri caizse, affedersiniz- toplam borç miktarı 16 milyar TL’dir. Bizim önerimiz, taslakta da olduğu gibi, bu sektöre girecek olan oyuncuların elini taşın altına koyması, bir şekilde sektörü bozmadan ve devletimize de vergi, KDV, ÖTV borçlarını ödemeyerek sektörümüzü terk etmelerinin engellenmesidir. Ciddi oyuncular sektöre girdikten sonra bu tip kriterler daha esnetilebilir. Zaten EPDK de bu konuda inisiyatif olarak gerekli düzenlemeleri yapacaktır.

Üçüncü konumuz cezalarla ilgili efendim. Bu konuda az önceki temsilci “EPDK haksız cezalar kesiyor.” dedi. Orada, biz, kurum olarak görüşümüzü beyan etmek isteriz.

2005-2009 döneminde, doğrudur, EPDK’nin kestiği cezalarla ilgili biz de muzdarip olduk ve sıkıntılar yaşadık ancak 2009’dan sonra başlayan süreçte ve özellikle son yıllarda EPDK sektörle çok güzel bir iletişim içerisinde. Bu konuda “Haksız cezalar kesiliyor.” demek gerçekten kendilerine haksızlık yapmak anlamına gelecektir.

Cezalarla ilgili bir iki hususu daha belirtmek isterim. Tahsilatın durması konusu... Kesinleşmemiş cezalarda iştirak ediyoruz, kesinleşmemiş cezaların infaz edilmemesi gerekir diye düşünüyorum. PÜİS Başkanı İmran Okumuş’un cezaların affedilmesi yönündeki önerisine iştirak ediyoruz, gerçekten sektörümüzle bir barışma içerisinde girmek lazım. Geçmişte kesilmiş, bazıları da -dediğim gibi- 2005 döneminde kesilmiş olan ve bizim de haksız olduğunu düşündüğümüz cezalar var. Sektörün buralarda rahata erdirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Cezaların aşırı yüksekliği ve kademelerin orantısızlığı konusundaki önerilere katılıyoruz; cezalar çok yüksektir ve kademelerde orantısızlık vardır. Yeniden gözden geçirilmesinde fayda olduğu kanaatindeyiz.

İki tane de ilave minör konu dile getirmek istiyorum. Birincisi, biyodizel üreticilerinin “marker” yapması sektörümüzü rahatlatacaktır çünkü burada çok küçük miktarlardaki “marker”lama için sektör oyuncuları çok ciddi mali yüke girmektedirler.

Son olarak da, efendim, tabii, biz sivil toplum örgütleri olarak kendi paydaşlarımızın menfaatlerini kollarken ülke menfaatini de gözetmek zorundayız.

Zamanında LPG Piyasası Kanunu yapılıırken LPG piyasasındaki oyuncuları gözetmek maksatlı, hiç tüple işi olmayacak olan oto gaz satıcılarına tüp zorunluluğu ve dolum tesisi zorunluluğu getirilmiş. Sektördeki en büyük oyuncular dahi -şu anda tüple uğraşmayanlar- tüpleri bir kenara kilitliyorlar, koyuyorlar ve bunlar yıllardır çürüyor. Biz diyoruz ki: Sadece oto gaz satan dağıtım şirketlerinin LPG tüpü yapma zorunluluğunun ve LPG dolum tesisi zorunluluğunun kaldırılması gerekir.

Arz ederim. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Birinci oturumumuz burada sona ermiştir. Ben, bütün STK kuruluşlarının bu görüşlerinden ve önerilerinden dolayı kendilerine çok çok teşekkür ediyorum. Bu öneriler yazılı olarak Komisyon üyelerimizin önlerinde mevcuttur. İkinci oturumunda da bu konular, maddelere geçildiği zaman daha detaylı bir şekilde değerlendirilecektir.

Ben, tekrar, bütün sivil toplum kuruluşlarına ve sektördeki bütün temsilcilere katılımınızdan dolayı, ayrıyeten, teşekkür ediyorum.

İkinci oturumumuz da Komisyon üyelerimiz, kamu kurumu yetkilileri ve önerge sahipleriyle beraber 13.45'te başlayacaktır.

Kapanma Saati: 12.41

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

BAŞKAN – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun değerli üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli bürokratları; tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Alt komisyonumuzun İkinci Oturumunu açıyorum.

Kanun teklifinin tümü üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

Şimdi öncelikli olarak kanun teklifinin genelinde konuşma anlamında mı bir görüşünüz var ya da maddeler üzerinde tek tek... Kanunun geneli üzerinde üst komisyonda bir görüşme yapacağız ama yine burada “Geneli üzerinde konuşma yapalım, görüş bildirelim.” diyor musunuz? Evet.

Buyurun Sayın Şevkin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, basınım değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan teklifin Komisyon gündeminden geri çekilmesini arz ve teklif ediyoruz. Neden? Tasarı hâlindeki Kanun Teklifi maden ve jeoloji mühendisleri odalarının, maden çalışanları temsilcilerinin ve sektörün görüşü alınmadan aceleyle hazırlanmıştır. Kanun teklifinden sektörün sadece iki gün öncesinden haberi olmuştur. Sektör bileşenleri ve odalar teklifin telafisi imkânsız sonuçlar yaratabilecek yanlış, eksik ve hatalı hükümlerinin gözden geçirilmesi, bazı maddelerinin tümüyle teklif metninden çıkarılması yönünde Komisyon Başkanlığına ve biz Komisyon üyelerine sürekli yazılı ve sözlü çağrıda bulunmaktadır. Gelinek noktada sektörün sağlıklı bir yasama faaliyeti içinde taleplerinin alınması, sektör, odalar ve maden çalışanlarının görüşlerinin metne dâhil edilmesi hususunda ayrıntılı, teknik bir çalışmaya ihtiyaç vardır. Sürdürülebilir ve tüm ihtiyaçlara cevap verecek bir taslak ortaya çıkarmak amaçlanmaktaysa önümüze gelen Maden Kanunu ve bazı kanun ile kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik öngören teklif yukarıda tanımlanan amaca gerçekten hizmet ediyor mu? Tek kelimeyle hayır?

Madencilik sektöründe faaliyet gösterenler yüksek harç ve cezalarla, siyasi nedenlerle ruhsatlarının ellerinden alınacağı kaygısıyla ayakta. Küçük maden işletmeciliği yani aile işletmeciliğini yok etmesi nedeniyle küçük aile işletmecileri ayakta. Getirilen düzenlemelerle bu sektörde çalışan binlerce işçi ve memurun işsiz kalmasına neden olacağı düşüncesiyle işçi ve memur sendikaları ve çalışanlar ayakta. Çok sayıda jeoloji ve maden mühendisinin işsiz kalmasına ve meslek örgütlerinin denetim yetkilerinin alınması nedeniyle meslek örgütleri ayakta. Vatandaşlarımızın evine, bağına, bahçesine, tarlasına, zeytinliğine haberi olmadan tapularının üzerine şerh düşerek kullanılamaz hâle gelmesine neden olması sebebiyle vatandaş ayakta. Petrol Kanunu’nda yapılan düzenlemeler nedeniyle rafinericiler ayakta. Yüzbinlerce insanımızı ilgilendiren sektördeki tüm bileşenleri rahatsız eden bu düzenlemeler kim veya kimler için getirilmek isteniyor?

2002 yılından günümüze kadar geçen on altı yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı sürecinde Maden Kanunu 4 kez köklü olmak üzere 14 defa değişikliğe uğramıştır. Yani neredeyse her yıl en az ortalama bir değişiklik yapılmış. Maden Kanunu yapılan değişikliklerle amacı ve felsefesinden uzaklaştırılmış, deyim yerinde ise yamalı bohçaya dönmüştür. 14’üncü kezdir getirilen değişiklikler, sektörde faaliyet gösteren madencilerin işlerini kolaylaştırmamış, çalışan işçi ve memurların sorununu çözmemiş, madencilik, gayrisafi milli hasıla içindeki payını artırmamış, meslek örgütlerinin sorununu çözmemiş, madencilik sektöründe yaşanan iş kazalarını veya iş cinayetlerini önlememiş, ülkede üretilen hammaddenin uç ürüne dönüşerek ülke ekonomisine katkısı artırılmamış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - ...çevrenin korunmasına hizmet etmemiş, ekonomileri madencilğe bağlı illerimizin, ilçelerimizin gelişmesine katkı sunmamış, ülkemizin insan varlığı veya teknik kapasitesinin geliştirilmesine katkı koymamıştır.

Bu değişiklikler ülke insanımızın yararına değilse neden her yıl Maden Kanunu'nda değişiklik yapıp duruyoruz? Bugün önümüze gelen son değişiklik teklifi de maalesef benzer önceliklerle hazırlanmıştır. Teklifin ana gerekçesinde; toplumsal yarar, ülke ihtiyacı, planlama, kaynak koruma, işçi sağlığı, çevre koruma ve benzeri gibi hayati konular göz ardı edilmiştir. Bunun yerine uluslararası dengelere uyumluluk, sürdürülebilirlik, verimlilik, kaynakların etkin değerlendirilmesi gibi piyasa kavramları öne çıkarılmış, kamunun elindeki kömür ruhsat sahalarının böl, parçala, sat anlayışı ve ülkenin dışa bağımlı enerji ihtiyacını daha da artıracak düzenlemeler “millî menfaatler” kavramı altında topluma sunulmaya çalışılmıştır.

Millî enerji ve maden stratejilerinin göz önüne alındığı bir değişiklik yapılacağı söylene de hem bugüne kadar yapılan uygulamalar hem de bu tasarıda öne çıkarılan önceliklerden bu yasa değişikliği çalışmasının toplumsal yarar sağlamaktan uzak olduğu ve kısa bir süre sonra yeniden değişiklik talebiyle gündeme geleceği bellidir. Adalet ve Kalkınma Partisi 6 milletvekili tarafından hazırlandığı görülen ama arka planda madencilik alanında çok sınırlı bir lobinin bakanlıkla faaliyeti sonucu ortaya çıktığı anlaşılan bu teklif Maden Kanunu'nu Ceza Kanunu'na dönüştürecek içeriktedir. Sektörün tekliften son dakikada haberi olmuştur. Madenciliğin, ülkemizde küçük ve orta ölçekli işletmelerin yoğunlukta olduğu zeminde yürütüldüğü düşünülürse sektörün genelinde gerek çalışanlar gerekse işletmeciler açısından yüksek kâr oranları yoktur, sektör yeni teşvik ve destekler beklerken AKP, madencilere kriz fırsatçılığıyla yaklaşmakta, daha nitelikli madencilik için kanun yapmak dururken daha çok para cezası, daha çok faaliyet durdurma cezası gibi tekliflerle sektör mahkûm bırakılmaktadır.

Dolayısıyla bu yasa teklifinin sektörün tüm bileşenleriyle görüşülerek yeniden yapılması konusunda teklif sunuyoruz. Bu gerekçelerle teklifin geri çekilmesini öneriyoruz efendim.

BAŞKAN – Ali Kenanoğlu, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, sayın hazırım; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Biz de HDP Grubu olarak bu teklifin geri çekilmesini destekliyoruz bu anlamıyla. Biraz önce sektör temsilcilerinin konuşmalarını dinledik, özellikle maden sektöründe faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşları ve ilgili kurumların neredeyse hemen hemen tamamı yeni bir kanun hazırlanması gerektiğini ifade ettiler yani mevcut kanunun yeterli olmadığını, köklü sorunları çözmediğini, bu düzenlemenin de o sorunları çözemeyeceğini ifade ederek “Yeni kanun yapılmalı.” önerisini çoğunlukla gündeme getirdiler. Dolayısıyla sektörde faaliyette bulunan sektör temsilcileriyle ve sektördeki sivil toplum kuruluşlarıyla bu kanun üzerinde yeterli müzakere yapılmamış, yeterli görüşler alınmamış olduğu da buradan ortaya çıkıyor. Tabii, diğer taraftan, teklifin kendisinde de özellikle madenlerdeki iş cinayetlerini artıracak birtakım öneriler de var, maddelere geçildiğinde tabii ki detaylı bir şekilde bu konudaki görüşlerimizi ifade edeceğimiz ancak örneğin burada Maden Mühendisleri Odasının devreden çıkarılması, meslek odalarının bu işin içinden çıkarılması ve kontrolün işveren gözetimine sunulması gibi bir durum da söz konusu. Bu da işte, çok acı bir şekilde Soma'da yaşamış olduğumuz ve benzeri yerlerde de sıkça yaşanmaya devam eden iş cinayetlerinin de önünü açacak bir uygulamadır, bir kanun teklifidir bu anlamıyla. Diğer taraftan da tekelleşmeyi beraberinde getiren öneriler vardır. Bütün bunların, bir bütün olarak yeniden düzenlenmesi ihtiyacı hissediliyor.

Tabii, diğ er taraftan da biz demin buradaki sivil toplum kuruluşlarını dinlerken sadece TEMA'dan bir arkadaşın, yetkilinin burada olduğunu gördük, diğ er çevre kurumlarından herhangi bir kimse yoktu ancak dile getirdiğ i hususlar önemliydi, özellikle bu maden aramalarında, maden çıkartmalarında çok yoğun bir şekilde çevre tahribatı yaşanıyor, bunu hepimiz biliyoruz, kamuoyunda izliyoruz, en azından, maden aramasının yapıldığı yerdeki bölge halkının itirazlarından bunu biliyoruz. Özellikle orman sahalarının da, orman alanlarının da maden aramalarına açılmaları son derece tehlikeli. Anayasa'nın ormanların korunması ve geliştirilmesine ilişkin 169'uncu maddesi açıktır, "Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez." deniliyor, "...orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz." deniliyor, "Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz." diye belirtiliyor. Dolayısıyla biz siyanürle altın aramanın çevreye nasıl bir zarar verdiğini hemen hemen her altın arama bölgelerinde yakından izliyoruz. Burada birkaç gazete kupürü var elimde, örneğ in Divriğ i ve çevre köylerinden gelen itirazlar var sulama alanlarının ortadan kaldırılmasıyla ilgili ve siyanürden kaynaklı olarak sorun yaşayan bölgeler var: Kütahya Tavşanlı Gümüşköy, İzmir Bergama Ovacık, Uşak Eş me Kışladağ, Gümüşhane Mastra, Erzincan İliç Çöpler, Manisa Turgutlu Çaldağ, Balıkesir Balya Kadıköy gibi buna benzer birçok yerde siyanürlü altın aramadan kaynaklı olarak doğ alarının tahrip edildiğ ine yönelik olarak köylünün, orada yaşayan insanların itirazları var tabii ki, bunlardan derlenmiş bir şeydir.

Bir de ş unu ifade etmek isterim: Bu Kangal Yılanlı Dağ'da bir çalışma var, bununla ilgili bölgenin çok önemli iki itirazı var; bir tanesi, buradaki madenden kaynaklı olarak bir doğ a tahribatı söz konusu, diğ er taraftan da -önemli bir şey, inançsal olarak biz çok önem atfediyoruz manevi değerlere- burada yaşayan insanlar, bu dağ da kutsal ibadethaneleri olduğunu, Alevi olduklarını ve buralarda ibadet ettiklerini ifade ediyorlar ama hiçbir şekilde bu dikkate alınmadan bu maden aramasının buralarda yapıldığını da ifade ediyorlar. Buna yönelik itirazları var, ben de bunları burada dile getirmek istedim.

Genel olarak bu kanun teklifinin çekilmesini ve sektör temsilcileriyle, konuyla ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte hakikaten bu sektörün sorunlarını çözebilecek, onlarla ortaklaşarak bu iş i oluşturabilecek yeni bir kanun hazırlanması gerektiğ ini ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kanunun geneli hakkında söz isteyen Yasin Öztürk Bey.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kolay gelsin arkadaşlar,

Öncelikle, biraz önce arkadaşlarımızın da belirttiğ i gibi, birinci oturumda tüm sivil toplum örgütlerini dinlediğimizde sivil toplum örgütlerinin, tekliften özellikle Maden Kanunu'yla ilgili kısımların çekilmesiyle ilgili bir düşüncesi söz konusu. Tabii ki bu kanunla ilgili mutlaka revize edilmesi gereken yerler olması gerekiyor ki böyle bir teklif hazırlanmış ama öncelikle daha önceki dönemlerde Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonunda belirtildiğ ine göre, bir madencinin, madenini çalışabilir hâle getirebilmek için 8 tane bakanlık, 92 tane yasa, 87 tane yönetmelik, 16 tane uluslararası sözleşme, 8 tane tüzük ve 21 değ iş ik gruptan izin alması gerekmekte. Dolayısıyla böyle bir bürokrasi yoğunluğu söz konusu. Burada çok hızlı alınan kararların ilerleyen dönemde yine problemlere sebep olabileceğ i de bir aş ikâr. Bunun bir örneğ i de aslında bu teklifin içinde mevcut, ş u manada mevcut: Hatırlarsanız altı ay önce kanun teklifi hâline getirilen Nükleer Düzenleme Kurumuyla ilgili kanun hükmündeki kararnamenin... Bu teklifin içinde 45 ve 49'uncu maddeler arası tamamen Nükleer Düzenleme Kurumuyla ilgili yapılan çalışmalar. Yani o dönemde çok hızlı bir şekilde yapıldığı için unutulmuş şeyleri tekrar burada gündeme getiriyoruz. Dolayısıyla yine burada çok hızlı bir şekilde yapılan bir kanunun yine ilerleyen süreçte, hemen altı ay içinde yeniden unutulmuş şeyleri de öne getirebileceğ i gözlemlenmekte. Yani Nükleer Düzenleme Kurumu 2 Temmuz 2018'de 702 sayılı

Karar'la, Kanun Hükümünde Kararnameyle çıkmışken altı ay sonra bugün bakıyoruz önümüzde 45, 46, 47, 48, 49'uncu maddeler Nükleer Düzenleme Kurumuyla ilgili. Yine ilerleyen süreçte Maden Kanunu'yla ilgili unutulmuş bir şeyler olup yine bir torba kanunla önümüze getirilmektense özellikle teklifin içindeki Maden Kanunu'yla ilgili maddelerin tekliften geri çekilip tamamen kendi içine özgü bir kanun teklifi hâlinde getirilmesi şahsi kanaatimdir. Bu anlamda, teklifin özellikle Maden Kanunu'yla ilgili kısımlarının çekilmesi taraftarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Kanun teklifinin geneli üzerinde söz isteyen Abdurrahman Başkan.

Buyurun.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bakanlarımız, çok değerli basın mensupları ve değerli bürokratlar; şimdi, dünyada ticareti yapılan 90 madenden 77'si ülkemizde çıkarılıyor, var, mevcut ama bunun sadece 60 tanesinin ticareti yapılıyor. Biraz önce Maden İhracatçıları Birliği Başkanı -ki bu hafta sonu onların ödül töreni vardı, katıldım- 2013 yılından bu yana maden ihracatında düşüşten bahsediyor. Bu da şu demektir: Madencilik, gelişmekte olan bütün ülkelere baktığınızda, 2013'ten beri maden ihracatı düşen hiçbir tane ülke göremezsiniz çünkü sürekli olarak artmaktadır. Bu da gösteriyor ki madencilikle ilgili kısımlarımızda doğru işler gitmiyor ve ruhsatı alan arkadaşların bazıları bu ruhsatları, işlemleri yapmıyorlar, ocakları bir hakkı müktesep gibi görüp ve bunların yürümediği bir dönemde Türkiye'nin maden ihracatının sürekli, dünyanın en çok maden tüketiminin olduğu dönemde düşmesi çok açıklanabilir bir durum değildir. Mutlaka bununla ilgili bir kanun, düzenlemeye ihtiyaç olduğu kesindir. Burada tabii ki yanlışlar varsa bizler hem siyasilere olarak hem bürokratlar olarak burada bunun düzeltilmesi adına yapabiliriz. Atıyorum; kömürle aynı risk kategorisinde olmayan demir madeninde de madenlerdeki risk oranlarının aynı olması çok kabul edilebilir değil. Çevresel dünya, zaten... Çevre ile madencilik bir arada yapılabilir mi? Evet, dünyada bu konuda en hassas ülkelerinden biri de Kanada'dır ve en riskli madenler çevre yasalarıyla birlikte yapılabilir. Yani biz her şeyi ötelediğimiz zaman, yani daha çok bunu bir sene, iki sene daha uzattığımız zaman daha iyi bir kanun çıkacak mı? Eminim ondan da memnun olmayanlar olacaktır. O yüzden biz burada Komisyonumuzun, alt komisyon, sonra bunu üst komisyon, daha sonra da Sayın Bakanlığın bazı genelgeleriyle bazı şeyler düzeltilebilir. Ama bizler de bunun takipçisi olmak zorundayız çünkü bir tane ülkemiz var. Hem ülkemiz için ihracat ihtiyacı var, insanlarımızın iş ihtiyacı var ama çevresel faktörleri de göz ardı etmeyeceğiz. Biz bunun için buradayız. Zor olanı başarabilir miyiz? Evet. Hem ticaretini yapıp hem de çevresel faktörleri gözden geçirerek madencilikimizi geliştirebilir miyiz? Bunu yapabiliriz. Bunu yapan ülkeler var. Bunu örnek almak lazım. O yüzden de bu sürecin, bu yasanın bence görüşülmesinin birkaç yıl daha ya da daha fazla görüşüldüğünde mutlaka bir kısmı düzelebilir ama bu süreçte kaybedeceğimiz neler var, onu da hesaba katmak lazım. Bu iki sene sürdüğünde bu iki senede madencilikimiz tekrar... Ki, geçen yılki maden ihracatımız 4,5 milyar dolarken yaklaşık, 4 milyar 300 milyon dolara düşmüş bu sene, yani 4 milyar 300 milyon dolar seviyesinde. Yani bu ülkeye çok da yakışabilen bir şey olduğunu düşünmüyorum. Bunun için biz de elimizden gelen, bu komisyonların varlığı, değerli arkadaşlarımızın... Ki sivil toplum örgütlerinin önerilerini aldık burada, hepimiz tek tek bunları gördük. Bu çerçevede bu kanunun düzeltilerek yeniden çıkarılması ve bir an önce bu yasaşarak madenlerimizi verimli işletildiği bir hâle getirebilir miyiz? Evet, getirebiliriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Şahin Tin Bey, kanun teklifinin geneli üzerinde.

Buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarımız ve Maden Kanunu’nu hazırlayan başta Nevzat Şatiroğlu ve 6 milletvekili arkadaşları ve değerli bürokratlar; öncelikle toplantımızın hayırlı olmasını, hem madenciler için hem de ülkemiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Elbette hedefimiz en iyisini yapmak ülkemiz için, sanayicimiz için, üreticimiz için, çalışanlarımız için en iyi kanunları çıkararak adaletli bir şekilde, eşit haklarda dağılımını gerçekleştirmek, çalışan ile çalışmayanı, doğru olan ile eğri yapanı, dürüst olan ile dürüst olmayanı ayırt etmektir. Hedefimiz budur. Bu doğrultuda kanunlar yapıp yasaları çıkarıp halkımızın da, iş görenlerin, iş verenlerin de buna uymasını burada temenni etmektir. Bu doğrultuda, 1984 yılında yapılan veya o dönemde daha fazla düzenlenen Maden Kanunu’nda bu zaman dilimi içerisinde düzenlemeler yapılmış ve günün şartlarına göre de her dönemde yenilenebilir çünkü sonuçta yasalar insanlar için yapılıyor, bu, Allah’ın kanunu değildir. İnsanlar bunu kendi menfaatleri çerçevesinde veya ülke menfaatleri çerçevesinde en iyisini çıkarıp ona göre de düzenlemektedir. Bugün yanlış olan bir şeyi gördüysek yarın bunu en iyi şekilde düzeltip yenileyebiliriz. Bu da bizim elimizde. Sonuçta halkın seçmiş olduğu milletvekillerinin çıkaracak olduğu kanunlarla alakalı. Dolayısıyla burada günün şartlarına uygun ve kanunda düzenlemeler yapmak gayet doğaldır. O anlamda bunu devam ettirmek zorundayız. Yeni kanun çıkarılabilir mi? Tabii ki çıkarılabilir. Bunda da hiçbir mahsur yoktur. Ama bugün dinlediğimiz gerek üreticilerimiz, STK temsilcilerimize baktığımızda burada, bu arkadaşlarımızın, temsilcilerin, başkanların, kendileri şu ana kadar yürürlükte olan kanunla ilgili eksikleri, sebeplerini, nedenlerini, sonuçlarını ortaya koymuşlar ve bunların düzeltilmesiyle ilgili de bize önerilerini sunmuşlardır. Bu da gayet doğaldır. Zaten demokrasinin gereğini de en iyi şekilde bu ortaya koymuş oluyor. Yani istişareyle sonuca gidiyoruz. Bu çok önemli. Şimdi zaten bunu önerilerle ortaya koymuş olacağız.

Burada genelde arkadaşlarımızın ya da benim de dikkati çekmek istediğim noktalardan bir tanesi de şudur: Burada nedir? Maden, akaryakıt, petrol... Bu ruhsatların verilmesinin kolaylaştırılması, bürokrasinin azaltılması, üretim ve satışın, dağıtımın daha sağlam temellerde ve kanun dışı yapılmayacak şekilde düzenlenmesi, buradaki, kanundaki en önemli şeylerden nedir bir tanesi de; iş adamlarımızın şikâyeti madencilik gelişirilemediğiyle ilgili. İşte, bu kanunda, bu düzenlemede, revizyonda aynı şekilde madencilik geliştirilmesine dönük bir çalışma sergilenmiş oluyor. Tabii, burada, gerçek üreticilerin korunması. Efendim, burada, “çantacı” dediğimiz ya da taşeronların veya diğer şeylerin ortadan kaldırılması gibi, işte, sahtekârlık yapanlar, kaçakçılık yapanlar ile doğru düzgün çalışanlar arasındaki ayrımın yapılması ve buna dönük cezaların da tabii ki doğal olarak uygulanmasıdır. Şimdi, cezaların yüksek olmasından şikâyet edip de bu sefer işini doğru yapanlar ile dolandırıcılık, sahtekârlık, kaçakçılık yapanların arasındaki farkı eğer koyamıyorsak o zaman bu bizim acizliğimizi gösterir. Bu işte esas adalet olmaz, bu adaletsizlik olur. Ama bunun da doğru bir şekilde yapılmasıdır tabii ki önerimiz. Bu anlamda, yine aynı şekilde, düzgün işletmeler ile eksik yapanların, hata ve yanlış yapanların da ne yapılması lazım? Uyarılması, efendim, bununla ilgili yine uyarı ve ihtarların yapılması ve süre verilmesi de önemlidir. Çünkü bir iş yerine hemen tak, “Kapatıyorum” dediğinizde o zaman ne olur? Oradaki çalışanlar da mağdur olmuş olur, ülke ekonomisi de zarar görmüş olur. Bu anlamda, tabii ki, bunun için uyarı, ihtar yapılması ve süre verilmesi, düzeltici faaliyetlere izin verilmesi de kanunda, buradaki maddelerde gördüğüm en önemli hususlardan bir tanesi. Bu anlamda ben ülke ekonomimizin daha gelişmesi açısından, yine, yer altı, yer üstü zenginliklerimizin ülke ekonomisine katkısının artırılması anlamında bu kanun maddesinin şu andaki hazırlanan, yine, maddeleriyle ve şu anda düzelterek olduğumuz veya yine önerilerle düzeltilecek olan maddeleri yapıp ondan sonra bununla madencilerimizin enerji, yakıt, yine, dağıtıcı, petrolle ilgili firmaların faaliyetlerine en iyi şekilde, hızlı bir şekilde devam etmelerini sağlamamız gerektiğini düşünüyorum.

Ben şimdiden çalışmalarımızın hayırlı olmasını temenni ediyorum ve teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz Şahin Bey’e.

Kanun teklifi üzerinde bir söz de Fuat Köktaş Vekilimiz talep etti.

Buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, Komisyon üyesi arkadaşlarımız, çok değerli kanun teklifi sahibi milletvekillerimiz ve Bakan yardımcılarımız, bürokrasimizin çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşülmekte olan Maden ve Petrol Kanunu’nun hayırlara vesile olmasını, ülkemize, milletimize hizmet etmesini Allah’tan niyaz ediyorum.

Öncelikle, böyle bir kanun teklifinin düzenlemesinin yapılmasının ben yerinde ve doğru olduğunu söylemek istiyorum ve bu gelen kanunun üzerinde görüşmelerimizin devam ettirilmesini, sürdürülmesini istiyorum çünkü bir dahaki kanun, bunu geri çektiğimizde ne zaman ve hangi şartlarda önümüze gelecek, bunu nasıl değerlendireceğiz bunun meçhul bir durum olması hasebiyle, varsa gelen kanun teklifinde eksikliklerimiz, ilgili STK’ları dinledik, kanun üzerinde birtakım çalışmalarımızı yaptık. Kanun teklifini veren taraflar burada. Onlar da kanun maddelerinin ne getirdiğini, yatırımcıya, istihdama, sektörlere ne katkılar sağlayacağını mutlaka biraz sonra bizlere izah edecekler ve bizi aydınlatıcı bilgiler verecekler. Bu noktada, kanunun yasalaşması üzerine, alt komisyon ve üst komisyonun çalışmalarını bitirip Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna hızlı bir şekilde sevk edilmesinin daha uygun olduğunu söylemek istiyorum. Kanunu yaparken... Tabii ki eksikliklerimiz günlük hayatta var, bizlerin aldıkları var. Madencilerin iş güvenliğinden başlayarak ruhsatlandırma süreçlerini ve arama faaliyetlerini, üretime geçme faaliyetlerindeki çok büyük zaman kayıplarını... Üretime katma değer sağlaması gereken yer altı kaynaklarımızın, ekonomimize kazandırılması gereken kaynakların zaman kaybından dolayı maddi zararlara neden olduğu ve yatırımcısını da zor durumda bıraktığı da aşikârdır. Onun için, gerekli süre kısaltmalarının, daha hızlı sonuca gitme çalışmalarının da bu kanun içerisinde mutlaka yer alması gerektiğini düşünüyorum. Maden sektöründe çok ciddi bir yapılanmaya da gidilmesini öngörüyoruz. Çantacı, ihaleye girmiş, ruhsat almış, hiçbir şey yapmamış, üç yıl, devletin vermiş olduğu hakları kullanarak beş yıl madenin başına gitmemiş... Gitmemeyi de engellememiz gerektiğini düşünüyorum. Maden rezervlerinin ekonomik kullanılabilmesi için mostra madencilik, kaçak madencilik de mutlaka önüne geçmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu anlamda, ciddi bir Komisyon; gerekirse bugün, gerekirse yarın ciddi çalışma sonucunda en uygun bir kanunu buradan üst komisyona, üst komisyon aracılığıyla da Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk etmeyi uygun buluyorum.

Akaryakıt sektörüne gelince, dinlediğimiz sektörler arasında ki ben de bu sektörlerde faaliyet gösteren biri olarak bunu söylüyorum: Akaryakıt Kanunu ile LPG Kanunu’nun eşit olmaması gerektiğini savunuyorum. Çünkü akaryakıt kaçakçılığını önlemek için aldığımız tedbirlerin aynısını bire bir LPG’yle ilgili kullandığımızda bir tarafı mağdur etmek gibi bir sıkıntımızın ortaya çıktığını görüyorum. Bir tarafta direkt kaçakçılığa giren, diğer taraftaysa dolaylı kaçakçılık yapan, vergi mevzuatlarını zorlayarak yapılan bir sistemden burada bahsetmek mümkündür. Bunu tartışırız yeri ve zamanı geldiğinde. Bu haksızlığın da ortadan kaldırılması gerektiğini düşünüyorum. Bu çerçevede kanunun görüşülmeye devam edilmesini ve hayırlı bir kanun olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna sevk edilmesini uygun buluyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kanun teklifinin geneli üzerinde görüş bildirmek isteyenler bildirdiler, şu anda daha fazla kimse yok.

O zaman kanun teklifi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçiyoruz değerli Komisyon üyeleri.

1'inci maddeyi okutuyorum:

(Madde 1 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerine söz almak isteyen? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci Maddesinin üçüncü fıkrasındaki “dikkate alınmaksızın” ibaresinin “dikkate alınarak” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Yasin Öztürk

Adana

Denizli

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, şimdi, MTA üzerinden kurulacak şirketlere geçecek personelin kurumdaki görevlerine geri dönerken haklarının korunması amaçlanmaktadır. Personelin göreve dönüşünde görevden ayrılmadan önceki kadro ve pozisyonlarının dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları ve İş Kanunu, maddede anıldığının tersine, kıdem tazminatı konusunda net düzenleme getirmektedir. Kıdem tazminatı bu genel kanun çerçevesinde düzenlenmiş bir haktır. Bu yasa teklifiyle kıdem tazminatının göreve dönüşlerde ödenmeyeceği hükmünü eklemenin personel mevzuatı açısından geçerliliği yoktur. Personeli kurumdan ayırıp özel şirkete geçiren hüküm kıdem tazminatına böyle bir özel düzenlemeyle sınırlama getiremez. Kıdem, çalışma mevzuatında korunmuş bir genel haktır. Bu yasaya aykırı bir durum olarak görüyoruz bunu. Bu gerekçelerle itiraz ediyoruz, maddedeki “dikkate alınarak” şeklinde de değiştirilmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Önerge gerekçesiyle ilgili Sayın Şevkin görüşlerini bildirdi.

Önerge üzerine söz almak isteyen, görüş bildirmek isteyen var mı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, Sayın Müzeyyen Hanım da bahsetti, önerge üzerindeki teklifte, daha önceki kadro ve pozisyonları şayet dikkate alınmadığı takdirde kişinin hem özlük haklarında hem kıdem tazminatlarında olumsuz bir durum söz konusudur. Bu sebeple de, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na da aykırı bir durum söz konusu olduğu için dikkate alınmasının daha doğru olduğu kanaatindeyiz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde başka söz almak isteyen var mı?

Nevzat Bey, buyurun.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, kıymetli bürokrat arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu düzenlemede aslında biz çalışan arkadaşlarımızın hakkını, hukukunu korumaya çalışıyoruz. Birincisi: Öncelikli olarak özel sektöre geçmiş olsalar bile tekrar, herhangi bir sebeple kamuya dönme imkânı sağlıyoruz. En önemli düzenleme bu. İkincisi: Kanun metninde aynen yazıyor “öğrenimlerine ve kazanılmış hak aylıklarına uygun kadrolarına veya durumlarına uygun pozisyonlarına” diye bir ibare var zaten orada. Bu, tamamen, hiçbir şekilde özlük haklarına halel getirmeyecek bir düzenlemedir ama devamında, önceki kadro ve pozisyonlarını dikkate almaz isek diyelim, beş sene sonra veya on sene sonra dönmesi icap etti çalışan kardeşimizin, belki o kadro orada kalmamış olabilir, şirketin yapısı değişmiş olabilir veya değişen koşullara göre o arkadaşın orada istihdam edilmemesi de gerekebilir

ve bundan dolayı önceki pozisyonu yönetici olabileceksen döndüğünde farklı bir şeyle karşılaşabilir. Bu maksatla, orada, yönetimin de elini rahatlatılabilme anlamında bu maddeyi buraya ihdas etmiş bulunmaktayız.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Vekilim, zaten “altı ay içerisinde başvuruları hâlinde” diye siz orada süreyi kısıtlamışsınız. Dolayısıyla altı aydan sonra, beş sene sonra tekrar müracaat ettiğindeki pozisyonu kalmaz. Yani “altı ay içinde müracaat ederse” dediğinizde o süre tamamlanmış oluyor.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Yasin Bey, o altı aylık süre şu: Geçtiği özel sektördeki şirketten ayrıldıktan sonraki altı ay yani devlet memuriyetinden ayrıldıktan sonraki altı ay değil. Gitti, on yıl çalıştı, dönmeye karar verdi. İstifa ettikten, ayrıldıktan sonraki altı ay içerisinde eski kurumuna başvurması zorunluluğu getiriyoruz ki orada ucu açık kalsın diye. Altı aydan maksadımız o.

BAŞKAN – Döndükten sonra altı ay.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ayrıldıktan sonra altı ay.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada asıl amaç şu mu: Devlette çalışan bir memur, yönetici kurulmuş olan bir özel şirkete bilgisi, beceresi vesaire dâhilinde kurum değişikliği yapıyor.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Kamu sermayeli özel şirket.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Özel şirkete, AŞ şirkete geçiş yapıyor. Buradaki geçiş nedeni, mutlaka, geçen kişinin özlük hakları noktasında, maaşı noktasında bir farkındalık oluşacak ki burayı tercih etsin.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Pozitif yönde farkındalık, pozitif yönlü yani artı yönde bir artış olacaktır muhtemelen.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Mutlaka bir artış olacağından dolayı burayı tercih edecektir. Bu bir özel şirkettir. Özel şirketten daha sonra şu nedenle, bu nedenle ayrılan bir yönetici, mühendis, işletmeci vesaire neyse bunun konumu, ayrıldıktan sonra tekrar devlete aynı pozisyonda mutlaka girecek diye bir şart olmamalı ki bunu da bana göre düzgün koymuşsunuz. Bu hakkı zayi olmasın diye altı aylık bir süre içerisinde müracaat ettiğinde de alınma hakkını vermişiz. Burada bence bir mağduriyet söz konusu değil.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, ben şunu sormak isterim konunun açığa çıkması, anlaşılır olması açısından. Müzeyyen Vekilimiz vermiş olduğu önergede bu kıdem tazminatı konusunda bir duruma dikkat çekiyor. Yani sizin bu konuda bir açıklamanız olmalı yani nedir bu kıdem tazminatıyla ilgili husus? Bu açıdan siz ne düşünüyorsunuz? Ya da buradaki 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na ve İş Kanunu’na aykırılık üzerinden bahsediliyor yani bunun bir kere burada anlaşılır olması gerekiyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani o zaman, hak kaybıyla ilgili, özellikle kıdem tazminatları konusunda daha açık ve net bir ifadeyle burada belirtilmesi lazım bence, herhangi bir soru işaretine maruz kalsın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Soru işareti varsa arkadaşlar baksınlar.

BAŞKAN – Teklif sahiplerimizden bu kıdem tazminatını net belirtmeyle alakalı bir görüş var mı?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Devletteki memuriyetinden ayrılıp kamu sermayeli özel şirkete geçmesi durumunda, özel sektörle çalıştığı süreyle ilgili bütün sosyal güvenceleri, tekrar devlet dönmesi durumunda üste biniyor zaten yani ona ilave katma değer sağlıyor. Dolayısıyla devlette çalıştığı süredeki o eski elde ettiği kıdem hakları, kıdem tazminatları zayi olmuyor hiçbir şekilde, üzerine özel sektörde özel İş Kanunu’na tabi haklardan dolayı elde ettiği kazanımlar da devlete döndükten sonra, diyelim iki yıl daha çalıştı ve emekliliği hak etti, bu haklar üste binmek suretiyle bir emekliliğe hak kazanmış olacak çalışan kardeşlerimiz, arkadaşlarımız. Düzenlemenin maksadı bu

şekilde. Hiçbir şekilde, hiçbir çalışmamızın devletten ayrıldı da gitti özel sektöre, mağdur edelim veya bir daha dönmessin veya döndüğünde eski çalıştığı kıdem hakları elinden alınsın diye bir şeyimiz asla olamaz zaten. Bu maddeyi de bu şekilde düzenlemeye çalıştık.

BAŞKAN – Maliye Bakanlığımızdan bu konuda görüş var mı?

HAZİNE VE MALİYE UZMANI CENGİZ DEMİRBAĞ – Sayın vekilimizin de belirttiği gibi, burada amaç, sonuçta kamu kurumundan ayrılan personel Emekli Sandığına tabi olduğu için döndükten sonra da bu çalıştığı süre için kıdem tazminatı değil de Emekli Sandığıyla irtibatlandırılması açısından Emekli Sandığıyla bağlantı kuruluyor ve emeklilik ikramiyesinin hesabında bu süre dikkate alınıyor, ayrıca, kıdem tazminatının hesabı o anlamda hesaplanmıyor.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sağ olun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Özel şirketten de ayrılırken kıdem tazminatını almak durumunda, alacak.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir de burada, bağlı bulunduğu sosyal güvenlik kurumundan bu konuda bilgi alınmasıyla ilgili bir ibare konulması sıkıntı yaratır mı acaba, o bilgiye göre karar verilse?

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben size daha somut bir örnek vereyim tam olarak anlaşılabilmesi için. Afşin-Elbistan Termik Santrali yakınlarda özel sektöre devredildi ve orada çalışan mühendis arkadaşların devlette kendilerinin kadrolarına uygun kadro bulunmadığı için özel sektöre geçme zorunluluğu gibi bir durum söz konusu oldu. Dolayısıyla bu kişilerin durumu yani şayet özelleştiği takdirde belirli bir süre içinde kendisi kamu dairesinde kalmak istiyorsa kamu dairesinde kalmasıyla ilgili bir alanı tercih etmesi gerekirken kendi tercih ettikleri alanlar anlamında artık devletin kurumu kalmadığı için özel sektöre geçme durumu söz konusu oldu. Yine buna benzer bir sıkıntıyla karşı karşıya kalınabilir yani burada özelleşen şirketler bu kişileri almayabilir veya bu kişiler özel şirketi tercih etmeyebilir. Böyle bir ortamda devlette bu kişilerin kadro ve pozisyonlarına uygun yer yok düşüncesiyle hem maaşlarında hem özlük haklarında sıkıntı yaşanabilir. Ben bunu sadece ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, önerge üzerinde, Nevzat Bey, buyurun.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Yasin Bey'e cevap verme hakkı doğdu hem de kurumun eski bir genel müdürü olarak... Bahsettiği kurum, Elektrik Üretim Anonim Şirketinin Afşin A Termik Santralının özelleştirilmesi sonucu ortaya çıkan durum. Bu, diğer özelleştirmelerden çok farklı bir şey değildir. Afşin A Termik Santrali, Enerji Bakanlığının kuruluşu olan Elektrik Üretim Anonim Şirketindeyken işletme hakkı devri sözleşmesi kapsamında özel sektöre devredilmiştir. Bu devir kapsamında burada çalışan işçi ve memur arkadaşlarımız –ki içerisinde mühendisler de dâhil olmak üzere- isterlerse devletten ayrılmak suretiyle özel sektöre geçebilirler. O, onların kendi iradeleridir, kendi beyanıdır ve kendi tasarruflarındadır, bir daha da devlete dönme şansları olmaz ama “özelleştirdik” diye bir santrali –ki ilk defa böyle bir santral özelleştirilmiyor, birçok özelleştirme yaptık, birçok santral sattık, devrettik özel sektöre- devletin başka kurumlarında veya EÜAŞ'ın birçok santrali var, diğer santrallerde istihdam edilme imkânları vardır. Öncelikle bu durumu düzeltmek isterim Yasin Bey yani bu konumuz ile o çok farklı bir şey.

Buraya gelecek olursak: Burada MTA'nın kuracağı yüzde 100 kamu sermayeli, İş Kanunu'na tabi bir şirkette istihdam konusunu konuşuyoruz. Bu istihdam kapsamında devletin sadece MTA'sında değil, diğer kurumlarında -TKİ olabilir, EÜAŞ olabilir, TTK olabilir- madencilik faaliyetleriyle faaliyette bulunan teknisyen, tekniker, memur ya da mühendis arkadaşlarımızın özel sektöre bu şekilde

geçmesi durumundaki dönüşünü konuşuyoruz. Burada bir özelleşmiş şirkete de geçirmiyoruz bu kanun kapsamında arkadaşlarımızı. Dolayısıyla söylediğiniz iki konunun çok farklı olduğu kanaatindeyim Yasin Bey.

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konuyu uzatmak istemiyorum ama yine de tekrar ifade edeyim: Birbirinden farklı değil, aslında baktığımızda birbirini de yakından ilgilendiren bir konu çünkü Afşin Termik Santrali'nde çalışan mühendis kadrolarına uygun yeterli sayıda yer devletin kademelerinde artık kapanmış durumda. Bu sebepten dolayı buradaki mühendislerin çoğu devletin kademelerinde kendi pozisyonlarına uygun yer bulamadıkları için ya mecburen özel sektörü tercih etmek zorunda kalıyor ya da... Ben size somut örnek de verebilirim, size özelde de verebilirim bunu. Afşin'deki arkadaş MTA'da çalışmak istese MTA'daki kadro sayısı -örnek olarak söylüyorum- 50 mühendise ise, buradaki toplamda 150 mühendise yer bulamaz zaten devlet, dolayısıyla 100'ü açığa kalır; bunu ifade etmek istiyorum. Yine buna benzer şeyler ilerleyen dönemdeki özelleştirmelerde burada da sorun olarak çıkacaktır, onu anlatmaya çalıştım.

BAŞKAN – Bu konularda spesifik görüşler yine ortaya çıkabilir.

Nevzat Bey, bu konuda...

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Abdullah Bey bir açıklama yapacak.

BAŞKAN – Abdullah Tancan Bey, Sayın Bakan Yardımcımız...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Şimdi, Sayın Başkanım ve sayın vekillerim, özelleştirme uygulamasının yapıldığı işlerde, oradaki kamu görevlileri özelleştirme havuzuna düşmek suretiyle zaten başka kamu kuruluşlarındaki durumuna uygun pozisyonlara gönderiliyorlar Devlet Personel Başkanlığı tarafından. Ancak sayın vekilimizin Afşin'le ilgili verdiği örnek, oradaki bir özelleştirme programı değil; o, işletme hakkı devri kapsamındaki oradaki gerek kömür çıkarma tesislerinin gerekse de elektrik üretim santrali tesislerinin haklarının belli bir süre için özel bir şirkete devredilmesi. Burada EÜAŞ bünyesinde hem işçilerimiz hem de memur pozisyonunda personelimiz var. Bunlara, EÜAŞ çalışanların kendi taleplerini de dikkate almak suretiyle, EÜAŞ'ın kendi diğer santralindeki ihtiyaçlarını da dikkate almak suretiyle, işçiler, memurlar atıl pozisyonda kalmamış diye, ihtiyaç olan başka yerlere talep varsa, gönüllülük çerçevesinde oraya tayinlerini yapmak suretiyle oralarda görev verecekler. Afşin'deki durum bu. Bir özelleştirme ihalesi de değil Afşin'deki durum, oradaki santralin ve kömür sahasının işletme hakkının devredilmesi.

BAŞKAN – Önerge üzerinde başka görüş...

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konuyu uzatmayacağım, konumuz da bu değil aslında ama sadece Afşin'de 110'u teknik personel, toplam 226 personel bu durumda. Siz, biraz önce bahsettiğiniz gibi, oradaki personeli de devretmiyorsunuz. Dolayısıyla, o zaman, o personelin uygun yerlere atılmasının yapılması gerekmekte.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sağ olun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yapılacak zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yapılmamış efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde başka görüş bildirmek isteyen yoksa önergeyi oylarımıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun teklifinde 2'nci maddeye geçiyoruz.

(Madde 2 okundu)

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz almak isteyen, görüş bildirmek isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde önergemiz yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz.

(Madde 3 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde görüş bildirmek isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen?

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yapılan düzenlemeyle, Elektrik Üretim Anonim Şirketine (EÜAŞ) kendine ait olmayan saha veya işletmelerden kömür alımı gerçekleştirebilme yetkisi verilmektedir. Bu düzenlemeyle, EÜAŞ bazı yandaş firmalardan sözleşme yoluyla yurt içi veya yurt dışından temin ettikleri kömürü satın alabilecek, kendisinin sahip olduğu kömür işletmeleri ise atıl hâle getirilebilecektir. Bu durum özellikle yurt içinde gelecekte üretim zorlaması yoluyla Soma benzeri kazaların yaşanmasına neden olabilecektir.

Yine, hepimiz biliyoruz ki bazı ülkelerde bulunan kömür rezervlerinin ülkelerin sahip oldukları jeolojik yapıları gereği hem daha büyük hem de işletme maliyetlerinin daha az olması nedeniyle daha ekonomik koşullarda üretim gerçekleştirilebilmektedir. Oysa ülkemizin sahip olduğu jeolojik yapı nedeniyle bu durum mümkün değildir. Bu düzenlemeyle, daha pahalıya mal olan ülke kömür kaynaklarından vazgeçilerek yurt dışından daha ucuza mal olan ithalata bağımlı kömüre dayalı elektrik üretiminin gerçekleştirilebileceğini görmekteyiz. Bu durum ülkemizi enerji bakımından yurt dışı kaynaklara daha bağımlı hâle getirirken, ekonomisi kömür madencilğine bağlı Zonguldak, Soma, Milas, Elbistan, Çan gibi il ve ilçelerimizde ekonominin daha da bozulmasına ve yoğun bir işsizliğe neden olacaktır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, EÜAŞ gibi kamu işletmelerinin, bugün olduğu gibi, ihtiyaçları ülkemiz kaynaklarından temin etmesi ve ülke ekonomisine katma değer yaratması gerektiğine inanıyoruz.

Madde, teklifin 20'nci maddesiyle de bağlantılı olup her ikisi de hukuki süreçleri tartışmalı boyutlara taşıyabilecektir. Maddenin uygulanması durumunda yeni ruhsat verilen alanlarda ruhsatların iptal edilmesi durumunda kamu kesimi ruhsat kaybından dolayı zarara uğrayacaktır. Aynı zamanda redevans sözleşmesinin hukuki statüsü konusunda da tartışma ortaya çıkacaktır. Önergeyle tüm bu durumların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge üzerinde görüş bildirmek isteyen var mı?

Buyurun Sayın Bakan Yardımcım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Başkanım, bu belki yanlış anlaşılış. Sayın Vekilim, bu maddeyle EÜAŞ'ın yurt dışından da kömür alabileceği şeklinde bir anlam çıkarılmış ama öyle bir durum söz konusu değil. Türkiye'deki işletme hakkı devredilmiş olan kendi sahalarımızdaki kişilerden eğer bir kamu yararı söz konusuysa kömür alınmasına imkân tanıyan bir madde bu.

Kömürdeki santrallerin özelliği şudur: Santral kazanları, bir bakıma bir terzi mantığıyla, oradaki kömürün kendi niteliklerine uygun olarak dizayn edilip yapılmak zorundadır. Soma'daki bir kömürü alıp başka bir yerdeki bir santralde kullanma ihtimali çok azdır. Onun için, önce kömürün niteliği ortaya çıkar, ona göre de bu santral yapacak olanlar onun niteliğine göre de bir kazan tertibi yaparlar.

Şimdi, bizim Afşin'de devrettiğimiz sahanın ve santralin haricinde EÜAŞ'ın kendi santrali de var. O kendi santralinin sahasından kömür çıkarılıncaya kadar özel şirketin elindeki sahadan kömür alabilmesine imkân tanıyan bir maddedir. Aksi takdirde EÜAŞ'ın santrali çalışamaz duruma gelecek, elektrik üretemez duruma gelebilir. Yani bu kamu yararını temin etmek için bu maddeyi talep etmiş vekillerimiz, durum bundan ibarettir, yoksa yurt dışından kömür alınması falan sonucunu doğuracak hiçbir anlam yok zaten orada. Eğer bir yanlış anlaşılma varsa onu düzeltelim diye söz aldım.

BAŞKAN – Aslında madde de sadece EÜAŞ'la alakalı bir madde gibi, tek bir santralin orada kendi sahası içinden, kendi bölgesinden, bir madenden temin etmesiyle alakalı bir maddedir, doğru mu? Daha geniş kapsamlı bir şey değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN - Evet.

BAŞKAN – Başka bir görüş var mı önerge üzerinde?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Uzmanımızdan bir açıklama var.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim; meri mevzuatta 3096 sayılı Kanun'un ek maddelerinde madde başlığı söz konusu. Buna da eklenmesi hususunda Başkanlığa bir redaksiyon yetkisi...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Olur, tabii.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçiyoruz.

(Madde 4 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen, görüş bildirmek isteyen var mı?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Önergemiz var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Önerge var.

BAŞKAN – Madde üzerinde aynı mahiyette iki önerge var.

Önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen?

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, efendim, burada şunu söylemek gerekiyor: “Millî menfaatlere uygun olarak” deniliyor, bir defa, zaten bizim Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında yapmış olduğumuz bütün kanunlar millî menfaatlere uygun olarak, bu amaçla yapılıyor zaten. Hani biz millî menfaatlere uygun olmayan bir kanun yapıp oradan geçirmiyoruz yani; sanırım böyle, yani biz böyle biliyoruz en azından.

Şimdi, dolayısıyla bu maddeye böyle bir durumun eklenmesi çok muallak bir durum ve ruhsat güvenliğini ortadan kaldıran bir şeydir. Yarın öbür gün herhangi bir ruhsat sahibinin “millî menfaatlere uygun değildir.” diyerek ruhsatına ve maden sahasına el konulabilir ve buradan da yine dediğimiz gibi, sermayenin bir yerde toplanmasına ya da birilerinin elinden alınmasına ve bu konulardaki tekelleşmenin önünü açmasına yol açacak bir kanundur. Yani millî menfaat noktasında buradaki kimsenin bir tartışma yürütmesi gerektiğini düşünmüyoruz. Zaten biz bütün kanunları, bu kanunun tamamını da millî menfaatlere uygun olarak yapıyoruz. Dolayısıyla bu, başka türlü bir niyete hizmet edecektir. O nedenle, bu sermayenin içerisinde yani kendi doğallığı içerisinde yürüyen bir piyasada bu tür şeylerin olmaması gerektiğini düşünmüyoruz ve bu nedenle de sermayenin kendi kuralları çerçevesinde hareket etmesi gerektiğine inanıyoruz. Buradan da bu “millî menfaatlere uygun olarak” cümlesinin çıkartılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde görüş bildirmek isteyen?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de aynı düşüncedeyim, yapılan düzenlemenin 4 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’yle olan maden ve petrol işleri genel müdürlüğünün kuruluşunu düzenleyen kararnamenin kapsam maddesiyle uyumlaştırmak için bir düzenleme olduğu anlaşılıyor.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin çıkardığı tüm düzenlemeler millî menfaatler çerçevesinde yapılmaktadır zaten. Bazı kanunlara bunu yazıp diğerlerinde yazmıyorsa millî menfaatlere aykırı düzenlendiği manası taşır ki bu da yanlıştır. Gelecekte yapılan düzenlemelere altlık oluşturmak amacıyla konulmuş bir ifade, ruhsat güvenliğini tamamen ortadan kaldıracak bir yaklaşımdır. Şimdiye kadar millî menfaatler göz önüne alınmıyor muydu? Cumhuriyetin çıkardığı tüm kanunlar millî menfaatlere uygun olmak zorunda değil midir? Bu maddenin neden konulduğunu anlayabilmiş değiliz. Bu kanun maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ederiz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Önerge üzerine olumsuz görüşümü beyan etmek için söz aldım.

Tabii ki bütün kanunlarımız millî menfaatlere uygun olarak yapılmakta ama burada kastedilen muhtemelen bu madenleri işletenlerin terörle iltisakı bulunduğu takdirde ellerinden bu hakların alınması, ruhsatların alınmasıyla ilgili olduğu düşüncesindeyim, bu sebeple buraya konulduğu kanaatindeyim. Dolayısıyla kanunun bu millî menfaatlere uygun olan kısmını destekliyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde görüş bildirmek isteyen teklif sahibi...

Buyurun Nevzat Bey.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Bu önergeyle ilgili “millî menfaatlere uygun” ifadesi aynı ibare 5015 sayılı Petrol Kanunu’nda da aynen mevcut. Zamanında muhalefet “Niye koymuyorsunuz?” diye bunu eleştirdiğinde o dönem hükümetleri Petrol Kanunu’na bunu ilave etmişler, madende bu eksik kalmış. Yer altı kaynaklarımızı, bütün yer altı kaynaklarımızı...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Şimdi ikisi de birleştiğine göre...

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Evet, ikisi de şu anda birleşti zaten, aynı şekilde sayın vekilimizin ifade ettiği gibi. Bunu da göz ardı etmemek lazım, yeknesaklığı sağlamak gerekiyor her iki tarafta da hem petrolde hem madende. Bu münasebetle bu şekilde kalmasını teklif ediyoruz, zaten o şekilde düzenlemiştik.

BAŞKAN – Önerge üzerinde başka söz almak isteyen yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Reddedenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oyluyoruz: Maddeyi kabul edenler... Maddeyi reddedenler... Madde kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye, 5’inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 5 okundu)

BAŞKAN – Maddenin geneli üzerinde söz almak isteyen, görüş bildirmek isteyen var mı?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Odalardan, meslek odalarından da görüş sunmak istiyor arkadaşlarımız.

BAŞKAN – Şimdi, burada diğer odalarımız da aynı şekilde görüş bildirmek istediler ama bu toplantımızda ikinci oturumumuzu Komisyon olarak biz... Birinci oturumda görüş bildirdiniz mi?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Maddeler üzerine görüş bildirmediler efendim.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Bu maddelere ilişkin düşüncelerimizi ifade edeceğimizi ifade etmiştik. Sayın Başkanım, şimdi, alt komisyonda bunu ifade edemeyeceksek hiçbir yerde edemeyiz.

BAŞKAN – Şimdi, eşitlik anlamında söylüyorum, birinci oturumda biz normal şartlarda bütün sivil toplum kuruluşlarımızı dinledik, onların önermelerini aldık. Sizin bu önermeleri yazılı olarak bize hızlı bir şekilde iletmeniz gerekiyordu normal şartlarda.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – İletilecek ama bunu, madde hakkındaki düşüncelerimizi şifahen söylemek istiyorum çünkü 23 bin jeoloji mühendisi olarak onları ilgilendiren bir düzenleme geliyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu düşüncelerimizi söyleyemeyeceksek nerede söyleyelim?

BAŞKAN – O zaman tamam, kısa bir şekilde görüşlerinizi alalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bunu zaten aktarmıştınız siz, diğerlerine haksızlık oluyor.

BAŞKAN – Şimdi ben de aynı şekilde onu söyledim...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Bunu aktarmadık. Bu maddelere ilişkin düşüncelerimizi sayın milletvekilim aktaralım istiyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Aktaracaktınız.

BAŞKAN – Yazılı olarak bu daha önce söylenmedi mi, aktarılmadı mı?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, diğerlerini çıkardık, siz burada girmişsiniz, o zaman bir eşitsizlik oluyor.

BAŞKAN – Bir eşitsizlik oluyor anlamında ben bunu belirtmek istemiştim aslında.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Bir eşitsizlik olduğunu düşünmüyorum, muhtemelen arkadaşlarımız da...

BAŞKAN – Bakın, aynı şekilde birçok sivil toplum kuruluşumuz...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – ...maddelere ilişkin düşüncelerini ifade ettiler bazı sivil toplum kuruluşları. Biz geneli üzerinde düşüncelerimizi aktardık, maddeler üzerinde...

BAŞKAN – Ama şimdi burada başka sivil toplum kuruluşu var mı şu anda?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Maden Mühendisleri Odası var.

BAŞKAN – Ama bakın biz bunu birinci oturumda dile getirmiştik; sivil toplum kuruluşlarını birinci oturumda dinleyelim çünkü 52'ye yakın maddemiz var, bu şekilde pek hızlı yol alamayız, isterseniz...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sayın Başkanım, bakın, 2006 yılından beri ben meslek örgütünün yöneticisiyim. Bütün alt komisyonlarda buna olanak tanındı.

BAŞKAN – Hüseyin Bey, şimdi, bu konuda, maddelere geçtiğimizde bu şekilde sivil toplum kuruluşlarına söz verme konusunda biz bir açık kapı bırakırsak -sonuç itibarıyla, bütün sivil toplum kuruluşlarının, dışarıda bekleyenler de vardı, biz görüşlerini aldık- daha hızlı ilerleme anlamında ve sağlıklı karar alınması anlamında sıkıntı yaşayabiliriz. Mesela, burada Hüseyin Bey...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Kaldı ki Hüseyin Bey, sizin sabahki oturumdaki konuşmanızdaki ifadeniz şu: “Bu kanunun sektöre bir faydası yoktur.” Tamamen geri çekilmesi noktasında bir görüş verdiniz ve kalktınız.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Evet, aynen öyle.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada sektörünüzle ilgili, vesaireyle ilgili hiçbir konuya girmediniz. Siz kanunun tamamını...

BAŞKAN – Bakın, Hüseyin Bey...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Özur dilerim ama bir yanlış anlaşılma olmuş olabilir, maddeler üzerinde de görüş belirtileceği sanılarak -çünkü geçmişte hep öyle olmuş- maddeler üzerinde daha sonra Komisyonunda madde madde görüş belirtileceği ifade edildiği için arkadaşım geneli üzerinde bir görüş bildirdi ve sonra hatta “Maddeler üzerinde görüşlerimizi açıklama hakkı saklı kalmak koşuluyla” diye de bir ibare kullanıldı, ben hatırlıyorum.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, biz de bu bağlamda demiştik ki...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani, şöyle: Bu Sicil Durum Belgesi zaten odaları ilgilendiren bir şey yani diğer sivil toplum örgütlerini ilgilendiren bir durum değil yani eşitsizlik olmaz arkadaşlar bu konuda. Eşitsizlik neden olmaz?

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sicil Durum Belgesi direkt odaları ilgilendiren bir konu çünkü. Arkadaşlar, yani bütün mühendislerin...

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Jeoloji mühendislerinde sıkıntı yok ama şu anda toplantının müktesebini bozuyor; yazılı olarak alalım, değerlendirelim.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, şimdi, burada, bakın, Hüseyin Bey'in fikirleri mesela sizinle örtüşüyor, doğru mu?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Yani, siz de bütün fikirlerini biliyorsunuz. İşte, bunları, burada Komisyon üyeleri olarak tartışalım. Eğer sivil toplum kuruluşlarını tekrar bu görüşmelere dâhil edersek bu çok uzun sürer.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bunu dışarıda duyan başkaları da gelir, kapıyı zorlar.

BAŞKAN – Tabii, bugün de sürer yarın da sürer belki bu kanun. Şimdi, Hüseyin Bey’in görüşlerinin çoğunu sizlerle burada hem Komisyonla hem kanun teklifini veren vekillerimizle hem kamu kurumundan gelen değerli bürokratlarımızla hep beraber değerlendireceğiz. Yani, biz bu şekilde yapalım bunu. İsterseniz şunu da yapabiliriz: 5’inci maddeyi geçelim, görüşlerini yazılı olarak size iletirler, biz bu şekilde bir sonraki maddeyle devam edelim o zaman.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Evet, aynen öyle.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sayın Başkanım, bakın, 14 tane değişiklik oldu, hepsine geldik, katıldık ve düşüncelerimizi ifade ettik alt komisyonda.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Şimdi, Hüseyin Hocam, sizin...

BAŞKAN – Şimdi, bakın, bizim sizin görüşlerinizi dinlememe gibi bir durumumuz yok. Bakın, yine anlatmaya çalıştığım konu şu: Biz bu işin üstesinden bu şekilde gelemezsiniz yani çok uzun sürer. Aynı şekilde, Komisyon üyemiz Müzeyyen Hanım dedi ki “Biz görüşlerinizi biliyoruz.” Doğru mu?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Biliyorsunuz ve bunu da şimdi burada Komisyon toplantımızda...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aktardı tabii, yazılı olarak Komisyona da verdiler, verilmedi mi?

BAŞKAN – Verilmedi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir de hatırlatmak isterim ki Hüseyin Hocam, burada bu kanun Komisyona ilk geldiğinde, alt komisyon burada oluşmadığında Sanayi, Ticaret, Enerji Komisyonu Başkanımız Mustafa Elitaş Bey’in Komisyon oluştuktan sonra “Arkadaşlar, siz görüşlerinizi artık alt komisyona sözlü olarak ifade edemezsiniz, yazılı olarak ifade edip görüşlerinizi lütfen burada aktarın.” diye burada daha alt komisyon kurulduğunda bir ifadesi, uyarısı var ve ikazı var, bunu da lütfen dikkate alın.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Yani, şimdi, jeoloji mühendisleri var, bir o kadar maden mühendisi var, insanların düşüncelerini buraya aktarmak bu kadar zor olmasa gerek diye düşünüyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – 5’inci maddeyi geçelim arkadaşlar, tartışmayı...

BAŞKAN – Tamam, 5’inci maddeyi geçelim, Müzeyyen Hanım gerekli düşüncelerini sizler bize tekrar 5’inci maddeye döndüğümüzde iletirsiniz, olur mu?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ne zaman döneceğiz 5’e?

BAŞKAN – 5’inci maddeye en son maddeler bittikten sonra döneceğiz tamam mı? Yani, 5’inci maddeye kanun komple bittikten sonra tekrar döneriz, yine, bazı maddeleri duruma göre sona atarız.

O zaman 5’inci maddeyi geçiyoruz.

(Madde 6 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almadan önce, eğer sivil toplum kuruluşlarından temsilcilerimiz varsa aynı yöntemi uygulayacağız değerli arkadaşlar, onlardan da müsaade isteyebiliriz. Tekrarlıyorum: Sivil toplum kuruluşlarından bekleyenler varsa onlar aynı şekilde maddeler hakkındaki görüşlerini yazılı olarak Komisyona iletirler, onlardan müsaade isteyelim.

6’ncı maddeyi okuttum. 6’ncı madde üzerinde söz almak isteyen, görüş bildirmek isteyen yok.

6'ncı madde üzerinde önerge var mı? Yok değerli Komisyon üyeleri.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

(Madde 7 okundu)

BAŞKAN – 7'nci maddeyi okuttuk. Madde üzerinde görüş bildirmek isteyen...

Madde üzerinde önergemiz var mı?

Madde üzerinde önergemiz de yoktur.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddemiz kabul edilmiştir.

Bir sonraki maddeye geçelim.

(Madde 8 okundu)

BAŞKAN – Kanunun maddesini okuttuk.

Madde üzerinde söz almak isteyen, görüş bildirmek isteyen var mı?

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, maddenin içinde, 8'inci maddenin dokuzuncu fıkrasında da geçiyor, on ikinci fıkrasında da geçiyor “il özel idareleri.” Büyükşehirlerde il özel idaresi kalktı, dolayısıyla “il özel idareleri veya valilikler” şeklinde bir redakte gerekiyor diye düşünüyorum. Dokuzuncu fıkra da 2 defa geçiyor, on ikinci fıkra da ayrıca geçiyor.

Diğer fıkralarla ilgili de ayrıca şerhim var ama onu sonrasında ilave edebiliriz. Dokuzuncu fıkranın ikinci satırında bir var, sayfanın sondan ikinci satırında yine ayrıca var dokuzuncu fıkra da. On ikinci fıkra da “ancak” ile başlayan cümlede “Ancak, yapıların fen ve sağlık kurallarına uygun olması ve ilgili il özel idaresine bildirilmesi zorunludur.” cümlesinde yine sadece il özel idaresine bildiriliyor. Dolayısıyla “veya valiliklere” diye de eklenmesinde fayda var.

BAŞKAN – Bu, değerlendirilebilecek bir konudur. Nevzat Beyler, hem kanun teklifi hem de bakanlık yetkililerimiz bu konuda bir çalışma yapacaklardır. Bu kanunun bir değişik anlamında...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; ilgili teklif bizim açımızdan uygundur. Gerekli çalışmayı yapacağız.

BAŞKAN – Bu teklif uygun görülmüştür.

Madde üzerinde başka söz...

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANI MEHMET AKÇAY – Sayın Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri; bu teklif bizim açımızdan da İçişleri Bakanlığı olarak da diğer düzenlemeler, tekliflerimiz de aynı yönde, özel idareleri veya valilik değil de YİKOB'lar olarak büyükşehir olan illerde o şekilde beraber değerlendirebiliriz Sayın Başkanım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Valilikle aynı şey değil mi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – YİKOB'lar valiliğe bağlı değil mi?

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI MEVZUAT DAİRESİ BAŞKANI MEHMET AKÇAY – Evet, bağlı ama ayrı bir tüzel kişiliği var.

BAŞKAN – Bir açıklama var bu konuda.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bu YİKOB'lara dair atıfların olduğu muhtelif başka maddeler de var Sayın Başkanım. Yeknesaklığı sağlama adına beyefendinin söylemiş olduğu düzenleme daha uygun olacaktır diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Yasin Bey, o zaman bu düzenleme yapılabilir.

Madde hakkında başka görüş bildirmek isteyen var mı?

Bu madde üzerinde iki adet önergemiz var, önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 8'inci maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinin on dokuzuncu fıkrasına eklenen cümlelerin madde metninden çıkarılması, değiştirilen yirmi birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve maddeye yirmi üçüncü fıkra olarak eklenen fıkranın birinci cümlesinden sonra aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin	Fuat Köktaş	Abdurrahman Başkan
Denizli	Samsun	Antalya
Semra Kaplan Kıvırcık	Yasin Öztürk	
Manisa	Denizli	

“Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya onüçüncü fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti hâlinde 46.579 TL tutarında idari para cezası uygulanarak bu alandaki işletme faaliyetleri durdurulur. Bu ihlalleri tespit eden kamu kurum ve kuruluşu diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına durumu bildirir. Bu ihlallerin ilk tespit tarihinden itibaren, ilk tespit dâhil üç yıl içinde üç kez yapıldığının tespiti hâlinde ise ruhsat iptal edilir.”

“Genel Müdürlüğe kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan döküm izni talepleri onbeşinci fıkra kapsamında yatırım çakışması olarak değerlendirilir ve ilgili hükümlere göre sonuçlandırılır.”

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun teklifinde değiştirilmesi öngörülen 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 7'nci maddesinin yirmi birinci fıkrasının eski hâlinin birinci cümlesinde yer alan “30.000 TL tutarında idari para cezası” ibaresi teklif metninde aynen muhafaza edilmiştir. Ancak söz konusu fıkra 2015 yılında yürürlüğe girdiğinden hâlihazırda belirtilen 30.000 TL'lik idari para cezası yeniden değerlendirilerek artırılarak uygulandığından 2018 yılında 37.646 TL olarak uygulanmaktadır. Söz konusu bedelin 2019 yılı için uygulanacak yeniden değerlendirilme oranı da gözetilerek 46.579 TL olarak düzeltilmesiyle fıkra metninde yer alan ihlallerin beş yıl içerisinde 2 kez yapılması hâlinde ruhsatın iptal edileceği yönündeki teklifin ise kanunun mevcut hâlindeki şekliyle üç yıl içerisinde 3 kez yapılması hâlinde ruhsatın iptal edilmesi şeklinde düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Maddeye yirmi üçüncü fıkra olarak eklenen fıkraya “Genel Müdürlüğe kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan döküm izni talepleri bu maddenin on beşinci fıkrası kapsamında yatırım çakışması olarak değerlendirilir ve ilgili hükümlere göre sonuçlandırılır.” cümlesi eklenerek kamu kurum ve kuruluşlarının yaptıkları faaliyetler sonucunda oluşan pasanın döküleceği alan için genel müdürlüğe başvurması hâlinde döküm yapılacak alanın uygun olup olmadığına genel müdürlükçe karar verilmesi, verilen karar sonucunda yapılacak işlemlerin yatırım çakışması durumlarında öngörülen sürece göre yürütülmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen...

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Madde 8'de yapılan düzenlemeyle daha önce “kamu yararı” kavramı çerçevesinde yapılan işlemlerin bazı bakanların içinde yer aldığı bir kurul tarafından alınması sağlanırken kurul kaldırılmış ve kamu yararının bulunup bulunmadığı hususunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tek başına görevlendirilmiştir. Bu hususun yanlış olduğu düşünülmektedir. Farklı bakanlıkları ilgilendiren kararların bir kurul tarafından alınması yerinde olacaktır. İşletme ruhsatlı sahalarda kurulmuş olan entegre tesis boyutuna gelmiş tesisler ile mevcut çalışan tesislerin durumu yok sayılmıştır. Bu madde düzenlenirken, çıkarılan madene bağlı olarak kurulan tesisler kapsama alınmalıdır, uç ürün üretimi teşvik edilmelidir.

Yine, işletme ruhsatlarının tapu kayıtlarına da işleneceği hususu getirilmektedir. Bu husus, Anayasa'nın mülkiyet hakkını düzenleyen 35'inci maddesine açıkça aykırıdır. Kişinin bilgisi ve onayı olmadan, sahip olduğu taşınmaz üzerine “Bu alanda şu grup maden işletme ruhsatı alınmıştır.” gibi şerhler düşülebilecektir. Vatandaşın haberi olmadan tarlasının, bağının, bahçesinin, zeytinliğinin üzerine şerh düşülmek suretiyle kişinin malı üzerine işlem tesis edilebilecektir. Oysa Anayasa, mülkiyet hakkının sadece kamu yararı varsa sınırlanabileceğini emretmektedir. Yapılan madencilik faaliyetinde kamu yararı olup olmadığı bilinmeden mülkiyet hakkının sınırlandırılması ve yurttaşların tapularının üzerine şerh düşülmesi kabul edilemez bir durumdur.

Maddenin yedinci fıkrasında belirtilen “Bakanlığın uygun görmesi hâlinde ticari ve sınai faaliyette bulunabilir.” ifadesi uygun görüşün kıstasları belirtilmediği için, daha sonra, maden sahalarının amacı dışında kullanılmasının yolunu açacaktır. İfade “madencilik faaliyeti ve bağlı tesisi olanlar” olarak değiştirilerek bu durumun önüne geçilmesi amaçlanmakta, maden faaliyetlerinin “farklı ticari, sınai yatırımlar” adı altında zeytinlik alanlarda ve meralarda daralmaya gidecek bir sürece yönelim engellenmektedir.

Sekizinci fıkrada, ruhsat sahalarında kurulmuş olan tesislerden çıkan, yine ruhsat sahasında depolanan artık ve atıkların bu madde kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği açık olarak ifade edilmemiştir. Bu maddenin “madencilik faaliyetleri sonucu çıkan artık ve atıklar hariç” olarak değiştirilmesiyle ifadenin ve kullanım alanının netleştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu maddenin metinden çıkarılmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde başka görüş bildirmek isteyen var mı? Yok.

Bir açıklama getirirseniz...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir de efendim, açıklama getirirken Müzeyyen Hanım'ın ifade etmiş olduğu uç ürünle alakalı tesis kurulması bunun da biraz içine giriyor, buna da bir açıklama getirir misiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – O uç ürünle ilgili kısmı arkadaşlar bir redakte ederse... Ben diğerleriyle ilgili cevap vereyim.

İşletme ruhsatlarının tapu kayıtlarına dercedilmesinin insan haklarına, Anayasa'ya aykırı olduğuna dair bir cümle kurdu sayın vekilimiz. Madencilik faaliyetlerinin doğasında, herhangi bir maden faaliyeti yapmak için mülkiyet kime aitse -bu, hazine olabilir, orman olabilir ya da özel sektör olabilir- onların zaten icazeti ve onayı alınmak durumunda veya kanun ve mevzuatlar çerçevesinde ilgili kamulaştırmaları yapılarak zaten faaliyet yapılıyor. Bu cümleden hareketle, bunun bir ayrıklık ortaya koyacağını düşünmüyoruz; tam aksine, maden rezerv alanlarına, burada maden rezervi olduğunu bilmeksizin, bazen de belki bile bile, başka kurumlarca ya da mercilerce faaliyet izinleri verildiğini biliyoruz. Bu da rezervlerin heba edilmesine ve çarçur edilmesine ve atıl kalmasına sebebiyet veriyor. Bu, tam aksine, madencilik sektörünün hakikaten önünü açan ve onların lehine olan bir düzenleme diye ben değerlendiriyorum.

Diğer konu, kurulla ilgili... Kurul eski yapıda -sayın vekilimizin de ifade ettiği gibi- evet, 3-4 bakandan oluşan bir mekanizmaydı. Yeni dönemde, biz, kamuoyuna vadetmiş olduğumuz bürokrasinin azaltılması felsefesi ve öngörüsü doğrultusunda ilgili bakanlıklardan dolanarak zamanı harcama yerine zamandan tasarruf edip gene aynı mantıkla sonuç almak için Bakan Bey'in, Enerji Bakanının diğer bakanların uygun görüşünü alması kaydıyla -uygun görüşü, buranın altını çiziyorum- bir düzenleme yapılıyor. Yani burada yine uygun görüşlerini alacak ama çok daha hızlı olacak, bu da madencilik sektörünün lehine olan bir düzenleme.

Diğer konu olan uç ürünlerle ilgili kısmı açıkçası tam anlayamadım Sayın Vekilim. Uç ürün teşvik etmek bağlamında zaten Maden Kanunu'nda o kadar düzenleme yapıldı ki... Bu pakette de gördüğüm kadarıyla normalde konsantre olarak, ara mamul olarak madenini satan firmalar, eski düzenlemede bunu kendi tesisinde kullandığında yüzde 50 indirim alırken biz bu yeni düzenlemede şunu görüyoruz: Kendine ait olmayan bir tesis olsa dahi o ara ürünü nihai ürün, uç ürüne dönüştürecek bir fabrikaya tedarik yaptığında ilave yüzde 25 daha devlet hakkı indirimi söz konusu. Maddeler arasında bu da var. Dolayısıyla bir de geçmişte uç ürün üretmeye dönük yapılan ihalelerde on yıl boyunca orman arazi izin bedelinin alınmamasına dönük de düzenleme yapıldı malumunuz. Bütün bunlar da zaten maden sektörü tarafından olumlu bir şekilde karşılanmıştı.

Benim anlamadığım bir şey varsa onu ben açıkçası izah etmek isterim. Uç ürünle ilgili söyleyeceğim bunlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ben burada bir şey söyleyebilir miyim.

Benim, burada, uç üründen kastettiğim şey şudur: Milyonlarca yılda oluşan, millî servetimiz olan madenlerin ham madde olarak satılmayıp burada uç ürünlere kadar dönüştürülüp ondan sonra işlenmiş ürün olarak satılmasına ilişkin düzenlemelerin yapılması.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ -

Evet, Sayın Vekilim. Bahsettiğim o ilave yüzde 25 devlet hakkı indirimi onu teşvik eden bir uygulama.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim.

Bir de mademki kamulaştırma yapılacaksa neden tapuya şerh düşülüyor? Yani, kamulaştırmada zaten tapu kamu arazisi konumuna gelmiyor mu? Şerh, yani zeytinliklerin de...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Şöyle Sayın Vekilim, bunu tabii ki sayın vekillerimiz daha iyi şey yapar ama ben uygulayıcı birim olarak söyleyeyim: Yani, tabiri caizse indikatif olarak. Yani, biz bazen, zaman zaman kurum olarak -ben geçmişte bir buçuk yıl Maden İşleri Genel Müdürlüğü de yaptım- ihaleye çıkıyoruz; vatandaş iyi niyetli bir şekilde geliyor, teklif veriyor; bizim kayıtlarımızda da, o sahayla ilgili açıkçası herhangi bir kısıt yok. Sonra ihale bitiyor, bir bakıyoruz ki, vay, burası özel bir alan, kısıtlanmış alan. Sonra, zaman zaman ihaleyi iptal edip parayı iade etme yönünde de mevzuat gereği, mevzuattan kaynaklanan bazı engeller oluyor ve çok

ciddi sıkıntılara sebep oluyor. En azından bu indikatif bir şekilde bilinsin; ilgili merciler ya da kurumlar, birimler, evet, burada maden varlığı var, bu bilgi doğrultusunda ne yapacaksa yapsın, onu teminen biz bu düzenlemeyi yapıyoruz, başka hiçbir şekilde bir niyet söz konusu değil en azından bizim açımızdan.

BAŞKAN – Evet.

Buyurun Fuat Bey.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Mithat Bey, burada, piyasada yatırımcılardan bizim aldığımız şu: Maden sahası içerisinde zenginleştirme tesisi, vesaire yapıp, işte, ihracata hazırlık aşamalarındaki tesislerde kurulma aşamasında maden sahasına yakın bir bölgede bir problem yok, bir sorun yok, tabii ki oradaki maden rezervinin üzerinde de olmaması şartıyla burada bir sıkıntı yok. Ama aynı şekilde, işte, madenin taşınması, lojistik maliyetlerinin yüksek olması, atığın da aynı şekilde üretim tesisine taşınması, vesairesi de göz önünde bulundurularak maliyetlerin artmaması, dünyayla rekabet edilebilmesi açısından örneğin metale dönüştürülecek bir madenin, uç ürünün üretilebilmesi için, orada da müsaade edilmesi... İlla sanayi bölgesi aranması şartının zorluklara neden olduğu söyleniyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Öyle bir şey yok Sayın Vekilim yani benim, açıkçası, taslakta gördüğüm öyle bir madde olmadığı gibi mevcut kanunda da yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada yok ama bunun önünü açabilir miyiz, bunun önü açılabilir mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Meri kanunda şu vardı, o kaldırılıyor burada zaten: “Kendi tesisinde kullanması şartıyla..” Yapılan istişarelerle bizim Bakanlık olarak verdiğimiz görüş şu istikamette: “Kendi tesis şartı ortadan kalksın. Bu, kendi tesisi olabileceği gibi herhangi bir tesise de bu malı verebilsin.” Onun dışında, herhangi bir kısıt, bir engel yok Sayın Vekilim. Tam olarak somut bir şeyiniz varsa onun üzerinde belki...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Somut olarak söylemek istediğimiz şu: Maden sahası içerisinde zenginleştirme tesislerine, geçici tesislere biz müsaade ediyoruz; ilgili kurumlardan izin almak şartıyla bu tesislerin kurulmasına müsaade ediyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama sanayileşmeye dönüldüğünde yani uç ürün elde etmeye döndüğünde illa sanayi bölgesine gidiyoruz bunu yapmak için. Bunun, aynı bölgede -imkânlar dâhilinde ise; arazi, vesaire, orman buna müsaitse- bu bölgede yapılmasına imkân verilmesi isteniliyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Olabilir Sayın Vekilim ama takdir edersiniz bu...

BAŞKAN – Bir çalışma yapılabilir bu konuda.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ -...sadece Maden Kanunu’nda düzenlenecek bir şey gibi durmuyor.

BAŞKAN – Sanayiyile alakalı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ - Sanayi Bakanlığı olayı var, Ekonomi Bakanlığı boyutu var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Buna bakmakta fayda var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ - Ama değerlendirilmesi gerekir, doğru.

BAŞKAN – Evet, bu madde değerlendirilebilir ama bu kanunumuz için de çok... Sanayiyile alakalı biraz daha.

Önerge hakkında başka görüş bildirmek isteyen?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kanun teklifi hakkında görüş bildirmek istiyorum, önerge hakkında değil.

BAŞKAN – O zaman önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylamadan önce Yasin Bey’in bir söz talebi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, kanunun 7’nci maddesinin üçüncü fıkrası kısmında -ki aynı durum 10’uncu madde birinci bentte de geçerli- burada 10’uncu maddenin birinci bendinde de aynı buna benzer bir cümleyle iki ay süre içinde ruhsat bedeli yatırılması ve bir yıl süre verilmesi konusu var. Şimdi, bazen öyle bir şey oluyor ki, işletmeciyi yine devletin diğer kurumları... Gerek ÇED raporları gerek Orman Bakanlığı gerek GSM ve diğer kurum görüşleri bazen bir yıllık süreyi aşıyor ve dolayısıyla, bu bir yıllık süreyi aştığında bu defa devletin kendisi tarafından, devletin diğer kurumları tarafından bu sürenin yeterli gelmediği zamanlar da oluyor her zaman olmasa bile; dolayısıyla, bu bir yıllık süre bazen yetersiz olabiliyor. Burada ilaveten, sadece bu işletme sahiplerinin devletin diğer kurumlarından alacakları izinlerle ilgili yumuşak bir geçiş olması gerektiğini yani maddenin biraz daha bu konuda yumuşatılması gerektiğini düşünüyorum, bir.

Yedinci fıkranın dışında, yirmi birinci fıkradan sonra gelen kısımda -yani, sayfa 12’nin en başında- “geçici tesisler” diye ifade edilende neyin geçici neyin kalıcı olduğunun net olarak tanımlanması gerekmektedir çünkü biraz önce Fuat Bey’in de bildirdiği gibi, maden zenginleştirme tesisi sahası içinde örneğin mermer için daha önceden bir teşvik söz konusuydu ama şimdi burada bu belli değil. Yine, sonraki kısımda görülmekle beraber, bu sevk işleriyle ilgili artık maden ocaklarında belki de örneğin kantar kurma zorunluluğu söz konusu olacak ve adam kantar kurmakla ilgili bir tesis yapmak zorunda kalacak; burada da Orman Bakanlığından aldığı izinler, vesaireler, bunlar apayrı bir sıkıntıya dönüşecek. Dolayısıyla, bu geçici tesislerin ne olup olmadığının, hangi tesisin geçici hangi tesisin kalıcı olduğunun net olarak ifade edilmesi gerekir.

Yine, aynı maddenin içinde “Ancak Bakanlık tarafından uygun görülmesi hâlinde ticari veya sınai faaliyetlerde bulunabilir.” kısmının da... Özellikle o işlettiği madenlere yönelik ticari ve sınai faaliyetleri bu hükümden müstesna olması gerekir. Sebebine gelince, yine cümlelerin başında “Ruhsat sahalarda ruhsat sahipleri, madencilik faaliyetleri ve madenlerin işletilmesine yönelik faaliyetler dışında hiçbir faaliyette bulunamaz.” derken dolayısıyla ticari faaliyette bulunamayacağını ifade ediyor. Örneğin moloz satışı ticari faaliyet midir, değil midir? Kesinlikle ticari faaliyettir. “Bu adam bu ocağın içinde moloz satışı yapamıyor.” gibi bir anlam çıkıyor buradan; bu da bir cezanın söz konusu olduğu bir işlem. Dolayısıyla, burada “Ancak ruhsat sahiplerinin, sahalarda ürettikleri madenlere yönelik ticari ve sınai faaliyetleri bu hükümlerden müstesnadır.” diye bir ek yapılmasında fayda var.

Yine, kanunun son kısmında ise, “ihalelik sahalara için” kısmından önce gelmek kaydıyla, burada madencilik faaliyetleri sonrasında, rehabilitasyon amaçlı kullanılmak şartıyla, aynı ocaktaki dekopajlar sonucu alınan üst örtü toprağı için ilgili saha içinde belirli bir alan bırakılmasında fayda söz konusu çünkü maden sahalalarının faaliyetler bittikten sonra terki esnasında bir rehabilitasyon söz konusu, bu rehabilitasyonla ilgili de o üst örtü toprağının aynı ocakta kullanılması gerekmektedir. Dolayısıyla, maden sahasından dışarı bunu attığımızda tekrar dönüşümle rehabiliteyi ya işletmeci yapmadan kaçacak ya da rehabiliteyi yapmakla ilgili üzerine ilave mali yükler söz konusu olacaktır. Dolayısıyla, ilgili sahanın içinde, küçük bir alan da olsa, örneğin 3 bin metrekaresel bir alana bu dekopajların toplanması ve sonrasında, maden faaliyeti bittikten sonra üst örtü toprağının ormancılık faaliyeti açısından da rehabilitasyon maksatlı kullanılmasında fayda olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla, bunun önüne “İhalelik sahalardan önce gelmek kaydıyla, madencilik faaliyetleri sonrasında rehabilitasyon amaçlı

kullanılmak şartıyla aynı ocaktaki dekopajlar sonucu alınan üst örtü toprağı için ilgili saha içinde en fazla 3 bin metrekarelik bir alan bırakılabilir.” gibi bir cümlenin eklenmesinin faydalı olacağını; aynı şekilde, geçici tesislerin, neyin geçici neyin kalıcı olduğunun net olarak tanımlanmasını ve aynı şekilde, ruhsat sahiplerinin, sahalarında ürettikleri madenlere yönelik ticari ve sınai faaliyetlerini bu hükümlerden müstesna tutmanın, maden zenginleştirme tesisi sahası için kullanılmasının ve yine moloz satışının da bu ticari faaliyetler kapsamına dâhil edilmesinin faydalı olacağını düşünüyoruz. Madenciler için önemli olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Bu konuda görüş bildirmek isteyen? 3 bin metrekare kalıcı tesis...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sayın vekilimiz “geçici tesis” ifadesinin geçtiğini ama bununla neyin kastedildiğinin belli olmadığını ifade ettiler. Tam tersi, mevcut meri kanunda -değişiklik olmayan kanunda, öyle söyleyeyim- bununla ilgili tanım söz konusu. Hatta şu şekilde tanımlanmış: “Tesis ve altyapı tesislerinin toplamı ‘geçici tesis’ olarak tanımlanmıştır.” Yani kanunda var.

İkincisi, özel alanlarla ilgili işte o bir yıllık sürenin kifayet etmeyeceğine dair bir görüş ifade ettiler. Açıkçası, bu, biraz önce bahsetmiş olduğumuz 1985 model bu kanun ve daha sonra 2010-2015 yıllarında da değişiklik olmuş bu kanun çerçevesinde uzun yıllardır uygulanan bir madde. Biz bu değişiklik ile ilk defa... Gönül ister ki STK’ler ve ilgili madencilik temsilcileri bu dediklerini de hakikaten ifade etsinler aynen elektrik kurumunda olduğu gibi. Daha önce bir özel alanla çakışmış bir madencilik sahası eğer izni alamıyorsa ve çakışma varsa o çakışmayan kısımları da devre dışı kalıyordu, hiçbir şekilde madencilik faaliyeti yapılmıyordu. Yeni düzenlemeyle sadece o özel alanla çakışan kısım ayrıştırılarak orayla ilgili bir yıllık mühlet veriliyor, diğer kısmı otomatik bir şekilde madencilik faaliyetine konu olabiliyor. Bence bu paketin madencilik sektörü açısından en önemli özelliklerinden bir tanesi de bu, o yüzden de desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Diğer taraftan, bu madencilik faaliyetlerinin sanayi... Bir cümle daha kullanmıştınız. Aslında biz orada okuduğumuzda aynı maddeyi, madencilik faaliyetleri zaten istisna, madencilikle ilgili yapılmış olan her türlü moloz taşıma vesaire gibi bahsettiğiniz şeyler bu madde kapsamında, Bakanlıkça izin verilecek faaliyetler madencilik kapsamı dışında herhangi bir bakanlıkla ilgili, Sanayi Bakanlığı ya da başka alanlarla ilgili bir faaliyet ise onu düzenliyor. Burada da belki bir yorum farkı var ama biz açıkçası uygulayıcı birim olarak bu maddenin kendinden açıklamalı olduğunu düşünüyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Daha açık ifade edilebilir maksadıyla söyledim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Olabilir, onunla ilgili bir bakalım.

BAŞKAN – Daha açık ifade edilmesi anlamında, kalıcı işler, geçici işler ne anlamında sade bir görüş vardı. Bu konuda bir çalışma yapılabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Tanımlar kısmında var o geçici tesisler şeyi Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Geçici madde kısmında var.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başkanım...

BAŞKAN – Şahin Bey...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, tabii, ruhsatlar konusu çok önemli. Burada sanayici yani üreticilerimiz, madencilerimizin işlerini kolaylaştırması amaçlı -zaten burada sanırım Yasin Bey’in de biraz önce bahsettiği şey de- yine bu sektörle ilgili STK’lerin bize teklifleri vardı, size de gelmiştir daha önce herhâlde. Yani sanırım büyük bir aykırılık yok, büyük bir uçurum gözükmüyor değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – STK’lerden bize gelen görüşlerin –teminen söylüyorum bütün vekillerimize en azından kurum olarak, bizden de gelip şey aldılar- hepsini biz yansıttık. Ben zaten şaşırıyorum, buna rağmen niye burada bazı şeyler böyle serdediliyor, onu anlamış değilim hakikaten.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben de onun örtüştüğünü gördüm burada yani biz de yanılmıyoruz herhâlde dedim o anlamda. Sizin ve arkadaşlarınızın hazırladığı şeyler, STK’den gelenlerin de aynı, birbiriyile uyumlu olduğunu da örtüştüğünü de görebilmekteyiz bazı maddelerde.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Özur dilerim, söz almak istiyorum, belki biraz usulle ilgili de olacak ama izninizle...

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, Sayın Başkanım ve değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; ben mi yanlış biliyorum, geçen bu Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonunda bize karşılaştırmalı olarak verilen metinde herhangi bir değişiklik oldu mu şu anda? Olduğu gibi değil mi? Sekiz gün önce, on gün önce, yılbaşından önce bize verilen karşılaştırmalı metin bu. Aşağı yukarı 70’e yakın sivil toplum örgütü buraya geldi ve itirazını belirtti. Bugün de özellikle maden sektöründe –ben tek tek not aldım- 20’ye yakın maden sektörü bu yasanın geri çekilmesiyle ilgili görüş bildirdi. Maddeler üzerinde görüş bildirmediler, tek tek maddeler üzerinde daha sonra bildirileceği üzerinde... Şimdi, biz bu alt komisyonu niçin kurduk? Sivil toplum örgütlerinden görüş almak, onların görüşleri doğrultusunda da bu düzenlemeyi sağlamak yani amacımız üzüm yemek hepimizin doğal olarak. Daha iyi bir madencilik, ulusal bazda ve uluslararası bazda sektörün daha iyi, rekabetçi ve aile madenciliğinin korunduğu, uç ürünlerin üretilebildiği ve sektörün her kesiminin de bundan mutlu olabileceği bir yasa çıkarılmaya çalışılıyor ama ben görüyorum ki her madde tek tek oylanarak geçiyor buradan. Yani şimdi, bizler birtakım şerhler koymaya çalıştığımız hâlde tüm önergelerimiz reddediliyor doğal olarak, sayısal üstünlük var ve sivil toplum örgütleri de çıkarılıyor maddeler üzerinde görüş bildirmeden. Yani burada biz alt komisyon olarak nasıl bir görüş sunacağız yukarıya, bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Tamam.

Biz madencilik sektörüyle alakalı bütün STK’leri davet ettiğimizde burada görüşlerini belirttiler. Bununla beraber, üst komisyondan alt komisyon kuruluncaya kadar arada geçen zaman içinde bütün madencilik sektörüyle alakalı kuruluşlar veya sektörle alakalı yöneticiler bu konuda gerekli çalışmalarını yaptı, belli bir yol alındı bu konuda.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama “Değişiklik yok.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Hayır, var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bakın, bu, bize sadece internette gelen -benim alabildiğim çıktı bu- sektör görüşleri arkadaşlar.

BAŞKAN – Şu anda madde hakkında değişiklikler var, önergeler var, bunları da biz biraz önce okuduk mesela. Bir önerge verilmişti ve bu sektörle alakalı birimlerden gelen bir önergeydi. Bu konuda bir çalışma yapıldı ve hem önergeyi veren milletvekillerimiz bu konuda bir çalışma yaptılar hem de kamu kurumlarındaki bürokratlarımız bu konuda çalışma yaparak belli düzenlemeler yapıldı tabii. Mesela en basitinden 7’nci maddede bir önergeyle bir değişiklik yapmıştık, 8’de de yapmıştık yani bu konuda çalışmalar yapıldı Müzeyyen Hanım. Tabii, hepsinde, komple her maddede bir değişiklik yapacağız veya her fıkırada bir değişiklik yapacağız diye bir kural yok ama sektörün bizdeki talepleri doğrultusunda hem kamu kurumundaki bürokratlarımız hem de kanun teklifini veren milletvekillerimiz bir çalışma yaptı bu konuda.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani sektörün dileklerinin yerine gelmesi hepimizin amacı tabii; sektörün, odaların ve tüm...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başkanım...

BAŞKAN – Şahin Bey, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

Şimdi, tabii ki Müzeyyen Hanım da haklı olabilir kendi bakış açısından, biz bu önemli maddeleri konuşuyoruz ama size de gelmiş olabilir belki, size gelen o dosyalar içerisinde Türkiye Madenciler Derneğinin yani odalarının en üst temsilcisinin bizlere de verdiği, hatta burada gerekli bürokratlar ve kurumdaki arkadaşlarımızı da temsil eden bu şekilde dosya var. Yani burada eski kanun, yeni teklif edilen ve onların önerileri var. Mesela birçoğuna burada baktığımızda önerileri yok, 8'inci maddede değişiklik talepleri var. Şu anda biraz önce Mithat Bey'e de onu sormuştum, biraz önce dikkati çektiğim konu oydu; oradan gelen bilgilerle bizim şu anda geçirdiğimiz maddeler uyuyor mu dedim, "Evet, uyuyor." dedi. O yüzden biz rahat olarak şey yapıyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hepimizin iyi niyetli olduğundan hiç kuşum yok ama yani...

ŞAHİN TİN (Denizli) – "Dinlenmedi, edilmedi." anlamındaki şeye de ben şöyle diyorum: Bakın, bir kısım STK temsilcileri geldi, burada "Bu kanunun değişmesini istiyorum." deyip çıktı gitti. Şimdi, bu, yanlış bir tutumdur, onun yerine bence şu arkadaşların, bazı kurumların yaptığı gibi önerilerini... Bakın, burada bize verdiler şu anda, bunların hepsi o şeylerin sunumları. Mesela ADER, burada, bakın, bize şeyleri sunmuşlar; yine Petrol Ürünleri (PÜİS) sunmuş. Bu ve benzeri birçok maden şeyleri var. Hani şöyle bir algı oluşturursak bu hepimiz için yanlış olur, Komisyon adımızı lekelemiş oluruz diye düşünüyorum: Efendim, biz onları dinlemedik, onlar sadece konuştu, gitti, ondan sonra kendimiz kanun çıkarıyoruz. Ama önceden zaten burada -gerek bürokratlar gerekse milletvekili- kanun hazırlayan arkadaşlar görüşmelerini yapmışlar ki biz bir daha dinlemedik burada biliyorsunuz. Özellikle LPG, ondan sonra petrolle ilgili olanlar madde madde kendilerini anlattılar diğer madenlerde de ama bazıları da şey olarak gördü olayı: "Hayır, hepsinin değişmesi lazım." Böyle bir bakış açısı yok yani böyle bir düzenleme yok. Onun için ben de açıklama getirmek istedim bu konuda.

BAŞKAN – Yani yapıcı bir bakış açısı olması lazım, "Madenle alakalı maddeleri komple çıkaralım." dediler ama...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bazı sektörden yetkililerin de bu konuda maddeler üzerindeki değişiklik talepleri yerine gelmiştir, Bakan Yardımcımız da bu konuda açıklamada bulunmuştur. Gerçekten bütün sektördeki insanlar dinlenerek bunlar söylenmiştir. Ben de bir Zonguldak Milletvekili olarak madenle iç içe olduğumuz için bütün sektördeki arkadaşlar bizlere de konuyu anlattılar ve birçok maddeden memnun olduklarını söylemelerine rağmen buraya gelen sektör temsilcileri veya STK temsilcileri neden böyle bir ibare kullandığını bir anlamda aynı Bakan Yardımcımız gibi anlamış değiliz yani. Nevzat Bey de aynı şekilde hem teklifi hazırlayan milletvekilimiz olarak da özellikle üst komisyondan alt komisyon kurulma sürecinde birçok görüşme yapmıştır yani bu konuda ve buraya gelen sektör temsilcilerinin çoğunu dinlemişizdir ve ona göre düzenlemeler yapmışızdır.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani şöyle bir yanlış anlaşılma oldu anladığım kadarıyla, arkadaşların mağduriyeti şuradan: Alt komisyonda biz STK temsilcilerinin, sektör temsilcilerinin hepsinin görüşlerini alacağız, bunun için kuruldu. Tabii ki yazılı olarak ifade edenler var, bizlere yazılı olarak bildirenler var.

Kabul edelim ki bir taraftan da bu insanların bütün yaşamını ilgilendiren bir kanunu çıkarıyoruz burada. Bazı kanunlar belki bizim yaşamımıza hiç dokunmuyor, biz belki hiç farkında olmuyoruz...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Etkilenmiyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Etkilenmiyoruz, evet. Kabul edelim ki biz etkilenmiyoruz. Örneğin bu insanları biz buradan çıkarttık, kapıda nöbet bekliyorlar. Niye? Çünkü bunların bütün aile yaşamlarını ve bütün geleceklelerini etkileyen bir kanunla ilgili bir şey çıkarıyoruz burada.

Dolayısıyla şöyle bir şey var: Kendileriyle ilgili, doğrudan ilgilendiren bir konuda görüş beyan etmek istiyorlar. Yanlış anlaşılma şuradan oluştu: Arkadaşlar özellikle, evet, LPG konusundaki sektör temsilcileri, burada madde madde görüşlerini ifade ettiler ama ilk başta maden sektöründekiler sanırım maddeler üzerinde de konuşacaklarını zannederek sadece genel olarak maddeye eleştirilerini dile getirdiler ve “Geri çekilmeli, bu madde madencilerin tüm sorunlarını karşılamıyor.” üzerinden bir görüş belirttiler ve bunlar maddeler üzerinde konuşacaklarını zannederek bunu söylediler. Aksi takdirde hiç kimse burada baştan imtina edip sonradan konuşma talebinde bulunsun... Zannetmiyorum öyle olabileceğini. Kimsenin niyetinden şüphemiz yok. Hiçbirimiz burada kötü bir şey yapalım, çıkaralım diye bakmıyoruz olaya. İnsanların sorununu çözelim, bu sektörün sorununu çözelim.

Hakikaten bunları da dinleyelim ama. Yani bir sorun var ve can çekişiyorlar belli konularla ilgili olarak. Örneğin bu kanundaki “Şu madde çıkarsa biz bittik. Bizim açımızdan hiçbir anlamı kalmıyor bundan sonra.” diyorlar. Kendileri için son derece önemli gördükleri hususlar var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Evet, Nevzat Bey...

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, sizin de malumunuz olduğu üzere, 7 Aralık 2018 tarihinde bu kanun teklifi değişikliği önerimizi Meclis Başkanlığına vermiş bulunmaktayız 7 milletvekiliyle birlikte. Yaklaşık üzerinden bir ay süre geçti. Bu süre zarfında sabah toplantıda bulunan sektörümüzün çok değerli STK’lerinin, derneklerinin, iş dünyasının temsilcileri görüşlerini, maden, elektrik, petrol, LPG’yle ilgili düşüncelerini bu süre zarfında zaten hem sizin zatialinize hem Komisyon Başkanımıza hem Komisyon üyelerimize başvurmak suretiyle iletiler. Yani madde üzerindeki görüşlerini beyan ettiler, itirazlarını iletiler, yazılı öneri verdiler ilgili iş dünyasının temsilcileri, sabahleyin de siz kendilerine burada bu açılış seremonisinde bir söz hakkı vermek suretiyle görüşlerini aldınız. Dolayısıyla olayın teknik tarafının daha sıhhatli yürütülebilmesi anlamında... Zaten böyle bir görüş alınarak bu toplantıya gelindi. Bu aldığımız görüşleri bizler harmanladık sizlerle beraber. Bakanlıktaki arkadaşlarımızla istişare ettik.

Tabii, öneri şu değil? Her öneriyi kabul etmek gibi bir lüksümüz yok. Öneri verilir, bir kısmı kabul edilir, bir kısmı kabul edilmeyebilir. Dolayısıyla bu anlamda kabul edilen makul ve mantıklı teklif ve öneriler şu anda bizim milletvekillerimiz tarafından önerge olarak hazırlandı, işte birkaç tanesini oyladınız ve geçti. Düzeltme yaptığımızı görüyoruz beraberinde.

Dolayısıyla sanki sektörü hiç dinlemedik, fikirlerini hiç almadık yani kendi kendimize iş yapıyor muyuz gibi bir algı, bir intiba doğuyor. Bunun doğru olmadığını ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) - Yaklaşık 15 maddede bu durum var.

BAŞKAN – Açıkça söylemek gerekirse zaten önergelerin çoğu yine aynı şekilde sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak verildi.

Yine aynı konuya değiniyorum. Sektörden burada açıklama yapanların açıklamalarını bizler tam anlamış değiliz. Aslında madencilik sektörü anlamında çok uygun ve güzel düzenlemeler burada mevcut.

Tabii ki bütün önergeleri sektör sahiplerinin, sektördekiilerin isteği doğrultusunda aynı şekilde yapma gibi bir durumumuz da olmayabilir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sanıyorum şu yanlış anlaşılıyor: “Yasal düzenleme yapılmasın.” diye sektörün böyle bir talebi yok. Herkes yasal düzenlemenin yapılması konusunda hemfikir ancak ortak bir konsensüs bulunarak yapılmasıyla ilgili çekinceleri var. Yani bu kanunun çekilip tüm bu bileşenlerin görüşleri alınıp, daha sağlıklı... Hani bir ayda çıkacağına iki ayda çıksın ama sağlıklı bir kanun çıksın. Çünkü 14 kez değişmiş bu kanun, yamalı bohçaya dönmüş ve hâlâ sektörün sorunlarına çözüm bulamamış ne iş sektörüne ne iş kazalarına ne madencilik sektörüne çözüm bulamamış. Dolayısıyla yeniden bir yamalı bohça oluşturmak yerine sektörün tüm bileşenlerinin görüşlerinin alınıp daha sağlıklı bir yasanın çıkarılması esasında, geri çekilmesinden kastedilen buydu. Yoksa tamamen yasa mükemmel, geri çekin, onun üzerinden gidelim gibi bir şey olmadı bana göre, sektörün talepleri bu değildi. Yani bu yasanın tüm bileşenlerle bir arada yeniden revize edilerek getirilmesiyle ilgili talepleri oldu.

BAŞKAN – Evet, Müzeyyen Hanım’ın söylemine bir şey eklemek istiyorum. Biz burada STK’lerin görüşlerini dinlerken, evet, onların, bir baktık, sadece kanun teklifinin geri çekilmesine bağlı bir talepleri var. Biz bunu duyduktan sonra kendilerine tekrar özellikle belirttik, ikinci oturumda STK’lerimizin bütün görüşlerini tek tek söylemeleri gerektiğini biz söyledik. Ama bununla beraber, aynı şekilde, Nevzat Bey’in de söylediği gibi -kanun teklifini veren milletvekilimizin- bu sektörü en azından on gün, on beş gündür birebir kendileriyle görüşmeler yaparak bu hâle geldi. Ben bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, 8’inci maddenin 21’inci fıkrasına tekrar dönmek istiyorum. Şimdi, burada 30 bin liralık idari para cezası var. Biraz önce önergeyle fiyat revize edildi. Aynı zamanda da en azından beş yıl yerine üç yıla en azından 2 kez tekrar yerine 3 kez tekrara döndürüldü. Bunlar iyileştirme faaliyeti olarak güzel.

BAŞKAN – Yasin Bey, yine bunlar -Müzeyyen Hanım’ın dediği gibi- sektörün talepleri mesela. Oradan geldi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayhay...

Orada bir eksikliği söylemek istiyorum. Ama bu cezanın kimin tarafından kesileceği. Örneğin MAPEG tarafından gibi. Devamında “işletme faaliyeti durdurulur” diyor ama ne kadar süre durdurulacağı, ola ki bu eksiklik giderildikten sonra faaliyetlerine devam edip etmeyeceği gibi konuların da açıklığı kavuşması lazım. Yoksa işletme faaliyetleri durdurulur, ruhsat iptali gibi oluyor bu. Yani şu kadar süreyle durdurulur veya eksiklikler giderilinceye kadar durdurulur gibi bir cümleyle bunun eklenmesi ve açıklanması gerekiyor. Sadece “İşletme faaliyetleri durdurulur.” Peki, eksiklik giderildi, ne olacak?

BAŞKAN – Buyurun uygulamacı olarak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bahsi geçen “İşletme faaliyetleri durdurulur.” ifadesi zaten uzun süredir kanunda olan ve ona göre pratik yaptığımız bir madde kurum olarak, öyle söyleyeyim. Bir de faaliyetlerinin hangi süreyle, hangi kapsamda durdurulacağına zaten ilgili teknik heyet, denetim heyeti gidip içtihadın kararını verdikten sonra oluşan bir durum. Her maden sahası için aynı olmak durumunda değil, oradaki gerçekliklere bağlı olarak değişiyor. Dolayısıyla orada bir müphemlik söz konusu değil. Yani orada kurumun çok ciddi bir birikimi ve teamülleri var, onlar uygulanıyor.

BAŞKAN – Keyfi bir uygulama yapılmaz sonuç itibarıyla.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Yok, asla. Hatta son dönemde bütün bu denetim usul ve esaslarını yeknesak ve hakkaniyetli kılmak adına daha uygun bir zeminde...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Peki, şu cümle size çok mu zor? “Daha önceden vardı bu ve uygulamada sıkıntı yok.” diyorsunuz ya. Daha açıklayıcı olmak adına “Bu ihlaller kaldırıldığı takdirde işletme tekrar faaliyete geçirilir.” demek çok mu zor? Yani bunu demek istiyoruz sadece. Biz işletmenin faaliyetini durdurmamın demiyoruz, durdurulsun. Böyle bir açıklık varsa, sıkıntı varsa, aykırılık varsa istenilen ceza verilsin ama en azından buraya, bu aykırılıklar giderildikten sonra tekrar işletme faaliyetine döneceğini ifade etmekte ne sakınca var peki?

BAŞKAN – Yeniden ruhsat başvurusuyla geçen zaman...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Normalde işleyiş zaten böyle Sayın Başkanım. Ama sayın vekilimin dediği şey belki “geçici olarak” gibi ifade konmasında beis yok ama buna benzer başka maddelerde de düzenlemeler var; onların da buna uyumlaştırılması gerekiyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yapılsın. Faaliyet faydalıysa yapılsın. Ne var bunda?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ama bir sıkıntı oluşturmadı sayın vekilim. Şu ana kadar sektörden bununla ilgili böyle bir suistimale dair bir şikâyet biz duymadık. Bu gayet nizami, düzenli bir şekilde işleyen bir süreç.

Sektörden bu şekilde bir talep varsa, biliyorum, söylesinler.

BAŞKAN – Yani iptal olan ruhsatın gerekli şartlar yerine getirildikten sonra tekrar aynı şekilde devam etmesi.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Bakanım, bu az önceki tartıştığınız konu üzerinde bir maden ruhsatı sahası hemen ilk etapta görünen eksiklikler üzerine kapatılmıyor. Ruhsat iptal edilmedi, ben yanlış biliyorsam düzeltin. Birkaç kez heyet gidip tespit ediyor ve bu eksiklikleri giderme zamanını veriyor: “Şu takvim içerisinde bunları giderin.” Buna rağmen o zaman içerisinde giderilmiyorsa ruhsat iptale düşüyor, devlete devrediliyor. Burada Yasin Bey’in söylediğinin uygulamayla çok çelişir tarafının olmadığını ben düşünüyorum.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Aynı şeyi söyledik Sayın Vekilim, aynı şeyi söyledik, düzenleme aynı.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bir sıkıntı yok, şu ana kadar bize ihbar edilen bir şey de yok bu maddede.

BAŞKAN – Aslında, Yasin Bey, Fuat Bey’in dediği gibi burada üç yıllık bir süreç var. Doğru mu Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

BAŞKAN – Üç yıllık süreçte 3 defa aynı hatayı... Üç yıl içinde her yıl 3 kez bir işi tekrarlama şeyi var. Yani bunda madencimiz bunu yapmaz yani.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Zaten burada her şey yazılmış.

BAŞKAN – Tabii, yani “Bunu yapmaz.” dedik. Kanun teklifimizde bu var zaten. Üç yıl içinde 3 defa yapmamak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Mevcutta böyle zaten Sayın Başkanım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Mithat Bey, 21’inci madde, o karşılığında değişecek olan kısma bir bakarsanız... Bir daha bir değerlendirelim mi onu isterseniz?

BAŞKAN – Tabii, bizim teklifimiz beş yılda 2 kezdi, eski hâli üç yılda 3 kezdi, şimdi tekrar eski hâline döndürülüyor zaten, üç yılda 3 kez. Yani bir madencinin, ruhsat sahibinin üç yılda 3 kez yapmaması gerektiğini düşünüyoruz yani.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yasin Bey, sizin söylediğinizi ben de anlayamadım da onun için anlamaya çalışıyorum.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu maddeyi bir okuyalım Başkanım müsaade ederseniz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Daha erken bitirirse adam niye faaliyeti durduruyoruz? Yeri geldiğinde faaliyetine devam etsin.

BAŞKAN – Yasin Bey, üç yıllık zaman tanınıyor bu hâle düşmemesi için.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Hayır, o değil, o değil.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bunu söylemiyor ya.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Müsaade ederseniz, bir okuyalım isterseniz belki yanlış anlama olmasın diye.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – “Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya on üçüncü fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti hâlinde 30.000 TL tutarında idari para cezası uygulanarak bu alandaki işletme...” “Bu alandaki işletme” derken bunun reel anlamda...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Madencilik faaliyetleri durdurulur o anda o alandaki.

ŞAHİN TİN (Denizli) – O anlamda mı bu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet, o anlamda Sayın Vekilim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Pekâlâ bunu yazmamız gerekmez mi burada?

BAŞKAN – Ama “bu alandaki” diyor. Alan bu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Yani şimdi bu mevcut alanda bir...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ha, mevcut alanda.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet, çalıştığı alanda.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ondan sonra diyor ki: “...bu alandaki işletme faaliyetleri durdurulur. Bu ihlalleri tespit eden kamu kurum ve kuruluşu diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına durumu bildirir. Bu ihlallerin, ilk tespit tarihinden itibaren beş yıl içinde iki kez tekrarı hâlinde ise ruhsat iptal edilir.”

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Mesela, orman arazisinin izni alınmaksızın bir faaliyet yapılmıştır. Orman iznini kim veriyor? İlgili bakanlık. Onlar tespiti yapıp bizim bakanlığa bildiriyor. İşte, bunlar mülkiyet izinleri. ÇED’le ilgili Çevre Bakanlığı tespitini yapıyor. Orada bir eksiklik varsa ilgili bakanlıklara bildiriyor ve bununla ilgili üç yıl zaman zarfında 3 defa olursa -illa her yıl olmak durumunda değil- bu durumda iptal ediliyor. Mevcut kanunda bu böyle zaten. Bunda herhangi bir değişiklik yapmıyoruz. Yegâne değişiklik şu: Müphemlik vardı, bu ilk tespit tarihi belli olmadığı için -üç yıl içerisinde ama ne zamandan itibaren- o belli olmadığı için “ilk tespit tarihinden itibaren” ifadesi konuluyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yani Madenci Odası ve Derneği var bizim orada, Denizli’de, onlarla yaptığımız toplantıda da bunlar dile geldi, o konuda şey konusu vardı.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada benim anlamadığım bir şey daha var.

BAŞKAN – Buyurun Fuat Bey.

ŞAHİN TİN (Denizli) – İzinler alındıktan sonra faaliyetlerin devam etmesi...

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – O kısım anlaşılıyor. Bakın, bir izin verirsiniz bana...

BAŞKAN – Şimdi, Nevzat Bey bir dakika...

Fuat Bey, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Vekilim, ben bir şey daha söyleyeyim: Şimdi, bu maddede konuşulan, tartıştığımız, Şahin Bey sizin de aynı şekilde, “Çevresel etki değerlendirmesi ile ilgili karar, işyeri açma ve çalışma ruhsatı, mülkiyet izni olmadan veya on üçüncü fıkraya aykırı faaliyette bulunulduğunun tespiti hâlinde 30.000 TL tutarında idari para cezası...” Zaten bu sayılan olaylar, sayılan yukarıdaki sorumluluklar...

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – İhlaller...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İhlaller. İzin almamak koşuluyla çalışmış oluyor bu vatandaş, gerekli kurumlardan iznini almadan çalışmaya başlamışla alakalı.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam, iznini aldıktan sonra?

BAŞKAN – İzni aldı?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – E, izin almadan çalışmaya başlamak olur mu?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sıkıntı yok, ceza verilmez.

BAŞKAN – Yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama izin aldıktan sonraki eksikliklere bunu koyabiliriz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben de onu diyorum. İzin aldıktan sonra adam para cezasına niye çarptırılıyor?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ben devam edeyim.

BAŞKAN – Nevzat Bey, buyurun.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Bu ihlallerden sonra para cezasıyla faaliyetler bu alanda durdurulur, akabinde işletme sahibi bu ihlaller ortadan kaldırıldıktan sonra tekrar işletmeye devam eder.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunu yazın işte, bunu diyoruz.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Bu mevcut uygulamada bu şekilde zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Buraya niye yazmıyorsunuz efendim?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Hayır ama mevcutta zaten uygulama bu şekilde devam ediyor?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Nereden anlayacağız? Biz bilmiyoruz. Nereden anlayacağız?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Bunu madenciler biliyor zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunu buraya yazsanız ne oluyor yani onu demek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, yazılabilir mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yönetmelik maddesiyle mi yapıyorsunuz düzeltme?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Yani yönetmeliğe yazılabilir eğer arzu edilirse.

ŞAHİN TİN (Denizli) – O zaman yönetmeliğe yazılsın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Buraya yazsanız ne oluyor? Yani sizin dediğinizin illa aynı mı kalmak zorunda? Bir tane iyileştirme yapmak çok mu zor?

BAŞKAN – Bir dakika Yasin Bey, bir dakika...

Bu konuda bir çalışma yapalım o zaman.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Tamam, ona bir bakalım, bir devamına gelelim.

BAŞKAN – Tamam, Nevzat Bey, buyurun, devam edin.

Burada aynı şekilde -Yasin Bey'in dediği gibi- işletme faaliyetine devam edebilir.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Mevcut kanunda bu ihlaller, adam bu hatayı yaptı, altı ay sonra bir daha yaptı, sonra bir daha yaptı, şimdi her defasında yapacak, sonra tekrar düzelterek.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O zaman ruhsatını iptal ediyorsunuz, altında yazıyor zaten.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – O süreyle ilgili de bizim teklifimizde açıkçası beş yıl içinde 2 kez şeklinde benim ısrarlı tutumum oldu ama sektörü, sektör temsilcilerini dinledikten sonra onların kanaati mevcut olarak kalması yönünde gerçekleşti yani “üç yılda 3 kez ilk tespitten sonra olmak kaydıyla” ki onların da görüşlerine itibar ettik ve onu o şekilde tekrar düzenleme ihtiyacı hissettik. Tabii, o dediğinizi şey kısmına ilave edebiliriz, ona bir bakalım o zaman, bakalım Başkanım.

BAŞKAN – Tamam.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ama zaten uygulama o şekilde yani bununla alakalı bir madencinin “Buraya bunu niye yazmıyorsunuz?” deme gibi bir lüks yok.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Nevzat Bey, uygulama bu şekildeyse buraya da yazıverelim ya.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ama bakın, kanun düzenliyoruz. Kanun o kadar çok uzun oluyor ki zaten yani her şeyi kanunla düzenlemek imkânımız olmaması lazım bizim. Bazı uygulamaların, daha basit uygulamaların yönetmelikle düzenlenmesi gerektiğini kanaatindeyim ki zaten öyle gidiyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kanunların açıklayıcı olması lazım, anlaşılır olması lazım. Anlaşılır olabilmesi için buraya bunun eklenmesinde bir sakınca yok. Bir kelime daha uzatmış olursunuz. Sadece açıklayıcı olsun.

BAŞKAN – Tamam Yasin Bey.

Mithat Bey, sizin söz talebiniz var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Yok.

BAŞKAN – Yok.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bir cümle ilave edelim, redaksiyon yapalım daha sonra.

BAŞKAN – O zaman redaksiyon yetkisiyle bu maddeyi oylamaya sunacağız.

Tekrar var bu konuda, bir husus daha var değerli Komisyon üyeleri.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Sehven tekrar niteliğinde bir cümle var. Şöyle arz edeyim: “Bu ihlallerin”le başlayan.

BAŞKAN – İkinci satırda var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Nerede?

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 8’nci maddeyle ilgili.

BAŞKAN – 8’nci maddedeyiz şu anda Müzeyyen Hanım.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – 21’inci fıkradan önce 2 defa yazılmış, madde çerçevesinde de karşılığı yok. Bunun çıkarılması yönünde Başkanlığa redaksiyon yetkisi verilmesi hususu.

BAŞKAN – Bu maddeyi redaksiyon yetkisiyle beraber oylarınıza sunuyorum...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yine, işletme ruhsatlarında tapu kayıtlarının işleneceği hususu getirildiğiyle ilgili her ne kadar benim önergem reddedildiyse de kayıtlara düşmesi için söylüyorum: Anayasa'nın mülkiyet hakkını düzenleyen 35'inci maddesine açıkça aykırı olduğu için bu tapu kayıtlarında bu maddenin, şerh konulması maddesinin çıkarılmasını yine teklif ediyorum, bilinmesini istiyorum, şerh düşülmesini istiyorum.

BAŞKAN – Bu konuda tekrar bir açıklama yok herhâlde.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ben bu şerhle ilgili bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Nevzat Bey.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli üyeler; şimdi, siz bir işletme açıyorsunuz, diyelim bir dükkân kiraladınız ve birkaç milyon lira para harcadınız, kiracısınız orada ve sizin bir kira kontratınız var -on yıllık olabilir- mal sahibiniz iş yerini sattı, paraya ihtiyacı var, size de sormadan sattı ve yeni gelen mal sahibi dedi ki: “Bu dükkânı terk et.” Eğer siz bunu tapuya şerh ettirmediyse mal sahibinin sizi oradan çıkarma hakkı her zaman vardır. Dolayısıyla ruhsatların, bu gibi işlemlerin tapuya şerh edilmesi tamamen ve tamamen yatırımcıyı koruyan bir hükümdür yani oraya ikinci bir faaliyet alınamayacağı resmî tapu kayıtlarına girmiş oluyor. Yani burada esas arazi sahibinin hakkına halel getiren bir husus olmadığı kanaatindeyim ve yoktur bu şekilde.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet Müzeyyen Hanım?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben kayıtlara geçirmiş olayım.

BAŞKAN – Yine şerh düşüyorsunuz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyeleri, 8'inci maddeyi kabul olunan önerge ve redaksiyon yetkisiyle beraber oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeye geçiyoruz.

(Madde 9 okundu)

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde görüş bildirmek isteyen var mı?

Madde üzerindeki önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun teklifinin 9'uncu maddesiyle 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 9'uncu maddesinin (2)'nci fıkrasındaki değişiklik madencilik faaliyetlerinde teşviki kısıtlayıcı bir madde hâline dönüşmüştür. Bu maddedeki yüzde 25 devlet hakkı yüzde 50 olarak değiştirilerek madenler arasında ayrımın ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Evet, önerge üzerinde görüş bildirmek isteyen yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 9'uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fuat Köktaş

Şahin Tin

Semra Kaplan Kıvırcık

Samsun

Denizli

Manisa

Yasin Öztürk

Abdurrahman Başkan

Denizli

Antalya

“MADDE 9- 3213 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “%50’si” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve IV. Grup (c) bendi madenlerden altın, gümüş ve platin için ise Devlet hakkının %40’ı” ibaresi eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “dördüncü” ibaresi “beşinci” şeklinde değiştirilmiştir.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle altın, gümüş ve platin madenlerinden alınmayacak devlet hakkı oranı yüzde 40 olarak belirlenerek bu madenler için yapılacak yatırımların teşvik edilmesi ve kanun teklifinin diğer maddelerinde yapılan değişikliklere uygun olarak atıf düzeltilmesi yapılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge üzerinde görüş bildirmek isteyen var mı?

Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE UZMANI CENGİZ DEMİRBAĞ – Sayın Başkanım, değerli üyeler; teklifin 9’uncu maddesinde 3213 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasında öngörülen değişiklikle IV’üncü Grup (c) bendi madenlerden alınan -altın, gümüş ve platin için- devlet hakkının yüzde 25 eksik alınacağı öngörülüyordu. Şimdi önergeyle bu oran yüzde 40’a çıkarılıyor. Bu önergeden biz burada haberdar olduk ve bu hâliyle bütçe gelirlerinde bir azalmaya neden olacak.

Tabii ki takdir Komisyonun ve yüce Meclisin ama en azından bütçe gelirindeki azalmaya ilişkin, üst Komisyona kadar Bakanlığımızın da bir çalışma yapmasına ihtiyaç var. Ben bunu Komisyona arz etmek istedim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Cengiz Bey, sürümden kazanacağız, sürümden.

BAŞKAN – Efendim, bütçede bir azalmaya sebep vermiyor çünkü eski hâli zaten yüzde 50’ydi, yüzde 40’a düşüyor. Dolayısıyla yine bütçe gelirlerinde yüzde 10’luk bir artış söz konusu.

Önerge üzerinde başka görüş bildirmek isteyen var mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Kısa bir şey Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Biraz önce hiç yapılmadığı iddia edilen istişareler neticesinde -ilgili STK Altın Madencileri Derneği başta olmak üzere- yapılan müzakereler neticesinde sayın vekillerimizin ve bizim Bakanlık olarak, teknokratlar olarak o görüşlerin şeye yansıtılmış hâli diyebiliriz yani, mutabakat söz konusu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Öyle bir şey demedik ama biz yani.

BAŞKAN – Tamam.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – “Hiç görüş alınmadı.” diye bir şey söylemedik biz yani orada bir yanlış anlaşılma var zannediyorum. Öyle bir şey demedik.

BAŞKAN – Evet, tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Önergeyi kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeyle beraber kabul edilmiştir.

10’uncu maddeye geçmeden önce bir ara vereceğiz ama 10’uncu maddeyle alakalı Müzeyyen Hanım’ın bir teklifi var. Aynı şekilde odaların görüşlerini, Müzeyyen Hanım, tekrar bir irtibata geçerek burada tekrar tartışacağız.

10’uncu maddeye geçmeden önce yirmi dakika ara veriyoruz, yirmi dakika sonra 10’uncu maddeyle devam edeceğiz.

Kapanma Saati: 16.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.04

BAŞKAN: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

BAŞKAN – Oturumu tekrar açıyorum.

(Madde 10 okundu)

BAŞKAN – 10’uncu maddenin geneli üzerinde görüş bildirmek isteyen vekilimiz...

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 10’uncu maddenin “teknik eleman ve daimi nezaretçi 5 bin liralık idari para cezası” kısmıyla ilgili... Bu 5 bin lira yerine o yıllık asgarî ücret bedeli kadar yani 2.020 lira olması...

Aynı zamanda, maaşını ruhsat sahibinden alan daimi nezaretçinin patronunu şikâyet etmesi işten çıkarılacağına da bir göstergesidir. Dolayısıyla bu uygulama da yanlış ve yalan beyanların önünü açmaktadır. Uç bir örnek vereyim: Bir bakan vatandaşlara Cumhurbaşkanını şikâyet ederse ne olur? Dolayısıyla görevden alınır. Bu, buna benzer bir madde. Yani daimi nezaretçi kendi maaşını veren kişiyi bakanlığa şikâyet ettiği takdirde o görevde kalamayacağı, o maaşını alamayacağı belli.

Yine, altıncı fıkranın devamında “aksi takdirde nezaretçiye” denilen yerde, orada bir eksiklik gördüm, “daimi nezaretçiye” diye oraya bir ilave yapılması lazım.

Yine, yedinci fıkrada ise “ilk tespit tarihinden” ibaresi yerine “ihlal yapıldığının ruhsat sahibine tebliğ tarihinden itibaren” şeklinde olmasının faydalı olacağını ve sekizinci fıkradaki bu kanuna göre suçları, aykırılıkları tespit ettiğimizde (h) ve (ı) bendiyle ilgili “aynı suç nedeniyle ikinci defa ceza uygulanamaz” uyarısınca bu (h) ve (ı) bendi hem 10’uncu maddede hem de 12’nci maddede aynı suçta iki farklı ceza söz konusu. Ya 10’uncu maddeden ya 12’nci maddeden bunun çıkarılmasının daha doğru olduğunu düşünüyoruz.

Aynı şekilde, (h) bendinde hem 10’da hem 12’nci maddede, (ı) bendinde ise hem 10’da hem 7’nci maddede aynı suçta ikinci bir ceza söz konusu. İkisinden birinin ayrılmasında fayda var. Yoksa aynı suçta iki defa ayrı ceza söz konusu.

Ayrıca, daimi nezaretçilerle ilgili sürekli rapor verilmesiyle ilgili bir durum söz konusu. Onda da daimi nezaretçi yıllık izin deyken veya daimi nezaretçi raporluysen ne olacak? Çok basit bir soru soruyorum. Bunun burada açıklanması gerekiyor. Bu kişiye yoksa yıllık izin verilmeyecek mi?

BAŞKAN – Evet, bu konuda uygulayıcılar bir açıklama yapınlar.

Buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Daimi nezaretçinin izinli ya da raporlu olduğu durumlarda eğer on beş günü geçiyorsa daimi nezaretçi atanmak zorunda ama on beş günden azsa zaten o daimi nezaretçinin görevine başka bir mühendis varsa o devam ediyor, yoksa ruhsat sahibinin sorumluluğunda devam ediyor.

Diğer cezalarla ilgili, mükerrer konularla ilgili... Bazı maddelerde kanundan kaynaklanan birkaç tane değişik ceza yer almaktadır. Bu durumda da sayın vekilimin söylediği gibi bir suç olmasına rağmen birden fazla ceza var bu durumda ama değişik maddelerde başkalarında da var aynı durumda.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aynı suçta ayrı ayrı ceza nasıl söz konusu olur? Bu aykırı değil mi?

BAŞKAN – Evet, bu konuda bir açıklama...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Başkanım, şimdi, aynı suçta farklı ceza şeklinde değil, mesela bir fiille -genel ceza hukukunda- da bir adamı hem yaralayıp hem de akabinde ölümüne sebebiyet veriyorsanız hem adam öldürme hem yaralamadan gibi değil, orada ağır olanından... Şimdi, Kabahatler Kanunu'nda da içtima hükmü gereği orada hangisi daha ağırsa onu uygulamak, idari yaptırımını varsa da onu da uygulamak zorunda. Suç oluşturuyorsa yine suçtan da işlem yapmak gerekiyor. Burada çakıştığında ne olacağı yine hukukun genel ilkeleri gereği içtima hükümleri üzerinden uygulanması gerekir.

BAŞKAN – En ağır suçtan ceza.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yani şey mi oluyor, birinci...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Birinde 30 bin lira para cezası var diyelim, birinde 50 bin lira; 30 bin ve 50 bini birlikte uygulamıyoruz. İşlemin idari yaptırımını için 30 binde neye hükmediliyorsa o ama para cezasını bir tek 50 bin olarak uyguluyoruz yani böyle yapmak gerekiyor, en ağır olanı vermek gerekiyor kanunen.

BAŞKAN – En ağır olan cezayı veriyoruz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bu, burada belli mi?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Bu zaten kanunun genel ilkesi.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Konu şu: Burada yedinci kısımda zaten özellikle belirtiliyor ya, “üç yıl içinde madde hükümlerinin 3 kez ihlal edildiği” diyor ya; dolayısıyla sen bunu 2 defa mı yazacaksın, 1 defa mı yazacaksın? Diğer türlü adamın ruhsatını iptal edeceksiniz. Dolayısıyla burada 3 sayısı zaten bir sınırlama. Aynı konuyla ilgili 2 defa ayrı ayrı uygulama yapıldığında kişinin otomatikman bir suçtan iki hakkı gitmiş oluyor. Dolayısıyla ruhsat iptalini sıkıntıya sokar. Yani bir defadan uygulayacaksınız sıkıntı yok. Cezasından, para cezasından ziyade, orada, yedinci fıkrada “üç yıl içinde madde hükümlerinin 3 kez ihlali”nden bahsediyor. Bu anlamda sıkıntılı, onu söylüyorum.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Aynı anda 3 kez ihlal etmesi mümkün değil zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Üç yıl içinde 3 kez.

BAŞKAN – Üç yıl içinde 3 kez, ayrı ayrı.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Üç yıl içinde 3 kez ihlal ettiği zaman ÇED, mülkiyet, GSM ve diğer izinlerle alakalı şeyde tabii ki ruhsatın iptali söz konusu ama bu arada birinci ihlalinde aynı şekilde üçe sayılırken farklı bir idari yaptırıma tabi olan bir işlem de varsa o da aynı şekilde bahsettiğim şekilde... O arada 2'de de o ama 3'e geldiği zaman en ağır müeyyide hangisi olur? Ruhsatı iptali için o uygulanıp diğeri uygulanmayacak.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Efendim, şimdi buradaki h) bendi ve ı) bendi –tekrar söylüyorum- hem 10'uncu maddede -h'yle ilgili söylüyorum- hem de 12'nci maddede; ı) bendiyle ilgili de hem 10'uncu maddede hem de 7'nci maddede olduğu için dolayısıyla 2 ayrı kere ihlal söz konusu diye işlem görülürse bu şahsın 3'üncüsünde zaten ruhsatı iptal olacak. Bir kere işlem göreceksiz sıkıntı yok. Para cezasından ziyade burada vatandaşların en büyük sıkıntısı ruhsat iptaliyle ilgili. Ruhsat güvencesiyle ilgili büyük bir sorun var, onu anlatmaya çalışıyorum.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, şöyle söyleyeyim: Yani 2 kere uygulanması mümkün değildir. Zaten kanunen de, Kabahatler Kanunu'nun 15'inci maddesi içtima hükümleri gereği de onu bir kere

uygulaması gerekir. Dediğim gibi, sadece 2 tane farklı para cezası söz konusu oluyorsa orada yükseğini uygulayıp... Ama o 1 ihlal olarak sayılmak zorundadır. 2 maddeye aykırılık teşkil ediyor diye 2 işlem yapılamaz, 1 defa kabul edilir.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada Sayın Vekilimizin anlamak istediği konu şu zannedersem: Sizin de az önce söylediğiniz gibi, en ağır ceza olan para cezasını alırız, yasal müeyyide olan 30 bin TL'nin karşılığında bunu işletiriz. Burada 2 tane hata, suç, kusur olmuş oluyor. Sayın Vekilimizin anlatmak istediği şu: Bir suça 2 ayrı ceza verildiğine göre bu 1 suç mu sayılacak -ruhsatın iptaline giderken- 2 suç mu sayılacak, “Hangisini esas alacağız?”ı öğrenmek istiyor.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, kesinlikle 1 suç sayılacak, bunu böyle saymak gerekiyor. Kabahatler Kanunu'nun 15'inci maddesi içtima hükmü de bunu zaten belirliyor; bunu böyle yapmak zorundasınız, bunu tek suç olarak saymak zorundasınız.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama 2 tane işlem yapıyoruz.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şimdi, 1 eylemin 2 tane kabahat oluşturması mümkün ama dediğim gibi, içtima hükmü zaten onun için var yani böyle karışıklık çıkması durumunda nasıl olacağı düzenleniyor. Yani en yükseğini alıyorsunuz ya da suç teşkil ediyorsa kabahati değil, suç teşkil edeni uyguluyorsunuz, bunu belirtiyor. 1 defa uygulanır.

BAŞKAN – Açıkça belirtiliyorsa eğer, 2 suç işleniyorsa 1 defa sayılıyor, bu doğru mu?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet.

BAŞKAN – Yasin Bey, bunlar anlaşıldı mı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İnşallah böyledir, sonradan sıkıntı olmaz; bir.

BAŞKAN – Tamam, inşallah.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İkincisi: Yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerle ilgili bir durum söz konusu. Burada “belge beyanının doğru olmaması hâlinde” yerine şimdi bir önergeyle bunu düzelterceğiz inşallah “yanıltıcı nitelikte olması şeklinde” fakat aynı şekilde, burada şirketin vermiş olduğu yanlış beyan yüzünden, yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerin cezalandırılması söz konusu. Yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerin şirketlerin mali dosya ve kayıtlarını inceleme görev ve yetkileri yok. Dolayısıyla şirketlerin mali dosya ve kayıtlarındaki yanlış yaptıkları beyandan dolayı ceza alma durumu söz konusu buradaki açıklamaya göre. O mali açıklamalarla ilgili şirket sahiplerinin sorumlu olduğunu, yetkilendirilmiş tüzel kişiliklerin sadece kendi teknik konularıyla ilgili yanlış beyanlarına ceza verilmesinin daha uygun olduğunu söylemek gerekir.

BAŞKAN – Buyurun, 10'uncu maddenin geneli hakkında.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – 10'uncu maddenin geneli hakkında konuşuyoruz.

Tabii, burada demin ifade edildi; müzakere değil de oylama usulüyle bütün maddeler kabul edilince, hani bu alt komisyon niye kuruldu sorusunu da beraberinde getiriyor. Tabii, bu komisyonun ilk tanışma toplantısında övünülerek bahsedilen şey, hani “Bu komisyonda bütün yasalar uzlaşıyla, birlikte tartışılarak çıkar.” denildi. Sayın vekilimiz de “Biz sektörden tüm görüşleri alarak bu kanun maddesini getirdik ve değişiklikleri veriyoruz.” dedi. Burada sanırım işveren kesimlerinden bu görüşler alınmış, onların önerileri dikkate alınıyor yani herhâlde öyle bir şey var ama odalardan gelen yani diyelim ki 50 bin tane mühendisi bünyesinde çalıştıran ya da 50 bin tane mühendisin bağlı bulunduğu odalardan gelen görüşler dikkate alınmamış gibi gözüküyor yani onlardan gelen öneriler doğrultusunda kanun teklifinde herhangi bir değişikliğe gidilmemiş gibi gözüküyor. Çünkü burada yoğun olarak, örneğin

5'inci maddeyi geçtik, keşke geçmeseydik çünkü geçilince ne olacak yani şimdi saat ona kalacak komisyon toplantıları, saat onda burada kaç kişi kalacağız bilmiyorum, o madde de yine oylamayla geçecek gidecek demektir bu yani doğru dürüst tartışılmadan. Yani bir uzlaşa sağlanması gerekiyor çünkü siz burada Jeoloji Mühendisleri Odasını, Maden Mühendisleri Odasını devreden çıkararak sektörle ilgili bir iş yapmaya kalkıyorsanız bunun altından çıkacak felaketlerin ya da bir sürü sorun ve sıkıntının altından kalkamayız.

Şimdi, burada da örneğin daimi nezaretçi, teknik eleman... Şimdi, bunların, daimi nezaretçilerin görevi nedir? Yani maden sahasındaki eksikleri tespit edip bunlarla ilgili eksikleri rapor etmektir değil mi yani benim bildiğim böyle bir şey, doğru. Peki, bunlar kimin personeli? İlgili işverenin personeli. Yani ben diyelim işverenim, maden saham var, oraya bir nezaretçi tutuyorum, ondan sonra o nezaretçiye diyorum ki benim adıma burayı kontrol et ve orada birtakım eksikler tespit ediliyor, bu benim işime gelmiyor, maaşı da ben veriyorum. Şimdi, görse bir türlü, görmese bir türlü. Görüp yazsa işten atılma riskiyle karşı karşıya ki Türkiye'de bu gerçekleri çok yaşıyoruz, biliyoruz yani, hepimiz bir şekilde ya işçiyiz ya işvereniz yani bulunduğumuz alanlardan gelen insanlarız hepimiz. Ya siz bu raporu görüp yazacaksınız buraya, işten atılma riskini göze alarak bunu yapacaksınız ya da işten atılmamaya istinaden bu eksikliği rapor etmeyeceksiniz ama yarın öbür gün orada bir iş kazası söz konusu olduğu zaman da siz bu eksikliği tespit etmediğiniz için oradaki personel, o mühendis cezai yaptırıma tabi tutulacak. Ve ceza öyle ufak tefek filan da değil yani bir işçinin, bir mühendisin aldığı maaş ve bunun üzerinden de zaten belli bir şeyden sonra da sizin görevle olan ilişkiniz de kesilebilecek bir noktaya geliyor. Şimdi, 5'inci maddeyi tartışmadık, orada da örneğin geleceğiz ama Maden Mühendisleri Odasını devreden çıkartan bir teklif var yani. Maden sahasında artık komple odanın bir ilişkisi kalmıyor. Yani çünkü yetkili, görevli personel ya da görevlendirilen mühendis odadan yetki belgesi almak durumunda değil. O zaman ben odaya niye gideyim ki yani odayla ne işim olur ki benim o zaman yani odaya ben niye gidip aidat ödeyim ya da odaya üye olayım, odayla ilişki sürdürüeyim ki yani?

Şimdi bir taraftan mühendisleri patrona bağımlı kılan ve bir taraftan da ya işten olacak ya da cezai yaptırımla, mesleki birtakım yaptırımlarla karşı karşıya kalacak maddeleri içeriyor buradaki bu daimi nezaretçi, teknik elemanla ilgili konu. Yine yetkilendirilmiş tüzel kişilerle ilgili de aynı şey söz konusu. Bunlar da demin tarif ettiğim işin aynısını mali açıdan yapıyorlar. E o zaman bunlara ne yapmak lazım madem böyle bir düzenleme getirilecek falan? Bunları bağımsız kılacak bir düzenleme yapalım o zaman yani. Yani bizim adımıza maden sahasında bir iş kazası olmaması için o madendeki eksiklikleri ortaya çıkaracak olan görevlendirilmiş kişiyi yani iş güvenliği uzmanı gibi, hani İş Güvenliği Yasası'ndaki o uzmanlık ve benzeri gibi birtakım bağımsız mesleki güvenceler altına almamız gerekecek. Eğer bunu alamazsak arkadaşlar, bu şekilde biz maden sahalarındaki güvenliği tesis edemeyiz, bu mümkün değil yani. Hepimiz Türkiye'deki gerçekliği biliyoruz. İşsizliğin bu kadar çok olduğu, yoğun olduğu bir yerde insanların işini kaybetmemek için bu işleri nasıl yürüttükleri, yaptıklarını da çok net bir şekilde biliyoruz.

Yani maddenin geneli üzerinde bunları ifade etmek isterim. Hani bir uzlaşıyla bu işi yapıyorsa yani odalardan gelen ve bence çok önemli olduğunu görebileceğimiz bu maddelere kafa yormamız gerekir.

BAŞKAN – Ali Bey'den sonra Fuat Bey de bu konuda bir söz istedi.

Buyurun Fuat Bey.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Evet Ali Bey, bir eksiklik varsa ben de bilgilenmek için konuyu açıyorum.

Şimdi, daimî nezaretçiler patronun elemanları diyoruz. Bu eksiklikleri nasıl yazacak, yazarsa bir problem oluşacak diyoruz ama bizim bildiğimiz, uygulamada -MİGEM'ciler, arkadaşlar buradalar- uygulamada Maden İşleri Genel Müdürlüğü periyodik olarak denetime çıkar ve çıkmış olduğu denetimde -kurmuş olduğu kurul- bağımsız, tamamen MİGEM'e bağlı olan kişiler giderler, maden sahasını denetlerler ve eksiklikleri tespit ederler; bir süre verirler; bir aydır, iki aydır; "Bu eksiklikler giderilip tekrar gelip kontrol edeceğiz." anlamında bir süre daha verirler. Burada bir otokontrolün olduğunu ben düşünüyorum. Sizin söylediğiniz, tam anlamda, maaşını alan bir mühendisin, teknik nezaretçinin ya da daimî nezaretçinin raporuna göre burada işlem yapıldığını söyleyemeyiz çünkü uygulamada böyle bir fiili durum yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Peki Hocam, Sayın Vekilim...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bitireyim.

Ayrıca, yeni çıkarılan İş Güvenliği Kanunu, Maden kanunu çerçevesinde de tamamen bağımsız denetçiler, iş güvenliği uzmanları birçok maden alanına giderek oradaki eksiklikleri tespit ediyorlar. Orada daimî nezaretçiler aslında MİGEM'le olan standartları yakalamak için işveren ile MİGEM'in arasında bir köprü vazifesi görüyor, eksiklikleri görüp onların giderilmesi ve sağlıklı bir işletme yapılması noktasında işler görüyorlar. Daimî nezaretçi denetçi değil, denetimi MİGEM yapıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vekilim, o zaman, tamam, kabul ediyorum. O zaman cezai yaptırım ortadan kaldıralım bu arkadaşlara yönelik, cezai yaptırımı niye koyuyoruz o zaman? Yani madem bu kadar rolleri yok, bu kadar sorumlulukları yok, bu kadar önemli iş görmüyorlar bu işle ilgili olarak, yani MİGEM ve benzeri kurumlar yapıyor bunu, o zaman bu daimî nezaretçilere yönelik buradaki 5 bin lira idari para cezasını buradan çıkaralım. Çünkü maden mühendisliği alanına ciddi bir balta vurmuş olacağız bununla birlikte. Yani madem dediğiniz gibiyse çıkaralım onu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada bu kanunu koyan arkadaşlara da bunu soralım, hazırlayanlara, teklifi verenlere.

BAŞKAN – Evet, Nevzat Bey...

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, öncelikle ben de bir mühendisim, makine mühendisiyim ve bu düzenlemeyle maksadımız, maden sahalarındaki işletmelerin kurallara, fennî usul ve esaslara uygun bir şekilde yapılmasını; iş sağlığı, iş güvenliği kurallarına uygun bir şekilde yapılmasını sağlamak. Şimdi, bir mühendisin aynı iş yerinden ücret alıyor olmasının, o iş yerinde yaşadığı sorun ve problemleri yazmayacağı anlamına gelmemesi lazım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yapmayın, Sayın Vekilim, böyle değil yani.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Müsaade edin.

O zaman bu konuda somut öneriniz nedir? Cezayı kaldırmak bir çözüm önerisi midir?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Şu anda, bakın, ülkemizde yaklaşık 5 bin tane daimî nezaretçi var ve sayımız hâlen eksik. Bu anlamda Bakanlığımız düzenli olarak eğitimler düzenlemek suretiyle ilgili mühendis arkadaşlarımızı yetkilendiriyor, belgelendiriyor bu işletmelerde daimî nezaretçi olarak görevlendirilmeleri maksadıyla.

Yani dolayısıyla bu konuda birtakım fikirlerimizin, düşüncelerimizin değişmesi gerektiği kanaatindeyim, iş yapma usullerimizi yavaş yavaş değiştirmek zorundayız. Aksi hâlde, eski usullerle kaldığımız sürece birtakım kısır döngülerin dışına çıkabileceğimizi hiç zannetmiyorum. Yani mühendis arkadaşlarımızın varsa işletmede bir kusuru, düzeltirmek hakları değil mi? Hem yetkisi hem hakkı

bence bu anlamda. Eğer orada insan sağlığını tehlikeye düşüren bir husus varsa, raporu doğru düzgün tanzim etmiyorsa, iş yerini bilgilendirmiyorsa, orada birazcık mühendislik nosyonunu sorgulaması lazım gerektiği kanaatindeyim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Vekilim, bunun yapılabilmesi için şunu sağlamak gerekiyor... Bakın, burada hepimiz iyi niyetle bir sorunun çözülmesi için uğraşyoruz. Bahsettiğiniz konu... Türkiye gerçekliğini hepimiz bilen insanlarız, hepimiz bir şekilde sahada bulunmuş insanlarız. Yani siz eğer bu bahsettiğiniz şekilde bir şeyden bahsediyorsanız yani şunu söyleyeyim: Çalıştırdığımız işçinin rapor edeceği gerçekliğine inanıyorsanız, bunun mesleki etik, ahlak, bilmem nesi ve benzeri üzerinden, o zaman bir cezai yaptırıma gerek yok, o zaman bu cezai yaptırımını da ortadan kaldıralım. Çünkü öbür türlü bu insanları şöyle bir zorlamada bırakıyorsunuz. Ya, patronları yani kötü niyetli patronları hepimiz biliyoruz, hepimiz iş hayatında denk gelmişizdir yani bunlara. Ve biz şunları da biliyoruz yani yanında... “En iyi muhasebeci kimdir?” sorusunun cevabının kamuoyunda ne olduğunu biz iyi biliriz yani: Patronuna vergi çıkartmayan muhasebeci en iyi muhasebecidir, kamuoyunda böyle bilinir muhasebeciler. Şimdi...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama onu da yüzde 98 muhasebeci yapmaz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yapar, yapmaz, ayrı bir tartışma ama işinizi kaybetmeye geldiği zaman birtakım risklerin ne olduğunu hepimiz biliriz.

Dolayısıyla buradan kaynaklı olarak maden mühendislerini böyle bir ikileme, böyle bir zorluğun içerisine sokmayalım yani. Bu insanlara hem bu sorumluluğu vereceğiz hem de bunlara bir cezai yaptırım vereceğiz yani bu çok ağır bir sorumluluk olur. Bunu anlattığımız şekilde de yapacaksak eğer bunlara bir mesleki bağımsızlık güvencesi kazandıralım. Böylelikle mühendisler açısından çok iyi bir iş yapmış oluruz. Siz de bir mühendis olarak herhâlde bunu onaylarsınız yani mühendislerin lehine bir duruma karşı çıkacağınızı zannetmiyorum ben. O yüzden bu meseleyi uzlaşıyla çözelim derim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kısa konuşacağım.

Nevzat Bey somut öneri istediği için konuşacağım. Daimî nezaretçilerden bir havuz oluşturursunuz, bu havuzu Bakanlıkta belirli bir birime bağlarsınız ve o daimî nezaretçi... Sizler bir şekilde işletme sahiplerinden -finansmanını işletme sahipleri yapar- maaşını alırsınız, bu havuzdan dağıtımını yaparsınız. Dolayısıyla kişi direkt patrona bağlı olmaz ve oradaki söz konusu değişiklik ... Yani kişi “Ben çalışmak istemiyorum.” dediğinde de en azından kişinin iş güvencesini, iş garantisini sağlamış olursunuz. O madende çalışmaz, başka madene geçer ve bu anlamda da orada daha sağlıklı bir şekilde o raporları, eksikliklerini oraya bildirir. Yani kişi, patronuna bağlı kalmaz ve o havuzda her zaman kendisinin bir iş güvencesi olduğunun farkına varır ve yanıltıcı bilgi vermek yerine sağlıklı, doğru bilgileri orada aktarır. Bu kadar basit yani somut öneri istiyorsanız.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu çok sağlıklı yürümez Yasin Bey; yürümez çünkü adam Mardin’deki maden ocağına gitmek istemez, orada bir sürü maraza çıkartır, oradan kendini kovdurur yani bu doğru yürümez.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yok, uygulamada olabilecek bir şey.

BAŞKAN – Ama yani bu kanunda, nezaretçiye ceza anlamında, Nevzat Bey’in dediği gibi, bir yerden başlamak lazım bu konuya da. Yani biz devamlı bu işi...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İş garantisini sağlamak için...

BAŞKAN – Yani nezaretçi de artık iş yerinde...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O zaman hep kaldıralım, MİGEM’e verelim.

BAŞKAN – Hayır, nezaretçi artık...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İş sağlığı uzmanları ya da iş yeri hekimi gibi öneriler yani bunlara benzer bir yapı da kavuşturulabilir bu mühendislere yani daimî nezaretçilere.

BAŞKAN – Tamam, Müzeyyen Hanımı dinleyelim, ondan sonra...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, tabii, iş güvenliği uzmanlığıyla projeye ve tekniğine uygun olarak madenciliğin yapılıp yapılmadığını kontrol etmek farklı şeyler. Önce bunları karıştırmamak gerektiğini düşünüyorum. Çünkü iş güvenliği uzmanlığında iş güvenliği uzmanlarına iş güvencesi verilmiş durumda ama teknik nezaretçilere, eski ismiyle fennî nezaretçilere iş güvencesi ve mesleki güvence sağlanmıyor, bu yasayla da sağlanmıyor. Tabii, Sayın Yasin Bey’in önerisi son derece önemli. Bence de onlardan, madencilerden belli bir yüzde kesilerek onların finanse edilmesi sağlanıp bağımsız kontrolör sağlanabilir yani bu kontroller sağlanabilir ve mühendisin de mesleki güvencesi ve iş güvencesi de sağlanmış olabilir.

Ayrıca da yine bu kanun teklifleri görüşülürken, hani, sektörün görüşlerini aldığımızı söylüyorsunuz ama odalarımız, sendikalar burada, işçi nerede? Madendeki işçinin güvencesi nerede? Maden alanlarının, oradaki tapu sahiplerinin, zeytinlik sahiplerinin -yine tekrar döneceğim- tapu güvenlikleri nerede? Bununla ilgili maddelerin dikkate alınmadığını görüyoruz yani odalardaki bu mesleki güvencelerin -odalardaki bu sicil durum belgesi 5’inci maddede ama- burada çalışan mühendislerin güvenliğinin dikkate alınmadığını görüyoruz bu kanun maddelerinde.

“Gerçek dışı veya yanıltıcı beyanda bulunmak suretiyle bu kanun hükümlerinin uygulanmasını engelleyen teknik eleman ve daimî nezaretçi yazılı olarak uyarılır. Gerçek dışı ve yanıltıcı beyanların üç yıl içinde tekrarı hâlinde teknik eleman ve daimî nezaretçinin bu kanun gereğince yapacakları beyanlar bir yıl süreyle geçersiz sayılır. Fiilin her tekrarında hak mahrumiyeti uygulanmasına devam edilir. Uygulanan uyarı ve hak mahrumiyeti teknik elemanın bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirilir. Daimî nezaretçi, atandığı ruhsat sahasında faaliyetleri düzenli bir şekilde denetleyerek tespit ve önerilerini, daimî nezaretçi defterine haftada en az bir kez kaydetmek zorundadır. Bu süre içinde işletmede yeni bir durum veya işletme güvenliği açısından riskli bir durumun ortaya çıkması hâlinde bu hususun aynı gün deftere kaydedilmesi zorunludur.” diyor. Hani az önce, raporlu olması hâlinde bu on beş günlük sürede bu günlük tespitler, mühendis de yoksa işveren tarafından mı yapılacak –sizin deyiminizle- onu ben anlayamadım açıkçası, hani her gün bu kayıtların yapılmasının zorunlu olması hâlinde?

Şimdi, tabii, bu hüküm çok düşük ücretlerde çalışan, ücret garantisi olmayan daimî nezaretçiler ve teknik elemanlar için çok ağır bir yaptırım getirmekte. Neredeyse, daimî nezaretçiler ve teknik elemanlar, ruhsat sahibine verilecek her idari para cezasının müteselsil sorumlusu hâline getiriliyor bu yasayla. Zaten mevcut hükümde bir yıl hak mahrumiyeti verilerek görevini gereği gibi yerine getiremeyen daimî nezaretçi ve teknik elemana caydırıcı bir yaptırım uygulanmaya çalışılmaktadır. Teklifte öngörülen söz konusu idari para cezaları, maden mühendislerinin daimî nezaretçilik görevini üstlenmelerinde caydırıcı bir rol oynayacaktır. Zaten madencilik mesleği kan kaybetmektedir ve üniversitelerde birçok maden mühendisliği bölümü kapanmayla karşı karşıya kalmaktadır. Mevcut maden mühendisleri de madencilik sektörü dışında diğer iş kollarında çalışmayı tercih etmektedir. Bu durumsa madencilik sektörünü düzeltelim derken sektörün daha da küçülmesine ya da yapılamaz hâle gelmesine neden olacaktır. Bu bakımdan, teklifte, daimî nezaretçi ve teknik elemanlar için öngörülen idari para cezalarının çıkarılması çok önem arz etmektedir.

Daimî nezaretçi, Maden Kanunu'na göre atanmakta, faaliyetlerin işletme projesine yürütülüp yürütülmediğini takip etmektedir. Anı ortaya çıkan riskleri tespit etmek ayrı bir uzmanlık alanıdır. Teknik elemanların ve daimî nezaretçilerin mağdur edilmemesi sağlanmalıdır.

BAŞKAN – Şahin Bey, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, burada önce neyi nereden ve kimi kimden koruduğumuza dikkat etmemiz lazım, iyi bakmamız lazım. Şimdi, bakın Soma'da bir maden kazası oldu. Bu, sonuçta, yetkili ve sorumlu olan kişilerin yetki ve sorumluluklarını yerine getirmemesinden kaynaklanan bir olaydır ve burada insanlarımız canını kaybetti.

Ben bir işverenim, kendi şirketimde görevli ya da yetkili kıldığım ya da yönetim temsilcisi olarak tayin ettiğim kişinin yetki ve sorumluluklarını belirliyorum ve ona da her türlü yetkiyi verip ama cezai müeyyideleri de hem ona hem de onun altındaki insanlara uygulayabilecek bir sistemi getiriyorum. Bu o demek, burada onu oluşturuyor. Yani oraya getirilmiş olan daimî temsilci, mühendis ya da yönetim temsilcisi olan arkadaşımız, günlük raporunu yazdığı anda görevini yerine getirmiştir, defterine attığında imzayı. Görev ne oluyor? Patrona gitmiş oluyor. Patron bunu yapmadığı takdirde, o zaman cezai... Bugün mahkemelerde; hapislerde yatıyor işverenler. Şimdi o zaman kim madencilik yapacak, kim işverenlik yapacak, kim patronluk ya da üreticilik yapacak? Yani bizim burada neyi koruduğumuza dikkat edelim. Eğer o mühendise 5 bin lira cezayı şey kılsak o da bunun on katı, beş katı, üç katı bir maaşla orada çalışacak ki aynı zamanda bütün denetimi yapacak ve onu orada gerekli yerlere izah edecek, imzalayacak ve defterine koyacak ve bu da sonuçta kontrol ediliyor. Yani bu bir otokontrol sistemi yani bunu bence şey yapmayalım, bu konuda tartışmayalım, bu doğru bir şey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Burada şunu yapalım, yani söylediğimize itirazımız yok ama şöyle bir şey...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama ben böyle okuyorum bunu, yanlışı varsa bir daha bakalım.

Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır şöyle bir şey yapalım yani, söylediğimizden kastımız buradaki denetimi engellemek falan değil yani. Şimdi, şunu söylemek lazım: Yani bu kontrolün gerçekten -sizin de bahsettiğiniz şekilde- hayati öneme sahip olduğunu kabul ediyoruz hepimiz, siz de kabul ediyorsunuz. Bu kontrolü yapan elemanları bağımsızlaştıralım, patrona mecbur bırakmayalım. Siz iyi bir patronsunuzdur, bunu önemsiyorsunuzdur ama ülkemizdeki herkes iyi patron değil.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Özel sektörde o kadar müdahale edemez ki yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Olur mu? Siz yani...

ŞAHİN TİN (Denizli) – “Arkadaş sen bunu böyle yapacaksın, bunu da böyle yapacaksın...” Öyle bir şey yok, o zaman devlet...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz kanun çıkaracağız ve burada bu kontrolü yapanları bağımsız bir birim hâline dönüştürebilsek... Bunu biz yapıyoruz arkadaşlar yani, milletvekilleri olarak, Meclis olarak biz yapıyoruz. Patronların inisiyatifine bırakmamız gerekir bunu, herkes sizin gibi iyi patron olmayabilir yani.

BAŞKAN – Ali Bey, burada denetleyici kuruluşlar da var sonuçta, sadece burada nezaretçiler gibi sorumlu kişinin üzerinde değil yük yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – O zaman Başkanım, niye ceza veriyoruz, bunlara maaşlarının iki üç katı cezayı niye veriyoruz yani?

BAŞKAN – Onların belli bir sorumluluklarının olması gerekiyor sonuç itibarıyla.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bakın, ya da bu sorumluluğun iyi yapılabilmesi için bağımsız kilmamız gerekiyor. Patrona bağımlılığı oluşturmayalım bu işte.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada şöyle bir algı oluştu: “Biz bu işi yapalım ama bütün patronların karşısında, patronlar sanki...”

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır, öyle bir şey demedik, öyle bir şey söylemedik.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya da “Çalışan mühendisler işlerini çok düzgün yapıp da iş akitleri feshediliyor.” gibi bir konuma bu işi getirirsek bunun altından çıkamayız.

Onun için, ben size bir örnek daha vereyim o zaman: Alıyorsunuz yeni mezun bir mühendisi, jeoloji mühendisleri odasından, maden mühendisleri odasından. Yeni çıkmış mühendis, bitirmiş, hiçbir saha tecrübesi yok, hiçbir madende çalışmamış. Emek veriyor bir maden firması, iki yıl, üç yıl, dört yıl bunu yetiştiriyor, eğitiyor ve bakıyorsunuz, dört yıl sonucunda bu arkadaşımız daha iyi bir teklifle, daha iyi bir parayla başka yeri tercih edip gidebiliyor ve buna verilen bütün emek de bir anda ortadan kalkmış olabiliyor. Dolayısıyla, bunun böyle bir hakkı varsa -ki var- daha ekonomik şartlarla, daha düzgün çalışma şartlarıyla daha iyi bir yere gidebiliyorsa, biz ortaya çıkmayan bir durumu burada kanuna koyup, “Ya, işte, eksikleri yazarsa patron bunu işinden atar.” diye bir kanun çıkartamayız.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vekilim bu, ülkenin gerçeği, bunu hepimiz biliyoruz, yapmayın Allah aşkına.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onu da denetleyici bir sürü kurumumuz var, onlar denetleyecekler yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Niye onların inisiyatifine bırakalım bu arkadaşları?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Niye? Denetçi o.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu arkadaşların inisiyatifine bırakmayalım Ali Bey.

BAŞKAN – Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, kısa konuşacağım ama 5’inci madde es geçildiği için, sonraya bırakıldığı için burada değerlendirmek gerekiyor. çünkü orayı ilgilendiren bir konu var burada.

Öncelikle, meslek odaları kamu kurum niteliğini taşıyan odalar ve kamu hizmeti niyetine faydalı işler yapmak gayretiyle kurulmuş odalar. Ama gördüğümüz kadarıyla, açıkça söylüyorum, sadece maden mühendisleri odası ve jeoloji mühendisleri odası için geçerli bir durum değil, AK PARTİ’nin, iktidara geldiği günden bu yana bütün mühendislik odalarıyla ilgili -mesleki faaliyetlerle ilgili- odaların pasifize edilmesiyle ilgili bir ayrı çabada olduğunu -kendim de bir makine mühendisi olduğum için- gözlemleyebiliyorum. Burada, beşinci maddede yazılan bir durumun özellikle üstüne basmak istiyorum: Bir kere meslek odaları kendi üyeleriyle ilgili bir durum söz konusu olduğunda disiplin suçlarını kendi genel merkezlerine belirtir ve orada o diplomanın askıya bırakılmasına kadar işlemler yapabilir ama 5’inci maddede istediğiniz fıkra, “O zaman siz bu oda sicil belgesini neden istemiyorsunuz?”u da soru işareti hâline getiriyor. Burada, “Bağlı bulunduğu mesleki teşekküle bildirir.”den kastınız bu meslek odaları mı efendim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Kesinlikle.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla, oda sicil belgesi istemedi diye niye bu adamın suçunu meslek odasına bildiriyorsun ki? Ne yapabilecek meslek odası? Bir disiplin suçu anlamında bir işlem yapamayacak ki. Çünkü odasında belgesi olup olmadığını, oda sicil belgesi olup olmadığını istemediği yerde şimdi aynı mühendisi o meslek odasına şikâyet ediyorsunuz “İşlem yap bunun hakkında.” diye. Adamın o işlem yapma yetkisini elinden yapmışsınız, oda sicil belgesi istememekle. Yani ikisinden birinde yine bir çelişki söz konusu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Çelişki yok Sayın Vekilim, izah edeyim: Oda sicil belgesi –sabahtan beri hep aynı şey söyleniyor, yanlış varsa teknik arkadaşlar beni düzELTSINLER- kanunda ta geçmişten bakiye bir ifade. Kanunun herhangi bir yerinde bir atıf olmadığı hâlde o ifadeye, o ibareye; orada kalmış. Sırf bu gerekçeyle, fuzuli olduğu için -efradını cami, ağyarını mâni olmalı değil mi ideal bir tanım, kanun da öyle- bu cümleden bu hüküm gereği çıkartılmak istenen bir madde. Öbür türlü, herhangi bir mesleki kuruluşta, jeoloji derneklerine üyelik yapılması engelleniyor vesaire gibi; işte, kuruluşların önu engelleniyor gibi bir şey söz konusu değil. Fuzuli bir tabir kanundan çıkarılıyor, burada da zaten orada kötü bir niyet olmadığını göstergesi ve delili bu bahsettiğiniz kanun maddesindeki ifade, “İlgili meslek kuruluşuna, teşekkürüne bildirilir.”le zaten ortaya konmuş. Bunu ben net bir şekilde izah etmek istedim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım, söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Vereceğim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Oda sicil belgesi almadan nasıl bir bağımlılık olacak ki yani?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Efendim?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Oda sicil belgesi alma zorunluluğunu kaldırıyorsanız odasıyla ilişkisi ne olacak ki o zaman?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Kanunda alınacağına dair öyle bir madde yok yani oda sicil belgesini gerektirecek bir şey yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır, yeni düzenliyorsunuz, bir sürü şey koyuyorsunuz ama odayı koymuyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, sizin Bakanlığınız için fuzuli gibi gördüğünüz, oda için şöyle önem arz ediyor: Her sene Ocak ayında, ilk ayda mühendisler bağlı buldukları meslek odalarına aidatlarını verirler. Dolayısıyla bu aidatlarını verebilmek için de oraya bir aidiyet hissi uyanması lazım. Çalışan kişi bu oda sicil belgesini alamayacaksa dolayısıyla odaya olan aidiyeti de zayıflamaya başlar ve bu anlamda, aidatlarını, yıllık aidatlarını, aylık aidatlarını ödememeye başlar. Ama odalar bu aidatla kendi meslekleriyle ilgili eğitimleri ve mesleki gelişmeleri sağlarlar. Dolayısıyla bu anlamda buradaki gelirleri eksildiği takdirde o meslekle ilgili eğitimleri daha az yapmak durumunda kalırlar ki bu da mesleki anlamda iyileştirmenin önünü kapatır. Bu manada, oda sicil belgesi istenmediği takdirde kişi hiçbir zaman gidip odasına olan aidat borcunu ödemez. Dolayısıyla gelirleri eksilir, dolayısıyla gelirleri eksildiğinde de bu eğitim faaliyetlerini, mesleki faaliyetlerini azaltmak durumunda kalırlar. Bu manada, sizin fuzuli gibi gördüğünüz kısım odalar için demek ki önem arz ediyor. Sizin için sıkıntı yok, olabilir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Estağfurullah. Sayın Vekilim, o bahsettiğiniz düzenleme –yanlış bilmiyorsam- TMMOB Kanunu’nda bir hüküm. Serbest çalışan mühendisler oda üyesi olmak zorundadır. Buna haneler getirecek herhangi bir şey söz konusu değil. Bu kanun burada olduğu için mühendisler gidip üye olmayacaklardır, bu kanun olduğu için, TMMOB Kanunu olduğu için gidip üye olacaklardır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – On beş yirmi sene ödemezse hiçbir yaptırım yok ama bu şekilde belge almaya gittiğinde en azından borcunu öder kişi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Diğer taraftan, bu daimî nezaretçiyle ilgili haklı birtakım eleştiriler, yapıcı eleştiriler de geldi. Açıkça söylemek gerekirse belki orta, uzun vadede köklü çözüm, müstakil, bağımsız bir denetim biriminin oluşturulmaması... Bununla ilgili zaten kurum olarak, Bakanlık olarak bizlerin de bir farkındalığı, bir hazırlığı da var.

Ancak biraz önce bahsi geçen bu ortak bir havuzun oluşturulup işte kamu eliyle bu işlerin yapılması, açıkçası ne hukuki açıdan ne de teamülen bakıldığında böyle bir uygulama söz konusu değil. Belki ilerleyen süreçlerde yapılan istişarelerle daha böyle nevi şahsına münhasır bir yapı ortaya konulması mümkün olabilir. Ancak diğer taraftan, Maden Kanunu’nu da düzenlemeleri de -emin olun aynen askerlikteki gibi yapılan ve tecrübe edilen- nasıl diyeyim tecrübelerle zaman zaman ortaya çıkıyor. Bu daimî nezaretçi uygulamasında bu para cezasını getirmek istememizin yegâne gayesi... Biraz önce bahsi geçen sektörde 17 bin tane ruhsat var, 8.500 tanesi işletme iznli. Bazı ruhsat sahiplerinin “Sizin zaten hiçbir sorumluluğunuz yok. Niye yazmak zorunda hissedesiniz ki? Zaten bak sana iş vermişim” vesaire deyip işte o dediğiniz saiklerle daimî nezaretçileri yanlış yönlendirdiğine biz şahit oluyoruz.

Sayın vekilimiz, çok haklı olarak çok kötü örnekleri ortaya koydular Soma kazası ve benzeri kazaları göstererek. Biz Bakanlık olarak da Hükümet olarak da maden kazalarına sıfır tolerans saikiyle hareket ediyoruz ve bu manada da zaten denetimlerin hem frekansını hem de kalitesini hakikaten çok ciddi bir şekilde son dönemde artırdık. Tarihinde ilk defa 8.088 saha, yaklaşık 11.100 ocak denetlendi bu yıl ve hamdolsun, bu Soma kazası gibi yıllar hariç tutulduğunda, ortalama 80-90 kişinin can verdiği maden alanında bu yılı biz 36 ölümlle kapadık, hedefimiz bunu sıfıra erdirmek. Dolayısıyla bu güvenli madencilğin ana unsuru olan bu ilkeyi de zedelememe adına biz daimî nezaretçilerin daha sorumlu bir şekilde kendilerini hissederek defterleri doldurmalarını arzu ediyoruz.

Son bir cümle eklemek istiyorum. Sayın vekilim haklı olarak “Eğer bunu yaparsa işinden olma riski de taşıyor daimî nezaretçiler.” dedi. Teorik olarak evet ama fiiliyatta şunu da söyleyeyim, biraz önce de söyledim, 8.500 tane işletme izni var Türkiye sathında, hâlihazırda ama 4.000-4.500 tane daimî nezaretçi var. Daimî nezaretçi bulundurmadığı için...

Maden Kanunu’nun 31’inci maddesi miydi Mustafa Bey?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Evet.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – O hüküm gereğince faaliyetleri durdurulan yaklaşık 1.800-2.000 tane işletme olduğunu biliyorum.

Özetle, nasıl fiyatlar pazarda arz ve talebe göre belirleniyorsa kısıt olduğu için daimî nezaretçilikte işletme sahipleri öyle kolay bir şekilde daimî nezaretçileri bu yapmış oldukları masum işlemlerden dolayı rahatlıkla atamayacaklardır; bunu da ifade etmek istiyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Başkanım, bir şey soracağım.

BAŞKAN – Şimdi, Ali Bey...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Konu önemli Başkanım ya.

BAŞKAN – Şimdi, bu madde, 10’uncu ile 5’inci maddeyi biraz karıştırdık. Şimdi 10’uncu madde üzerine tekrar dönelim biz. Ama Bakan Yardımcımız konuyu detaylı bir şekilde anlattı. Hem nezaretçi sıkıntısı ülkemizde had safhada. İşten çıkarma pozisyonu çok çok olmayacak, sizin biraz sıkıntınız ve endişeniz o yöndeydi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet. Yani bu beyanla olacak iş değil ama netice itibarıyla ülkemizde yaşanan bir gerçek var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Realite bu değil ama.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama realitede de böyle, Sayın Bakanımızın anlattığı gibi realite.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ama gerçek de bu yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani Bakan Yardımcısı “Bu böyle olmayacak.” dediğinde ortadan kalkmıyor bu gerçek.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya, arkadaşlar, siz özel sektördeki adamın çıkarılıp çıkarılmayacağını nesini tartışacağız, işçisini çıkarır çıkarmaz...

BAŞKAN – Şahin Bey, bir dakika...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vekilim, biz burada kanun yapıyoruz.

BAŞKAN – Bakın, Ali bey...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Burada herkesi korumak durumundayız, kanun yapıyoruz.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Abdurrahman Bey söz istiyor. Abdurrahman Bey, size veriyorum sözü.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Bakanım, ana fikir bu; bir sorumluluk zincirinin içerisinde bir sorumluluğun paylaşımı. Ana fikir bu değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yani çünkü bir zincirin halkasının en zayıf olanının gücü kadardır zincir. Sonuçta, bu zincirde birisini yani çalışan ya da işveren... Bakın, bir yerde bir yanlış yapıyoruz. İşveren ile çalışan birbirinin mütemmim cüzüdür; birbirinin tamamlayıcısıdır, birbirinin rakibi ya da biri ezen, ezilen mantığı değil. Eğer ikisini bir arada sorumluluktan tutarsanız... Bazen, mahkemelere gidiyorsunuz, haklı olduğunuz davada işverenlerin yüzde 99'u kaybeder. Yani çalışanların hakkının yenmesine biz her zaman karşı olduğumuz gibi ama bir zincirde paylaşılacaksa bir sorumluluğun hep çıkması... Yani dünyanın her yerinde, patron çizilirken hep böyle göbekli, götüren mantığında... Ama Türkiye'de son dönemde işverenlerin önemli kısmında kendi imkânlarından feragat ederek işçisinin parasını ödemek zorunda olanlar da var. Çalışanlarımızın her türlü sosyal hakkı ve güvencesi de bizim sorumluluğumuzda. Bugün siyasetler ya da Bakanlık olarak bu bir zincir ve sorumluluğu birinden az alıp diğerine yüklerseniz diğerinin yükü artacak. Doğru mudur? Bizim anladığımız ana fikir budur, değil mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet, Sayın Vekilim.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yani “otokontrol” tabiri kullanıldı, ben onun çok kilit bir cümle olduğunu düşünüyorum. Hakikaten böyle bir mekanizma kuruluyor burada.

BAŞKAN – Aslında bir şekilde bu maddeyle de...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Kısa ve öz alalım çünkü maddede önergeler de var, onlara geçeceğiz Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bence bu madde önemli yani madem alt komisyonuz, bu maddeleri biraz konuşmamız ve hakikaten sayı çoğunluğu meselesine bakılmadan bir uzlaşıyla da bu konuda odaların itirazları ya da kaygıları neyse, kaygılarını da dikkate alarak geçmemiz gerektiğini söylüyorum. Yani Abdurrahman Bey'in söylediğine itirazım yok yani işveren işçinin rakibi ya da onu ezen... Yani başka bir şey bu, bunun üzerinden tartışmıyoruz meseleyi ama şunu koyalım: Diyoruz ki evet, bu denetim mekanizmasının oluşması ve sorumluluğun da yerine getirilmesi gerekiyor yani işçiyi ya da kontrol memurunu, işte, saha memurunu yani çalışanı sorumsuz bir şekilde tutamayız. Hepimiz bir yerlerde çalıştık bir şekliyle yani netice itibarıyla hepimiz bir sorumluluk sahibiydik yani kimimiz işverendik, kimimiz işçiydik ama bir sorumluluğumuz vardı ve sorumluluğumuzu yerine getirmezsek de bir yaptırım vardı tabii ki.

Buradaki durum, bizim itirazımızın ya da dile getirdiğimiz kaygının anlaşıldığını düşünüyorum. O anlamıyla biz burada şunu öneriyoruz, diyoruz ki: Bu insanlara, denetim görevindeki insanlara bağımsızlık yani maaşları konusunda ya da bağımsız davranabilmeleri konusunda bir düzenleme

getirelim, bunları sırf patronun inisiyatifine teslim etmeyelim. Biz burada hep iyi niyetli patronlar üzerinden yürüyemeyiz, bizim, kötü niyetli ve kötü koşulları kullanabilecek insanları da dikkate alıp bu korumayı bunun üzerinden kurmamız gerekiyor. Söylediğinizde şu var: Soma'da daimî nezaretçiler görevlerini yapmamışlar. Peki, devletin denetim elemanları görevini yapmış mı? Yani Soma'daki eksiklikte, sizin o dediğiniz daimî nezaretçileri de denetleyenler görevini yerine getirmişler ve oradaki eksiklikleri tespit etmişler mi? Patronlar görevini yerine getirmişler mi Soma'da? Şimdi sadece meseleye oradan mı bakacağız? Ama bütün bunların hepsini masaya yatırmamız gerekir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şöyle bir algının oluşması da doğru değil: Biz patronlara ya da sektöre karşı değiliz yani “Göbekli çiziliyor.” falan, asla böyle bir şey değil. Tabii ki bu sektörde patronun da korunması, çalışanın da korunmasından yana kanunlar...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Patron olmuyorsa iş olmuyor zaten Müzeyyen Hanım. Patron yoksa iş de yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ya, tabii ki; asla böyle bir algı yaratılması doğru değil bana göre, böyle bir kaygımız yok bizim. Bizim buradaki amacımız mühendisin de korunması, patronların da korunması elbette, işlevlerin doğru yapılması, amacımız budur. Yoksa mesele burada patrona karşı durmak ya da mühendise karşı durmak değil, doğru işlerin yapılması. Bunu belirtmek istedim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tamam da bu sadece kişileri suçlamaya yönelik söylenince...

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, burada 5 bin lira ceza verildikten sonra ruhsat sahibine de 31.054 gibi bir ceza da var burada. Yani burada sadece nezaretçi cezası gibi düşünmeyelim, ikisine de ceza var burada, tek taraflı bakmayalım yani burada.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Geçmişte sadece ruhsat sahibine olarak yapılıyordu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani bunların, bu denetim elemanlarının bağımsızlıklarını güvence altına alalım arkadaşlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aynen, bütün mesele o.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani bu, bütün bu bağımsız denetimin daha güzel ve güçlü yapılmasına sebep olacaktır yani.

BAŞKAN – Ama yine söylüyorum, nezaretçi konusunda zaten ülkemizde bir açık var, bir ihtiyaç varken kesinlikle kesinlikle bir nezaretçiyi bir iş yeri, bir ruhsat sahibi bu gibi bir durumdan dolayı attığı zaman zaten nezaretçi çalıştırmadığı anda dahi ceza yiyor yani. Bu riski de o işletme...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bir suistimal söz konusu olduğu zaman Maden İşleri ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kanunlar çerçevesinde ve mevzuat çerçevesinde tabii ki müdahil de olabilecektir. Yani sırf düzenli bir kayıt tuttuğu için bu arkadaş cezalandırılıyorsa bunun ne manaya geldiğini ruhsat sahibi çok iyi bilecektir. Onu da burada ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Yani sadece orada takılıp kalmamak gerekir. Sonuçta madde geniş bir madde. Hem burada işveren hem de işçi anlamında da veya nezaretçi anlamında da çift taraflı bir durum söz konusu diye ben düşünüyorum.

Evet, 10'uncu maddenin geneli üzerinde bir görüş var mı?

Bu madde üzerinde önergeler var, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu, deminden beri anlatmış olduğum hususların bir oylama hususu olmadığını ifade etmek isterim. Yani biz parmak çoğunluğuyla ya da sayı çoğunluğuyla oylama yaparak bir kanun geçirmememiz gerekiyor. Yani bu Komisyonun bir uzlaşma komisyonu olduğu hep ifade edildi, alt komisyon ilgili kurum ve kuruluşların dikkatinin alınması gerektiği bir komisyon olarak ifade edildi. Meslek odalarının bu konuyla ilgili çok net itirazları var ve meslek odalarının itirazları dikkate alınmak durumundadır. Oy çokluğuyla ve çoğunlukla geçirilecek bir yasa toplum vicdanında ya da bu kurumlar nezdinde de doğru bir yasa olmayacaktır. Biz bu nedenle bu maddenin çekilmesini teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Önerge hakkında başka görüş belirtmek isteyen var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir sonraki önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin 10’uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde geçen “teknik elemana ve daimi nezaretçiye 5.000 TL idari para cezası uygulanır” ibaresinin “teknik eleman ve daimi nezaretçi yazılı olarak uyarılır” biçiminde değiştirilmesini; ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere “Mühendisler beyanlarını ilgili meslek odasından aldıkları oda sicil kayıt belgesiyle belgelendirmek zorundadırlar.” ibarelerinin eklenmesini, üçüncü fıkrasının üçüncü cümlesinde geçen “5.000 TL idari para cezası uygulanır.” ibaresinin “yazılı uyarı verilir.” biçiminde değiştirilmesini; üçüncü fıkranın son cümlesinde geçen “iki kat” ibaresinin “aynı tutarda” olarak değiştirilmesini; beşinci fıkrasında geçen “tespit” ibaresinin “tebliğ”, “üç kez” ibaresinin “üçüncü kez” olarak değiştirilmesini; son fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, arkadaşlar, bu gerekçeyle ilgili, Maden Mühendisleri Odası gerek bu sicil durum belgesiyle ilgili gerekse bu cezalarla ilgili imzaya açmış ve göstermek isterim size, binlerce imza verilmiştir bu teklifin düzeltilmesi yönünde. Yani bu cezalar ve bunları incelemek isterseniz Komisyon Başkanına da sunabiliriz arzu ederseniz, buyurun, imzaya açılmış durumda. Binlerce maden mühendisi buna karşı olduğunu bildirmiş durumda, onu özellikle sunmak istiyorum size.

Teklif, Maden Kanunu’nu bir Ceza Kanunu’na dönüştürmektedir. Bu şartlarda maden mühendislerinin, yetkilendirilmiş tüzel kişilerin, nezaretçiliğin sahada bir anlamı kalmayacaktır. Sınırlı yetkiye sahip olan ve gelir düzeyi görece düşük bir teknik elemanın ya da daimi teknik nezaretçinin bu gibi cezalarla karşılaşması meslekten uzaklaşmaları, sahada sorumluluk almaktan geri durmalarını beraberinde getirecektir.

Önergeyle, yazılı uyarı seçeneğinin açık tutulması ve yüklü miktarda para cezası kesilmesinden dönülmesi öngörülmektedir. Önergeyle, ayrıca dördüncü fıkrada 11 bent halinde sıralanan haksız yere hak iktisabı hâllerine ve diğer ihlallere uygulanacak yaptırımlarda ilk tespit tarihi değil, ilgiliye ilk tebliğ tarihinin başlangıç sayılması amaçlanmıştır. Zira ruhsat sahibi ihlalin olup olmadığını tespitle değil, tebliğle birlikte öğrenecek, bu süre zarfında varsa o ihlale bilmeden devam edecek ve süreç ruhsat

iptaline kadar devam edecektir. Kanun teklifi, düşük ücretlerde çalışan ve ücret garantisi olmayan daimi nezaretçiler ve teknik elemanlar için çok ağır bir yaptırım getirmektedir. Nereye, daimi nezaretçi ve teknik eleman ruhsat sahibine verilecek her idari para cezasının müteselsil sorumlusu haline gelecektir. Zaten mevcut hükümde bir yıl hak mahrumiyeti verilerek görevini gereği gibi yerine getirmeyen daimi nezaretçi ve teknik elemana caydırıcı bir yaptırım bulunmaktadır. Teklifte öngörülen söz konusu idari para cezaları maden mühendislerinin daimi nezaretçilik görevini üstlenmelerinde caydırıcı bir rol oynayacaktır. Zaten madencilik mesleği kan kaybetmekte ve üniversitelerde birçok maden mühendisliği bölümü kapanmayla karşı karşıya kalmaktadır. Bu şekilde, mesleğin başında idari para cezaları bulunan bu görevi çoğu maden mühendisi kabul etmeyecektir. Mevcut maden mühendisleri de madencilik sektörü dışında diğer iş kollarında çalışmayı tercih etmektedir. Bu durum ise madencilik sektörünü düzeltilim derken sektörün daha da küçülmesine ya da yapılamaz hâle gelmesine neden olacaktır.

Bu bakımdan, teklifte daimi nezaretçi ve teknik elemanlar için öngörülen idari para cezalarının çıkarılması çok önem arz etmektedir. Daimi nezaretçi Maden Kanunu'na göre atanmakta, faaliyetlerin işletme projesine göre yürütülüp yürütülmediğini takip etmektedir. Ani ortaya çıkan riskleri tespit etmek ayrı bir uzmanlık alanıdır. Teknik elemanların ve daimi nezaretçilerin mağdur edilmemesi gerekmektedir.

Maddenin son fıkrasında, yetkilendirilmiş tüzel kişiye 31.054 lira para cezası öngören hüküm, tüzel kişilerin ellerindeki yetkiyle ölçüsüz ve çok ağır sonuçları olacak bir yaptırımdır. Önergeyle bu hükmün kaldırılması amaçlanmaktadır.

Mevcut hâliyle YTK'ların yetki ve sorumluluğu yeterince düzenlenmeden sadece bir hükümle YTK'lara bu şekilde idari para cezası ve hak mahrumiyeti cezası öngörülmesi uygun bir yaptırım değildir. Zira YTK'ların sunmuş oldukları bilgi, belge ve beyanların doğru olup olmadığını takip edebilmeleri için ruhsatlı sahalarda sürekli denetim yapması, ruhsat sahibinin sevk fişi, mali belgelerini, hatta ticari belgelerini de denetleme yetkisini haiz olması gerekir. Ülkemiz gerçeğinde MAPEG yetkililerine bile söz konusu belgeleri ibraz etmediği için 3213 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinde ruhsat sahibine idari para cezası verilmesi ve hatta yeni teklifte faaliyeti durdurma yaptırımı öngörülmüşken yasada bu şekilde bir yetkisi bulunmayan, faaliyeti durdurma yaptırımı öngörülmüş ve yetkisi bulunmayan YTK'lerin söz konusu denetimi hukuken ve fiilen yapmaları mümkün değildir. Dolayısıyla Maden Kanunu'nda bu konuda herhangi bir yetkiyle donatılmayan YTK'lerden söz konusu bilgi ve belgelerin doğruluğunu tespit etmesi beklenemez. Bu nedenle, kendisine yetki verilmeyen YTK'lere öngörülen idari para cezası ve hak mahrumiyeti tekliften çıkarılmalıdır.

Ayrıca 2'nci fıkranın 1'inci cümlesinden sonra gelmek üzere "Teknik elemanlar beyanlarını ilgili meslek odasından aldıkları oda sicil kayıt belgesiyle belgelendirmek zorundadır." ibaresinin eklenmesini şu gerekçeyle istiyoruz: Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde mühendislik, mimarlık mesleğiyle ilişkili iş ve işlem yapan tüm mühendislerin 6235 sayılı Yasa gereği ilgili meslek odalarına üye olmaları ve bunu devam ettirmeleri zorunludur. Meslek örgütlerinin üyeleri üzerinden mesleki denetim faaliyeti yürütebilmeleri ilgili meslek erbabının ürettiği mühendislik hizmetini her türlü rapor, harita ve belgeyi kendi siciline kaydettirmesiyle mümkün olabilecektir.

BAŞKAN – Önerge hakkında başka söz almak isteyen var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 10 uncu maddesiyle 3213 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesine eklenen fıkrada yer alan "doğru olmaması" ibaresinin "gerçek dışı veya yanıltıcı olması" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fuat Köktaş

Şahin Tin

Samsun

Denizli

Semra Kaplan Kıvırcık

Manisa

BAŞKAN – Gereğceyi okutuyorum:

Gereğce:

Önergeyle, genel müdürlüğe sunulacak belgenin "doğru olmaması" ibaresi "gerçek dışı veya yanıltıcı olması" ibaresiyle değiştirilerek fıkranın daha açık ve anlaşılabilir olması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek isteyen? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeyle...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Birleştirme talebi vardı.

BAŞKAN – İkisini birleştirdik.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – O birleştirildi, 5'inci maddede zaten o yine görüşülecektir.

BAŞKAN – 5'inci maddeye daha gelmedik ama.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir de redakte konusu vardı, hatırlatmak lazım, unutulmasın diye söyleyeyim. Sayfa 14'teki ve daha öncesinde, burada aksi takdirde... "Nezaretçi eşliğinde" yazılmış ya, "daimi nezaretçi" diye redakte edilmesi lazım burası.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ - Sayın Başkan, bu maddede STK'lerle yapmış olduğumuz istişari toplantılar neticesinde bu yolda karar verildi. Makul ve mantıklı olduğu için evet, gerğceği ve yapıcı olması şeklinde değiştirildi daha önceki ifade.

BAŞKAN – Tamam.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Redakte var orada.

BAŞKAN – Tamam, o maddeyi de "daimi nezaretçi" olarak...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – "Daimi"yi ilave ettik.

BAŞKAN - "Daimi"yi ilave ettik.

Kabul edilen önerge doğrultusunda ve redakte yetkisiyle beraber maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 11 okundu)

BAŞKAN - Maddenin geneli hakkında görüş bildirmek isteyen? Yok.

Madde üzerinde iki adet önerge var.

Madde üzerindeki önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 11'inci maddesinin 2'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Ruhsat sahalarında yapılacak acil denetimler dışındaki arama, inceleme ve tetkiklerde ruhsat sahibi veya vekiline yedi gün önceden haber verilir. Ruhsat sahibi veya vekilinin mahallinde yapılan tetkik ve incelemelere katılmaması veya ruhsat sahibince ya da vekilince herhangi bir nedenle tetkik ve incelemelerin engellenmesi, yetkilendirilmiş tüzel kişilerce istenen bilgi ve belgelerin yetkilendirilmiş tüzel kişilere verilmemesi hâllerinde 31.054 TL, bu fiillerden herhangi birinin tekrarı hâlinde ise iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. Mahallinde tetkik ve inceleme gerçekleştirilinceye kadar üretim faaliyetleri durdurulur.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ruhsat sahalarında yapılacak tetkik ve inceleme için acil olanlar dışındaki denetim programının denetimden bir hafta önce ilan edilmesi, çıkabilecek aksaklıklara yeterli süreyi tanımış olacaktır. Sahaya gitmeden iki gün önce verilen bilgilendirmeler zaman darlığından denetim aksamalarına sebep olmaktadır. Değişiklikle denetim aksaklıklarının ortadan kaldırılması ve madde bütünlüğü amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada, tabii, amaçlanan bu süre tanınması yani iki gün içerisinde düzeltmelerin yapılması çok zor olduğu için bu aksaklıkları yeterli sürede tamamlayabilmeleri için süre tanınması... Yani buna da itiraz edileceğini düşünmüyorum açıkçası. Yedi gün önceden haber verilmesini biz teklif ediyoruz, iki gün süre veriliyor, yedi gün en azından süre tanınması.

ŞAHİN TİN (Denizli) – 11’inci maddeden bahsediyoruz değil mi?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ben göremedim.

BAŞKAN – Nevzat Bey, “iki gün” ibaresi teklifinizde...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Teklifte öyle bir şey görmüyorum ben Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Süre yok orada Müzeyyen Hanım.

BAŞKAN – “İki gün” ibaresi yok gibi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bakalım tekrardan.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “İki günlük” diye bir şey yok burada.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tasarıda yok. Önergede sanırım...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani şurada bakın: “Ruhsat sahibi veya vekilinin mahallinde yapılan teknik incelemelere katılmaması veya ruhsat sahibi ve vekilince herhangi bir nedenle teknik incelemenin engellenmesi hâlinde...”

ŞAHİN TİN (Denizli) – Evet?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada iki gün önce haber veriliyormuş -yani uygulamadaki şeyi söylüyorum- iki gün sonra da denetime gidiliyormuş yani uygulamadaki hâli, buraya geçmese de...

BAŞKAN – “Ruhsat sahibi ve vekili” diyor ama sadece ruhsat sahibi olması zorunluluğu şartı yok, vekili de olabilir.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yok, o süreye takılıyor, “Süre yeterli olmayabilir.” diyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Süre açısından. Yani sürenin...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ -Kanunda böyle bir düzenleme söz konusu değil. Teamülen heyetler sahalara çıkarken belki bir iki gün öncesinden bildirilmesi söz konusu olabiliyordur özellikle ama zaman zaman biz bildirim yapmaksızın denetimler de yaptırıyoruz. Hatta denetçilerin denetimini dahi zaman zaman yaptırabiliyoruz sağlıklı verileri alma adına ve herhangi bir suistimali -hangi tarafta olursa olsun- önleme adına. Burada da yedi gün önceden haber verilmesi durumunda...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Doğru değil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ -...sizi her türlü temin ederim ki her türlü tertibat alınır ve her şey sütlümanmış gibi gösterilir, ondan şüpheniz olmasın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu, askerî denetimler gibi olur bu iş.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ - Evet.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, bunun bu şekilde olması daha mantıklı. Burada tam tersine işçiyi koruyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada da biz işvereni koruyoruz yani patronu koruyoruz burada bu maddeyle.

ŞAHİN TİN (Denizli) - Bu maddeyle tam tersi.

BAŞKAN – İşçi korunuyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yani orada denetim habersiz yapılmalı bence işlerin sağlıklı yürütülebilmesi için.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Çok ısrarcı değiliz bu önergede zaten.

BAŞKAN – Evet, çok ısrarcı değil Müzeyyen Hanım bu önergede.

Teşekkür ederiz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Aynen öyle, bunda ısrarcı değiliz.

BAŞKAN – 11’inci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 11’inci maddesine “şeklinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “Devlet kuruluşlarından da” ibaresi “Devlet kuruluşlarından ve üniversitelerden de” şeklindeki ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Fuat Köktaş

Şahin Tin

Samsun

Denizli

Semra Kaplan Kıvırcık

Yasin Öztürk

Manisa

Denizli

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen var mı? Açık bir önerge.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle genel müdürlükçe maden haklarıyla ilgili bütün faaliyetlerin yürütülmesini ve kanundan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla yapılan denetimlerde ihtisaslaşmış diğer devlet kuruluşlarının yanı sıra üniversitelerden de yararlanılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, üniversiteleri de eklemiş olduk.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi kabul edilen önergeler doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

BAŞKAN – 12'nci maddeyi okutuyorum:

(Madde 12 okundu)

BAŞKAN – 12'nci madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, beşinci fıkrasının ilk cümlesinde geçen "üretim" ibaresinden sonra gelmek üzere "satış" ibaresinin eklenmesini, üçüncü fıkranın tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

"Maliye sevk fişi ile sevk edilenler ve Genel Müdürlüğe beyanı yapılmayanlar, ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından tespit edilmesi halinde, ilgili mülki idare amiri tarafından sevk edilen madene el konulur. Ödenmesi gereken Devlet Hakkına ilaveten, sevk fişi olmaksızın sevk edilen miktar için söz konusu madenin ocak başı satış bedelinin beş katı tutarında idari para cezası verilir. Bu ihlalin tekrarı halinde sevk fişi olmaksızın sevk edilen miktar için, sevk edilen madenin ocak başı satış bedelinin on katı tutarında idari para cezası uygulanır."

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Maddenin birinci fıkrasında geçen sevk fişleri Genel Müdürlüğün sevk fişleriyle yapılması gerekmektedir. Maliye irsaliyesiyle sevk edilen madenlerle ilgili açıklayıcı bir bilgi yoktur. Bu maddeye "Maliye sevk fişi ile sevk edilenler ve "Genel Müdürlüğe beyanı yapılmayanlar" olarak değiştirilerek maddenin bütünlüğü sağlanması amaçlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrası daha önce aşağıdaki 7103 sayılı Kanun'la düzenlendiği için tekliften çıkarılması öngörülmüştür.

7103 sayılı kanun

MADDE 33 - 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 15- Bu Kanun kapsamında işletme izni veya Bakanlıkça şerh edilmiş rövovans sözleşmesi olmaksızın mücavirdeki sahalara taşmalar hariç olmak üzere, maden ocağı açılması, maden üretilmesi veya faaliyetleri durdurulmuş maden sahalarında üretim faaliyetlerinin durdurulmasına sebep olan durumların düzeltilmesi ve/veya işletme güvenliğine yönelik faaliyetlerin dışında üretim faaliyetinde bulunulması fiillerini işleyenlere üç yıldan beş yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adli para cezası verilir. Bu suçlardan hüküm giyenler, infazın tamamlanmasından itibaren on yıl boyunca madencilik faaliyeti yapamazlar."

Üçüncü fıkra, bu kanun maddesiyle çeliştiği için tekliften çıkarılması ve kanun bütünlüğünün sağlanması amaçlanmaktadır.

Teklifin beşinci fıkrasına “satış” sözcüğü eklenerek satışı yapılan maden üzerinden düzenleme sağlanması amaçlanmaktadır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gerekçe açık zaten.

BAŞKAN – Bu önerge hakkında görüş yoksa önergeyi oylarınıza sunuyorum...

Aslında, bu madde konusunda bir açıklama yapmak gerekir diye düşünüyorum Nevzat Bey veya bakan yardımcılarımızdan, uygulayıcılarımızdan...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ben kabaca, birkaç başlık altında izah etmeye çalışayım Sayın Başkanım, detay şeyler için belki teknik arkadaşlar destek olurlar.

Şimdi, bu maddeyle biz mesela, suçüstü durumlarda yani sevk fişi olmaksızın yapılan madencilik faaliyetlerini cezalandırmaya dönük denetim, inceleme neticesinde tespit edildiğindeki cezai müeyyideler... Hukuksuz bir şekilde yani herhangi bir ruhsatı olmadığı hâlde madencilik üretim faaliyetleri devam ettiği durumlarda, ham madde üretim izinleri vesaire bu başlıklar altında birtakım cezai müeyyideler getiriyoruz. Açıkçası, bunlar mevcut kanunda var ancak birbirine benzer nitelikte şeyler olmasına rağmen birbirinden farklı cezalar öngörülüyor. Bir kere, burada yeknesaklığı ve hakkaniyeti sağlamak adına böyle bir aynileştirme söz konusu, onu ifade edeyim.

Diğer taraftan, ilave olarak -yanlış bilmiyorsam- mevcutta 5 katı olan idari para cezası, bunlar çok büyük cürümler olduğu için -sevk fişi vesaire olmaksızın üretimlerin yapılması- ihlalin tekrarında 10 katına çıkarılıyor.

Onun dışında, ana fikri ve gerekçesi, dediğim gibi, benzer ihlal ve cezalarla cezai müeyyideleri uyumlandırma. Aynı ihlal için farklı cezalar vermek yerine birbiriyle uyumlu cezalar verilmesi temin edilmiş oluyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Mithat Bey, Müzeyyen Hanım’ın önergesinde söylemiş olduğu maliye irsaliyesiyle ocaktan bir sevk söz konusu mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hayır, bizde Maden İşleri Genel Müdürlüğünden verilen sevk irsaliye fişleri var, onunla yapıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yani maliye irsaliyesiyle bir sevk söz konusu değil? Ocak ağzında öyle bir sevk olmaz ancak başka bir alana sevk edilirse...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Elektronik sistem yok değil mi orada, ocakta?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Şu anda elektronik sistemin altyapısı oluşturuldu Sayın Vekilim, yüzde 95’i bitti, inşallah, 2019 yılında bütün bu şeyler elektronik ortamda takip edilecek.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Selami Bey’in açıklamasından sonra...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama benim sözlerime de açıklama getirebilir mi?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bürokrasideki arkadaşlarımın bilgisi var, gördüğüm kadarıyla, anladığım kadarıyla ama buradaki Komisyondaki arkadaşların hiçbirisinin bilgisi olmayan bir konuya değineceğim. Aralık ayının sonunda e-sevkiyatla ilgili bu kanun taslağı çıktıktan sonra bir yeni ekleme geldi, biraz önce de Sayın Başkanım onu ifade etmek istedi muhtemelen ve 2019’un sonuna kadar bu işlemi yapabileceklerini söylediler ama şubat ayına kadar da süre tanındı yani şubat ayına kadar geçmesi isteniyor ocaklardan. E-sevkiyat zorunluluğu geliyor yani artık irsaliye ortadan kalkıyor, önce

onu ifade edelim. Ama ocakları bilen çoğu insan şunu bilir: E-sevkiyat yapabilmek için internet olması lazım, ocakların çoğunda internet yok, internet çekmiyor. Nasıl e-sevkiyat yapacak bu kişi? Birinci kısmı bu.

Yine bu konuyla ilgili, Sayın Başkan “2019’un sonuna kadar.” dedi ama “şubat ayında” dediğine göre çok kısa bir süre var ve bu kısa sürede bu insanlar...

BAŞKAN – Evet, 2019’da devreye alacağız dedim Sayın Vekilim, sonuna kadar değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yine devam edeyim: Aynı gün içinde kantara çıkma zorunluluğu var ama örneğin, moloz taşıyor, moloz sevkiyatıyla ilgili yol üzerinde kantar yok çünkü yakın bir yere götürdüğünde... Ve dolayısıyla bu sebeplerden dolayı ocakların çoğuna yeniden kantar kurulma zorunluluğu gelecek. Biraz önceki konuşmalarında, geçici yer kastında, örneğin bir kantar kurmak istediğinde Orman Bakanlığından adamın izni kaç günde çıkacak? Şubat ayına kadar süre veriyorsunuz ama orman izni belki adamın bir senede çıkmayacak, kantarla ilgili.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – “2019 yılının içinde” dedi yani şubat ayına kadar değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, hayır, şubat ayı içinde yani olay şubat ayı içine kadar zorunlu sevki istiyor. Ama Orman Bakanlığının bu izni, kantar kurmasıyla ilgili bu izni bir ayda, bir buçuk ayda vermesi mümkün değil.

Yine bununla beraber, sevkiyatı yaparken ocakçılar tonaj kısmını boş bırakırlar; sebebi, kantara gittiğinde orada tonajı görsün diye. Yol üzerinde Maliye geldi kantara çıkmadan önce, ne olacak? Adam suçlu böyle bir ortamda. “Yol üzerinde, kantara çıkmadan önceki Maliye kontrollerinde ne olacak? gibi ilaveler söz konusu. Dolayısıyla e-sevkiyatla ilgili, her yerde internet olmadığı için -özellikle doğuda daha da fazla olacaktır bu- bu konuyla ilgili bir uygulama sıkıntısı yaşanabilir.

Bir de 12’nci maddenin üçüncü fıkrasında, cezalarla ilgili kısmı belirtirken burada ikinci tekrardan bahsediyor, ikinci tekrarda 10 katına çıkması, tamam, doğrudur fakat bununla ilgili bir süre sınırlaması olması lazım, o unutulmuş galiba burada. Yani ilk tespitin yapıldığı tarihten itibaren üç yıl içinde ikinci bir tekrar olduğunda bu cezanın 10 misli olması lazım. Yani örneğin, on sene önce yediği bir cezadan dolayı ikinci tekrarı burada nasıl tespit edeceğiz? On sene, yirmi sene gibi; bunlar olabilir; burada bir süre kısıtlaması olması lazım. “İlk tespitin yapıldığı tarihten sonra ikinci tespitle ilgili üç yıl içinde” gibi olabilir.

Yine önemli bir konu: Biraz önce Sayın Başkan bahsetti ama konuyu daha iyi algılayabilmek için söylüyorum. Hukukta adam öldürmenin çok çeşitli cezaları var, bir tane değil ama burada ne yazık ki ruhsatı olmayan kişi ile ruhsatı olan kişiye aynı ceza veriliyor yani kasten öldürenle işte yanlışlıkla öldürene aynı ceza söz konusu. Burada onu da şöyle göstereyim: Beşinci fıkra ruhsata olmayanlara verilen ceza ile yedinci fıkra ruhsatlı ancak işletme izni olmadan aynı grupta üretim yapıldığının tespiti hâlinde cezaların aynı olduğu görülüyor. Bu anlamda bir sıkıntı söz konusu. Burada şöyle bir yumuşatma yapılması gerekiyor diye düşünüyorum o da şu: Bazen yanlışlıkla da olsa taşmalar yapılabilir. Yani “taşma”dan kastımı sayın bürokrasideki arkadaşlarımız bilir, çok cüzi yani oradaki 1 metre, 2 metrelik taşmalara olan ceza ile ruhsatsız çalışanın cezası aynı, böyle bir durum söz konusu. Dolayısıyla, orada bir en azından işletmenin alanının binde 1’i gibi bir tolerans artı ekli konulabilir mi yani bu anlamda buna bakarsanız daha iyi olur diye düşünüyorum çünkü ruhsatı olmayan ile ruhsatı olana yanlışlıkla yaptığı bir taşmadan dolayı aynı ceza da uygun değil, o anlamda bunu da ifade etmek lazım.

Teşekkür ederim.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Selami Bey.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Maden Kanunu'nun 12'nci maddesi “Üretim ve sevkiyat” başlığı altında olmasıyla beraber aslında kaçak üretimi yani kısaca tabir edeceğimiz kaçak üretimde yakalandığında ne yapılacağına tarif eden bir maddemiz.

Şimdi, burada madenlerin üretildikten sonra sahadan bir yere götürülürken esas Maden Kanunu'nun tanıdığı sevk fişi kullanılması lazım. Çünkü sevk fişiniz yoksa zaten “kaçak götürüyorsunuz”u artık demeye bile gerek yok çünkü maden çıktığı, ne gittiği belli değil. Hâlbuki Maden Kanunu “Çıkardığı zaman madeni götürürken sevk fişini kullanın.” diyor. Şimdi, Sayın Bakanımızın biraz önce bahsettiği “2019 yılında bitecek.” dediği bir e-maden projesi var genel müdürlüğümüzün yürüttüğü. Bunun ilk adımı olarak da sevk fişine geçildi. Sevk fişi için de sizin de söylediğiniz gibi ayın sonu itibarıyla duyuru yapıldı ve ocak ayının sonuna kadar hem cilt olarak sevk fişi doldurup ve de e-sevk fişi kesilmesine şubatla birlikte de tahminen e-sevk fişine geçilmesi önerildi.

Burada uygulamada çok bir şey değişmedi aslında aynı sevk fişini online olarak dolduruyor. Online olarak doldururken...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şubattan sonra tamamen online mi olacak?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Tamamen online olacak.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla, şubata kadar internet çekmeyen yerlerde nasıl bir uygulama olacak?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şöyle söyleyeyim: Burada tabii, sıkıntı varsa şubata kadar süreyi idarecilerimiz uygun görürlerse uzatabilirler o ayrı bir konu ama şimdi internetin çekmemesi diye bir şey aslında söz konusu değil, niçin? Çünkü her cep telefonunda internet var. Bunu da çok rahatlıkla...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ocaklarda çekmediğini bilmiyor musunuz?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama orada Yasin Bey'in söylediği bir şey daha var: En yakın maden ocağı...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim şöyle söyleyeyim: 2.500 rakımda çekmiyordur, 2 bine indiğinizde çekiyordur.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hayır, hayır. Ben interneti tartışmıyorum. En yakın kantarın olduğu yer 20-30 kilometredir hangi maden ocağına giderseniz gidin. Bu arada tartım olmadığı için sevk edilecek herhangi bir madeni bırakın maliyeciyi, jandarma vesaire güvenlik güçleri de kontrol ettiğinde sevk fişini ve tonajını görmediğinde bu arkadaşlar mağdur olacaklar.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Mağduriyet şu anda da potansiyel olarak olması lazım Sayın Vekilim, yıllardır uygulanıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ayrıca, şimdi buna geçebilmesi için şu nokta biraz önemli benim için: Söylediği konuya geçebilmesi için orman arazisinde kantar kurmak zorunda ya da kamu arazisinde müsaade almak zorunda. Siz de biz de çok iyi biliyoruz ki Ormana tabi olan bir izin en erken dört ay, en erken bakın. Bunu siz de biz de biliyoruz, bu realite böyle çalışıyor ama nedenleri, gerekçeleri vesaireleri farklıdır. Peki, şubatta geçecek olduğumuz bu uygulamaya bu madencilerimiz nasıl yetişecekler?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama Fuat Bey, bakanımız herhâlde “bu şubat ayı” dedi, “Tekrar düzenleyebiliriz.” dedi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – O tamamen idari bir şey ve tedricen geçişi sağlamak adına gerekirse uzatılır. E maden topyekûn devreye alındığında önemli modüllerden bir tanesi bu sevk fişi olacak. Biz kademeli bir şekilde hem sektörümüze bu hizmeti sunalım hem de tedrici geçiş sağlansın diye yapıldı. Dediğim gibi, çok rijit, katı bir şey değil, gerekirse uzatılması söz konusu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aynen, Selami Bey’in de söylediği gibi internet olayındaki bir görüşü belirtti ama gerçekten ben kendi bölgemizden bildiğim için Zonguldak’tan, internetin değil, cep telefonunun dahi çekmediği ocaklarımız mevcut, bu konuda tekrar bir çalışma yapılabilir.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Çekmeyen ilçeler bile var şu anda, interneti çekmeyen ilçeler var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sonuçta sevk fişinin doldurulmasından bahsediyoruz Sayın Başkanım, biraz önce arkadaşlar söyledi, o rakımda çekmiyorsa biraz hareket edildiğinde biliyorsunuz çeken alanlar oluşuyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ama çok doğru değil. Yanlış olabilir, isterseniz bunun üzerinde bir çalışma yapın, bir daha değerlendirelim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bunun üzerine Türk TELEKOM vesaire gibi alanlarla biz iş birliği yapmamız gerekiyor. Elektronik maden uygulamamızın en temel şeyi bu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yok yani elektronik maden teklifi yani her şeyin resmî olması adına çok güzel bir uygulama ama işte bunda aksayacak yerler olabilir. Bunu da nasıl tolere edebiliriz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Onunla ilgili bir şey yapalım yani bu tür durumlarda nasıl bir...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Geçmeyelim anlamında bir şey yok, bir tespitle bu da çözülebilir mi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bunu kademeli olarak sağlıklı geçeriz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Başkanım, müsaade ederseniz konuyla ilgili katkı anlamında söylemek istiyorum.

Tabii ki üretilen madenin devlet tarafından, bakanlık tarafından bilinmesi doğaldır, en azından devletin gelirinin artırılması anlamında ama şunu yapmak lazım yani burada ocak şubat, iki ay zaman içerisinde gerçekten biz de biliyoruz birçok dağlarda madencilik yapan arkadaşlarımız, burada hani internetin çekmesini şey yapın, oraya sistemi kurmasında sıkıntı olur ve bazı yerlerde bunu uygulayacak insanlar bile yok. Yani şöyle bir şey olursa bunu atıyorum, 2019 yılı sonuna kadar TELEKOM’la dediğiniz gibi bunun güncellenmesi, yenilenmesi, revize edilerek ama bu süre içerisinde de sevk fişiyle de bu sürece devam edilmesi, bu tür şeylere izin vermesiyle ilgili Orman Bakanlığıyla da istişare edilerek bence sektörün önünün açılması gerekiyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hatta Mithat Bey başlamadan ben söyleyeyim buraya bir katkı sağlamak için.

Eğer işletme ruhsatı, üretim ruhsatı varsa bir maden ocağında Orman Bakanlığı sadece kantar kurmak için hiç Ankara’dan müsaade istemeden bölge müdürlükleri üzerinden izin vermenin yolunu açalım. Bölge müdürlüğü kantar için buraya müsaade versin girişi çıkışıyla ilgili. İşimiz biraz daha kolaylaşır, siz de rahat edersiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Etki analizini yapalım sayın vekilim, dediğiniz gibi tehdit ve tehlike oluşuyorsa...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bence de daha iyi olur. Çünkü bu, korkulu rüyası hâline geldi madencilerin, bize çok iletiyorlar.

Bir konu daha var Mithat Bey, bu taşmalardan kaynaklanan yüksek cezalar uygulanıyor. Mesela bir madenci arkadaşımız normal ruhsat alanı dışında taşlar patlatınca ruhsat alanının dışına taşmış...

Başkanım, mikrofonu açar mısınız.

BAŞKAN – Buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, mesela madenci arkadaşların şikâyeti geldi bize. Madeni patlatıyor, işliyor, taşlar patlayınca tabii, ileri doğru atıyor, geçiyor. Bu da kendi ocak ruhsat sınırının dışına doğru taşmış oluyor. Oradan kazmasa bile bu, taşma olarak algılanıyor, bundan dolayı ceza yiyor. Bilerek veya bilmeyerek taşıdığı da ocağı oyup oyup giderken işte neyse o zaman da atıyorum 50 metre, 10 metre, 20 metre gitti, buradan çıkardığı bedelin 100 katı maliyeti... Adam mesela bir tanesi bugün 2,5 milyon TL para ödüyor, düşün. “Benim buradan sattığım 500 bin TL.” diyor mesela. Hem böyle bir şeyi de onu nasıl ayarlamak lazım, ona da bir bakarsak nasıl bir düzenleme gerekiyor. Yani en üst limitten ceza kesiliyor, onun planlamasını...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Taşma veyahut da galeriden ihlal etme, yer altından ihlal etme, aynı şeyler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Nispi olarak olsun, nispi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür Yardımcımız, buyurun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Başkanım, taşmalarla ilgili iki türlü ceza işlemi var. Birincisi: Bu pasaların dökülmesiyle ilgili. O sadece 30 bin liralık bir ceza. Ancak ruhsat sınırının dışında ocak açmayla ilgili bir üretim yapılmışsa üretim ruhsatsız alandan yapıldığı için şu anki meri mevzuata göre 2 katı idari para cezası var.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Neyin iki katı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Üretilen madenin ocak başı satış bedelinin 2 katı.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – O tabii, üretici açısından kendi değerlendirmesine göre yüksek veya fazla miktar gelmiş olabilir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, 5 katına çıkıyor değil mi?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla, ruhsatsızla aynı cezaya geliyor. Biz de onu anlatmaya çalışıyoruz. Ruhsatsızla taşmanın arasında ceza farkı olmasın mı?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, onu az önce arz edecektim size. Siz tabii, haklı olarak ruhsat alanının dışında yapılan ile hiç ruhsatsız aynı kefedede görüyorsunuz ama şöyle söyleyeyim: Maden Kanunu'nun temel mantığında bizim MİGEM'e başvuruda da...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bakın, çok fazla taşsın demiyorum, tolerans olsun; alanının 10 bin de 1'i. 1 metre, 2 metre taşığında bu ceza bu kadar olmasın da 2 katı olsun, eskisi gibi olsun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, şöyle: Zaten bu taşmalarda GPS'in bir payı da var yani bire bir, sıfır hatayla gitmiyor. Dolayısıyla, o tolerans zaten var ama buradaki o toleransın dışında kalan... Şimdi, GPS'in şaşması -atıyorum- ortalama 7-8 metre, hadi diyelim siz 10 metredesiniz, burada taştınız, bunun sıkıntısı yok ama siz 50 metreyle de çalışıyorsanız burada artık kasıt var. Dolayısıyla “Ben yanlışlıkla gittim,

orada çıkarıyorum; buradaki çıkardığım baştakilerin 2 katı ya da sonrakine göre 5 katı ödeyeceğim.” demek biraz gerçekçi kalmıyor çünkü oranın sizin olmadığı belli yani izin alanınızın dışında bir çalışma...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu söylediğinizin uygulayıcısı kim? Kim karar verecek bunun böyle olduğuna veya olmadığına?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Uygulayıcısı Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Maden İşleri Genel Müdürlüğü çalışanları...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Maden İşleri Genel Müdürlüğüne gelene kadar bir tutanak vesaire gelecek, bir teknik eleman bunu verecek, siz ona göre karar vereceksiniz. Oradaki uygulayıcılar farklı düşünüyorlarsa nasıl yapacağız?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Denetim heyeti raporunu en nihayetinde Genel Müdürlüğe sunmak zorunda...

BAŞKAN – Nihai kararı Genel Müdürlük veriyor.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Nihai değerlendirme yine Genel Müdürlükte yapılacak.

BAŞKAN – Yine, burada bir ucu açıklık var yani.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Ucu açıklık değil...

BAŞKAN – Yani Yasin Bey’in dediği bu taşma oranlarına net bir şey koyamıyoruz dediğiniz gibi. Yani 50 metre, 40 metre, 20 metre, 3 metre, 5 metre koyamıyoruz.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Doğal taşması için tekniği gereği yani mühendislik mantığı açısından olabilecekler; bunlar ceza kapsamında değil ama onun dışında, gidip 200 metre ileride “Ben yanlışlıkla gitmiş, taşmışım.” deyip madencilik yapıyorsa tabii ki bu, kaçak üretim.

Bir de bir şeyi daha belirtmek istiyorum: Sayın vekilim “Ruhsatı olanlar ile olmayanlar aynı kefeye konuyor.” dedi. Maden Kanunu anlamında ruhsatınızı aldığınız zaman, sizin -tabiri caizse- kazma vurup orada madencilik yapma hakkınız olmuyor, ruhsatınız olduktan sonra yine kazma vurup maden çıkaracağınız alanla alakalı izinler alınıyor. Bu izinler nedir? ÇED, mülkiyet, GSM ve diğer, varsa özel alanla ilgili izinler. Bu izinleri aldığınız alan sınırlı, siz bu alanda ruhsat sahibisiniz, bu alanın dışında ruhsatınız zaten size öyle bir yetki vermiyor. Dolayısıyla “Benim ruhsatım var, şurada 5 bin hektara izin aldım ama 50 hektar ötede çalışayım.” mantığı, zaten Maden Kanunu anlamında ikisi de kaçak.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onu istemiyoruz zaten, öyle bir şey yok.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Hayır, “Ruhsatı olan ile olmayan ayrımı yok.” dediği için onu söylüyorum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Biz de onu istemiyoruz; adama küçük de olsa tolerans verilsin diyoruz. Aynı ceza olmasın yani onu demek istiyoruz. Yoksa bilip de adam canı istediği yerde gitsin, çalışsın, yapsın demedik ki zaten. 50 hektarlık bir yerde, adam yarım metre, 1 metre, 2 metre geçtiğinde, bu aynı işleme tabi tutulmasın, onu anlatmaya çalışıyoruz. 1-2 metreden bahsediyoruz.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın vekilim, 1-2 metre konusunda orada tutulmaz çünkü dediğim gibi...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Orada kişiye kalmasın istiyoruz yani kişinin yorumuna, kanaatine kalmasın istiyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın vekilim, bu konuda haklısınız, teamül olarak bu “doğal taşma” dediğimiz şey uygulanıyor.

Ben, açıkçası, bizim iç yönerge mevzuatımızda ya da yönetmelikte bununla ilgili madde olup olmadığını bilmiyorum, eğer yoksa çok net bir şekilde tanımlanarak oraya konulmasını sağlayacağız, onu ifade edelim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tamam, problem yok.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Önergeyi kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, değerli Komisyon üyeleri, kırk dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 18.34

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.39

BAŞKAN: Ahmet ÇOLAKOĞLU (Zonguldak)

BAŞKAN – Evet, değerli alt komisyon üyelerimiz ve kamu kurum ve kuruluşlarının değerli bürokratları; Komisyonumuzun birinci toplantısının Dördüncü Oturumunu açıyoruz.

Kaldığımız yerden maddelere devam edeceğiz.

5’inci maddeyi sona bırakmıştık ama 5’inci maddeyi bitirelim diye bir görüş var.

O nedenle -5’inci madde üzerinde önergeler var- önergeleri okutarak bu madde hakkındaki görüşmelerimize devam edelim.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 5’inci maddesiyle değiştirilen “İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu” tanımının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Fuat Köktaş

Semra Kaplan Kıvrıcık

Denizli

Samsun

Manisa

“İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu: Madencilik faaliyetleri ile ilgili konularda ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşları.”

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu tanımında yer verilen “üniversiteler” ibaresi, kamu kurum ve kuruluşları ibaresinin kapsamında olduğundan gerekli düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek isteyen?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesi çerçevesinde yer alan “Oda Sicil Belgesi” ibaresinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Fuat Köktaş

Abdurrahman Başkan

Müzeyyen Şevkin

Samsun

Antalya

Adana

Ali Kenanoğlu

Semra Kaplan Kıvrıcık

Yasin Öztürk

İstanbul

Manisa

Denizli

Şahin Tin

Denizli

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek isteyen var mı?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin 5'inci fıkrada sayılan "İhtisarlaştırılmış Devlet Kuruluşu"na, "kamu kurum ve kuruluşları" ibaresinden sonra gelmek üzere "kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları" ibaresinin eklenmesini; "Görünür Rezerv Geliştirme Hakkı" başlıklı 13'üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Gerekçesi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gerekçesini açıklamak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, teklifin "Görünür rezerv geliştirme hakkı" başlıklı 13'üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını şundan dolayı istiyoruz. Çünkü ulusal ölçekte çalışan ruhsatlara teknik rapor hazırlama yetkisi 2017 yılı öncesi maden ve jeoloji mühendisleri tarafından, 2017 sonrası genel müdürlükten yeterlilik alan YTK'ler tarafından rezerv tespitleri yapılabilirken, UMREK uluslararası bazda çalışmak ve borsaya dâhil olmak isteyen firmalara hizmet vermek amacıyla kurulmuştur. Rezerv raporlama koduna uygun çalışan, yeterlilik almış kurum ve kuruluşlar hâlen yeterli düzeyde değildir. UMREK'in kuruluş amacı doğrultusunda bu ulusal maden kaynak ve rezerv raporlama koduna yetkilendirilmiş mühendisler ve kuruluşlar yabancı ülkelerden yetkilendirilmiş mühendislerdir. Bu düzenleme, yerli mühendislerimizin işlevsizleştirileceği bir maddedir. Buna ilaveten bu maddeyle yeniden bir buluculuk oluşturulması ileride tafisi mümkün olmayan karışıklıklara sebep olacaktır.

Ayrıca, dünyada Londra Jeoloji Cemiyeti veya Avustralya'da Austmine'ye rapor hazırlayabilecek nitelikte olan jeoloji ve maden mühendisleri bu hazırlığı yapabiliyorken, bu raporları hazırlayabiliyorken ülkemize gelindiğinde bu UMREK ile bir yıldır kurulmuş olan YERMAM Derneğine atıfta bulunuluyor arkadaşlar. Bir tek YERMAM'a bu yetki verilmiş, bakın UMREK yetkilendirme belgesinde bir tek derneğe, bir yıldır kurulmuş olan bir tek derneğe bu yetki verilmiş. Görünür rezervin bir dernek tarif edilmekle tanımının yapılması ve UMREK koduna atıfta bulunulması soru işareti oluşturmakta bizde. Hani odalarımız dururken neden buraya bir atıf yapıyor?

Bu nedenle, bu maddedeki "Görünür rezerv geliştirme hakkı" cümlesinin kaldırılmasından yanayız, UMREK'e ve dolayısıyla bir tek derneğe atıfta bulunulduğu için.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek isteyen?

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Açıkçası konuyla çok ilgi kuramadım ama ben bu vesileyle UMREK nedir, onu izah etmek isterim.

Şahsım da UMREK'in kurucu başkanı bu arada Başkanım. UMREK, bu Komisyonun başlangıcında yine sayın vekillerimizden biri, tam hatırlayamıyorum, Türkiye'de madencilik uluslararası standartlarda yapılmasını teminen mevcut kanun paketinin geri çekilip çok daha uluslararası standartlarla uygun bir teklif konulması gerektiğine dair bir cümle kullandı yanlış hatırlamıyorsam. "UMREK" dediğimiz bu mekanizma, Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Rapor Hazırlama Komisyonu, madencilik dünyada gelişmiş ülkelerindeki olduğu gibi, Avustralya ve Kanada başta olmak üzere, bütün madencilik, arama ve işletme ve üretim kısımlarının böyle kılı kırk yararcasına önceden belirlenmiş standartlarda aranmasını temin edecek bir komisyon. Bunun kanunu 2016'da geçti, 2017'de yönetmeliğini geçirdik ve o dönem Sayın Bakanımız Berat Albayrak'ın inisiyatifiyle hızlı bir şekilde borsadan, finansal kuruluşlardan ve sektörden bahsi geçen uluslararası alanda hakikaten madencilik konusunda rüşünü ispat etmiş, yerli, mühendislerimizi de üye yapmak kaydıyla faaliyetlerini başlattık. Hamdolsun, bütün şeyler gayet nizami gidiyor.

Şunu söyleyeyim: Bu, madencilik adına paradigma değişimi yani bunun değeri, katkısı çok sonra anlaşılacak inşallah. Ve üyeler atandıktan sonra bu kodların bir üst kuruluşu var dünyada, “CRIRSCO” diye kısa adı. Bunlar tabiri caizse ilgili üyeleri akredite ediyor. Türkiye “en kısa sürede üye olan ülke” unvanını kazandı, dünyada 13’üncü üyesi olduk ve Avrasya’da da 1’inci üyesi ve ilk defa kodunda mermer ve doğal taşlarla ilgili tasnif imkânı sağlanan ülke olduk ve sermaye piyasaları ve finansal piyasaların da temsil edildiği komisyon olduk.

Şimdi, bu cümleden hareketle, bahsi geçen YERMAM’da “CRIRSCO” dediğimiz o üst kuruluşun öngördüğü şekilde ilgili profesyonellerin bir araya gelip kendilerine sertifika verilecek şahısları bir arada toparlayan bir dernek olması arzu edildi. Ülkemizde takdir edilir ki çok parçalı bir yapı var yani mühendis odaları bağlamında. Bu yapının da onların kodlarına ve tanımlarına uymadığını ifade ettiler ve bu cümleden hareketle bu dernek kuruldu ama bu dernek kesinlikle yetkinliği olan her türlü odaya üye mühendisleri bünyesine almaya hazır bir dernek yani herhangi bir ön yargısı yok. Yeter ki o yetkinlikleri yerine getirmiş olsun.

Bir de şu cümle kullanıldı, kesinlikle doğru değil: “Burada sadece yabancı teknik uzmanlara imkân sağlanacak, bizim yerli mühendisler devre dışı kalacak.” Tam tersi, bunu engellemek için bunu kurduk. Zira, bahsi geçen kod işte bu Kanada’da ve Avustralya’da geçerli olan “JORC” diyorlar mesela bir tanesi, Joint Ore Reserves Committee diye; Ni 43101 diye Kanada’da geçerli bir kod var. Eskiden bu UMREK olmadan evvel oradan sertifikalı yerli yabancıların vermiş olduğu raporlar esas alınıyordu Türkiye’deki madenciliklerde. Biz bu UMREK koduyla yerli mühendislerimize bu sertifikaları vermiş olacağız. Ve hâlihazırda 25-30 kişiyi tespit ettik. Yani tespit de böyle subjektif şeylerle değil, herkesin “Evet, bu doğrudur. Bu adam, bu mühendis yetkindir.” dediği şahıslar olarak, çok yakın gelecekte, birkaç haftaya diyeyim, sertifikaları da vermiş olacağız ve peyderpey bunu da zamanla artırmış olacağız.

Bizim bu kanun paketinde gördüğümüz kadarıyla, 4 farklı yerde UMREK kodu geçiyor...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, çekincemiz bu zaten, niçin bir derneğe veriliyor bu? Yani 1954 yılında kurulmuş odalar var, kamu kurumu niteliğinde odalar...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bir derneğe verilmesinin şeyini söyledim biraz önce. CRIRSCO dediğimiz o üst yapıyla yapılan müzakerelerde bir nevi bu şekilde olması öngörüldüğü için, o parçalı yapıyı bir tek dernek üzerinden yürütmeyi mümkün kılmak için. O derneklerin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Nasıl bir parçalı yapı var, ben anlayamadım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bu arada şunu da söyleyeyim: Maden Jeologları Derneği diye bir dernek var. Mesela onlar geldi, YERMAM’la bir iş birliği protokolü imzaladı. Buna benzer protokollerin diğer odalarla da imzalanması önünde bir engel yok ya da oralara üye mühendislerin buraya üye olmasına engel yok. Bu, tamamen, dediğim o standartları belirleyen kurumun görüşleri doğrultusunda oluştu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Görüş vermek istiyor odalardan arkadaşlar, yanıt istiyor arkadaşlar haklı olarak. Yani 1954 yılında kurulmuş, kamu kurumu niteliğinde odalar dururken, bir yıl önce kurulmuş bir derneğe bu yetkiler... O dediğiniz CRIRSCO’dan odalar da alabilir bu yetkileri.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Burası da kamu yararı olan bir dernek olarak kuruldu, bu arada onu da söyleyelim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben kamu yararını tartışmıyorum efendim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Birlik olarak kuruldu burası.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, bizim derneklerimiz de bununla bir protokol yapip bir uzlaşmaya...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Varmalarında hiçbir engel yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Uzlaşma yapabiliyorlar, doğru mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Doğru. Yaptığımız da var nitekim.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, şöyle bir şey var Başkanım: Yani yapabilir, tabii ki dernek kurabilir, 4-5 kişi bir araya gelir...

BAŞKAN – Ama bu yetki ve kodu hangi derneğe verecekler? O da bir...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır, niye derneğe veriyorsunuz? Sonuçta odalar var yani bu konuyla ilgili kamu kurumu niteliği taşıyan odalar varken, 5 kişinin, 7 kişinin bir araya gelerek kurmuş olduğu -ya da 100 kişinin, fark etmez- bir yıllık bir dernek nasıl bu kadar yetkiyi üzerinde topluyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Vekilim, burada üyelikten ziyade yetkinlik önemli. Yetkinliği olan herkes, dediğim gibi, buraya gelip üye olabilir. Diğer taraftan, kaldı ki...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – “Üye olabilir” ayrı bir şey.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ama o bahsettiğiniz odalar CRIRSCO’ya gidip akredite olabilirdi, niye olmadılar? Hâlâ da olabilirler.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Akrediteler.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hayır, orası tarafından UMREK kodu kapsamında geçerli olacağına dair bir akseptans almaları gerekiyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani odalar akredite oldu, olmadı tartışması ayrı bir şey. Odalar akredite olduklarını da söylüyorlar ayrıca, burada oda temsilcisi var. Diyelim ki değiller. Yani biz kamu kurumu niteliği taşıyan ve yıllardır kurulu bulunan bir odamız ya da odalarımız varken niye gidip, bir dernek kurup bütün yetkileri bir derneğin üzerine veriyoruz, bu anlaşılır gibi değil.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, şöyle söyleyeyim: Bu CRIRSCO’ya üye olmak için, UMREK’in üyeliği için de gelişmelerde profesyonel bir sivil toplum kuruluşu ayağı istiyor. Bunun da yapısı odanın yapısında olduğu şekilde, mevcut hâliyle CRISCO tarafından kabul görmüyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ediyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu bilgi doğru değil. Bu bilgi doğru değil ama yalnız.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şimdi bunu tartışmanın anlamı yok. Yani bu bilginin aksini size burada ispatlama imkânımız olmadığı için... Ama gerekçesini söylüyoruz. CRIRSCO’ya üyelik anlamında yani bu uluslararası standartlarda madencilik kodifikasyonu Türkiye’de, ülkemizde de olsun diye, madencilik katkı sağlansın, ilerlemesi sağlansın diye bu anlamda YERMAM kuruldu ve YERMAM o ilişkileri yürüttü.

Şimdi, az önce sizin önergedeki bir husus açık kalmıştı, onu açıklamak isterim. Oda ihtisaslaşmış devlet kurumu olarak tanınmak istiyor, tanıma dâhil olmak istiyor. Şöyle: Biraz önceki önergeyle üniversiteleri oradan çıkarttık. Sektörün “Üniversiteler maden ruhsatı alıp ocak mı işletecek tarzında serzenişleri vardı, buna uyuldu. Odanın da oraya girmesi demek odanın da ruhsat alma imkânını sağlayacak ki sektör de buna karşılık veriyor. O anlamda oda...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – UMREK’i daha önceki yasal düzenlemede biz önerdik oda olarak. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde 2009 yılında... Eğer müsaade ederseniz bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Bakın, şimdi, Müzeyyen Hanım bu konuda açıklamalar yaptı zaten.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Ama yani yetersiz. Şimdi, bakın, biz bu bilgileri vermezsek yanlış olur Sayın Başkan. Bakın, oda olarak da biz bunu destekliyoruz yani.

BAŞKAN – Siz gerekli şartları oluşturduğunuz zaman burada kod alamaz diye bir şey yok herhâlde, doğru mu?

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Hayır, yetki verilmiyor.

BAŞKAN – Yetki alınabilir.

Bir de burada hangi odaya bu verilecek? Yani bunu bir odaya bağlayamayız, her oda da, her dernek de bu kodu ister sonuç itibarıyla.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Hayır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Hayır efendim. O, uzmanlık alanı olan odalar...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Odalar belli Hocam.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Odalar belli zaten, maden ile jeoloji odaları alır alırsa bunu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Üye olup da ulusal standartlarda yetkinliği olan bir şahsın gelip bize üye olup geri çevrilme durumu söz konusu değil; bir.

Bir de şunu çok net söyleyeyim: Madencilik sektöründe...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hayır yani niye olsunlar?

BAŞKAN – Niye olmasınlar?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Niye olsunlar oda varken? Yani odayı bırakıp derneğe niye üye olsunlar?

BAŞKAN – O odaya üyelik de aynı şekilde devam edebilir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ama siz bütün yetkiyi derneğe veriyorsunuz, ondan sonra da “İstiyorsa üye olabilir.” diyorsunuz. Yani bu, bizim odalarımızın kanunlarımızda yeri var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Vekilim, gerekçede izah ettik, dediğimiz kodlardan dolayı.

Şunu da söyleyeyim: Bunun devlet eliyle yapılmış olması bir kere abes, bunu çok net söyleyeyim. Eğer odalar ve maden sektörü -bütün hepsi için söylüyorum- bunu yapabilseydi zamanında, açıkçası biz Bakanlık olarak bu şeylere bu inisiyatif göstermek durumunda kalmazdık. Ama maalesef, bir yeknesaklık olmadığı için kendi aralarında, bir tesanüt hep böyle, işte şu anda olduğu gibi, genelde odalar ve dernekler arasında zaman zaman kısır çekişmelere sebebiyet verildiği için hep kadük kaldı bu süreçler. Biz de buna seyirci kalmak istemedik, açıkçası sektörün de talebiyle bu oldu, önyak olundu kamu olarak ve bu UMREK mekanizması tam oturduktan sonra nihai hedefi, tekrardan, müstakil bir şekilde, özel sektörde, madencilik sektörünün şeyinde olacak şekilde devam edecek.

Bu YERMAM boyutu da o cümleden hareketle ortaya kondu dediğim gibi. Yani CRIRSCO'yla, bu üst kuruluşla yapılan müzakerelerde, bunun, tek elden, profesyonellerin yönetildiği bir havuz olması söylendi, biz de gereğini yaptık. Yani bu UMREK, YERMAM vesaire normalde özel sektör eliyle yapılması gereken bir mekanizmaydı, bunun da altını çizmek isterim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bir açıklama yapayım bu konuyla ilgili.

BAŞKAN – Şahin Bey, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Şimdi, UMREK'in kuruluşunda, geçen dönemde ben de Sanayi Komisyonundaydım, o anlamda şunu anlatmak istiyorum: Burada bir art niyet yok yani odaları saf dışı bırakmak, jeoloji, maden mühendislikleri odalarını bir kenara koymak anlamında bir şey değil. Şöyle bir gerçek var yalnız: Buradaki algı... O günkü bize yansıtılan noktaysa baktığımızda, uluslararası arenada yapılmış olan analizler, tahliller, laboratuvar, saha belirlemeleri gibi, jeofizik, jeolojik veya birçok etüdün yapılması çerçevesinde uluslararası arenada kabul görececek bir kurumsal yapıyı oluşturmak buradaki amaç. Burada yine yerli mühendisler zaten kullanılıyor, maden mühendisleri, jeoloji mühendisleri kullanılıyor. Bugüne kadar odalar bunu yapamadı çünkü odaların görevi farklı bir yapıda çünkü odalar bu konuya eğilmedi. Bu açığa da Bakanlık el koydu ve madencilerin de istemesiyle böyle bir dernek kurulup burada da uluslararası statüde geçerliliği olan raporların oluşmasına vesile oldu. Bu da Türkiye'deki yeraltı kaynaklarımızın yabancı kuruluşlara, girişimcilere açılmasına da yol açmış oldu. Esas mesele bu, doğru mu? Ben bu şekilde olduğunu bildiğim için...

BAŞKAN – Tamam.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bunu da söyleyeyim, bu çok önemli: Normalde şu anda bizim madencilik faaliyetlerinin bu konvansiyonel metotlarla bankalarda kredi bulma imkânı yok. Bu UMREK kodunda hazırlanmış olan raporlar bütün dünyada olduğu gibi -“project finance” diye bir tabir vardır biliyorsunuz- projenin yeraltı cevherini üç boyutlu bir şekilde, çok net bir şekilde ortaya koyduğu için o standartlarda, zaten kendiliğinden finanse edilebilir bir proje hâline dönüşüyor. Bizim madencilik adına en önemli kısmı bu olacak inşallah.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi şöyle bir durum var, ben kendi adıma söyleyeyim en azından: Bu dernekle ilgili olarak bilgi sahibi değiliz yani şahsım bir bilgi sahibi değil. Dernek kurucusu, şu an Başkanı mıdır beyefendi, bilmiyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ –

Hayır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) - Kurucu Başkanıydınız galiba?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ben, UMREK Kurucu Başkanım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkanın birtakım iddiaları da var, en azından odalarla ilgili şunları yerine getiremediler, yapmadılar gibi iddiaları var. Bütün bunlarla ilgili bilgi sahibi de değiliz. İki tane seçenek var: Ya oda yetkililerine söz vereceğiz, bunlar bu konularda bizi bilgilendirecekler. Komisyon üyesi olarak bilgi sahibi değilim arkadaşlar, çok doğal olarak soruyorum. Bir karar verilecek ve bir oylama yapılacak, biz de kanaat belirteceğiz. Ya doğru şeyi öğrenmek adına oda temsilcisi arkadaşlar bize bu konuda bir aydınlatma yapacaklar; bu bir yani bu gerekli olan ve talebimiz de budur. Öbür türlü de şudur: Bu konuda bir karar verecek bilgiye sahip değiliz şu anda. O zaman, bu madde artık ertelenir mi başka bir şey mi getirilir, açıkçası bu iddiaların hiçbirisiyle ilgili ben bilgi sahibi değilim, kendi adıma söylüyorum. Bilgili olan varsa buyursun, aydınlatsın çünkü bir sürü iddia da var konuyla ilgili, şu yapılamadı, bu yapılamadı diye iddialar.

Yeterli değil yani.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, oda başkanlarımızın bu konuda CRIRSCO'ya kendilerinin başvurduğuna dair iddiaları var yani bu Allah emri değil, sonuçta burada bir...

BAŞKAN – Tek dernek mi başvurdu?

Sayın Bakanım, tek dernek mi başvurdu bu kodu almak için ya da başka...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Kod demeyelim de bizimle iş birliği yapmak için bir dernek başvurdu, onunla da yapıldı.

BAŞKAN – Bir dernek başvurdu sadece.

Başka derneklerin başvurduğunu iddia ediyorlar.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – İddia değil, komisyonun toplantılarına geldik, Sayın Bakanım, o kadar katıldık. Bizim buradaki itirazımızı sadece neydi: “Gelin, bunu dünya ölçeğinde yapalım.” dedik. Bizim şu andaki yönetim kurulunun şekillenmesi Moğolistan örneği alınarak yapıldı. Bunu da Enerji Bakanlığının yaptığı çalıştayda açık açık ifade ettik. Bizim buradaki itirazımız şunaydı: Komisyon gelip UMREK... CRIRSCO ne yapıyor, diyor ki: Kardeşim, bu, kamu kurum ve kuruluşlarından bağımsız olsun.” Ne? Meslek örgütleri var. UMREK kime yetki verecek? Jeoloji mühendislerine verecek. Dünyada da en çok jeoloji mühendislerine yetkilendirme yapıyor, doğru mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – İster JORC kod alalım ister Pan European kodu alalım isterse Sambrey alalım yani dünya standartlarında gelişmiş bütün kodları alalım. Bunların ilk çalıştayı Türkiye’de Jeoloji Mühendisleri Odası 2009’da yaptı. Bakanlığa dedik ki: “Uluslararası norm standartlara göre artık çalışmayan bir sektörün kendisini geliştirmesi mümkün değil.” Bu yüzden CRIRSCO’yu biz destekledik, 2010 yılında Maden İşleri Genel Müdürlüğünde sekiz ay toplantı yaptık -bakın, Mustafa Abi orada oturuyor, Genel Müdür Yardımcısı, söylesin bunu- sekiz ay çalıştık, Maden Kanunu’na getirdik ve bunları yerleştirdik. Biz bunu destekliyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Neyi yerleştirdiniz? Yani UMREK’le ilgili süreci niye özel sektör inisiyatifiyle...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Sırf özel sektör değil oda olarak biz de destekledik UMREK’i. UMREK’in desteklemediğimiz yöntemi şuydu: Yönetmelik için sekiz ay orada toplantı yaptık, dedik ki: “Gelin, bunun bileşenleri biraz daha bağımsız insanlardan oluşsun çünkü burada yetkilendirme yapacaksınız. Jeoloji mühendisi yetkin mi değil mi belgesi vereceksiniz şimdi, doğru mu?”

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bağımsız derken, bağımsız olmayan neyi var, onu söyler misiniz şu anda.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Şu an tamamen kamu kurumunun güdümünde yürütülen...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hangi kamu kurumunun?

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – MİGEM’in altında kuruldu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ne dedim başta size? Bu normalde sizin yapmanız gereken, çok özür dilerim ama sizin yüz karanız...

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Biz yapıyoruz Sayın Bakanım. Bakın, şu an yapıyoruz. TMMOB, FEANI'ye üye bir kuruluş hâline geldi. Bugün, Avrupa Mühendislik...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Dere geçildikten sonra biz de yaptık şeyi oluyor bu.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – İşler yürüyor.

BAŞKAN – Bakın, bu şekilde bir usul de yok aslında.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – Biz bunu destekliyoruz, desteklemediğimiz bir şey değil ama burada sadece bir derneğe yetki verilmesine karşıyız.

BAŞKAN - Hüseyin Bey, bu şekilde bir usulümüz de yok aslında. Bakanımız da burada açıkladı.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İhtiyaç vardı ama.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Bir bilgilendirme olmadı, yine karşı itham oldu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İtham değil ama şöyle bir bilgi sahibi olduk: Netice itibarıyla, oda bu işi yapabilir durumda olmasına rağmen, en azından odayla birlikte yürütülmemiş, belki yapılmakta olan eksiklik varsa bu tamamlanabilirdi, bu yapılmamış, yerine dernek kurulmuş.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın vekilim, dediğimiz gerekçelerle dernek kuruldu. Tekrar altını çiziyorum: Oda ya da odaya kayıtlı yetkin kişilerin gelip bu derneğe üye olmasında bir engel yok. Amaç ne burada? Dediğimiz gibi, uluslararası standartlarda maden rezervlerimizin raporlanmasını sağlamak ve yetkin şahıslara, yerli şahıslarımıza sertifikanın verilmesi.

BAŞKAN – Tamam.

Sayın Bakanım, burada çok kısır döngüye girebiliriz, o neden böyle olmamış, bu neden böyle olmamış... Sonuç itibarıyla üye olabilirsiniz, bütün derneklerin bünyesindeki...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ama zorunda kılıyor efendim burada.

BAŞKAN – Hayır, zorunlu kılındığı zaman amaç ne burada? Bakanım dedi ki: “Amaç burada ne sonuç itibarıyla?”

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Amaç, 1954 yılında kurulmuş odalar var ve bunlar akredite olabilecekken... Bu bir yöntem değil ama.

ŞAHİN TİN (Denizli) - Art niyetli bir gözetim yok burada yani.

BAŞKAN - Buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Müzeyyen Hanım, dinlediğimiz konu, ilk önce bize biraz yabancı geldi, anlayalım işin mahiyetini diye taraflar konuştular, Hüseyin Beyler savunmalarını yaptılar. Burada, benim şahsi kanaatim şu: Yıllar önce yapılması gereken bir standardizasyon, uluslararası akredite edilmiş bir çalışma yapılmamış. Bunu da ilgili bakanlık, bakanlığın birimleri bir eksik olarak görmüş ve madencilik sektörünün önünü açabilmek için rezerv tespitinden başlayarak maden kalitesine kadar uluslararası finans şirketlerinden, fonlardan kredi alabilmek için ciddi bir kuruluşa ihtiyaç duyulmuş. İhtiyaç duyulduğu noktada da Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Bakanlık devreye girmiş, o ihtiyacı kapatmış. Bu ihtiyacı kapattığında diğer meslek odalarımızın “Bu niye bir derneğe veriliyor?” diye serzenişte bulunmasını biz makul karşılarız çünkü bir odadır, yani kamu kuruluşudur vesairedir, işlevselliğini kaybetmemesi gerekir, üyelerine kendine göre izah etmesi gerekir. Onlar da nihayetinde bir şekilde seçimlerle vesare geliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Konu bu değil.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hepsi var bunun içerisinde, Meslek grubuna mesaj vermesi gerekir.

şimdi, az önce 5'inci maddede bir oda sicil kaydını mecbur tuttuk. Bu şu demektir: Hangi jeoloji mühendisi olursa olsun, hangi maden mühendisi olursa olsun bağlı bulunduğu meslek odasından sicil belgesi almak zorunda -bir defa, alt boşaltma falan burada yok- bu mecburiyeti var. Yalnız, bir üst segmente çıkıyoruz, çıktığımız üst segmentte ne var, uluslararası analizler yapabilecek, rezerv tespiti yapabilecek, maden kalitesini ortaya koyabilecek, karşı tarafa güven verecek kişilerin yetiştirilmesi. Bu maden odalarının, jeoloji, harita, jeofizik vesaire odalarının herhangi bir üyesi de bunu yapabilir, üye olmayan meslek erbabı biri de bunu yapabilir. Bunun önünü kimse kapatmamış ve UMREK'e veyahut da YERMAM'a üye olan herhangi bir kişi, eğer mesleğini devam ettirecekse Jeoloji Mühendisleri Odasına da üye olmak zorundadır çünkü sicilini getiriyoruz, Maden Mühendisleri Odasına da üye olmak zorundadır. Burada şunu yapamayız: 2016 yılında bir boşluk bulunarak bu ülkenin menfaatine, o günkü şartlarda -eksik düşünülmüştür, fazla düşünülmüştür, altı dolu, bu tartışılabilir ama- kurulan ve yol almış bir birliği biz gelin lağvedelim, bunun işlevselliğini paylaşalım ki ne kadar randıman vereceği, sağlıklı olacağı tartışılır. Bu saatten sonra bunu yapamayız.

Dolayısıyla, bu anlamda, bunun devam etmesi taraftarıyım ve bu tartışmanın da sürmemesini ben öneriyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Son bir söz vereyim, sonra oylamaya geçelim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Burada mesele ne odadaki oy kaygısı ne de bu sicil durum belgesi gibi, işte efendim maddi kaynak...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biraz ajite ettim, olabilir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ajite ettiniz, tamam ama açıkçası böyle bir kaygı yok. 1954 yılında kurulmuş ve uzmanlaşmış odalar varken bir yıl önce kurulmuş bir derneğin daha uzman kabul edilmesi bir karşıtlık yaratıyor. Bizim söylemeye çalıştığımız bu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Anlaşamadığımız nokta o. 1954 yılında kurulmuş, 2016 yılına kadar niye yapmamış?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kurulmuş, arkadaşlarımız iddia ediyor, akredite olduklarını da iddia ediyorlar ama siz bunu nedense görmek istemiyorsunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sempozyum yapmışlar onlar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Efendim, olur mu? Akredite olmuşlar.

1954'ten bugüne...

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Kuruluş tarihi liyakati belirlemez.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Elbette belirlemez ama "Akredite olduk." diyorlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – "Akredite olduk." diyorlar ama.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir yıllık bir dernek güven telkin ediyor ama nedense 1954'ten beri kamu kurumu niteliğindeki...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yo, yo, güvensizlik yok burada, öyle bir şey demedim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani böyle bir şey kabul edilemez.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Hayır, hayır, asla güvensizlikle alakalı bir şey söylemedim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şudur: Bizim sorunumuz, tek bir derneğe atıfta bulunulması burada.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Güvensizlikten söylemedik, sadece işlevsel...

BAŞKAN – Bakın, burada Bakanımız diyor ki: Bu dernek şu anda bu şekilde devam ediyor ama ileriki zamanlarda bu tekrar diğer yöneticilere devir demeyeyim de, nasıl diyeyim...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Şöyle: Sektörün tamamen şeye de geçme vizyonu var.

BAŞKAN – Öyle bir çalışma yapılabilir yani. Sektörün komple geçme... STK'lerle iş birliği hâlinde çalışılabilir yani.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Şimdi, bizim derdimiz bir de bir tek derneğe atıfta. Mesela niye 10 tane dernek yok burada bu usullere uygun?

BAŞKAN – Şartlar oluşmamıştır.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir de o.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Dediğiniz gibi olmasının önünde bir engel yok. Dediğim gibi bu şekilde başladı. Madenci odaları, dernekleri bize geldiler, müzakere edildi, onlarla bir iş birliği yapıldı, aynı çatı altında şu anda o ortak... Onların üyeleri de bizim kurulan bu derneğin ortak havuzunu oluşturuyor. İleriki dönemde diğerlerinin bu şekilde olmasında herhangi bir engel yok. Buna bahsedilen odalar da dâhil. Bunu tekrardan ifade etmek istiyorum.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI HÜSEYİN ALAN – O zaman pazartesi günü başvururuz. Sayın Bakanım, burada söz versin...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hayır, bu pazartesi değil. Müzakere edilir, ilgili dernek başkanı arkadaşlar sizinle görüşürler.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, şartlar oluştuğunda değerlendirirsiniz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Gönül isterdi ki -tekrar altını çizerek söylüyorum- bunları bu, bu inisiyatifleri, derneklerimiz başta olmak üzere sektör STK'leri hepsi bir araya gelip oluştursaydı. Oluşturmadılar haklı ya da haksız gerekçelerle. Biz yapmak zorunda kaldık.

BAŞKAN – Konuyu anladık, tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi kabul edilen önergeler doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz. 13'üncü maddedydik.

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, madde üzerinde, 13'üncü maddenin ikinci fıkrasında bu ruhsat bedelleriyle ilgili "213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranları nispetinde artırılır ve ruhsat bedeli arama ruhsatlarında ekli bir tablo, işletme ruhsatındaysa ek (2) sayılı tabloda belirtilen şekilde hesaplanır." diye bir ibare söz konusu. Burada 2015'te bu bedeller zaten 2 kat artmış durumda. Dolayısıyla yeniden artıştan ziyade artışların yıl içindeki enflasyon oranında yapılmasını, aynı zamanda bu tablolara baktığımızda, (2) sayılı tabloda II (a), II (c) maden grubundaki 250 hektarlık olan kısma baktığımızda katsayı olarak 7 görülüyor ama oransal olarak baktığımızda ise bu oranda bir fazlalık söz konusu. Bunun 7 yerine 5 olmasının daha uygun olacağını... Aynı şekilde (2) sayılı tablonun son kısmında, değerli taşlar kısmı...

Şimdi, değerli taşlar kısmına baktığımızda da nedense yani...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Önerge elinizde mi sizin?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayfa 23’te (2) sayılı tabloda...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir önerge var, isterseniz önerge üzerinde konuşun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Öyle mi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tabii, ben önergeyi görmediğim için... Sadece şunu da iletayim o zaman: Yine (2) sayılı tablonun son kısmında, maden grubunda, 5’inci grupta değerli taşlar yerinde görülen elmas, yakut, kuvars kristali, ametist ve diğerleri kısmında katsayının çok düşük olduğunu ben kendi açımdan yorumladım çünkü daha düşük bütçesi olan, değeri olan madenlerle ilgili daha yüksek ruhsat bedelleri varken burada “değerli taş” diye tabir ettiğimiz yerde çok cüzi bir ruhsat bedeli alındığını görüyorum. Bu katsayıların da 1; 1,5; 2 yerine 3; 4; 5 şeklinde düzeltilmesinin daha uygun olacağını düşünüyorum ve son, beşinci fıkra yani 13’üncü maddenin sonunda yer alan fıkrada çok özel bir durum var ama bunu bürokrasideki arkadaşlar anlar diye düşünüyorum. “Ruhsatınız yürürlükte.” yazısı almak için daha ruhsatı açılmamış, daha ruhsatı çıkmamış, Bakanlıkta beklerken ruhsat çıkmadan belirli belgeler isteniyor. Bu konuda şu beşinci fıkrada, özellikle şu kısımlarını söylemem lazım: “Ruhsat yürürlük yazısı, mera tahsis değişikliği, geçici tadil, işletme izni, pasa değerlendirme, pasa döküm alanı, Kanun’un 16’ncı maddesinin on birinci fıkrası gereğince yapılan zaruri üretim izni, kamu yararı kararı, kamulaştırma kararı, işletme izni olan işletme ruhsatlarında daimi nezaretçi atamasının yapılmış olması, yetkilendirilmiş tüzel kişi sözleşmesinin bulunması gibi, hatta ruhsat devir taleplerinde tahakkuk etmiş kısmı daha ruhsatı yürürlüğe çıkmadan bakanlıkta bekler iken bu belgelerin oluşmayacağı, alınmayacağı kesin belli iken bu belgeleri istemenin de hem bürokrasi hantallığı hem de işletmeciyeye bir zorluk olduğunu düşünüyoruz.

BAŞKAN – Bu konuda bir açıklamamız var mı?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, ruhsat yürürlük yazısı, çıkmamış ruhsatlar için değil, tam tersine ruhsat süresi dolduktan sonra temdidine son günü gelip işlemler devam ederken de “Ormanda, başka yerde işim var.” diye ertesi gün “Benim ya ruhsatımı verin ya da ruhsat yürürlük yazısı verin.” diye gelenler için geçerli bir durum. Yoksa Sayın Vekilimin de dediği gibi ruhsat henüz verilmemiş bir kişi, zaten ruhsat yürürlük yazısı talep edemez, böyle bir durumda verilmez.

Diğerleriyle alakalı da bunlar madencilik faaliyetleri sırasında disipline edilmesi gereken, yapılması gereken, yerine getirilmesi gereken hususlar sayılıyor. Bunlar yapıldığında MİGEM tarafında da yükümlülüklerin yerine getirileceğini yani hem madenci hem MİGEM karşılıklı yükümlülüklerini yerine getirileceğini açıkça... Bir kısmı zaten Maden İşleri Genel Müdürlüğünde uygulanabilen durum, bir kısmına da daha da açıklık getiriyoruz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çok özür dilerim, örneğin patlayıcı madde talebi. Kişinin daha ruhsat izni yok. Bu kişiden patlayıcı madde talebini niye istiyorsunuz ki? Ruhsat iznini alsın, sonrasında patlayıcı madde talep etsin. Yani daha orada işlem başlamadan patlayıcı maddeyi niye bu kişiye talep ediyorsunuz ki?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, biz talep etmiyoruz. Eğer ruhsat sahibi bize patlayıcı izni talebi için gelirse ruhsat sahipleri bizden talep ediyor; o, o durum için geçerli. Biz talep etmiyoruz kendisinden.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kendisi talep ediyor.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Yani ruhsatını aldıktan sonra, çalışmaya başladıktan sonra patlayıcı madde talep ederken karşılaşırız bununla.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İlk mülki amire müracaat edecek, patlayıcı ruhsatını alacak, ondan sonra.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, bizden aldığı izinle.

BAŞKAN – Onu kendisi talep ediyor Yasin Bey. Bizim direkt ondan isteme gibi bir durumumuz yok.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O ruhsat kesildikten sonra, gerekli izinler alındıktan sonra patlayıcı...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Önemli olan yürürlükte bunun olmaması.

BAŞKAN - Ruhsat sahibi olduktan sonra bunlar gerekli sonuç itibarıyla.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ruhsat sahibi olduktan sonra bunları istesinler. Ruhsat sahibi olmadan bunlar isteniyor, onun için diyorum.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Bunların hepsi ruhsat sahiplerinden istenen bilgiler.

BAŞKAN – Kendisi talep ediyor, madencilerimiz var burada.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama adam, patlayıcı ruhsatı alamıyor, gidiyor, MİGEM’den “Bana ruhsat yazısı ver.” deyip istiyorsa o ayrı bir şey. Yani onu isteyemez.

BAŞKAN – Madde üzerinde iki adet önerge var, önergeleri okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görülmekte olan 2/1410 esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 13’üncü maddesi ile değiştirilen 3213 sayılı Kanun’un 13’üncü maddesinin birinci fıkrasına ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini, maddeye bağlı ekli (1) sayılı Tabloda yer alan cümleden önce gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini ve maddeye bağlı ekli (2) sayılı tablonun aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin
Denizli

Fuat Köktaş
Samsun

Semra Kaplan Kıvrırcık
Manisa

“Yatırılan işletme ruhsat bedelinin %50’si genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili muhasebe birimince Hazine hesabına 15 iş günü içinde aktarılır.”

“2.000 hektar üzeri alana sahip arama ruhsatlarından ruhsat bedeli 2.000 hektara göre alınır.”

{2} SAYILI TABLO**İŞLETME RUHSAT BEDELLERİ**

	Hektar Başına Alınacak Bedel	Katsayı
	TL	
I (a)	1.500	6,62
I (b)	520	6,62
II (a)	267	4,48
II (b)	380	4,48
II (c)	267	4,48
III	55	3,21
IV (a)	36	3,21
IV (b)	36	3,21
IV (c)	36	3,21
IV(ç)	20	3,21
V	100	3,21
Tamamı Denizlerdeki III	28	3,21
Tamamı Denizlerdeki IV.	18	3,21

33.000 hektar üzeri alanı sahip ruhsatlı alanlar işletme ruhsat bedeli 33.000 hektara göre alınır.

İşletme ruhsat tahsis bedeli ve hektar başına alınan bedel her yıl 23.3 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı nispetinde her yıl artırılır.

İŞLETME RUHSAT BEDELİNİN HESAPLANMASI

$$İRB= (Tbİ + (Hb \times A)) \times (1 + \frac{Ka}{100}) \times (K + \frac{Ba}{100}) \text{ [1]}$$

İRB= İşletme ruhsat bedeli (TL)

Tbİ= Komisyon 33'Üncü maddesindeki ikinci fıkrasında belirtilen işletme ruhsat tahsis bedeli (TL)

Hb= Hektar başına alınacak bedel (TL)

A= Ruhsatın alanı (hektar)

Ka= Ruhsatın yılı itibarıyla katıldığı izahın yılı sayısı (yıl) (Ruhsatın alınan yıldan itibaren her bir sonraki sene)

K= İşletme ruhsatının bulunduğu grup ve modülün ilgili sınıfta alınacak belirlenen ve tablolarda yer alan katsayı.

Gerekçe:

Önergeyle (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 13'üncü maddesiyle belirlenen ruhsat bedellerine ilişkin formülün ruhsat alanlarının hektar büyüklükleri ile ruhsatların yürürlükte kaldığı süreler dikkate alınarak yeniden düzenlenmesi, işletme ruhsat bedellerinin yüzde 50'sinin on beş gün içinde hazineye aktarılması ve 2.000 hektar üzerindeki alanlar için yapılacak arama ruhsatı başvurusunda ruhsat bedelinin 2.000 hektar üzerinden hesaplanması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek isteyen?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Başkanım, müsaade ederseniz, bir konuyu...

BAŞKAN – Buyurun Fuat Bey.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – RS'deki süreçte diyoruz ki o yılın hangi ayında alırsanız alın, biz onu bir yıl olarak değerlendiriyoruz. Bunu anlıyoruz buradan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – 2020 yılı da başlangıç yılı oluyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – 2020 başlangıç yılı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Peki, 2020 yılında madenciler yeni işletme açacaklar -geldiler, bize mart ayında müracaat ettiler- ruhsatlandırma istiyorlar. Ruhsatını verebilmek için biz bir süreç takip ediyoruz. Süreç altı aydır, yedi aydır, sekiz aydır devam ediyor ve yılın sonunda, on birinci ayda, on ikinci ayda biz madenciye ruhsatını verdik. O yıl içerisinde maden faaliyetini yapması mümkün değil. Biz ondan o yılki maden harcını alıyor muyuz, ruhsat parasını? Alırsak bir dahaki senenin, 2019'un on birinci ayına kadar mı devam edecek ya da ocak ayında tekrar bir daha mı alacağız?

BAŞKAN – Bir açıklama...

Buyurun Selami Bey.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Ruhsat bedelleri her yıl için ocak ayı içerisinde doğmaktadır, ocak ayı sonuna kadar yatırılması gerekmektedir. On birinci ayda ruhsat aldığınız zaman, on birinci ay itibarıyla o yıl içinde bulunduğunuz yıl için ruhsat bedeli yükümlülüğü doğar ve onu yatırarsınız, ertesi yılın ocak ayında ertesi yıl için doğar. Burada takvim yılı esastır. Diğer türlü zaten yönetilmesi de mümkün değildir. 18 bin tane, 20 bin tane ruhsattan bahsediyoruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yönetilebilmesi mümkün değil üstadım ama süreç, süreci bitirmek yatırımcının elinde değil. Yatırımcı da bir an önce ruhsatını alayım istiyor; ekibimi, aletimi edavatımı aldım, işe başlayayım istiyor. Nasıl olacak?

BAŞKAN – Fuat Bey, konu anlaşıldı.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Sayın Vekilim, 31 Aralıkta indirimden yararlanıp araba alanlar, biliyorsunuz, onun vergisini ödüyorlar ya, aynı sistem düşünün.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Onu öyle düşünemeyiz üstadım ya. O örnek elma ile armuda benzedi ama.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Hayır, yok. Şöyle: Bizim madencilerimiz birçok ruhsatı alıyorlar, hiçbir faaliyet yapmadan belli dönemleri geçirebiliyorlar cezalarını ödemek kaydıyla. Madenci yine...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama yapacak olana niye ceza veriyoruz?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Bizimle ilgili değil. Bu bedel ocak ayında tahakkuk ediyor, bir günlük de olsa, bir yıllık da olsa aynı.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bence biraz yük getirir size ama adaletli olma adına yılı bölüp kaçınıcı ayına tekabül ediyorsa o kadar bir para alabilirsiniz.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Sayın Vekilim, bu uygulamada hiçbir değişiklik yapmıyoruz yani bu süregelen uygulama aynı. Şu anda bir değişiklik yapılmıyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Tamam, yapıyorsunuz diye söylemiyorum zaten ben de. Burada bir eksiklik var. Madem bir iş yapıyoruz, bunu düzeltelim diye söylüyoruz zaten.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Yanlışlık varsa yapabiliriz. Kıstelyevm uygulayalım.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Efendim, siz aslında bu hakkaniyet açısından haklısınız da esasının şöyle olması lazım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ona bakıyorum zaten.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Biz devlet olarak vatandaşın işini en kısa sürede yapabileceğiz; vatandaş bize ocak ayında müracaat ederse, en kısa sürede verirsek görevimizi o zaman yapmış oluruz.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama bak, Mithat Hocam orada; yıllardır bu işin kahrını çekti, sistemi koyabilmek için, tutturabilmek için uğraştı, ensesinde bozalar pişirdik. Mevzuattan dolayı, ellerinde olmayan nedenlerden dolayı bu süreç uzuyor. Onu söylemeye çalışıyorum. Kimsenin art niyetiyle ilişkili söylemiyoruz ama bunu yapamadığımızda hem yatırımcıyı mağdur ediyoruz. Adam mühendisini alıyor, ekipmanını alıyor ama şantiyesini kurup işlem yapmıyor. Yapamadığımız hâlde biz ondan para alıyoruz.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Bunun mali takvimi de işlemekte.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – O zaman mali takvimi yani biraz işletmemiz lazım.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Efendim, o zaman bunu yönetmemiz çok zor. Elektronik ortamda yöneteceğimiz için sistem çok karışacaktır.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Biz değerlendirelim Sayın Vekilim.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, ruhsata başvurduğu tarihe göre değil, ruhsatı eline aldığı gün itibarıyla başladığı için biraz da o açıdan düşünmek gerekir.

BAŞKAN – Burada, Fuat Bey’in dediği gibi, ruhsatı aldığı tarihten itibaren de bir yıl sayılabilir, ocak ayı değil de. Böyle bir çalışma yapılabilir mi?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Aldığı tarihi sayın, hiç uğraşmayın. Bir önergeyle de düzeltelim onu şimdi.

BAŞKAN – Mesela, 2020 yılının on birinci ayında aldıysa, 2021 yılının on birinci ayına kadar alınabilir.

SEMRA KAPLAN KIVIRCIK (Manisa) – Denetimi zorlaştırır.

BAŞKAN – O zaman denetim mi zorlaşır?

Mithat Bey, bu konuda...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, sektör tarafından, mütemadiyen “ruhsat hukuku” diye tabir kullanılır haklı olarak -çok güçlü bir kelime o- ruhsat hukukudur aslanan. Hukuk dediğimiz şey de işte ruhsatın verildiği tarihte başladığı için devlet açısından da o esasın gözetilmesi gerektiğini düşünüyoruz ama kistelyevm bağlamında bir şeyden bahsediyorsanız, biz değerlendirelim. Daha sonraki çalışmalarda makul bir yol bulunabilirse onu da zaten paylaşıyoruz inşallah.

BAŞKAN – Adil olmadığına dair bir görüştü.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, şimdi aslında 14’üncü maddede ben bu konuya değinecektim ama Fuat Bey de değinince buradan başka bir konu daha çıkıyor, o da geçici tatil konusu. Biliyorsunuz ki geçici tatil dönemlerinde de ruhsat bedelleri yıl bazında işletmelerden talep ediliyor ama bazı sektörler var ki özellikle bu, mermer sektöründe daha fazla önem arz ediyor. Şimdi, mermerde çok değişik taşlar söz konusu ve o taşlar o dönem için bir moda ama dönemi geçiyor, modası geçiyor, arkasından da belirli bir süre satış yapamadığı için kişi orada geçici bir tatil yapıyor. Ama ilerleyen dönemde tekrar moda hâline gelebilir düşüncesiyle de ruhsatı elinde tutmak istiyor, ki bir beş sene sonra, on sene sonra tekrar o taş ihtiyaç hasıl olursa diye de ruhsatı elinde tutmak istiyor. Ama bu uzun bir süreye tekabül ettiğinde her yıl sanki orayı işletir gibisinden hem devlet hakkını ödemeye devam ediyor hem ruhsat bedelini ödemeye devam ediyor. Bu konu Fuat Bey’in söylediğinden daha önemli bir konu aslında; sizin dediğiniz sadece bir yıl içindeki iki üç ay.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ruhsatlanma süresi ne kadar olur?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama bu dediğimiz, hem yıl boyunca komple bir ruhsat bedeli ödeniyor hem de devlet hakkını işletmediği hâlde, çıkarmadığı ürünün devlet hakkını da belirttiği talep üzerinden ödemek zorunda kalıyor. Bunu beş sene içinde üç yıl arka arkaya çalıştırmayana belirli bir müeyyide konulabilir ama her sene, her sene, hele hele şu ekonomik krizin olduğu bir ortamda, bu, işletmelere çok büyük bir külfet hâline gelmekte.

14’üncü maddede ben bunu tekrar gündeme getireyim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Suistimal edilebilir bu. Aslında makul hakkaniyet görünüyor ama diğer taraftan da şunu unutmamak lazım: Anayasa’nın 168’inci hükmü, malum, madenler, yer altı kaynakları devletin hüküm ve tasarrufu altında ve devlet, kanun eliyle bunu özel sektöre işlettirir. İktisatta en temel kurallardan bir tanesi de İngilizce tabiriyle “opportunity cost” yani fırsat maliyetidir. Şimdi, kendileri de ifade ettiler, hangi saikle tutuyor ruhsat sahipleri bunu elinde? İşte, şartlar oluşup, pazar koşulları oluştuğunda tekrardan ben buradan bir artı değer yaratıp ticari imkân sağlayayım diye.

BAŞKAN – Zaten hiçbir ruhsat sahibi bunu elinde tutmaz yani.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Dolayısıyla o imkânı verdiği için ruhsat taban bedelleri üzerinden devlet hakkı ve bedeller alınmaya devam ediliyor. Bunun şeyi şu: Onun sıfırlanması durumunda, aslında o ruhsatı da iptal edip ben devlet olarak, bir B şahsına bu ruhsatı verip artı değer yaratabilecekken onu yaratmayıp, bırakıp sizde kalmasına ben izin verdiğimiz için o minimum bedelleri almaya devam ediyoruz şeklinde de anlamak mümkün bence.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, burada zaten sıkıntı o, ruhsat taban bedeli üzerinden almıyorsunuz. Şimdi, o minimum ruhsat taban bedeli kaldırıldı, biz, sonra 14’üncü maddeye geldiğimizde göreceğiz. Orada ya cümlede bir hata var ya da “ruhsat taban bedeli” değil de mevcut ruhsat bedeli üzerinden almaya devam ediyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Şu anda öyle ama devlet hakkı üretim üzerinden alındığı için...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet, üretmediği için...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – ...üretmediği dönemde bir minimum şeyi var yani.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yok, biraz sonra göreceğiz onu, ruhsat taban bedeli kaldırılmış.

BAŞKAN – O zaman onu 14'üncü maddede tekrar bir değerlendirelim.

Değerli Komisyon üyeleri, önergeyi –tablo değişikliğiyle alakalıydı- oylamaya sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

13'üncü maddede bir önergemiz daha var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının 3'üncü cümlesinde geçen “iki katı ruhsat bedeli olarak,” ibaresinden sonra gelen ifadelerin “Haziran ayının son gününe kadar yatırılması gerektiği ruhsat sahibine bildirilir, yapılan bildirimde rağmen Haziran ayının son gününe kadar bu bedelin yatırılmaması durumunda ruhsat iptal edilir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Evet, önerge sahibi olarak Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Kanunun 13'üncü maddesinin birinci fıkrasının “Ruhsat bedellerinin tamamının her yıl ocak ayının sonuna kadar yatırılması zorunludur. I. grup (a) bendi maden ruhsatları hariç, diğer grup madenlerin ruhsat bedelleri genel müdürlüğün belirlediği bankada açılacak hesaba yatırılır. I. grup (a) bendi madenlerin ruhsat bedelleri ise büyükşehir belediyesi olan illerde yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı hesabına, diğer illerde ise il özel idaresi hesabına yatırılır.

Ruhsat bedelinin her yıl ocak ayının sonuna kadar tamamının yatırılmaması hâlinde, yatırılmayan kısmının 2 katının, ruhsat bedeli olarak haziran ayının son gününe kadar yatırılması gerektiği ruhsat sahibine bildirilir. Yapılan bildirimde rağmen haziran ayı son gününe kadar bu bedelin yatırılmaması durumunda ruhsat iptal edilir. İptal edilen ruhsatlar için ocak ayının sonuna kadar ödenmesi gereken ruhsat bedelinin ödenmeyen kısmı, 6183 sayılı Kanun'un hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere ilgili tahsil dairesine bildirilir.

Kaynak tuzları, lüle taşı ve Oltu taşı için düzenlenen ruhsatlardan ruhsat bedeli alınmaz.

Faaliyet sonrası sahanın çevreyle uyumlu hâle getirilerek 7'nci madde kapsamındaki mülkiyet izni sahiplerinden, sahanın kabul edilerek teslim alındığına dair belgelerin genel müdürlüğe ibraz edilmesi şartı ile 6183 sayılı Kanun'un 22/A maddesi kapsamında, vadesi geçmiş borcunun ve bu kanun kapsamında ruhsata ilişkin geçmiş borcunun bulunmaması hâlinde çevreyle uyum bedeli iade edilir.” şeklinde değiştirilmesini teklif ediyoruz.

Ruhsat bedellerinin yatırılmasıyla ilgili, ruhsat sahibine ayrıca herhangi bir tebligat ve bildirim yapılmayacağı kuralı, Anayasa'mızın “Temel hak ve hürriyetlerin korunması” başlıklı 40'ıncı maddesindeki “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmüne aykırıdır. Düzenlemenin Anayasa'ya uygun şekilde gerçekleşmesi ve ruhsat sahiplerinin mağdur edilmemesi için değiştirilmesini öneriyoruz.

BAŞKAN – Bu konuda açıklama için buyurun Selami Bey.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Başkanım, mevcut düzenlemede ruhsat bedellerinin ocak ayı içerisinde ödenmesi gerekiyor. Ocak ayı içerisinde ödenmediği zaman, ruhsat sahibine 20 bin TL -ki bu yeniden değerlendirme oranıyla 30 bin lira civarında olacak 2019 yılı için- idari para cezası kesip üç ay içerisinde ödemesi için ihtar veriyorduk. Bu süre içerisinde ödenmezse ruhsatı iptal ediliyordu.

Bu da yine bu önergeyle geldi. Sektörün talepleri doğrultusunda da ocak ayında, ocak ayı sonuna kadar yatacağı zaten malum, biliniyor. Kış olması sebebiyle işlerin kesatlığı durumunu da düşünerek, ihtiyaç duyanlar haziran ayı sonuna kadar, ocak ayı içerisinde yatıramadığı miktarı 2 kat olarak yatırırsın ama haziran ayı sonuna kadar gelsin ve herhangi bir bildirimde de gerek olmasın. Bu konuda sektörün mutabakatı var bu maddeye ilişkin ve Sayın Vekilimizin önergesi eski hâline döndürüyor ki bu hâli sektörle de mutabık kalınmış bir durum.

İşleyiş açısından da önergedeki hâli daha mantıklı çünkü tebligata döndüğü zaman, ruhsat bedelini tebliğ etmekle alakalı... Bu yılın tebligatı iki yıl sürebiliyor, süreç çok geriden gelebiliyor; iki yıl sonra, adamın eline tebligat geçmedikten sonra, tebligattan sonra, iptal ettiğiniz zaman arada iki üç yıllık boşluklar oluyor. Hâlbuki su süreç, tabiri caizse, tıkr tıkr işliyor olsa Anayasa'ya göre devlete ait olan saha bittiyse kanun gereği de ihale etmemiz gerekiyor, ihale edip yeniden ruhsat sahiplerine, sektöre de ekonomiye de kazandırılma imkânı da vardı.

BAŞKAN – Burada zaten üç aylık zaman altı aylık bir zamana kadar yayılıyor, doğru mu?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet.

BAŞKAN – Yani burada sektör içindekilerin talebi zaten bu yönde.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, bir önceki maddeye bakarsanız eğer, bu, üç ay içinde ruhsat iptal ediliyor hatta tam tersine. Bu, altı aya kadar uzatılıyor burada.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – 2 kat paraya razı oluyor, altı ay uzatıyor.

BAŞKAN – Evet, altı ay uzatıyor ve kış aylarında maden sektörünün...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sektör razıysa... Biz de sektörden gelen talepler üzerine açıkçası bunu şey yaptık.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sektörle bu maddede mutabakat sağlandı. Bunun tasarısındaki ilk düşünüldüğü hâli haziran değildi, nisandı. Sektör, hazirana uzamasını kabul ederek “Böyle olsun.” dedi.

BAŞKAN – Uzuyor zamanları.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam mesele yok o zaman.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi kabul edilen önergeler doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

(Madde 14 okundu)

BAŞKAN – 14'üncü maddede bir adet önergemiz var, önergemizi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 14'üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen "(ç) bendinde yer alan %4 ibaresi %4,5 şeklinde" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını; "(e) bendinde yer alan %2 ibaresi %3 şeklinde ve" ibaresinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece:

Devlet hakkı oranında kısa sürede yapılan değişiklikler madencilik sektörünün öngörebilirliğini ortadan kaldırmaktadır. Ekonomik koşullar ile mücadele eden sektörün oranları korunarak, mevcut kanunun yüzde 2 ve yüzde 4'lük oran tespiti aynen korunmakta, sektörün üzerindeki yükün azaltılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Bu önerge üzerinde Mithat Bey'in bir açıklaması var herhâlde.

Sayın Bakanım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, bu itiraz devlet hakları oranlarıyla ilgili, yanlış anlamıyorsam.

BAŞKAN – Evet.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hâlihazırda Türkiye'de 13,5 milyon hektar üzerinde madencilik faaliyeti yapılıyor. Yaklaşık 17 bin ruhsatın 8.500 tanesi işletme izinli yani aktif bir şekilde faaliyet yapan firmalar. Geçen sene -yanlış bilmiyorsam- bizim MİGEM kayıtlarında kaydedilen toplam ciro yaklaşık 25 milyar TL civarı ve elde edilmiş olan devlet hakkı miktarı 2016'da 650-750 milyon, 2017'de biraz sıçrama yapmış, 850 milyon TL'ye tekabül ediyor. Tekrar altını çiziyorum, 13,5 milyon hektarlık bir alanda.

Sadece kıyaslama olsun açısından bir bilgi daha paylaşayım. Bu madencilik yapılan alanların, sadece binde 3'üne, orman arazilerinin binde 3'üne tekabül eden kısmında madencilik faaliyeti yapılıyor ve orman arazi izin bedelleriyle elde edilen gelir, bizim 13,5 milyon hektar üzerinde elde ettiğimiz gelirden daha fazla.

Diğer taraftan, istatistiki olarak şunu da söyleyeyim: Yani ihracat rakamlarını, toplam üretim piyasa değerlerini de kıyasladığımızda, tahsil edilen devlet hakkı, miktarı emin olun gerçeğin, normal piyasa gerçekliklerinin çok çok altında. Biz, burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle açıkçası o hak kaybı olan, tahsil edilemeyen devlet hakkının hepsini almış olmuyoruz, çok cüzi bir miktarda bu yönde devletin lehine bir düzenleme oluyor. Örnek vermek açısından, mesela mermer: Mermerle ilgili bizim ilk baştaki görüşümüz yüzde 1 artırmaktı, daha sonra STK'larla yapmış olduğumuz o istişari toplantılarda onların görüşlerini de gözeterek yarım puan indirdik. 0,5 puan artırıyor Sayın Başkan, buraya dikkat çekmek istiyorum. Bizim kayıtlarımızda, mermerde 2016'da 159 milyon, geçen sene yaklaşık 212 milyon TL devlet hakkı tahsilatı yapılmış. Yaklaşık 2.200 işletme izinli mermer ruhsatı sahibi, işletme ruhsatlarından bahsetmiyorum yani işletme faaliyeti olan işletmeden bahsediyorum. 200 milyonu yüzde yarım artırdığımızda ne yapar? 1 milyon TL. Kaç ruhsatlı işletme var dedik? 2.200. Böldüğümüzde ne yapar? İşletme başına maksimum 500 lira bir farktan bahsediyoruz. "Yok, biz öldük, bittik; bizi mahveder." dedikleri rakam bu, bunu çok net söyleyeyim. Dolayısıyla burada getirmiş olduğumuz rakamlar, emin olun çok mütevazı rakamlar, hiçbir şekilde madencilerin faaliyetlerini ya da fizibilitelerini öyle majör bir şekilde etkileyecek rakamlar ve oranlar kesinlikle değil. Bu açıklamayı da bu şekilde yapmak istiyorum. Bu, sadece mermerle ilgili değil, diğerleriyle ilgili de aynı şekilde.

BAŞKAN – Diğer sektörlerde de aynı; 0,5.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

BAŞKAN – Önergeyi oylamaya sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeye geçiyoruz.

15'inci madde üzerinde herhangi bir önerge...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, 14'üncü maddede bir şey söyleyecektim ben.

BAŞKAN – Siz söylemişsiniz ama siz konuşmayınca ben herhâlde vazgeçtiniz sandım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Oylamayı etkilemeyecek ama kayıtlara girmesi açısından söylemekte fayda var.

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, “geçici tatil” kısmını kısmen izah etmeye çalıştım, Sayın Bakanım da kısmen kendine göre haklı gerekçeleri ifade etti. Burada yakın bir dönemde ekonomik sıkıntı yaşandı, dolayısıyla sadece işin moda kısmını ve sadece o taşın, o madenin o anlamda, o günkü şartlardaki değerinden ziyade bir de öyle çok mücbir sebepler söz konusu olduğu dönemlerde ihracatının da sıkıntıya girdiği dönemler söz konusu. En azından o dönemleri içine alabilecek şekilde yani ekonomik sıkıntıları vesaireyi gerekçe göstererek bu geçici tatillerdeki ruhsat bedelleri ve devlet hakkıyla ilgili belirli bir süre kıstası koymakta yarar olduğunu düşünüyorum çünkü başka kanunlarda, başka işletmelerde bu geçmiş dönemlerde Meclisimizde de Genel Kurulumuzda da buna benzer mücbir sebeplerle işverenlere kolaylıklar sağlandığını biliyoruz, sizler de Genel Kurulda bunun geçtiğini biliyorsunuz. Dolayısıyla en azından bu ekonomik sebepleri de göz önüne alarak bu mücbir sebeplerden dolayı geçici tatillerle ilgili ruhsat bedellerini kısmen işte “beş sene içinde arka arkaya üç yıl yapıldığında” gibi bir şart, şerh koyarak yapmamızda, yumuşatmamızda fayda olur diye o kanaatimi belirtmek istiyorum sadece.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Mevcut paketimiz şeyde görünmüyor Sayın Bakanım ama bununla ilgili bir çalışma yapılabilir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Başka kanunlarda bununla ilgili Genel Kurulda geçen...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Belki bir izahat yapma açısından Mustafa Bey...

BAŞKAN – Mustafa Bey, var mı bu konuda bir izahat?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Teşekkür ederim.

Sayın vekilimin söylediği... Ancak geçici tatil çok fazla alan ruhsatımız yok efendim, yaklaşık 250 ruhsatımızda geçici tatil talebi oluyor. İşletme izinli olarak efendim, 8.500'ün içinde bu kadar geçici tatil talebi oluyor, çok fazla değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sonuçta oluyor yani.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – O zaman da tabii, geçici tatili böyle özendirici durumda bir madde yazarsak bu sefer de...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, gerekçeleriyle beraber yani adam kendisine göre gerekirse örneğin “konkordato ilan etmiştir” gibi “ekonomik sıkıntılardan dolayı sıkıntısını ifade etmiştir” gibi gerekçeleriyle beraber size gelecek, Bakanlık ve Genel Müdürlük de bunu onaylarsa olacak.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI MUSTAFA SEVER – Bakanlığımızın dediği gibi, bu konuda bir çalışma yapılabilir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir de ilaveten yine tekrar 28’inci maddeye dikkat edersek, kusura bakmazsanız oraya da girmek istiyorum: Devlet hakkı oranlarında madenin cinsi, üretildiği bölge ve benzeri kriterler göz önüne alınarak Cumhurbaşkanınca en fazla yüzde 25, eskiden sadece indirim vardı, şimdi artırım da söz konusu. Bununla ilgili “madenin cinsi” cümlesinden sonra bunun bir gerekçesi olması lazım Cumhurbaşkanınca bu indirim veya artırımın neden yapıldığıyla ilgili. Benim şahsi kanaatim ve önerim: “Stratejik ürün, millî menfaatlere uygun olarak” ifadesi burada çok da yerinde olur düşüncesini taşıyorum.

BAŞKAN – 28’inci maddeyi konuşuyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, hayır; 14’üncü maddenin...

BAŞKAN – 14’üncü maddeyi geçtik ama tekrar...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama bu önemliydi, bakın, bu sizin için de... Dikkat ederseniz bu, gözden kaçmıştır, çok hızlı geçince söyleyemedim. Yani burada Cumhurbaşkanınca indirim ve artırım söz konusu, eskiden sadece indirim vardı, şimdi artırım var; bu artırımın bir gerekçeye dayanması gerekir, bu gerekçenin de işte “O maden stratejik bir ürün olduğundan dolayı, millî menfaatlere uygun olduğundan dolayı biz bunu artırmak istiyoruz.” gibi bir cümle eklenirse çok daha iyi olur.

BAŞKAN – “Gerekçe eklenebilir.” diyorsunuz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ayrıca, 3 sayılı tabloya gözüm çarptığı için söylüyorum: Bu 3 sayılı tablo neden dolar üzerinden efendim? “Her şeyi TL’ye çevirelim.” derken buna neden hâlâ dolar üzerinden devam ediyoruz?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Şöyle: O tablo, metalik madenleri...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben biliyorum da aslında “Londra Borsası” vesaire diyeceksiniz şimdi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – İzah ediyorum üyelerimize: Altın, kurşun, çinko, gümüş vesaire gibi Bu metalik madenlerin fiyatı da uluslararası borsada belirleniyor malumunuz; referans noktası olduğu için o şekilde esas alınıyor, tamamen fonksiyonel olduğu için. Nitekim, mesela yurt içinde üretim yapan altın madeni firmalarımız, malumunuz, yapılan yeni bir düzenlemeyle öncelikle olarak rüçhan hakkını kullanmak suretiyle Hazineye satmakla mükellef yapılan yeni düzenlemeyle. Orada da gene bu fiyatlar esas alınıyor ama TL cinsinden. O an için kurda TL karşılığı neyse ona çevriliyor, o şekilde satılıyor. Dediğim gibi, tamamen referans fiyatlar olduğu için. Ta, başlangıcından bu şekilde devam ediyor.

BAŞKAN – 15’inci maddeye geçiyoruz.

15’inci madde üzerinde herhangi bir önerge de yok.

15’inci maddeyi direkt oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – 15’i oyladık ama.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama görüşümü bildirmem lazım en azından.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sen de hep geç kalıyorsun ha.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ya, öyle bir hâle geldi ki akşamüstü olunca bazen kaçıyor.

Şimdi, burada madenlerin bulucusu konumunda ruhsat sahiplerine buluculuk belgesi veriliyor ama her madeni de şahıslar bulmuyor, aynı zamanda kurumumuz da buluyor yani devletimiz de buluyor. Kamu kurum ve kuruluşları bu madeni bulduğunda bu bulucu hakkından vazgeçmiş mi oluyor? Yani bu devlet hakkından bir kayıp söz konusu olmaz mı?

BAŞKAN – Bilgi amaçlı, evet...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani MTA'nın bulduğu bir maden var, burada bulucu hakkı belgesini MTA almıyor mu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Alıyor. Devletin hakkından muafiyet söz konusu değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani onu kaçırmayalım diye özellikle sordum. Yani sadece kamunun bulduğuna da bir açıklama yapmakta fayda yok mu burada? Yani kamunun bulduğuyla ilgili hiçbir açıklama yok burada. Yani kamu kurum, kuruluşları bu madeni bulduğunda buluculuk hakkının kamuda kaldığına dair bir açıklama faydalı olmaz mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bir düzenleme var zaten şeyde...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada olması lazım değil mi? Burada da ilave görünmesi lazım bunun.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, buluculuk hakkı hem kamuya... Yani kamu şirketi, burada MTA arama yaptığı için o bulabiliyor, aynı şekilde özel sektörde de aynı şartlarla geçerli. Kim bulursa buluculuğu tesis edildikten sonra yüzde 1 devlet hakkı oranını almaya devam ediyor. Burada hiçbir kayıp yok, kim bulursa.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam ama devlet bulduğunda da bunu da burada belirtmenizde fayda yok mu?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – İşte, devlet bulduğu zaman MTA bulmuş oluyor efendim ya da devletin başka bir şirketi o şirket adına yüzde 1 almaya devam ediyor, o hakkı almaya devam ediyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İşte “devlet bulduğunda da” burada olsa, yazılsa diyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Gerek yok Sayın Vekilim çünkü ruhsat sahibi kamu kurumları da var, özel sektör firmaları da var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam, teşekkür ederim.

BAŞKAN – 15'inci madde konusunda açıklama yaptılar.

15'nci maddeyi oyladık, 15'nci madde kabul edilmişti.

16'nci maddeye geçiyoruz.

16'nci madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 16'ncı maddesinin ikinci fıkrasında geçen "ruhsat bedellerini" ibaresinin "ruhsat taban bedeli" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Teklifte, ruhsatların birleştirilmesi için "ruhsat bedellerini ödeyerek" ifadesi getirilmiştir. Çoğul bir ifade olup ne kadar bedel ödeyeceği belirsizlik oluşturmaktadır. Bu belirsizliğin "işletme ruhsat taban bedeli ödenerek" şeklinde değiştirilmesiyle maddede bütünlük sağlanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bu konuda görüş bildirmek isteyen?

Buyurun Selami Bey, açıklama olsun diye söz verdim.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – İşletme ruhsat taban bedeli ödenerek başvuruluyor ama şöyle bir adaletsizlik var: Küçük ruhsattan da, büyük ruhsattan da aynı parayı alıyoruz. Hâlbuki, ruhsat bedeli olduğu zaman bu ruhsatın büyüklüğüne göre değişir bir durum. Ruhsatını birleştirmek isteyen de yani normalde o yıl için ne kadar ruhsat bedeli ödemişse o kadar bedel ödeyecek. Bunun da adil bir düzenleme olduğunu düşündüğümüz için...

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, yok.

Oylamaya sunalım o zaman: Önergeyi kabul edenler... Önergeyi kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

16'ncı maddede başka var mı önergemiz?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Görüş bildireceğim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyon üyelerimiz; atlayabiliyorum, görüş bildirmek için de sizler bu konuda söz alıp da dile getirebilirsiniz.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, 16'ncı maddede, 31'inci sayfanın son bendinde "II. Grup (b) bendi madenlerde 100 hektarı" diye bahsedilen kısım ile ilgili, özellikle, marka olmuş birçok taşın pazardaki yerini ve değerini bu hektar kısmının az olmasından dolayı kaybettiği görülmüştür. Yani herkes marka olan bir alanın yakınında yer alıp oradan ruhsat alma durumuna gelebiliyor. Dolayısıyla bunun 100 hektar yerine 250 veya 300 hektara çıkarılmasının en azından belirli marka hâline gelenlerin pazardaki değerini korumak adına faydalı olacağını düşünebiliriz.

Ayrıca, son kısmında da "işletme izni olması şartıyla" diyerek işletme izniyle ilgili, ruhsatların birleştirilebileceğini, diğer ruhsatlarınsa birleştirilemeyeceğini ifade etme durumu söz konusu. Burada kamuya verdiğimiz bir hak var kömür işletmeleriyle ilgili "Redevans yapabilir." hakkı var. Aynı şekilde burada da redevans yapıldığında en azından bu sayede devletimiz hem ilave ruhsat harcı hem de devlet hakkı korunarak ekonomiye katkı ve sürdürülebilir kaynak kullanımı oluşturulabilir. Bu manada, bunun çok kısıtlayıcı olduğunu ve redevansın önünü açmaktansa bu redevans şirketlerine ayrıca ruhsat vererek devletin ruhsat gelirini, ruhsat harcı gelirini artırabilmek anlamında fayda sağlamaz mı?

BAŞKAN – Birleştirme konusu mu, ruhsatları birleştirmek?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – "Ruhsatlar birleştirilemez." yerine redevans alan şirketlere orada bir ruhsat harcı alınarak bölünmesi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – “İşletme izinlileri dışında birleştirilemez.” diyoruz.

Selami Bey, siz buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “İşletme izinli olması şartıyla” diyor ya zaten.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet, evet, gerekçesini izah etsin arkadaşımız.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Zannedersem, Sayın Vekilim, buradaki birleştirmeye itirazdan ziyade ruhsatların bölünmesini talep etti. Yani bölünebilsin, redevans yerine...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kira vereceğine direkt devletle muhatap olsun kişiler.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şimdi, Sayın Vekilim, ruhsatlar Maden Kanunu'nun çıkışından beri, 1985 yılında çıktığından beri ve genel şeyde de tabii yani süreç içerisinde şeyleri de görülüyor. Bölünmesinin sakıncaları olduğu için ruhsat bir bütün hâlinde işleme tabi tutuluyor aynı buluculuk hakkı gibi, bu haklar bölünemiyor ancak devredilebiliyor. Bir de istisnai olarak da, ruhsatının belli bölümlerinin koordinatlarını belirterek redevansa verebiliyor ama o süre içerisinde redevansçı ruhsat sahibi olmuyor, sadece orada maden işletme faaliyetleri yapıyor. Bunun yapılmasında bir örnek yok. Bu, işletme izniyle olan madde; sizin dediğiniz, redevansla verilmesine engel teşkil etmiyor Sayın Vekilim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama sıkıntı olduğunu gördüğüm için şunu söylüyorum: Örneğin, redevans verilen bir iş yerinde bir iş kazası veya madenle ilgili bir eksiklik, aykırı durum söz konusu olduğunda redevans şirketiyle muhatap olunmuyor, direkt ruhsat sahibi de sorumlu oluyor, ruhsat sahibi bu konuda cezai müeyyidelere muhatap oluyor ama bundan ziyade redevansçı şirket, kendinizin de, mesela “Türkiye Kömür İşletmelerinde redevans verebilir.” dediğinde “Maden Kanunu'ndan, İş Kanunu'ndan, İş Güvenliği Kanunu'ndan devlet sorumlu değildir, Türkiye Kömür İşletmeleri sorumlu değildir.” gibi bir kurtarıcı ibare varken ama ruhsat sahiplerinde böyle bir durum yok, ruhsat sahiplerinde de redevansçının yaptığı hatada yani “Ben evimi kiraya veriyorum, kiracının işlediği suçtan dolayı ev sahibi olarak benim işletmem kapanıyor, ruhsatım iptal oluyor.” gibi durumlar söz konusu. Yani bunu da önleyebilmek adına redevans yerine direkt devletin onunla muhatap olması daha faydalı olur diye...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Vekilim, teşhis konusunda haklısınız ama çözümde ben tam 180 derece zıddını düşünüyorum. Hakikaten gerekli kötülük yani benim şahsi kanaatim, sırf bu dediğiniz sebeple “redevans” denilen müessesenin Maden Kanunu'nda olmaması gerekir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kaldırılması lazım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Çözüm bu olmalı ama siz diyorsunuz ki: “Nasıl TTK ve TKİ'de sahaların bölünmesini sağlayarak redevansçılara şeyi verecekseniz burada da redevans sahiplerine müstakil ruhsatlar bölerek verin.”

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İşte, redevansçıdan kurtulun, direkt devlet o kişiyle ruhsat için muhatap olsun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bu da aykırı olduğu için redevansın bir şekilde çözümlenmesi gerekiyor ama şu anda yüzlerce, binlerce redevansa konu maden sahası var, bugünden yarına öyle çözmek de hakikaten kolay görünmüyor ama nihai çözüm redevansın olmaması.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Bakanım, biraz önce söylediğiniz ya, çoğu şeyi kademeli bir şekilde çözebiliriz, bunu da kademeli bir şekilde o çözümlere de başlayabilirsiniz yani.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – İnşallah, sektöre, STK'lara ilk önce kabul ettirmemiz lazım redevansın kötü bir şey olduğunu.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – “Sektör” dediniz, sektör burada kim?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – STK'ları kastediyorum Sayın Vekilim, arkada varlar, hatta bizden aldıkları personel de var.

BAŞKAN – Bir açıklama da Müzeyyen Hanım'dan var.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 16'ncı maddeyle ilgili, kamu idarelerinin sahip olduğu ruhsat birleştirmeleri dışındaki ruhsatlarda işletme ruhsatı olması hâlinde ruhsatların birleştirileceği hüküm altında alınmıştır. Yine, V. Grup madenlerde arama ruhsatı alındıktan sonra arama faaliyeti sonunda yapılacağı hüküm altına alınmış bulunmaktadır. Ancak söz konusu kanunun 16'ncı maddesi dikkate alındığında, ülkemizdeki işletme ruhsatlarının çoğunluğunu oluşturan I. Grup ve II. Grup (a) ve (c) bendi madenlerde herhangi bir arama gerçekleştirilmeden doğrudan işletme izni verildiğinden ülkenin her yeri köstebek yuvası hâline getirilmiş bulunmaktadır. Gerekli arama ve araştırma yapılmadan ve ihtiyaç duyulan malzemenin rezervi tespit edilmeden doğrudan işletme ruhsatının verilmesi yanlıştır. Bu kaynaklara ilişkin işlerde de öncelikle arama ruhsatı verilmesi ve gerekli arama süreci tamamlandıktan sonra varsa yeterli rezerv işletme ruhsatının verilmesiyle ülkenin başta akarsu ve dere yatakları olmak üzere birçok alanının köstebek yuvası hâline getirilmesi konusu engellenmiş olacaktır.

BAŞKAN – 16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeye geçiyoruz.

17'nci madde üzerinde iki adet önergemiz vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümlesinin; üçüncü fıkranın yedinci cümlesinden itibaren fıkranın aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

“Arama ruhsatlı sahalarda, geçici tesis alanı ile arama süresince belirlenen görünür, muhtemel ve mümkün rezerv alanı üzerinden işletme ruhsatı, geçici tesis alanı ve görünür rezerv alanına da işletme izni verilir. Arama ruhsatının diğer kısımları taksir edilir. Mümkün rezerv alanlarının IV. Grup maden işletme ruhsat sahalalarında beş yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalalarında üç yıl içinde görünür veya muhtemel rezerv haline getirilmeyen alanlar da taksir edilir. Maden işletme faaliyetlerinin yapılması mümkün olmayan küçük alanlar içerecek şekilde işletme ruhsatı düzenlenemez.

“İşletme ruhsat sahalalarının muhtemel rezerv ve/veya görünür rezerv alanı haline getirilmesine yönelik yapılan arama faaliyetlerinde 17 nci maddenin dokuzuncu fıkrası hükmü uygulanır. İşletme ruhsatlarında, işletme izin alanı dışında kalan alanlarda görünür ve muhtemel rezervin tespitine yönelik yapılan arama faaliyetlerinde alınması gerekli izinler arama ruhsatları ile aynı hükümlere tabidir.”

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yapılan düzenlemenin üçüncü fıkrası oldukça yanlış bir işlem olup maden sahalalarında ölçek ekonomisinin uygulanmasını önlemekte ve işletme esnasında ruhsat sahasında beş yıl sonunda görünür veya muhtemel rezerv hâline getirilmeyen kısımlar taksir

edilmektedir. Bu işlem, madencilik doğasına aykırı bir işlemdir. Bir ruhsat sahasında bugün görünür veya muhtemel rezerv konumunda olmayıp beş yıl veya on yıl sonra ekonomik veya teknolojik gelişmeler neticesinde görünür rezerv hâline gelebilir. Bu nedenle, bu sahalardan taksir edilerek ruhsat sahası dışına çıkarılması kaynakların etkin çıkarılmasını ve kullanılmasını önleyecektir.

Teklifte öngörülen sürelerde gerekli aramalar yapılmadan ruhsatların taksir edilmesi hâlinde yer altı kaynakları atılacak, hedeflenen amaca ulaşılamayacaktır. Öte yandan, rezervlerin kategorisini etkileyen en önemli unsurlardan biri, pazardaki fiyat ve taleptir. Muhtemel rezerv kategorisinde olan bir kaynak fiyatlarının artışına veya pazardan gelen talebe göre işletilebilir rezerv olabilmesi amaçlanmalıdır.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Başta ifade edildiği gibiydi süreler. Bakanlık olarak STK’lerle yapmış olduğumuz görüşmelerde ve sayın vekillerimizin yaptığı görüşmelerde üç yıl beş yıla; beş yıl da on yıla çıkarıldı ve “Ulusal Maden Kaynak Raporu esas alınarak o kapsamda kaynak veya rezervi ortaya koyanlara” şeklinde değiştirildi. Yani beş yıl ve on yıl oldu.

BAŞKAN – Evet, şimdi o önergeyi okuyalım.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2/1410 esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 17’nci maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Kanun’un 24’üncü maddesinin dördüncü fıkrasının altıncı cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Semra Kaplan Kıvırcık

Fuat Köktaş

Şahin Tin

Manisa

Samsun

Denizli

“Muhtemel rezerv alanlarının IV. Grup maden işletme ruhsat sahalarında on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl içinde Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv haline getirilmeyen alanlar da taksir edilir.”

Gereğe:

Önergeyle işletme ruhsat sahalarında IV’ncü grup maden işletme ruhsat sahalaları için on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalaları için beş yıllık sürede muhtemel rezerv alanlarının Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Kodu’na göre kaynak ve/veya rezerv hâline getirilerek rezervin belli standartlarda ortaya çıkarılması, çıkarılmayan alanların ise taksir edilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bu konuda ben, ekonomik koşullar ve teknoloji gerektirdiğinde işletme sürdüğü müddetçe aramanın yapılabilmesi gerekliliğini düşünüyorum bir jeoloji mühendisi olarak aynı zamanda. Yani görüşümüz odur, tabii ki zamanla sınırlandırılmış ama. Arama faaliyetinin –madenle uğraşanlar bilir- mesela, bizim Adana bölgemizde krom için girdiğinizde o yılki ticari ederi çıkarılmasını karşılamıyor olabilir ama daha sonraki yıllarda bunun ekonomik değeri, dünya pazarındaki ederi ekonomik geldiği için çıkarılmasına ve araştırılmasına devam edilmiştir mesela Adana Aladağlarda. Yani bunun işletme sürdüğü müddetçe arama faaliyetlerinin de sürmesinin doğru olduğundan yanayız biz jeoloji mühendisi olarak.

BAŞKAN – Zaman zaten uzatılıyor burada.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Zaman uzatılıyor, tam da sayın vekilimizin söylediği şekilde, ticari potansiyeli olan kaynak veya rezervin gene uluslararası standartlarda -altını çiziyorum, UMREK standartlarında- ortaya konulmasını biz sağlamış oluyoruz bu düzenlemeyle.

Sayın Vekilim, STK'lerle yapmış olduğumuz şeylerde on yıl da çok makul süre olarak bize ifade edildi özellikle metalik gruplar için. Burada arama yapmaya engel bir durum söz konusu değil. O, beş on yıl içerisinde –dediğim gibi- kaynağı ortaya konulduktan sonra alınmış olan ilave ruhsatlarla bahsettiğiniz aramalar zaten yapılmaya devam edilebilir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 17'nci maddenin, 35'nci sayfanın son fıkrasında... Şunu kaçırmış olabilirsiniz diye özellikle söyleyeyim: 8'inci maddenin yirmi birinci fıkrasında, orada hep beraber bir önerge değişikliğiyle beş yılı üç yıla, iki kez tekrarı üç kez tekrara şeklinde ruhsat iptali yapmıştık. Burada gördüğümüz kadarıyla yine buna benzer şekilde, beş yıl içinde iki defa idari para cezası uygulanması hâlinde ruhsat iptali söz konusu. Orada bu öneriyle düzelttiğimize göre, burada da bunun yine üç yıl içinde üç defa tekrarı hâlinde ruhsat iptaline döndürülmesinin madenciler için olumlu olacağı kanaatindeyim, bir.

Bir de bu fıkranın başında şunu da ifade etmek lazım: Beş yıllık dönemde üretimin en az olduğu herhangi üç yılında yaptığı toplam üretim miktarının projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının yüzde 30'undan az olması durumunda ruhsat sahiplerine bir para cezası söz konusu fakat başına “mücbir sebepler ve beklenmeyen hâller dışında” diye bir ekleme yapmakta fayda var. Örnek vererek söylüyorum: Bir heyelan oldu, bir sel felaketi oldu, deprem oldu veya madende grizu patlaması oldu. Yani işletmenin kendisinin dışında gelişen hadiselerden bahsediyorum. Böyle bir ortamda bu kişinin tekrar madeni faal hâline getirebilmesi bu sürenin çok dışına çıkacağı için burada işletmecinin kendisinin dışında gelişen hadiselerden kaynaklı bir cezayla muhatap olma durumu söz konusu. Dolayısıyla bu “mücbir sebepler ve beklenmeyen hâller”i de başına koymakta fayda var diye düşünüyorum. Aynı şekilde, ruhsat iptalini de 8'inci maddenin yirmi birinci fıkrasında yaptığımız gibi “beşe iki” yerine “üç yıl ve üç kez tekrarı” hâlinde ruhsat iptaline döndürmekte fayda var. Bir öncekinde düzelttik bunu, burada da düzeltmekte fayda var.

BAŞKAN – Açıklama var mı bu konuda?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın vekilimiz 24'üncü maddenin on birinci fıkrasındaki ihlalden bahsediyor. Bu farklı bir konu, onunla ilgili değil. Şu anda onunla ilgili bir düzenleme yok. Bu, geçen yıl düzenlenmiş bir husustu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çok özür dilerim. Yanlış yere bakmış olabilirsiniz.

8'inci maddenin yirmi birinci fıkrasında önergeyle burada düzeltme yaptık biraz önce.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, üç yılda üç yıl yaptık.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet, üç yıl ve üç yıl yaptık.

Yani bu ruhsat iptalini zorlaştırmaktan kolaylaştırmaya geçmesin diye... Aynı şekilde, bu da burada...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Bu husus oradakiyle aynı değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Aynı değil, mutlaka. Onun cezası ayrı, onun aykırılığı ayrı, bunun aykırılığı ayrı.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Şu anda o maddede bir değişiklik yapmıyoruz, geçen yıl düzenlenmiş bir madde. Burada, beş yıl içerisinde, ilk başta üç yıl içerisinde projesinde belirttiğinin en az yüzde 30'unu üretme şartını arıyoruz. Üç yıl içerisinde yani yıllık yüzde 10 ürettiği zaman bu şartı yerine getiriyor. Beş yıl içinde bu cezayı iki defa şartı getiriyoruz. Aslında, bu, teorik olarak çok zor, sadece yatan ruhsatlar için olabilecek bir şey ama ruhsatların yatmaması yani üretimin minimum seviyede de olsa olması açısından bir sonraki madde iptal hususu açısından benzerlik gösteriyor ama farklı, Sayın Vekilim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Peki, ruhsat alanında bir heyelan oldu, bu beş yıl içinde adam üretimi sağlıklı bir şekilde, o dediğiniz proje çerçevesinde yüzde 30...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Vekilim, normal şartlarda geçici tatil alabilir, beklemeyen hâller ve mücbir sebep sebebiyle genel müdürlüğümüze başvurursa ona süre de veriyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Geçici tatilin biraz önce çok az olduğunu, geçici tatillerle ilgili gene aynı şekilde ruhsat...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Ama sel olursa mücbir sebepten verilir Sayın Vekilim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – ...yapmadığınızı söylemişsiniz.

BAŞKAN – Bu konuda zaten talep az. Talep olduğu zaman zaten değerlendiriliyor, doğru mu?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Talep az olması, burada o çok az kişinin haklarını koruma anlamında söylemeyi de gerektiriyor bence.

BAŞKAN – Yasin Bey, talep olduğu zaman, zaten bu değerlendiriliyor, doğru mu? Yani böyle bir talep olduğu zaman, doğal afet durumunda talep olduğu zaman...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunun başına bunu yazsak olmaz mı? Yani burada sizlere, Genel Müdürlüğe böyle talep geldiğinde “Efendim, ben heyelan yaşadım, sel felaketi yaşadım. Bundan dolayı bu cezadan beni affedin.” dediğinde değerlendiriyor musunuz peki bunu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Cezadan aftan ziyade geçici tatil ve mücbir sebeplerle ilgili durumlar çok...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayır, bu ceza, şurada diyor ya: “Üretim miktarının yüzde 30'undan az olması durumunda...” Genel Müdürlük olarak bunu değerlendirmeye alıp da bu cezadan muaf tutuyor musunuz kişiyi?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Evet, ek süre veriyoruz Sayın Vekilim, orada sıkıntı yok.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Hayhay o zaman.

BAŞKAN – Yani bu konuda gerekli maddeler var zaten.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ya, az önce dediğiniz ticari kaygılardan dolayıydı; bu, mücbir sebepten dolayı. İkisinin değerlendirmesi farklı.

BAŞKAN – Yasin Bey, açıklama yapıldı o konuda.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

18'inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 18 okundu)

BAŞKAN – 18'inci madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 18'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teklife göre “İhtisaslaşmış Devlet Kuruluşu: Madencilik faaliyetleriyle ilgili konularda ihtisas sahibi kamu kurum ve kuruluşları ile üniversiteler.” olarak tanımlanmıştır. Talep hâlinde üniversitelere ruhsat verilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, Devlet Su İşleri, Karayolları gibi kuruluşlara da özellikle I. ve II. grup ruhsatlar verilerek ham madde olarak üretim yapma yetkisi verilmektedir. Bu durum ruhsat hukukunun yürütülmesi için sakıncalı bir ortam yaratacaktır. Bu nedenle sakıncalı durumların ortaya çıkmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır öngemizde.

BAŞKAN – İhtisaslaşmış devlet kuruluşuna veriliyor.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet.

BAŞKAN – Bu konuda bir düzeltme...

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Önergeyle ihtisaslaşmış devlet kuruluşlarının tanımındaki “üniversiteler” sektörümüzün talebi doğrultusunda çıkarıldı. Dolayısıyla üniversiteler bu tanımın içerisinde değil.

BAŞKAN – Değil, çıkardık onu, doğru.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Tamam, o zaman mesele yok.

BAŞKAN – Önerge çekiliyor mu?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Çekilsin.

BAŞKAN – Önerge geri alındı.

18'inci maddede başka bir önerge yok.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19'uncu maddeye geçiyoruz.

(Madde 19 okundu)

BAŞKAN – 19'uncu madde üzerinde önerge yok.

19'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 19'uncu madde kabul edilmiştir.

20'nci maddeye geçiyoruz.

(Madde 20 okundu)

BAŞKAN – 20’nci madde üzerinde aynı mahiyette iki adet önerge bulunmaktadır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 20’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahibi:

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek isteyen?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Efendim, şöyle izah edeyim: Yani burada, bu maddede, 3213 sayılı Kanun’un ek 1’inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişiklikle “Bu fıkra kapsamında yapılacak ihale sonucunda Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri ihaleyi kazananla yapacağı sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla ihale edilen sahayı devredebilir ve ihaleyi kazanan adına ruhsat düzenlenebilir. Ruhsat devrine esas olan sözleşme ilgili ruhsatın siciline şerh edilir. Genel Müdürlük bu sözleşmenin tarafı değildir. Ancak, Türkiye Taşkömürü Kurumunun halen kendisi tarafından doğrudan işletilen işletme izin alanlarında oluşturulacak ruhsatlar bu madde kapsamında ihale edilemez. Kamu kurum ve kuruluşları ruhsat sahalarındaki rödövanşçıların rödövansa konu olan kısmını ruhsat sahalarından bölerek rödövanş sözleşmesinin hükümleri saklı kalmak kaydıyla rödövanş sözleşmesi sona erene kadar rödövanş sözleşmesini yaptığı kişiye devredebilir ve rödövanşçı adına ruhsat düzenlenebilir.” gibi hükümler var. Şimdi, bu düzenlemeyle kamu kurumlarının iş kazalarındaki yükümlülüklerinden kurtarılması amaçlanmaktadır. Bu anlamda, redevansla verilen alanların denetlenemeyeceği, bu sahalarda iş kazası olacağı öngörülmüş ancak bunun sonuçlarından kamu kuruluşlarının etkilenmemesi amaçlanmaktadır. Yani Soma’da yaşanan felaketin sebebi de bu redevans mantığıdır.

İş kazalarına ek olarak, denetlenemeyen redevans alanları iş güvencesini de ortadan kaldırmaktadır, emekçiler açısından da çalışma koşullarını güvencesizleştirmektedir. Bu maddeyle ilgili olarak söyleyebileceğimiz şeyler bunlardır.

BAŞKAN – Önerge üzerinde görüş bildirmek isteyen?

Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Madde 20’de yapılan düzenlemeyle Türkiye Kömür İşletmeleri ile Türkiye Taşkömürü Genel Müdürlükleri uhdesinde bulunan ve ihale yoluyla işletmesi devredilen sahalara için yeni düzenleme getirilerek, bu sahaların özel sektöre devrini sağlayan ve bunlar adına ruhsat düzenlemelerini içerecek şekilde değiştirildiği görülmektedir. Yapılan düzenlemeyle kamu tüzel kişiliklerinde olan kömür sahalarının özel sektöre devri gerçekleştirilmiş olacaktır. Örneğin Zonguldak’ta bulunan taş kömürü işletme ruhsatları veya Soma benzeri bölgelerde yer alan Türkiye Kömür İşletmeleri veya TTK’ye ait işletmeler, ruhsat sahaları “böl, parçala, sat” anlayışı uygulanarak elden çıkarılmak istenmektedir. Bu husus ülkemiz geleceğini ve enerji güvenliğini de tehlikeye sokacak nitelikte olup maddenin teklif metninden çıkarılması gerekliliği düşünülmelidir. Ülkenin sahip olduğu kaynakların bu şekilde talan edilmesi mutlaka engellenmelidir.

Havza madenciliğine aykırı olarak küçük ruhsatlar oluşturulmaktadır. Bu maddeyle birlikte mevcut kanuna yazılmış olan ek 1 madde de kaldırılmalıdır. Bu düzenlemeyle kamu kurumlarının iş kazalarındaki yükümlülüklerinden kurtarılması amaçlanmıştır. Bir anlamda redevansla verilen alanların denetlenemeyeceği, bu sahalarda iş kazası olacağı öngörülmüş, ancak bunun sonuçlarından kamu kuruluşlarının etkilenmemesi amaçlanmıştır.

Ayrıca, ruhsat sahibi olunması nedeniyle bu haktan yararlanılarak imzalanan redevans sözleşmesi ve bu sözleşmenin süresi esas alınarak yapılacak süreli bir ruhsat devri hukuki açıdan sorunlu ve tartışmalıdır. Bunun yerine, Bakanlığın redevanslı sahalarda kazaların yaşanmaması için gerekli her türlü önlemin alınacağı yasal düzenlemeleri yapmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Kamunun kömür madenciliğinden çekilmesi amaçlanmaktadır. “Ruhsat, tüm haklarıyla bir bütündür.” ilkesine aykırıdır. Sahanın bir bölümüne yapılan redevans sözleşmesi ruhsat hakkı doğurmaktadır. Bu madde kaldırılarak kamu kurumlarına ihale, redevans gibi gerekçelerle ruhsatların bölünmesi engellenmelidir.

Kanun teklifinde bulunmayan 3213 sayılı Maden Kanunu’nun ek madde 8 “Ruhsat sahası ile ilgili bir önceki yıla ait daimî nezaretçilik ücretinin ödendiğine dair belgelerin her yıl Nisan ayı sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilmesi zorunludur...” Bu geçti zaten, bunu tekrar şey yapmıyorum.

Özellikle Soma Maden Faciası Araştırma Komisyonu Raporu’nda da yine bu konu gündeme getirilmiş, “Havza madenciliğine geçilmemesi ve arazilerin parçalanması, maden rezervlerindeki kayba ve üretim zorlamasına kadar varan süreç de maden facialarına yol açmaktadır.” denilmiştir bu raporda. Gerekçelerimizden biri de budur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bu konuda, önerge konusunda başka görüş bildirmek isteyen?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, bu maddedeki yapılan düzenlemeyle Türkiye Taşkömürü ve TKİ’ye ait ruhsat sahaları -ki bu ruhsat sahaları büyük alanları teşkil etmektedir- bunlar da malumlarımız olduğu üzere redevansla işletmelere verilmektedir. Bu ruhsat sahaları büyük oldukları için belli kısımları bölünerek redevansa da konu edilmektedir, redevansçı tarafından da işletilmektedir.

Burada, bu sahalarda redevansla faaliyet gösterilirken, redevansçının Maden Kanunu’na ya da diğer şeylere aykırı faaliyetleri sırasında, redevansçının tamamıyla kontrolünde olan sahada oluşandan tabii ki -sizin de dediğiniz gibi- ruhsat sahibi olarak TKİ’ye veya TTK’ye de sorumluluk doğmaktadır. Burada bu yapılan; belli sürede redevans olarak verilen yerde Maden Kanunu anlamında yükümlülüklerin, tüm vecibelerin o ruhsat devredilen kişiye ait olmak üzere redevansçıya verilmesi. Süresi dolduğu zaman da -atıyorum, on yıl yirmi yıl- o sözleşmenin sonunda -bu, sözleşmede tescil ediliyor- tekrar geri dönüşü sağlanmakta. Bu süre içerisinde de oradaki redevansçının -eskisi gibi redevansçı şeyiyle bağlı değil- kendisinin ruhsat sahibi gibi tüm yükümlülüklerini rahatça yerine getirebilir şekilde çalışması amaçlanıyor.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkan, bir ilave şey daha...

BAŞKAN – Evet...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ruhsat alanında gerek TKİ ve TTK’nin yapmış olduğu ihale edilerek bölünmüş sahalarda gerekse de mevcut redevans sözleşmeleri çerçevesinde bu kanun maddesi mucibince ayrıştırılıp müstakil ruhsata bağlandığında o sözleşme hükümleri ve süresi bittiğinde bütün sahalarda tekrar TTK ve TKİ’ye rücu ediyor, bunun altını çizelim, özel sektöre peşkeş çekilmiş vesaire yok. Denetimlerin önünde hiçbir engel yok, tam tersi

daha rahat bir şekilde denetleniyor ocaklar. Zira Maden Kanunu çerçevesinde biliyorsunuz, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü, ruhsat sahibi kimse onu muhatap alır, redevansçılar ikincil kalıyor bu durumda, her daim ruhsat sahipleri sorumludur MAPEG karşısında. Bu bölünmeler olduğunda da bu bahsettiğimiz bağ daha güçlü bir şekilde tesis edileceği için denetimlerde de bir sıkıntı olmayacaktır.

BAŞKAN – Direkt ruhsat sahibi muhatap alınacaktır.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

BAŞKAN – Şahin Bey, buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

Bu kanun maddesine katılıyorum, şu anlamda: En azından büyük sahaların bölünerek küçük işletmelere de açılmış olması bir anlamda da adaleti sağlıyor, kartelleşmeyi engellemiş oluyor. Bu anlamda çok doğru bir kanun çünkü bu sayede de yer altı zenginliklerimiz dolayısıyla küçük ve orta ölçekli işletmelerle, KOBİ'lerle de ekonomiye katkıda bulunmuş olacaklar yani.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – İlave bir bilgi vereyim Başkanım.

Bu kapsamda geçen sene bu kanun maddesi vardı, malumunuz. Biz sadece bazı müphem alanlarla oranın düzeltildiğini görüyoruz, onlar isabetli bir düzenleme. Yapılan ihalelerde TTK ve TKİ tarafından, yaklaşık 7 saha bu bağlamda ruhsata bağlandı ve orada öngörülen toplam kömür üretimi 18,6 milyon ton. Bizim yıllık 37 milyon ton kömür ithalatımız var ve geçen yıl 4 milyar dolar para ödedik, bu da cari açığa çok ciddi sebebiyet veriyor. Eğer bunlar özel sektör eliyle devreye alınırsa cari açığa yıllık en az 1 milyar dolar katkı koyacak.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yakacak, ısınma amaçlı mı?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Isınma, teshil, termik hepsi söz konusu.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Aynı zamanda enerji üretimi için de çok önemli yani enerji yatırımları için de cari açığı azaltacak şeyde.

BAŞKAN – Tabii, Zonguldak için de aynı konuyu bildiğimiz için redevanslı sahaların bu şekilde özel işletmelere belli bir yıllığına verilmesi, tekrar sözleşme bittiğinde TTK'ye veya TKİ'ye rücu edilmesinin önünde bir sıkıntı yok yani.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Havza madencilğine karşı bir şey bu yani böl parçala, bütünlüklü olarak çalışılması gerekiyor elbette.

BAŞKAN – Direkt araziden geldiğimiz için bölgemizde yer altında bulunan mevcut bir rezervinin yer üstüne çıkarılıp ekonomimize dâhil olması için çok yerinde bir kanun olarak görüyorum ben. Kanun teklifi veren...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Havza madencilği konusunda atıl havza diyoruz, şu anda redevans yoluyla zaten o bahsetmiş olduğunuz havza şeyi bir şekilde kırılıyor. Burada bizim sıkıntımız 17 milyar ton kömürü olan bir ülkeyiz, linyit kömürü ama kalorifik değerlerimiz malumunuz, işte 2 bin, 2.500 maksimum düzeylerinde ve biraz önce söyledim, 4 milyar dolar para ödüyoruz. Bizim önceliğimiz bir an önce bu kömürü -kömür piyasadan kalkmadan, açıkça söyleyeyim, Batı'daki trendi de biliyorsunuz- o yer altı değerini yer üstünü çıkarmak olmalı. O yüzden bu kanun maddesi de onu kolaylaştıracağı için desteklenmesi gerekir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet Sayın Bakanım, sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.
21'inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 21 okundu)

BAŞKAN - Bir adet önergemiz var 21'inci maddeyle alakalı, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 21'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekeçe:

Teklifte “Genel Müdürlük redevans sözleşmelerinin tarafı değildir.” denmektedir. Fakat sicile şerh edilmeyen sözleşmeler geçersiz sayılmakta ve ceza görmektedir, kanunda taraf olmamakla birlikte uygulamada taraf olmaktadır. Uygulama çelişkisinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş belirtmek isteyen?

Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gerekeçe açık zaten, ben bununla ilgili görüşleri nedir merak ediyorum.

BAŞKAN – Burada kanun teklifi sahibinden veya bakanlıklarımızdan bir açıklama var mı?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Sayın Başkanım, 21'inci maddenin mevcut hâlinde “Redevans sözleşmeleri Bakanlığın iznine tabidir.” denmekteydi. Malumlarınız üzere, Maden ve Petrol İşleri kuruldu, özel bütçeli bağlı kuruluş oldu. Bu sebeple Bakanlığın iznine tabi kısmını, artık işlemler genel müdürlükte yürütüleceği için “Genel müdürün iznine tabi.” diye çevirmemiz gerekiyor, bazı yerleri değiştirdiğimiz gibi.

Diğer kısmı ise zaten Genel Müdürlük redevans sözleşmelerinin tarafı değil çünkü 2 kişinin arasında yaptığı sözleşmede Genel Müdürlüğün taraf olması mümkün değil ama madencilerde de bazen yanlış algı olabiliyor, MİGEM'e getirip verdikleri zaman şöyle zannedebiliyorlar: Yani bu sözleşmeyi götürüp oraya teslim ettik, orada benim aleyhime bir durum varsa da sanki der gibi yani burada madenciye korumak amaçlı. Normalde zaten taraf olmadığımız bir şeyi belirterek hem madenciye hem Genel Müdürlüğe daha açık bir durum sağlamış oluyoruz.

BAŞKAN – Evet, açıklamasından dolayı teşekkür ediyoruz Selami Bey'e.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hukuken, kanun tekniği açısından, iki taraf arasındaki bir sözleşmeye iki taraftan herhangi bir işinin ibrası, imzası olmaksızın taraf olması mümkün değil. İzahtan varesten olan bir durumu, fiilî durumu hukuku hâle getirmiş oluyoruz; burada yapılan şey o.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 21'inci madde de aynı 20'nci maddede olduğu gibi, Türkiye Kömür İşletmeleri birine redevans verdiği takdirde “Bu fıkra kapsamında devredilmiş olan ruhsat sahalarında yapılacak olan madencilik faaliyetlerinden doğacak Maden Kanunu, İş Kanunu, İş Sağlığı Güvenliği

Kanunu'yla ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar ruhsatı devralana aittir.” dendiği gibi, nasıl devlet kendi hakkını bu anlamda koruyorsa bu anlamda da ruhsat sahiplerine de 21'inci maddede redevansçıya yaptırım olduğunu açıkça ifade eden yani en azından ruhsat sahipleriyle beraber bu konularda, bu fıkra kapsamında İş Kanunu, İş Sağlığı Güvenliği Kanunu ve Maden Kanunlarıyla ilgili ruhsat sahibiyle beraber müteselsil sorumlu olduğunu ifade etmekte fayda var. Yani yoksa kiracı durumunda iki tarafın arasındaki sözleşmeden bahsetmiyorum. Maden Kanunu'yla ilgili, İş Kanunu'yla ilgili, İş Güvenliği Kanunu'yla ilgili devlete olan yükümlülüklerle ilgili işletmeyi işleten redevansçının da müteselsil sorumlu olduğunu burada ifade etmekte yarar olduğunu düşünüyorum. Yerin kaç paraya kiralandığı, kaç yıl süreyle kiralandığı, arada ne kadar alışveriş ve kâr oranı var bunlara girmeden, Maden Kanunu, İş Kanunu ve İş Güvenliği Kanunu'yla ilgili kısımlarda redevansçının da sorumlu olduğunu ibare olarak burada belirtmekte fayda var, ruhsat sahibiyle beraber müteselsil.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bu madde kapsamı dışında, diğer...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu madde kapsamına, nasıl 20'nci maddede devlet olarak Türkiye Kömür İşletmeleriyle ilgili redevansçıya bahsediyorsak “Ruhsatı devralana aittir.” diye söylüyorsak burada da redevansçıyı bu defa devlet gibi düşün, 21'inci maddede redevansçıya sorumluluk yükleyelim, onu anlatmaya çalışıyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ruhsat sahibine mi, redevansçıya mı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Redevansçıya.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – 21'inci maddede ne vardı, ben onu anlamadım?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – O da ortak sorumlu olsun işe, kendisiyle ilgili, Maden Kanunu'yla ilgili yaptığı işlerle ilgili hatalarda, aykırılıklarda çünkü bir üstünde, 20'nci maddede aynısını yazdık.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Redevansçı zaten burayı işletiyor, işletme sorumluluğu kendisine ait. O zaman sahalarında zaten işletme sorumluluğu kendisine ait, sorumlu, yanlış mıyım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Normalde şöyle: Kazalar vesaire olduğunda bahsi geçen müteselsilen sorumluluk oluyor ama maden hukuku bağlamında sorumluluk, ilk sorumluluk ruhsat sahibinde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ruhsat sahibinde.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Evet.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yasin Bey de redevansçıya da verelim bu sorumluluğu diyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tabii çünkü bir üstünde kendi Türkiye Kömür İşletmeleriyle ilgili devletin yerine redevans verirken Maden Kanunu'nu dâhil etmişsin, dolayısıyla burada -Maden Kanunu, İş Kanunu, İş Sağlığı Güvenliği Kanunu- redevansçıyı da sorumlu hâle getirelim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bence ruhsat sahibi biraz temkinli davransın, kim 2 puan fazla veriyorsa redevansı ona vermesin, seçici davransın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Önceden yaptığı sözleşmeleri ne yapacağız?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Vekilim, bence biz onu öyle yapmayalım, biz tedricen bu redevansçılığı kaldırmak için uğraşalım.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Onu da yapalım ama o zamana kadar en azından redevansçıyı sorumlu hâle getirelim burada.

Bir öncekinde Türkiye Kömür İşletmeleriyle ilgili redevansçıyı sorumlu tutuyorsak burada özel sektörde de redevansçıyı sorumlu tutmakta fayda var.

BAŞKAN – Yasin Bey, bu konuda tekrar bir çalışma yapılabilir, doğru.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bence Bakanlık -atıyorum- “İki sene sonra redevansları yenilemeyeceğiz, şu anda bitenleri yenileyeceğiz.” diye bir karar alırsa anca bu iş düzelir, anca böyle olur bu ama maç başlamışken de şartlar değişmez yani kural değişmez.

BAŞKAN – Nevzat Bey, buyurun.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Şimdi, iki madde arasında şöyle bir fark var Yasin Bey: 20’nci maddede TKİ ve TTK’nin redevansçılarına ruhsat devri söz konusu. Artık o redevansçı olmaktan çıkıyor, ruhsat sahibi hâline geliyor. 21’inci maddede ise durum bambaşka; ruhsat sahibi, redevansçıya sahayı işletmesi için veriyor, müteselsilen sorumlu hâle geliyor, fark burada.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada eksik olanın ne olduğunu siz anladınız aslında.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ama buradaki yükümlünün ortak...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada eksik olan bir yer var yani onu...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Aslında onunla ilgili bir düzenleme var.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Ek 7’nci maddesinin üçüncü fıkrasında “Maden ruhsat sahiplerinin, ruhsat sahalılarının bir kısmında veya tamamında üçüncü kişilerle yapmış oldukları rödevans sözleşmelerinde, bu alanlarda yapılacak madencilik faaliyetlerinden doğacak İş Kanunu, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili idari, mali ve hukuki sorumluluklar rödevansçıya aittir. Ancak bu durum ruhsat sahibinin Maden Kanunundan doğan sorumluluklarını ortadan kaldırmaz” diye mevcutta bir düzenlememiz var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Yapan kişiye aittir ama maden ruhsat sahibinin sorumluluğunu ıskat etmez.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İşte Maden Kanunu yok orada ama siz 20’ncide Maden Kanunu’yla...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Var, kanundan okudu, ek madde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam, ek maddede İş Kanunu’na, İş Güvenliği Kanunu’na yazdığımı gördük ama Maden Kanunu kısmı yok.

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Ama oradaki farkı, orada ruhsatlar devrediliyor Sayın Vekilim, burada ruhsat devredilmiyor.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ruhsat beş yıllığına redevans yapıyor, beş yıl sonra olur.

BAŞKAN – 21’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

22’nci maddeye geçiyoruz.

(Madde 22 okundu)

BAŞKAN – 22’nci maddeye bağlı geçici 38’inci madde üzerinde önerge var mı? Yok.

22’nci maddeye bağlı geçici 38’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci maddeye bağlı geçici 39’uncu madde üzerinde bir önerge var mı? Yok.

22’nci maddeye bağlı geçici 39’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 22’ye bağlı geçici 40’inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 22' inci maddesiyle 3213 sayılı Kanun'a eklenen geçici 40'inci maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin	Abdurrahman Başkan	Semra Kaplan Kıvırcık
Denizli	Antalya	Manisa
Fuat Köktaş		
Samsun		

“Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş işletme ruhsatlarındaki mümkün ve muhtemel rezerv alanlarının, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren IV. Grup maden işletme ruhsat sahalarında on yıl, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl içinde Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Koduna göre kaynak ve/veya rezerv haline getirilmeyen alanlar taksir edilir.”

Gerekçe:

Önergeyle çerçeve 17'nci maddede yapılan değişikliğe uygun olarak geçici maddenin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş var mı?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Madde 17'de de aynı düzeltmeyi yaptığımız için...

BAŞKAN – Aynı, 17'nci maddede yaptık zaten.

22'nci maddeye bağlı geçici 40'inci maddedeki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

22'nci maddeye bağlı geçici 40'inci maddeyi oyluyorum: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22'nci maddeye bağlı geçici 41'inci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 22'nci maddesinin 4'üncü fıkrasının ilk cümlesinde (Geçici Madde 41) geçen “temdit süresi sonuna kadar” ibaresinin “işletilebilir ekonomik maden rezervi bitene kadar” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir önceki maddede ifade ettiğim gibi, ruhsat güvencesini ortadan kaldırmaktadır bu madde. İşletilebilir ekonomik maden rezervi bitene kadar bence bu görünür rezerve göre tesis kuran, yatırım yapan işletmecilere büyük zararlar ve haksızlık doğuracaktır. Bu olumsuz durumun önergeyle engellenmesi amaçlanmaktadır. Yani işletilebildiği sürece, arama ruhsatının “temdit süresi sonuna kadar” değil, “işletilebilir ekonomik maden rezervi bitene kadar” şeklinde değiştirilmesini teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Bu önerge hakkında bir görüş var mı?

MADEN VE PETROL İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUKUK MÜŞAVİRİ SELAMİ KORKMAZ – Efendim, bu ruhsatın “işletilebilir rezervinin devam ettiği sürece” şeklinde olması, teorik olarak sonsuza kadar ruhsatın bir kişinin elinde kalma imkânını doğuracağı için çok uygun olarak değerlendirilmemektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Geçici madde 41 hakkında bir redaksiyon var. Bu açıklamaya dair, buyurun Mustafa Bey.

YASAMA UZMANI MUSTAFA ŞAHİN – Sayın Başkan, sayın üyelerim; 3213 sayılı Kanun’a eklenen geçici madde 38 ile geçici madde 41, 24’üncü maddenin intibak düzenlemeleri olup tek maddeyle düzenlenmesi kanun yapım tekniği açısından uygundur.

Arz ederim.

BAŞKAN – Madde 22’nin geçici 41’inci maddesini oylamaya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 22’nin geçici 42’inci maddesi üzerinde önerge yok.

22’nci maddeye bağlı geçici 42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci madde üzerinde geçici 43’üncü madde olarak yeni madde ihdasına dair önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 22’nci maddesine aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Semra Kaplan Kıvrıkcık

Fuat Köktaş

Denizli

Manisa

Samsun

“GEÇİCİ MADDE 43- 31/12/2019 tarihi dâhil bu tarihten önce düzenlenmiş işletme ruhsatları için ödenmesi gereken 2020 yılı işletme ruhsat bedeli hesaplanırken, ruhsatın yürürlükte kaldığı takvim yılı sayısı (RS) bir (1) olarak alınır. 31/12/2019 tarihine kadar 6592 sayılı Kanununun 9 uncu maddesi ile değişik 13 üncü maddesi hükümleri uyarınca arama ve işletme ruhsat bedeli alınmaya devam olunur.”

Gerekçe:

Önergeyle çerçeve 13’üncü maddede yapılan değişikliğe uygun olarak geçici madde düzenlemesi yapılmaktadır.

BAŞKAN – Evet, bu madde ihdası anlamında bir açıklama var mı?

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkanım, biraz önce formülü açıklanan arama ve işletme ruhsat bedelleri 2020 yılında devreye alınmış olacak. 2019 yılı, mutad olduğu üzere, bugüne kadar olan hesaplama yöntemiyle geçilecek ancak 2020 yılında bunun esas alınacağını ve 2020’nin de o formüldeki RS’de hangi aşamada olursa olsun, kaç yaşında olursa olsun ruhsat, birinci yılı olarak addedileceğini ifade ediyor.

BAŞKAN – Evet, teknik bir düzenleme.

Madde 22’nin geçici 43’üncü maddesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23’üncü madde üzerinde önerge yok.

23’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23’üncü madde kabul edilmiştir.

24’üncü madde...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, 24’e geçmeden...

BAŞKAN – Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, 24’e geçmeden dedim çünkü 23’e kadar olanlar Maden Kanunu’du, artık Ölçüler ve Ayar Kanunu’na geçeceği için Maden Kanunu’yla ilgili bir ifade de bulunmak istiyorum.

Teklifi sunan vekillerimizden biri, Nevzat Bey’di galiba, ilk günkü açıklamalarında şöyle bir açıklama yapmıştı, oradan dolayı dikkatimi çektiği için merakımdan soruyorum. Herhâlde 26’ncı maddeyle ilgili söylemişti. Orada adli cezalar vardı ve bu adli cezaların artık ortadan kalkması, bunun yerine bunların idari cezalarla yürürlükte kalmasıyla ilgili hapis cezalarının yerine mali para cezaları durumunu ifade etmişti. Doğru mu hatırlıyorum Nevzat Ağabey?

NEVZAT ŞATIROĞLU (Gaziantep) – Evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, dolayısıyla burada şu anda biz sadece önümüzdeki maddeleri görüyoruz ama görmediğimiz Maden Kanunu’nun belirli kısımlarında hâlâ hapis cezası olan kısımlar var diye biliyorum. Yanlış olmasın ama merakımdan da sorayım size. Hapis cezalarını...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Bir tane var, o da çok yeni.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Bir tane var.” dediniz, ben bir tane daha söyleyeyim. Maden Kanunu’nda görünmediği için, hep torba kanunla yapıldığı için gözden kaçabilir. 2 Şubat 2018, 33’üncü madde torba kanunda. Orada hapis cezası var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Ama o en son gelen dediğimiz o zaten, bahsettiğimiz o bir tane o zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Bir tane var.” dediğiniz o muydu?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – O, evet; sonradan konuldu. Bu, işletme güvenliğini temin etmek için, biliyorsunuz, bu kaçak üretimlerin önünü almak ve bu yolla meydana gelen kazalarla masum vatandaşların hayatını kaybetmesini engellemek adına “işletme güvenliği tertibatı alınmamış faaliyetlere sıfır tolerans” kapsamında o dönem yapılmış bir düzenlemeydi. Onun da çerçevesi çok net bir şekilde çizilmiş yani işletme izninin olmaması, ruhsatının olmaması durumunda, doğal bir şekilde mücavir alanlara mesela, taşma hadisesi bu şeyin dışında, kapsam dışına alınmış. O manada da bir tane öyle bir düzenlememiz var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bunun dışında yoksa sıkıntı yok. Kaçakçılığa girdiği için...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Yok.

BAŞKAN – Evet, kaçakçılığa girdiği için orada var sadece.

Evet, 24’üncü madde üzerinde bir adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 24’üncü maddesi (h) bendinde yer alan hususların kanun teklifinden çıkarılmasını arz ederim.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi, esasen, kamunun yapması gereken kamusal bir görevin özel hukuk çerçevesinde iş gören yetkili servisler üzerinden yaptırılması doğru değildir yani toplumun genel menfaatlerinin korunmasını amaç edinen kanun yapıcı bu durumu gözetmek zorundadır. Var olan yasal düzenlemelerde sayaçlarının ayarlarını yapan şirketlerin, abonelere hizmet veren elektrik, su,

doğal gaz ve benzeri şirketlerin yan şirketi olmamasını veya onlarla ticari ilişki içerisinde olmamasını sağlayacak herhangi bir düzenleme yok. Yani dolayısıyla bu hizmetleri veren şirketlerin yan şirketleri ya da bunlarla ilgili ticari ilişki içerisinde olan şirketler olabilir. Dolayısıyla da bu, abonelerin kamusal güvencesinin elinden alınmasına sebep olur. Böyle bir sıkıntı var bu maddede gördüğümüz, o nedenle öneriyoruz.

BAŞKAN – Bu önerge hakkında Sanayi Bakanlığımız yetkililerinden bir açıklama alalım.

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, Bakanlığımızın sorumluluk alanında bulunan bazı ölçü aletleri Bakanlığımız tarafından, bazıları da Bakanlığımızca yetkilendirilen tamirhane servisleri veya yetkili servisler tarafından yapılıyor. Bunun önünde kanunen bir engel yok. 3516 sayılı Kanun bunun yetkili servislere yaptırılmasına cevaz veriyor. Yasal olarak bir sıkıntı yok bu konuda.

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şöyle, biz diyoruz ki: Tamam, bu yetkiyi devrediyorsunuz ya da bu şekilde yapılıyor ama bunlar o bölgedeki elektrik, su ve doğal gaz hizmetleri veren şirketlerin yan bir şirketi olabilir ya da ticari ilişki içerisinde olduğu bir kurum olabilir. Bunu engelleyecek bir hüküm olması gerekiyor.

BAŞKAN – Çok küçük bir ihtimal ama.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Küçük bir ihtimal ama var yani.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Şöyle: Elektrik, su ve doğal gaz sayaçlarının tamamı Bakanlığımız elemanlarınca yapılıyor efendim. Yetkili servislerce yapılanlar taksimetreler, takograflar ve tartı aletlerinin bir kısmı. O yüzden burada yönetmelikle tarafsızlık ilkesi de ortada. Mesela, üreticiler yetkili servis olamıyor veya onaylanmış kuruluşlar yetkili servis olamıyorlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yan şirket kuruyorlar ya.

BAŞKAN – Ali Bey, burada yan şirket olmasa dahi, ayrı bir şirket olsa dahi bunu yine suistimal edebilirler yani burada yapılacak çok bir şey yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tabii, tabii edebilirler. Bu nedenle bu maddeyi komple çıkarın diyoruz.

BAŞKAN – Sonuç itibarıyla bunu koymak gerekir.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Olmasında da zarar yok yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Var, var.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25'inci madde üzerinde iki önerge vardır, birleştirip okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 25'inci maddesi (c) fıkrasındaki "damga süresi geçmiş" ibaresinin metinden çıkarılmasını, kanun teklifinin 25'inci maddesi (e) fıkrasının başına "kasıtlı olarak" ibaresinin eklenmesini arz ederim.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Damga süresi geçmiş ölçü aletinin kullanımının kontrolü, kullanıcı açısından neredeyse imkânsız bir durumdur çünkü elektrik, doğal gaz, su sayaçları gibi yaygın kullanılan ölçü aletlerinde aboneler abone olma süreçlerinde damga üzerindeki tarihi kontrol etmedikleri gibi, damga süreleri ve mevzuat konusunda bilgi sahibi olmaları da mümkün değildir. Bu madde, milyonlarca aboneyle ilgili bu durumu şirketin keyfi yaklaşımlarına bırakmaktadır. Şöyle ki: Bazı dağıtım şirketleri, sayaçların damga süreleri doldu gerekçesiyle sayaçları değiştirmektedir. Öyle ki sayaçlar sökülmeden kontrol edilebilecek ve hatta sınır aşımı yoksa değiştirmeden yeniden mühürlenebilecekken bunları bu şekilde değiştirmektedir. “Sökme” “takma” ve “sayaç bedeli” adı altında ücretler almakta, abonenin konu hakkında yeterince bilgisi olmamasından faydalanmaktadır. Takılan sayaçların birçoğunda yapılan incelemelerde sayaçların yüzde 1,5 ile yüzde 1,9 arası hatayla çalıştığı görülmektedir. Bu durum, sonraki aylar boyu abonelerden haksız gelir elde edilmesini sağlamaktadır.

Kanun teklifinin (e) fıkrasında “ayarı doğru olmayan ölçü aletlerini kullanan kişiye” denilerek genelleme yapılmaktadır. Ölçü aletini, kişi yasal satıcılardan almıştır ve ölçü aletinin arızalanmasında kişinin bir sorumluluğu bulunmadığı hâlde cezalandırılmaktadır. Bu maddenin başına “kasıtlı olarak” ibaresinin getirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Bu konuda bir açıklama var mı?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, şöyle: “Damga süresi geçmiş” ifadesinin buradan çıkarılmasının sayaçlar konusuyla izah edilmesi doğru değil. Şöyle ki elektrik, su sayaçları ve gaz sayaçlarının muayene sorumluluğu dağıtım firmalarında; kullanıcılarda, abonelerde değildir. Mülkiyeti de yine dağıtım firmalarına aittir. Bunların ne zaman muayene ettireceklerini falan dağıtım firmaları -mesela ASKİ, BAŞKENTGAZ gibi firmalar- takip eder. O yüzden buna gerek yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Abonelerin ceza durumu var mı bu durumda?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Hayır, abonelerin herhangi bir cezai durumu yok efendim.

BAŞKAN – Yenileme ücreti?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Yenileme ücreti de yok. EPDK’dan arkadaşlarımız burada, belki bilirler.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Elektrik Mühendisleri Odası bu konuda farklı bilgiler veriyor.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Mülkiyeti tamamen dağıtım şirketinde ve onlar, EPDK’nın belirlediği fiyatlar var, o fiyatlar üzerinden bunları alıyorlar efendim.

Ayrıca (e) fıkrasında da –zannedersen- “kasıtlı olarak” ifadesi vardı ancak 3516 sayılı Kanun’un 16’ncı maddesinin üçüncü fıkrasında kasıtlı olarak bozmayla ilgili fiil düzenlenmiş, ayrıca var orada. Kasıtlı olarak bir ölçü aletinin damgası kırılırsa savcılığa suç duyurusunda bulunuluyor, o kısım ayrıca düzenlenmiş.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şöyle söyleyeyim: Biz netice itibarıyla, bu yasaları çıkarırken vatandaş düşünecek şekilde ele almamız gerekiyor. Yani kullanıcıyı mağdur etmeden bu tür suiistimallerin önünü kapatacak şekilde maddeleri eklemekten çekinmememiz gerekir. Yani orada varsa buraya da eklenebilir, aslında, bunun da bir mahzuru yok.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Aynı kanunda olduğu için Sayın Milletvekilim, hemen şuradan ben okuyayım size: 16’ncı maddenin üçüncü fıkrasında “Ayarlarının doğru olmadığını bildiği aletle ölçüm yapan, bu suretle haksız menfaat temin eden kişi Türk Ceza Kanunu’nun dolandırıcılık suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır.” diye bir ifade var efendim.

BAŞKAN – Daha ağır bir ifade aslında, kasıttan daha ağır bir ifade var orada.

25'inci maddedeki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

26'ncı maddeye geçiyoruz.

26'ncı madde üzerinde önerge yok.

26'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 26'ncı madde kabul edilmiştir.

27'nci maddeye geçiyoruz.

27'nci madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 27'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu maddeyle milyonlarca sayacın değiştirilmesi ve bu işlemin bedelinin aboneye yüklenmesi sağlanmaktadır. Sayaç değiştirme ve sayaç bedellerine devir gibi konulardaki mahkeme kararları boşa çıkarılmaktadır. Dağıtım şirketlerinin hiçbir bedel talep etmeden yapması gereken işlem, aslında burada abone üzerine yüklenmektedir. Dolayısıyla da bu maddenin tekliften çıkarılmasını arz ediyoruz.

BAŞKAN – Evet, EPDK'nin bu konuda bir görüşü vardı. Orada bir yanlışlık varsa onu da bir düzeltelim, açıklama yapalım.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Bizim düzenlemelerimize tabi olan doğal gaz ve elektrik dağıtım şirketleri hiçbir şekilde vatandaştan sayaçlarla ilgili hiçbir bedel alamazlar, sayacın tesisi, işletmesi veya herhangi bir şekilde değişimiyle ilgili. Bu yüzden, bu madde veya bu maddeden bir önceki maddedeki yapılmış olan işler, dağıtım şirketinin mükellefiyetindedir, vatandaşa yansıyan herhangi bir durum söz konusu değildir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bu madde için de geçerli midir bu söyledikleriniz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Evet efendim.

BAŞKAN – Önerge aynen devam ediyor mu Ali Bey?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Devam ediyor çünkü çok açık bir husus yok orada.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yasin Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, tabii ki taslak muhtemelen 1/12/2018 tarihinde hazırlandığı için, uzun süre de kaldığı için muhtemelen, bu, 1/12/2018 tarihinin, “Kanun yürürlüğe girdikten sonraki tarihten önce işleyenler hakkında bu bent uygulanmaz.” şeklinde değişmesinin uygun olacağı...

Aynı zamanda, biraz önce EPDK bu konuyla ilgili kısmi açıklama yaptı ama doğal gaz sayaçlarıyla ilgili özellikle, kamuoyunda vatandaş tarafından bilinen kısmı -amiyane tabirle- alınan abonelik sözleşmesi bedellerinin sanki sayaç bedeli olarak alındığı şeklinde. Yani bu konuyu daha açık bir şekilde kamuoyuna deklare etmenizde fayda var. Çünkü “abonelik sözleşmesi” adı altında yine de bu ücret illerde doğal gaz şirketleri tarafından alınan bir ücret. Vatandaş bunu sayaç bedeli şeklinde biliyor olabilir ama en azından, abonelik sözleşme bedeli şeklinde olduğu EPDK tarafından daha açık bir şekilde açıklanırsa kamuoyunun da bundan tatmin olması gerekiyor.

Ayrıca, bu periyodik kontroller kısmı da bu kısımda geçtiği için... Bu ölçü aletlerinin periyodik kontrolleri her sene yapılmak zorunda ve daha önceki yönetmelikte de periyodik kontrol şirketlerinin akredite kuruluş olma zorunluluğu var ve akredite kuruluş olmakla ilgili de zamanında yeterli süre tanınmadığı için biriken bir durum söz konusu. En azından bir yıl süreyle akredite kuruluşların yanında o sayaç veya ölçü aletinin yetkili servisleri tarafından akrediteyle ilgili geçen bu bir yıllık sürede firmalar kendilerini tamamlayınca kadar yetkili servislerin de periyodik kontrolleri yapmaya yetkili olduklarını belirtmek de iyi olur diye düşünüyorum. Bu konuda bakanlıktan da görüş alabiliriz. Bu ölçü aletlerinden kastım sadece doğal gaz sayaçları vesaire değil, her türlü ölçü aletiyle ilgili periyodik kontrol zorunluluğu olduğu için, bu anlamda, en azından, yetkili servisler tarafından, periyodik kontrol şirketleri akredite oluncaya kadar, Türkiye’de yeterli sayıda periyodik kontrol şirketi oluncaya kadar o ölçü aletinin yetkili servis tarafından da bir yıl süreyle kontrolünün yapılabilmesi...

BAŞKAN – Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, yıllık olarak yapılan bu periyodik muayenelerin hangi usulde veya hangi şeyde olduğunu çok bilmiyorum ama bizim elektrik sistemindeki sayaçların periyodik muayenesi on senedir, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının gördüğü şekilde. Ama sizin dediğiniz gibi, tesis edilmiş olan bir sayaçta eğer bir arıza, bir hata, bir kusur varsa zaten garantisi kapsamında üreticisi değiştirir, bunlar herhangi bir şekilde muayeneye gönderilmiyor. “Şikâyetli muayene” diye tabir ettiğimiz şeyde ise eğer sayaç doğru çıkarsa bu şikâyeti yapan taraf öder bunu. Eğer şikâyeti dağıtım şirketi yaptıysa yani o gidip götürmüşse muayeneye, ücretini o öder. Bu nedenle, sizin söylemiş olduğunuz muayene için bir şirketin olmasına on senelik bir süre içinde bir sayaçta çok ihtiyaç olmayacağı kanaatindeyim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – EPDK’deki yetkili arkadaş üstüne alınmasın demiştim özellikle çünkü benim söylediğim ölçü aletlerine tartı aletleri de geçerli örneğin.

BAŞKAN – Sanayi Bakanlığımızın bu konuda bir açıklaması olacak.

Buyurun.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, elektrik sayaçlarının, su sayaçlarının ve gaz sayaçlarının periyodik muayene süresi on yıldır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bir yıl olanları soruyorum.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Bir yıl olan yok efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tartı aletleri?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Tartı aletleri iki yıl, taksimetre, takograf yine onlar da iki yıl. Bunların kontrolleri bizim Bakanlığımızca yetkilendirilen yetkili muayene servisleri tarafından yapılmaktadır. Şu anda da bizim yetkilendirdiğimiz 400’e yakın muayene servisimiz var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu kuruluşlar akredite mi?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Akredite değil.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Niye akredite değil? Her yerde periyodik kontrolü akredite kuruluşlar yaparken niye akredite olmayan kuruluşa yetki veriyorsunuz?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Öyle bir zorunluluk yok herhangi bir yerde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Var efendim, var, akredite olma zorunluluğu var. O periyodik kontrolü neye göre yapıyor, hangi kıstasla yapıyor?

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Şöyle: Yönetmeliğimiz var, her bir ölçü aleti için muayene yönetmeliği var. Bu yönetmeliklerde muayenelerin nasıl yapılacağı, kimler tarafından yapılacağı, bu muayeneyi yapacak kişilerin nasıl eğitileceği; bunların hepsi ortaya konuluyor. Artı, bu muayeneler, mesela, tartı aletlerinde 45501 standardı var, buna göre, diğer şeylerde uluslararası...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Efendim, devletimizin “TÜRKAK” diye bir kuruluşu var, bu TÜRKAK kuruluşu bir şekilde bu standartlarla ilgili de...

BAŞKAN – Yasin Bey, konuyu anladık. Aslında, bu konuda bir düzenleme yapılabilir, bu konu tekrar bir çalışılabilir, dediğiniz konular dikkate alınarak bir çalışma yapılabilir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani TÜRKAK’a da görüş sorarlarsa onlar da akredite olmasını isterler.

BAŞKAN – Efendim, bunlar kanunlarla bir çerçeveye alınmış ama tekrar üzerinde bir çalışma yapılabilir.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – TÜRKAK’a da biz bu konuyu sorduk efendim, şöyle, TÜRKAK’ın “Ben yılda 80 tane falan ancak akredite edebilirim. Sizin elinizde 400’e yakın kuruluş var, bunların hepsinin akredite olmasına gerek yok. Eğer uluslararası pazarlara bir ürün arz edecekseniz o zaman akreditasyon gereklidir, çok da gerekli değil.” diye bize bir tavsiyesi oldu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çok özür dilerim. Böyle bir cümleyi kesinlikle TÜRKAK yetkilileri kullanmaz çünkü akreditasyon demek, her işi herkesin aynı standartlarda yapabilmesi demektir ve dolayısıyla TÜRKAK yetkilileri “Buna akredite olmaya gerek yoktur.” diye bir cümle kullanmazlar. Çünkü bu konuyu bir servis farklı, bir servis farklı şekilde değerlendirebilir, bunun bir standardı vardır, bu standartlar çerçevesinde de akredite olarak her yıl denetime geçer. Bu anlamda bir yanlış görüş var diye biliyorum.

BAŞKAN – Evet, Yasin Bey, bu konuda bir çalışma yapılabilir.

27’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

28’inci madde üzerinde önerge yok.

28’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 28’inci madde kabul edilmiştir.

29’uncu madde üzerinde önerge yok.

29’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

30’uncu madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu İle Bazı Kanunlarda Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 30’uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Petrol Piyasası Kanunu’nun 3’üncü maddesinde pazara giriş noktasında sınırlamanın yapılamayacağı ifade edilmektedir fakat sunulan kanun teklifiyle birlikte yapılması planlanan değişikliğe göre petrol piyasasına girişte 10 milyon lira gibi bir sermaye ödemesi yapılması, bilançonun aktif toplamının 37’5 milyon lira altında olan firmaların dağıtıcı lisansı almasının engellenmesi, 3.300 ton anlık stok şartının getirilmesi ve benzeri hususları içeren hükümlerle birlikte EPDK’nın lisans sahiplerinden teminat mektubu istemesi yönünde bir değişiklik yapılması planlanmaktadır.

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan, ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır. Teklifin kanunlaşması halinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeceliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır. Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir. Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanmasını teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Bu önerge hakkında görüş bildirmek isteyen var mı?

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – “Bayi sayısı, depolama kapasitesi konularında sayısal büyüklüklerle sınırlama yapılamaz.” ifadesinin mevcut madde metninden çıkartılması teklif edilmektedir. Bundaki amaç ise madde değişikliğiyle dağıtıcı lisansları için bayilik teşkilatı, depolama kapasitesi gibi hususlarda ikincil düzenleme yapılmasına imkân tanınmaktadır EPDK’ya. Böylelikle yıllar itibarıyla yürürlükte bulunan dağıtıcı lisansı sahibi sayısının ciddi ölçüde artması, buna bağlı olarak piyasada piyasayı bozucu etkisi olan şirketlerin sistemden ayıklanması ve özellikle kaçak akaryakıt ticareti yapılması, ÖTV ve KDV usulsüzlükleri yapılarak vergi kaybına sebep olunması eylemlerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir efendim. Burada sayın vekilimin bahsettiği ikincil konular EPDK düzenlemesine girecek hususlar ama bunların hiçbirisinin yapıp yapılmayacağı daha şu an itibarıyla belli değildir. Bizim planlamamız, daha doğrusu istediğimiz husus, piyasada piyasayı bozucu etkide bulunan dağıtım firmalarının bir şekilde ayıklanmasıdır efendim. Bu amaçla getirilen bir tekliftir.

BAŞKAN – 30’uncu madde üzerindeki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, 30’uncu maddeye eklenen bir fıkraya var, burada muğlak bir ifade kullanılmış. Bunun daha kesin bir cümle hâline gelmesi gerekmekte, diğer türlü kurum lisans sahiplerinin istediğinden teminat mektubu isteyebilir, talep edebilir, istediğinden de talep etmez tarzında bir anlam da çıkabilir. Dolayısıyla buradaki “talep edebilir” ifadesinin “talep eder” şekline dönüşmesinin daha uygun olduğunu düşünüyorum.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Ben şöyle izah edeyim: Burada sadece bir dağıtım şirketine özgü bir uygulamamız zaten söz konusu olamaz, biz bunu zaten ikincil mevzuatımızda eğer kanun geçerse düzenleyeceğiz. Yani bir dağıtım şirketine başka bir uygulama, diğer dağıtım şirketine başka bir uygulama...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Neden yuvarlak geçti o zaman bu kelime burada, “edebilir” şeklinde geçti?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şöyle efendim: Yani bu teminat müessesesini biz sokabiliriz de devreye, sokmayabiliriz de. İhtiyaç olursa sokacağız, yoksa sokmayacağız, o manada.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “İhtiyaç olursa” derken? Yani mali cezaları tahsilde bir sıkıntı yaşamazsak...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Aslına bakarsanız mevzu şu: (1)’inci fıkrada düzenlenen hususlar sonuç verirse, piyasaya girişi biraz daha disipline edebilirsek buna ihtiyaç kalmayacaktır, dolayısıyla teminat müessesinin de uygulanması gerekmektedir.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama geçmişte disipline edilememiş ki böyle bir yaptırım söz konusu.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şu andaki mevcut mevzuat zaten bunu öngörüyor. Yani maalesef dağıtım şirketlerinden -bu konuda tabirimi maruz görün- elini kolunu sallayan sektöre girebiliyor, herhangi bir kısıtlama söz konusu olmuyor, bu manada getirilen bir şey zaten.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla işte kesin hükümle bağlamak daha uygun değil mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, eğer böyle yaparsak sektörün biraz aleyhine hareket etmiş oluruz, daha doğrusu sektörü lüzumsuz yere kısıtlamış da olabiliriz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Çoğu yerde kısıtladık, biraz daha kısıtlayalım gerekirse. Burada bu yuvarlak kelime çok muğlak kalıyor, o anlamda söylüyorum. Yani yoksa hep iyileştirici kısımlarını değil, mutlaka devlet hakkında sizleri de koruyucu şeylerin de burada gündeme getirilmesi gerekiyor çünkü cümle çok muğlak.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani burada muğlaklık söz konusu mu, bilemiyorum tabii.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Edebilir” demek istersem yaparım, istersem yapmam anlamına gelir.

BAŞKAN – “Talep eder” de aynı anlama gelir; talep eder, talep etmeyebilir de, aynı yere gelir o.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Sektör ihtiyaçları bu konuda...

BAŞKAN – Nevzat Bey’in de bu konuda bir görüşü var herhâlde.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Burada bir yanlış anlaşılma olmaması için söz aldım. Yani bir düzenleme yapıldı, bu düzenleme kapsamında aynı faaliyet konusuyla ilgili “A firmasından teminat isteyeceğim, B firmasından istemeyeceğim.” gibi bir anlam çıkmasını önlemek için bu ifadeyi kullanıyorum. Tamamen EPDK’nın -Hamdi Bey’in de ifade ettiği gibi- yapacağı düzenlemelerde eğer kifayet etmezse birtakım düzenlemeler teminat mektubu alabilmesi anlamında imkân sağlıyoruz. Yani “Teminat mektubu alır.” dediğimiz takdirde mutlaka alma zorunluluğu ortaya çıkacak. Bu konuda kanunla onlara böyle bir hakkı tanıyoruz, kullanma inisiyatifini kendisine bırakıyoruz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Öneride alınması söz konusu olduğu için, Sayın Başkanım, sektörü lüzumsuz yere kısıtlamış olmaktan korkuyoruz.

BAŞKAN – Zaten yeni lisans taleplerinde belli kuralları koyduğumuz için buna da çok gerek kalmayabilir gibi bir durum var zaten.

30’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 30’uncu madde kabul edilmiştir.

31’inci madde üzerinde bir adet önerimiz var, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu İle Bazı Kanunlarda Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 31’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, gerekçeyi...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yine sektörün farklı bileşenlerinin görüşü alınmadan ekonomik kriz altındaki gerekçelere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır.

Teklifin kanunlaşması hâlinde petrol üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeciliğe, petrol türevi ürünlerine büyük maliyet sorunlarını yaşatacaktır.

Maddenin kabul edilmesi hâlinde petrol camiasında telafisi imkânsız zararlara yol açacak, hatta bazı rafinerilerin –Batman gibi- kapanmasına neden olabilecektir.

Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek yeniden Komisyona sunulması, olumsuzlukların önüne geçilmesi amaçlanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkan, bir önceki toplantıda hatırlanacağı üzere rafineri sahibi TÜPRAŞ, daha doğrusu rafineri firması TÜPRAŞ izahatta bulunmuştu, hatta basına yansıyan birtakım ifadeler de olmuştu.

Şimdi, müsaade ederseniz, bence Türkiye’deki toplam üretimin yüzde 70-80’ini yapan kamu kurumumuz TPAO yetkililerine TÜPRAŞ’ın muadili olarak bir söz verelim, akabinde bu düzenlemeyi yapan ilgili kurumumuz, temsilcilerimiz var, onlar üzerinden bir iki ekleme daha yaparız.

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, Komisyonun ilk günkü toplantısında TÜRAŞ Genel Müdürü zaten bu konuyla ilgili kısmi bilgiler vermişti ve vermiş olduğu bilgilerin içinde “Ras Gharib” yerine “Arab Heavy” şeklinde bir formülasyonla yeni hesaplama yöntemi vardı. Ama “Ras Gharib”ten ziyade “Arab Heavy”in 27,5 API olması ama aynı zamanda da TÜPRAŞ Genel Müdürü, Türkiye’deki çıkan petrolün yüzde 70’inin 20-20,5; yüzde 30’unun ise 26 API düzeyinde olduğunu ifade ederek kendilerinin de bize gelen sunumlarında farklı bir formülasyondan bahsetmişti ve özellikle “Arab Heavy” ile “Ras Gharib” piyasa fiyat farkı ve buradaki referans fiyat farklarının farklı olduğunu ifade etmişlerdi. Dolayısıyla konu teknik bir konu olduğu için bizlerin de çok görüş belirtmesinden ziyade bu konuyu teknik uzmanların tekrar değerlendirmesinin faydalı olacağını, bizlerin de bir bilgilendirme olarak almamızda fayda var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Sayın Başkan, aynı konuda EPDK’nin bir daire başkanı da burada. Arzu edilirse teknik izahat da yapılabilir.

BAŞKAN – Buyurun.

TPAO MALİ İŞLER VE FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI FATİH BOZ – Efendim, merhaba, iyi akşamlar.

Öncelikle bu kanunda teknik bir zorunluluk var. Şu anda biliyorsunuz emsal petrol fiyatı 26 API altı petrol için “Ras Gharib” emsal petrol alınıyor, 26 API üstü petrolde -hafif petrol diye tabir ediyoruz biz- “Arab Medium” petrol esas alıyoruz.

2016’dan bu yana Mısır devleti “Ras Gharib” indirimleri yayınlamıyor. Dolayısıyla biz bu indirimleri alamıyoruz Platss şirketinden. Temmuz 2017’de TÜPRAŞ ve EPDK’yle beraber bir oranda anlaşıldı. Fakat bu oran çok yüksek, indirim oranı 8 dolar varil başına. Dolayısıyla “Ras Gharib” indirim oranları yayınlanmadığı için bunun “Arab Heavy” olarak değiştirilmesi zaten teknik bir zorunluluk. TÜPRAŞ da zaten bunu kabul ediyor.

Mevcut Petrol Kanunu'nda Batman-Dörtyol navlun bedeli –yani taşıma bedeli- alınmıyor. Bu yerli üreticiler için bir sıkıntı. Şöyle bir sıkıntı: TÜPRAŞ istediği zaman rafineriyi bakıma alabiliyor efendim. Üç ay bakıma aldığı zaman biz bu petrolü yerli üreticiler olarak Batman'dan Dörtyol'a indirmek zorundayız ve varil başına yaklaşık 1,5 dolar ödemede bulunuyoruz BOTAŞ'a. Dolayısıyla bu ayrı bir handikap. Bu kanunla beraber esasında bakım süresi, dolayısıyla yerli üreticinin kaybı da telafi edilmiş oluyor.

Ayrıca uluslararası emsal petrol fiyatı hesaplanırken navlun bedelinin yüzde 50'si alınıyor mevcut Petrol Kanunu'nda. Uluslararası sistemde TÜPRAŞ bir petrol alacağı zaman -hafif veya ağır petrol- Dörtyol'a getirmek zorunda dışarıdan bir petrol getirdiği zaman. Dolayısıyla Dörtyol'a getireceği petrol için zaten bir navluna katlanmak zorunda.

Şu andaki mevcut Petrol Piyasası Kanunu'nda yüzde 50'si alınıyor. Bu kanundaki değişikliklerle doğrusunu yapmış olacağız, gerçek navlun bedelini almış olacağız.

Böylelikle biz ne amaçlıyoruz? Esasında bu kanun ne amaçlıyor? Yerli ham petrolün daha doğru hesaplanmasını sağlıyor. Yerli üreticinin, sadece Türkiye Petrolleri değil aynı zamanda yabancı petrol şirketlerini de teşvik edecek bir uygulama. Sadece üretimi değil arama yatırımlarını da teşvik edecek biliyorsunuz. Dolayısıyla onlara da bir teşvik sağlayacağımı düşünüyoruz.

Sorular varsa cevaplayabilirim.

BAŞKAN – Zaten bu madde, teknik bir madde. Bir soru var mı bu konuda?

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Peki, TÜPRAŞ burada 2 Amerikan senti yerine 4 Amerikan sentle hesaplamının daha doğru olacağını söylemiş. Bununla ilgili görüşünüz nedir?

TPAO MALİ İŞLER VE FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI FATİH BOZ – Efendim, doğru değil. Şu anda bir API başına 20 sent düşüyoruz, TÜPRAŞ “40 sent düş.” diyor, “Daha da düşük sat.” diyor. Yani mevcut durumdan daha da geriye gitmiş olacağız.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – TÜPRAŞ daha ucuza almak istiyor.

TPAO MALİ İŞLER VE FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI FATİH BOZ – Daha ucuza almak istiyor; o da doğru değil.

Ayrıca TÜPRAŞ'ın sunduğu gerekçelerden birinde yaklaşık 40 milyon dolarlık zarar olacağını vesaire söylüyor; o da doğru değil. Bizim hesabımıza göre 36 milyon dolar. Kaldı ki TÜPRAŞ bunu biz ona fatura ettiğimiz zaman zaten 22 de devletten düşebilecek vergisini. Dolayısıyla yüzde 78'e katlanmış olacak zaten devletten. Ödediği bedel onun için bir maliyet olduğu için zaten oradan da bir yüzde 78'ini aldığı zaman TÜPRAŞ'ın rakamı daha da düşecek.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI MİTHAT CANSIZ – Hasbelkader benim geçmişte petrol yöneticiliğim de vardı yedi yıl. TPAO'nun uluslararası şirketi TPIC'te gerek petrol ticareti, arama, üretim vesaire bu alanlarda da bir tecrübemiz oluştu.

Hakikaten burada olan, sürecin normalleşmesi. Bu ilgili kanun maddesi TÜPRAŞ'ta daha değilken, rafineri Koç Grubunda değilken, devletleyken muhtemelen o dönemde devlet kurumunun elini güçlendirme, belki maliyetlerini azaltmaya dönük yapılmış bir düzenlemeydi. Ama gelinen noktada bu orada kalmış ve yerli üreticilerimizin aleyhine bir şekilde uygulanmış ama meşru bir şekilde uygulanmış çünkü kanunda var.

Şimdi, biliyorsunuz, bizim dış bağımlılığımız petrolde yüzde 93'ler seviyesinde, gazda yüzde 99,5'ler seviyesinde. Hem petrol hem de gazın yerli imkânlarla aranmasını daha teşvik edici olması hasebiyle ve o uluslararası pratiğin de ülkemize yansıtılmasını mümkün kılma adına bu düzenleme getiriliyor.

İfade edildiği ve iddia edildiği gibi böyle çok büyük bir mağduriyet söz konusu değil. Normalleşme diyoruz.

TPAO MALİ İŞLER VE FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI FATİH BOZ – Efendim, bir şey daha ilave edeyim. Türkiye Petrollerinin teslim ettiği ham petrol yıllık yaklaşık 6 milyon varil, hafif petrol ise 26 API üstü yaklaşık 7 milyon varil yani yüzde 78’i ağır petrol değil, yüzde 45 civarlarını ediyor efendim bizim Türkiye Petrollerinin.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, yine, sayın yetkilimizin ifade ettiğine göre 2016’dan bu yana Mısır’da olmadığı için. Herhâlde bu üçüncü senesi oluyor. Üç senedir bu kaybı niye önlemedik?

TPAO MALİ İŞLER VE FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI FATİH BOZ – Mecburen yaptık. Şöyle yaptık efendim: Varil başına 8 dolar anlaşıldı, o da mecburen anlaşıldı, kanuni düzenleme olmadığı için mecburen anlaştık. 2017’den bu yana 8 dolar düşüyor.

Mısır devleti sadece kendi satıcılarına bu indirimi açıklıyor. Maalesef alamıyoruz.

TÜPRAŞ bu 8 dolara niye razı oldu götürü olarak? TÜPRAŞ alabileceğini düşündü Mısır devletinden. İhaleye girip onu alabileceğini sandı. Alamadı maalesef. Dolayısıyla bu teknik bir zorunluluk zaten yapılması gereken.

BAŞKAN – EPDK buyurun.

EPDK GRUP BAŞKANI AHMET ÖZKAYA – Öncelikle ben de şunu ifade etmek istiyorum: Bu maliyetler aslında çok büyük rakam değil. TÜPRAŞ’ın işlemiş olduğu ham petrol 25 milyon ton ihraç ediyor, 2,5 milyon ton da yerli ham petrol. Yani yerli ham petrolün toplamdaki payı yüzde 7-8 mertebesinde. Dolayısıyla, yüzde 7-8 mertebesinde olan bir şeydeki az bir maliyet artışına sebebiyet veriyor. Ha, bu nihai fiyatlara yansır mı, bizim benzine, motorine? Aslında pompa fiyatlarına yansıtacak bir şey değil çünkü kanunun bize verdiği yetkide emsal fiyatlardan hareketle bir hesaplama yapılıyor, dolayısıyla TÜPRAŞ’ın maliyetlerine bakarak bir fiyatlama yapılmıyor. Dolayısıyla TÜPRAŞ buradaki fiyat artışı, maliyet artışını nihai tüketiciye yansıtıyor.

Aslında, burada şu var: Alım maliyetlerinde bir miktar artış oluyor. Ha, işin özüne baktığımızda, TPAO’nun da anlattığı gibi, aslında bir rafinerici olarak “Ben bir ham petrol aldığımda bunu ne kadara alırım?”ı soru işareti yapmamız lazım. Eğer bunu Batman’da işleyecekseniz siz bu ham petrolü aldığımızda her hâlükârda navlun ödeyeceksiniz -yani bu yerli petrol olmasa- Süveyş Kanalı geçişini de ödeyeceksiniz, Dörtyol’a gelen o ham petrolü Batman Rafinerisi’ne iletebilmek için BOTAŞ’ın iletim hattındaki maliyetlere de katlanmak zorundasınız. Dolayısıyla, aslında, buradaki emsal hesaplamalarda, bilfiil olması gereken kanuna dercedilmeye çalışılmış. Dolayısıyla doğru bir uygulama diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bu madde üzerinde başka önergemiz yok.

31’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 31’inci madde kabul edilmiştir.

32’nci maddeye geçiyoruz.

32’nci maddede iki adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile bazı kanunlarda ve kanun hükmünde karamnamede değişiklik yapılmasını öneren Kanun Teklifi’nin 32’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım mı?

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gerekçe şöyle açıkçası...

BAŞKAN – Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 30'uncu maddeden 35'inci maddeye kadar olan kısımda petrol piyasasıyla ilgili aslında maddelerin çoğu. Petrol piyasasında tekeli piyasasının korunduğu... 5 firma pazarın çoğunluğuna sahip burada, rekabet kısıtlanmış. Değişiklikle yerli bir firmanın pazara girmesi imkânsız hâle getirilmekte. 30'uncu madde ve 35'e kadar olan maddelerin kanunlaşması hâlinde, sayısal büyüklüklerle de sınırlama yapılabilecektir. Zaten büyük çoğunluğu yabancıların elinde olan pazar, getirilen barajlarla tamamen yabancılara kalacak. Yıllık 60 bin ton satış zorunluluğu, 3.300 ton stok bulundurma zorunluluğu, 37,5 milyon lira aktif büyüklük zorunluluğu, 10 milyon lira ödenmiş sermaye zorunluluğu, 30 milyon lira banka teminat mektubu zorunluluğu, maktu tutarlı başka mükellefiyetler, adaletsiz dağıtılan düzenleme uyum maliyetleri ve benzeri barajları yerli bir yatırımcının aşip pazara girmesini imkânsız hâle getirmektedir. Hukuksuz olduğu için şu an kısmen uygulanabilen bu barajlar kanun değişikliğinden sonra hukuki dayanak kazanacak ve daha da yükselecektir.

TBMM'de yapılan Komisyon öncesi toplantıya 5 büyük şirketin temsilcileriyle bu firmaların yine 2 temsilcisi tüm sektör adına katılmıştır. Anadolu'da binlerce firmanın bu Komisyonunda görüşülecek tekliften haberi dahi yoktur. Anadolu'daki sivil toplum örgütlerinin görüşü alınmadan değişiklik aceleyle getirilmemelidir.

Diğer maddeler de en az 30 ve 35'inci madde kadar kritiktir. Yine sonraki maddelerde bununla ilgili görüşlerimi aktaracağım.

Bu nedenle maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Evet, aslında, bu sektör içindekilerle görüşmeler yapıldı, teklifleri alındı ama Müzeyyen Hanım, yine size tabii farklı iletmışler. Tek tek dinlenmeye çalışıldı hepsi.

Evet, önerge hakkında görüş bildirmek isteyen var mı?

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, biz teklifle ilgili sayın vekillerimle çalışırken özellikle sektör temsilcilerinin gerçekten bu konuda görüşünün alınması konusundaki şeye bizzat şahit olduk. Yani sektör bu konuda gerekli desteği, gerekli katkıyı verdi. O noktada bunu ifade etmek istiyorum.

32'nci madde de zaten verilecek cezalardaki usulü belirlemek açısından konulmuş bir madde efendim. Yani özetle şunu söyleyebiliriz: Petrol piyasasındaki faaliyetler 3 kısma ayrılıyor bu maddeye göre: Birinci kısımda kaçakçılık fiilleri, ikinci kısımda niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiiller, üçüncü kısımda da niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller. Kaçakçılık veya niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olmayan fiillerle ilgili direkt soruşturma açılarak soruşturma neticesine göre eğer gerçekten bu kabahati işlemiş ise ceza verilerek gerekli hukuksal prosedür işlettiliyor. Gene aynı şekilde, kaçakçılıkla da ilgili bu durum söz konusu. Ama niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller için ise şu andaki mevcut mevzuatta, kanunda olmayan bambaşka bir usul belirleniyor. İlk etapta otuz günlük bir ihtar süresi öngörülüyor bu tür fiiller için, “Otuz gün içinde aykırılığı gider.” diye ihtar ediliyor, ihbar ediliyor. Eğer bu otuz gün içinde aykırılık gideriliyorsa zaten herhangi bir idari tasarrufta bulunulmuyor. Akabinde eğer bu hukuka aykırılık devam ediyorsa geçici durdurma safhası başlamış oluyor, altmış günlük bir geçici durdurma safhası. Bu altmış günlük geçici durdurmada,

ilgilinin faaliyeti durduruluyor, kişiye tekrar “Kardeşim, sen bu hukuka aykırılığı gider.” uyarısında bulunuluyor. Eğer hukuka aykırılık durumu giderilmiş olur ise derhâl en kısa sürede geçici durdurma işlemi ortadan kaldırılıyor. Altmış gün içinde gene bu hukuka aykırılık devam ediyor ise bu sefer artık soruşturma açılıp gerekli idari prosedür işletilerek gerekirse ceza veriliyor ve...

BAŞKAN – Maddenin eski hâlindeki durumu da bir açıklarsanız eğer farkı görürüz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Maddenin eski hâlinde bu fiillerin hiçbirisi bu şekilde tasnif edilmiyor şu an itibarıyla, şu andaki meri mevzuatta. Herhangi bir düzeltme imkânı olan fiil veya olmayan fiil dahi olsa direkt soruşturma açılıp ceza veriliyor. Bu, gerçek anlamda sektörü fazlasıyla zorlayan bir husus çünkü yani çok basit konularda sektöre ceza vermek durumunda kalan bir kurum görüntüsü içinde oluyoruz maalesef biz bu konuda.

BAŞKAN – Burada doksan gün gibi bir zaman var aslında, otuz artı altmış.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet, ona geleceğim efendim.

Şimdi, burada çok basit konular, çok düzeltme imkânı olan fiillerden mütevellit biz sektör temsilcisine süre veriyoruz, imkân tanıyoruz ki onu sistem içinde tutabilelim. Bu da dediğiniz üzere efendim, doksan günlük bir süreye tekabül ediyor. Doksan günlük bir süre içinde biz sektöre öyle bir imkân tanıyoruz ki “Bu işi bitir, bu işi düzelt; seni affedeyim.” Yani daha doğrusu kanun öyle bir yol izlemiş oluyor efendim.

BAŞKAN – Evet, Yasın Bey, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi, madde 32’de idari yaptırımlarda madde 19’un (a) bendinde “Verilen süre içinde lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı nedenlerle...” Yani buradan kastım belediyeler, kamu kurumları gibi kurumlardan eksiklerin giderilmesiyle ilgili sıkıntı söz konusu olduğunda kendisinden kaynaklanmayan haklı nedenlerle aykırılıkların giderilememesi hâlinde kurumlara yine bu süreye ek olarak bir otuz gün süre daha ilave edilmesinde fayda var diye sadece o otuz gün içinde o belediyeden veya ilgili kamu kuruluşundan bu eksikliğin giderilmesiyle ilgili yeterli süre alınamayabilir bürokrasideki hantallıktan kaynaklı. Dolayısıyla sadece bu kısımlarda yani lisans sahibinin kendisinden kaynaklanmayan haklı nedenlerle bir ilave otuz gün süre verilmesini, ayrıca -gerçi önerge olarak da biraz önce imzaladım ama yine de burada hatırlatalım- aykırılığın giderilmesi durumundaysa altmış günlük sürenin artık bitip geçici durdurmanın kurul kararıyla da ortadan kaldırılmasının iyi olacağı düşüncesindeyim.

Yine, burada, (c) bendinde ise -gerçi kaçakçılıkla ilgili bir durum ama- bazı petrol işletmelerinde kiracılarla ilgili bir durum söz konusu ve kaçakçılığı yapan şayet kiracı ise dolayısıyla lisans sahibini zor duruma düşürmemek adına da burada kiracılarla ilgili de hüküm eklenmesinde bir fayda olur diye düşünüyorum. Yani kaçakçılığı yapan kiracı ama cezayı yiyen lisans sahibi gibi bir durum da ortadan kalksa nasıl olur?

BAŞKAN – Evet, bu konuda bir açıklama...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Sayın vekilimin bahsettiği birinci konu biraz mücbir sebeple ilgili yani kişinin kendi kusurundan kaynaklanmayan bir sebepten dolayı bu sürelere riayet edememesi.

Bu bizim düzenlemelerimizde var zaten Sayın Vekilim. Yani ayrıca burada bir yeni bir süre koymaya hacet yok çünkü bizim genel anlamda yönetmeliğimizde bu türden durumlarda yani kişinin kendi kusurundan kaynaklanmayan durumlarda verilen süreyi yerine getiremiyorsa kurul kararıyla ona her zaman için ek bir süre verilebilir. Sadece bununla ilgili değil, bütün sektörel konularda böyle bir imkânımız var. Buna gerek duyulmayacağını açıkçası düşünüyorum.

Kiracılarla ilgili meselede, efendim, bu, 2013 yılında mevcut kanunun 20'nci maddesinin sekizinci fıkrasına eklenen bir husus bu, bir tesiste 5607 anlamında bir, kaçakçılık anlamında bir fiil icra edilmişse o tesisle ilgili bir mühürleme hadisesi gerçekleştiriliyor. Bu, kaçakçılıkla mücadele bağlamında getirilmiş olan bir düzenleme ve 2013 yılından bu yana bu hükmün çok büyük bir faydası görüldü efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Dolayısıyla 2013'ten bu yana herkes zaten kiracılarla sözleşmesini yaparken bu konuyla ilgili kendine göre teminat vesaire alıyor.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tamamıyla sizin gibi düşünüyorum.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ama oradan geriye doğru sözleşme yapanlar, kiralama yapanlar birtakım sıkıntılar yaşıyorlar. Orada bir problem var.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim şöyle: Takribi 300 civarında petrol istasyonu ile ilgili böyle bir hususun olduğu söyleniyor. Tabii, biz rakamı çok...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Adamlar mağdur yani.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani evet, öyle bir mağduriyet var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bu konuyu ne yapıyoruz?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bu konuyla ilgili...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yani konusu geldi.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bu konuyla ilgili bir geçici düzenleme hazırlığı yapmıştık açıkçası Sayın Vekilim. Bilemiyorum, girer mi girmez mi?

BAŞKAN – Bu geçici madde üzerinde o zaman bir çalışma var. Bu belli bir taslak hâline geldi. Yarın üst komisyonda bu konular tekrar görüşülecek, bir hazırlığımız var.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. 32'nci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi'nin 32'nci maddesinde belirtilen düzeltilebilir ve düzeltilemez ihlallerin ve/veya 36'ncı maddesinde belirtilen idari yaptırım gerektiren fiillerin tanımlarının teklife eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Gerekçe için Ali Bey, buyurun.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçe aslında maddede de açıkça belirtiliyor. Burada "lisans iptaline ve faaliyet durdurmaya yol açacak düzeltilebilir ve düzeltilemez ihlaller" deniliyor da bunlar nedir yani bunlarla ilgili bir açık hüküm var mıdır? Yani biz bir şey göremedik burada. Bunun için biz bu öneriyi verdik. Bunlar neyse, bunun bir tanımı varsa bu tanım buraya yazılsın yani.

BAŞKAN – Biz de bunun aynısını sormuştuk, açıklamışlardı.

Evet, kurum yetkilisi, buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, şöyle izah edebiliriz: Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller aslına bakarsanız tanıma ihtiyaç duymayacak kadar açık bir ifade diye düşünüyorum. Onun ötesinde niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiillerle ilgili tasarıda zaten kurula bir düzenleme yetkisi verilmiş durumda. Yani kurulumuz çıkaracağı bir yönetmelik veya bir tebliğiyle bu düzeltme imkânı olan fiilleri teker teker sıralayıp kamuoyuna deklare edecek efendim.

BAŞKAN – Aslında birkaç örnekle açıklayabilirsiniz. Şu düzeltilemez, şu düzeltilir; birkaç örnekle bunları...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şimdi, ilan panosunda veya şöyle efendim: Bir petrol istasyonu düşünün, giydirme işlemleri gerçekleştiriliyor. Bu giydirme işlemleri yani şirket logosu, dağıtım şirketi logosunun bulunması gerekiyor. Bunun bulunmaması bir kabahat ve bununla ilgili bir idari para cezası prosedürü işletiliyor mevcut kanunumuzda. Yeni kanunumuzda veya teklifimiz yasalaşır ise bununla ilgili bir süre verilecek, bu düzeltme imkânı olan bir fiil, süre verilecek. “Kardeşim senin bu konuda şu eksğin var, şu eksğini şu otuz gün içinde bir tamamla.” denecek ve geri kalan kısmı hukuksal...

BAŞKAN – Bu yönetmeliklerde belirtilmiş durumda mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Hayır, bu yönetmelikte belirlenecek şu anda Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Kanundan sonra mı belirlenecek?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii, kanundan sonra kurula yetki alıyoruz, kurul bunları bu türden, niteliği itibarıyla düzeltmeye imkânı olan fiilleri teker teker saymak yoluyla, kamuoyuna yapacağımız yönetmelikle deklare etmiş olacağız. İnsanlar da bilecek hangi fiiller düzeltme imkânı olan fiiller, hangi fiiller değil.

BAŞKAN – Düzeltme imkânı olmayan bir fiile de örnek verelim en azından.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Kaçakçılık fiilleri çoğunlukla Sayın Başkanım. Yani burada düzeltme imkânı olmayan fiillerin çoğu kaçakçılık. Zaten şunu da söylemekte yarar var: Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller şu anda EPDK’nın kesmiş olduğu cezaların neredeyse yüzde 80’ine tekabül ediyor efendim. Yani bu şu demek aslına bakarsanız: Biz şu an kestiğimiz cezaların yüzde 80’ini eğer kişi hukuka aykırılığı giderecekse zaten kanunen ortadan kaldırmış olacağız ve bu, sektör için gerçekten çok büyük bir imkân ve yani şimdiye kadar ağır cezalardan bahsediyor sektördeki temsilciler, o ağır cezalar belki ileriki zamanlarda söz konusu olacaktır ama biz bu ağır cezaları kesmeden önce zaten sektöre çok büyük imkânlar tanıyoruz.

BAŞKAN – Evet, bir açıklama yaptık yani bunlar yönetmelikle beraber tekrar düzenlenecek.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

32’nci madde üzerindeki diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 32’nci maddesiyle değiştirilen 5015 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Semra Kaplan Kıvırcık

Abdurrahman Başkan

Denizli

Manisa

Antalya

“Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması halinde geçici durdurma hali sona erdirilir.”

Gerekeçe:

Önergeyle 5015 sayılı Kanun’un 19’uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca uygulanan geçici duyurmanın ilgili mevzuata aykırılığın giderilmesi hâlinde kaldırılacağı kanuni olarak açıklığa kavuşturulması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında bir görüş var mı?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

(Madde 33 okundu)

BAŞKAN - 33'üncü madde üzerinde iki adet önerge vardır, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 33'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Evet, Müzeyyen Hanım, gerekçe için buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 33'üncü maddede Anayasa Mahkemesinin ekonomik kazançla orantılı olarak nispi olmadığı için iptal ettiği maktu idari para cezaları yeniden düzenlenmektedir. Kanun teklifini tekelci bir şirket temsilcisi hazırlasaydı bu derece kendi lehine alt ve üst sınır oranını belirlemekten çekinirdi zannediyoruz. Teklife göre, 50 kilogramlık kaçakçılık yapan kişi 125 TL haksız kazanç sağlayıp alt sınırdan 1,5 milyon lira idari para cezası alacak, 20 bin tonluk gemiyle kaçakçılık yapan kişi ise bu işten 50 milyon lira haksız kazanç sağladığı hâlde üst sınırdan sadece 3 milyon lira idari para cezası alacaktır. Böyle bir ceza sistemi, kaçakçılığın yüksek hacimli yapılmasını özendirir.

Binde 12 ceza gerektiren (ç) bendine giren fiillerden dolayı 30 milyon lira hasılatlı yerli şirket 360 milyon lira yerine alt sınırdan 1 milyon 250 bin lira idari para cezası alacak, 34 milyar ciro lu firma 408 milyon TL yerine, üst sınırdan sadece 2 milyon 500 bin TL idari para cezası alacaktır. İdari para cezası oranları 12 kat ve alt sınır olan 100 kat düşürülüp üst sınır tamamen kaldırıldığında mahkemenin iptal gerekçesine uygun nispiyet ancak sağlanacaktır.

BAŞKAN – Evet, önerge hakkında bir açıklama veya bir görüş?

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Önergeyi şu manada destekliyorum: Özellikle kaçakçılıkla ilgili kısımda “üst sınır” diye bir tabirin olmaması gerekmekte çünkü kaçakçılık miktarı yüksek olduğunda, üst sınır sınırlı olduğu için bu cezaları göze alıp kaçakçılığı bir noktada durduraktan ziyade daha büyük kaçakçılık yapma olasılığına gelen bir anlam taşıyor. Dolayısıyla en azından cezanın en az kaçırılan mal bedeli tutarı kadar olması gerektiğini -üst sınır anlamında- bunu düşünmek gerekiyor. Alt limitle ilgili hiçbir şey demiyorum ama üst limitin yetersiz olduğunu, en azından kaçırılan mal bedelinin tutarı kadar olması gerektiğini ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu konuda teklif sahibi veya Bakanlık tarafından bir açıklama var mı?

Pardon, açıklama almadan önce Ali Bey'in de...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Bizim de bir önerimiz var bu maddeyle ilgili. Yani bunun gözden geçirilmesiyle ilgili demiştik, hani, buna...

BAŞKAN – Aynı mahiyette.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Aynı mahiyetteydi. Yani netice itibarıyla biz de bu konuda aynı mahiyette bir öneri sunmuştuk ama bir netleşme yapılmadığı için düzenlemek için almıştık. Yani bu görüşe biz de katılıyoruz. Mutlaka bu alt sınır, üst sınır meselesi yani küçük yatırımcı açısından da ya da işte...

BAŞKAN – Aslında yatırımcıdan ziyade kaçakçı...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani kaçakçılığın önlenmesi açısından diyelim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Az kaçırın, çok kaçırın.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gibi şeyler de ifade edebilirsiniz. Biliyorsunuz, toplum vicdanını yaralayan... İşte, baklava çaldı diye hapis yatan çocukları hepimiz biliriz ya da geçen gün işten atılan, neydi o? Bir kutuyu kadıncağız alıp evinde bir malzeme koymak için...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Çikolata kutusu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Çikolata kutusunu alıyor, ondan dolayı işten atılıyor ve tazminatsız bir şekilde işten atılıyor, Yargıtay da bunu onaylıyor filan yani. Şimdi, bir taraftan da o kutu dolu, altını götürerler var yani. Yani ikisini aynı sonuca tabi tutmamak gerektiğini düşünüyoruz. Dolayısıyla da burada bu değişikliğin, evet, düzenlenmesi gerekir.

BAŞKAN – Bakanlık, EPDK, bir açıklama var mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şimdi, bu 33'üncü...

BAŞKAN – Üst limitin...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şimdi, efendim, genel bir açıklama, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Anayasa Mahkemesi 2016 tarihinde bir karar verdi, petrol piyasasında bazı konularda verilmiş olan cezaları Anayasa'ya aykırı buldu. Bunun sebebi de şu efendim: Verilen cezaların maktu olması, nispi olması gerekirken maktu olması şeklindeydi. Nispilik de şu anlama geliyor: "Fiilin niteliği, ağırlığı gözetilmeden veya diğer hususlar gözetilmeden bu fiile ceza vermemelisin yani kanun bu şekilde düzenlenemez." tarzındaydı. Biz bu Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesinden hareketle 20'nci maddeyi o şekilde dizayn ettik, bir alt sınır ve üst sınır belirledik. Bu ikisinin arasındaki alanda ise –bilançosunu- satış tutarına göre bir meblağ belirlenmesini öngördük efendim.

BAŞKAN – Üst sınır anlamında zaten bir önerge de vermişler arkadaşlar. O da belli bir seviyeye çıkınca, onun daha üstünde kaçakçılık oluyorsa eğer, burada ayrıyeten düşünmek gerekir yani.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Sayın Başkanım, üst sınırın tamamıyla ortadan kaldırılmasıyla ilgili sayın vekilimin bir şeyi oldu.

BAŞKAN – Teklifi var, evet.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Burada şunu söylemekte yarar var: Yani tabii caydırıcılık da önemli ama bir yıkıcılık da söz konusu olmasın istiyoruz açıkçası.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Kaçakçıyı yıkalım canım. Yani "yıkıcı" derken... Kaçakçıyı yıkacaksınız yani.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani şimdi şöyle düşünelim efendim: Haklı da olabilirsiniz, tabii, takdir sizlerin ama şöyle düşünün: Şimdi, bir Petrol Ofisi var -yani isim vermek, bilmiyorum, ne kadar doğru ama- yani yıllık cirosunu dikkate alırsanız...

BAŞKAN – O şekilde örnekten ziyade şunu söylemek gerekir: Zaten bu üst seviyeden bir ceza alan firma çok çok yoktur yani, genelde alt seviye ve altındakilere cezalar vardır gibi düşünüyorum ben. Çünkü o üst sınırdaki bahsettikleriniz kurumsal çalışan firmalardır.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bahsettiğimiz firmaya şimdiye kadar kaçakçılıktan bir ceza kesilmiş değildir zaten, öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Değildir yani. Bu üst sınır çok zorlanamaz, genelde alt sınır ve onun altında kalan rakamlar mevcuttur yani. Aslında istatistiki bir bilgiye bakarsak da bu böyledir yani, doğru mu?

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Biraz da onlar meyilliler bu işe.

BAŞKAN – Yani üst seviye konusu, aslında çok bir eleştiriyi gelmiyor, tam tersi, alt seviyenin daha düşürülmesi anlamında bir talep geliyor.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani evet, şimdi...

BAŞKAN – Yani üst sınırdan bir ceza da bu zamana kadar çok da olmuş değildir belki.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Kaçakçılık fiili bakımından efendim, şunu çok rahatlıkla söyleyebiliriz: Yani büyük firmalarda kaçakçılık olayı çok olmuyor; çok değil, hiç olmuyor.

BAŞKAN – Hiç olmaz.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yani yanlışlık olabilir bazen, değil mi?

BAŞKAN – Yanlışlık olsa da bu rakama ulaşmaz yine.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Hayır efendim yani kaçakçılık fiiliyle ilgili herhangi bir eylemleri söz konusu olmuyor Sayın Vekilim. Pazarın belki yüzde 80'i, yüzde 90'ına tekabül eden firmalarda böyle bir durum, böyle bir sıkıntı yok. Yani bizim bahsettiğimiz kaçakçılık eylemleri yüzde 10'luk bir pazar payı üzerinden...

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Daha çok, firmaların kurumsallığı...

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Yani efendim, evet, evet.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Yoğunluk bu grupta yaşanıyor yani.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Çok doğru.

BAŞKAN – Bir önceki kanunumuzda 1 milyon kaçtı rakam?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – 1 milyon 436. Güncellenen değeri şu anda, 2019 rakamlarıyla 1 milyon 792.

BAŞKAN – Yok, yeni kanun teklifinde kaçtı Nevzat Bey?

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – 1,5'la 3.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Şu anda 1,5'la 3 efendim.

BAŞKAN – Evet, şimdi o da değişecek.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben bir soru sormak istiyorum sayın Bakanlık yetkilisine.

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Gözüme çarpmadığı için soruyorum sadece. Örnek veriyorum: Bu cezalar beş sene sonra da aynı mı kalacak, yoksa yıl bazında güncellenecek mi?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Güncelleniyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Tamam.

BAŞKAN – Aslında önergeyi de bir okuyalım.

Önce mevcut önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var. Bu önergemiz de biraz bu alt ve üst limit düzenlemesiyle alakalı olduğu için okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 33'üncü maddesiyle değiştirilen 5015 sayılı Kanun'un 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "bir milyon beşyüz bin" ibaresinin "iki milyon" şeklinde, "üç milyon" ibaresinin ise "on milyon" şeklinde değiştirilmesini, aynı bendin (3) numaralı alt bendinde yer alan "üçüncü fıkrası ve" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını ve aynı fıkranın (b) ve (ç) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (d) ve (e) bentlerinin eklenmesini ve sonraki bentlerin buna göre teselsül ettirilmesini, mevcut (d) bendinde yer alan "ikiyüzelli bin" ibaresinin "altıyüzyirmibeş bin" şeklinde, mevcut (g) bendinde yer alan "ikiyüzyirmi bin" ibaresinin ise "beşyüzelli bin" şeklinde değiştirilmesini, maddenin üçüncü fıkrasında yer alan "Kayıtlı Elektronik Posta (KEP)" ve "KEP" ibarelerinin "elektronik tebligat" şeklinde değiştirilmesini, maddenin dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılarak mevcut beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, maddenin altıncı fıkrasında yer alan "azami hadden" ibaresinin "mevzuata aykırı fiili icra eden petrol piyasası faaliyetinin emsali olabilecek petrol piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili bentlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dâhilinde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin
Denizli

Fuat Köktaş
Samsun

Semra Kaplan Kıvrırcık
Manisa

"b) Bayilik lisansı sahipleri yönünden (a) bendinde yer alan cezaların yarısı uygulanır."

"ç) Aşağıdaki hallerde bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sorumlulara, bir milyon ikiyüzelli bin Türk Lirasından az olmamak ve altı milyon ikiyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onikisi oranında idari para cezası uygulanır:

1) 9 uncu maddede yer alan kısıtlamalara uyulmaması (yedinci fıkra hariç).

2) 5 inci, 6 ncı, ve 7 nci maddelerin ihlali.

3) Kurumca, 10 uncu madde gereği yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi."

"d) Aşağıdaki hallerde sorumlulara, beşyüzelli bin Türk Lirasından az olmamak ve iki milyon yediyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

1) 4 üncü maddenin üçüncü fıkrasının ihlali.

2) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere 4 üncü maddenin, üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (d) ve (l) bendi dışındaki hükümlerinin ihlali.

3) Bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere, sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.

4) 12 nci maddede yer alan hükümler dahilinde iletim ve depolama tesislerine erişimin dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi.

5) 17 nci maddenin ihlali."

"e) Serbest kullanıcı lisansı sahiplerince (d) bendinde yer alan fiillerin işlenmesi halinde, elli bin Türk Lirasından az olmamak ve yüz bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu petrol piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde beşi oranında idari para cezası uygulanır."

“Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.”

BAŞKAN – Bu önerge hakkında açıklama var mı?

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, bu önergeyle ilgili daha çok şu gerçekleştirildi: Verilen cezaların, sektörden gelen görüşler üzerine verilen cezaların alt sınırı ile üst sınırı arasındaki barem biraz genişletildi; neredeyse 5 katına, belki daha fazlası oranında genişletildi. Örnek olarak şunu verebiliriz: Mevcut tasarıda üst sınırı 3 milyon olan kaçakçılık fiilleriyle ilgili cezalar 10 milyona çıkartıldı.

Onun dışında, isterseniz Fatih Bey daha ayrıntılı bilgi verebilir vekillerimize.

BAŞKAN – Fatih Bey, buyurun.

EPDK PETROL DENETİM BAŞKANI FATİH MUSTAFA CERİT – Teşekkürler Sayın Başkan.

Burada şöyle bir şey yaptık değişikliklerde; bu özellikle kaçakçılık fiillerinde bu verilen önergeyle şu olmuş oluyor: Kaçakçılık fiili için öngörülen cezanın alt limiti 1,5 milyondan 2 milyona çıktı; üst limitiye 3 milyondan 10 milyona revize edildi, yaklaşık 5 katlık bir artış öngörüldü. Bu işte, kaçakçılık fiilini işleyen, sektörün, ekonomik gücü yüksek olan lisans sahipleri açısından daha adaletli bir ceza sistematiği getirilmesi görüşü doğrultusunda şekillendi.

Diğer şeylerde de, bütün ceza bentlerindeki cezaların azami hakları da yaklaşık 5 katı oranında artırıldı yani buna paralel olarak. Hepsinde aynı sistematik öngörüldü yani burada Anayasa Mahkemesinin kararında belirttiği “ekonomik güç” kriteri daha adaletli, daha hakkaniyetli, dikkate alınacak şekilde, alt ve üst limitler arasındaki bandı geniş tutmuş olduk.

Onun dışında, burada bayağı bir karışık gözüksün bile şeylerde, yapmak istediğimiz şey şuydu: Daha küçük ekonomik süljelerin yani bayilerin işlediği fiiller aynı maddeye denk gelmesi... Çünkü, örneğin 4’üncü maddenin ihlali, 4’üncü madde, petrol piyasasında faaliyet gösteren bütün lisans sahiplerinin işleyebileceği bir ihlal. Yani herkes teknik düzenlemeye aykırı bir akaryakıt ikmal edebilir, dağıtım lisansı sahibi, depolama lisansı sahibi bir bayi. Bunu belli bir sistematik içerisinde daha düşük ceza bentlerine kaydırarak yani orada ceza tutarlarını yani küçük ekonomik süljelerin daha küçük ceza ödeyebileceği bir şey içerisinde bentlere kaydırarak. Yani önergede yapılan değişiklik daha çok, sektörden gelen teklifler ve öneriler doğrultusunda daha adaletli, fiilin niteliğini, failin kusuru, failin ekonomik gücünü dikkate alan daha adaletli bir ceza sistematiği öngördük yani esasen yaptığımız oydu.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sadece kısa bir şey söyleyeceğim. Fatih Bey’i uyarmak adına söylüyorum: Öneriyi Bakanlık değil sayın vekillerimiz verdi. Dolayısıyla, “Biz önerdik.” dedikçe orada bir uygunsuzluk... Sektörden gelen talepleri buradaki vekil arkadaşlarımız da değerlendirmişler ama öneriyi sizler sahiplenmek adına bu şekilde söylüyorsanız, dolayısıyla bizden de yeri geldiğinde öneriler oluyor, önergeyi teklif edenler önermiştir. Dolayısıyla teklifi veren milletvekilleri. Onun için, sürekli orada “Önerdik.” şeklindeki düzenlemeler yani usule de aykırı, bir yönden de açık veriyorlar, kusura bakmasınlar.

Bu manada da bir yanlışlık var. Şayet böyle bir öneri vardı, niye önceden taslakta koymadınız da şimdi düzeltildi? O zaman ben de bu soruyu sormak zorunda kalırım.

EPDK PETROL DENETİM BAŞKANI FATİH MUSTAFA CERİT – Ben şöyle açıklayayım onu...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Önceden sektör temsilcilerini dinlemiş olsaydınız bu görüşleri orada taslağın içine dâhil ederdim. Sonradan dinlerseniz, dolayısıyla şimdi düzeltmek için sayın vekillerimizin önerisine evvallah ama bu öneriyi bürokrasinin sahiplenmesine hayır.

BAŞKAN – Yasin Bey, evet, bu konuda belki bir yanlış anlaşılma olur. Burada kanun teklifi sahiplerimiz tabii ki kamu kurumlarındaki bürokratlarımızla istişare hâlinde olmuşlardır. Zaten tekliften sonraki değişiklikler de özellikle sektör temsilcilerinin talepleri doğrultusunda tekrar bir incelenip istişare yapıp ondan sonra bir önerge hâline dönüştürülmüştür.

Hamdi Bey, buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Sayın Başkanım, sizin de buyurduğunuz üzere, biz bu kanun tasarısı hazırlanırken çok teşrikimesaide bulduk sayın vekillerimle, arkadaşımın da doğal olarak “Hazırladık, verdik.” tarzında söylemesinin sebebi bu. Yani biz neredeyse son üç ayda her hafta görüşüyoruz Sayın Şatıroğlu ile Sayın Kirazoğlu’yla. Dolayısıyla yani bunu söylemek...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ben sadece düzeltme maksatlı söyledim.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Arkadaş belki doğrusunu söyledi yani doğrusunu söylemiş oldu.

BAŞKAN – Yasin Bey, gerçekten orada bir kelime hafif bir şey oldu, onu belirtmek istedi. Önergeler yine milletvekillerimizle beraber... Tabii illa ki kurum yetkililerinden görüşler alınmıştır.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Tabii ki efendim.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Uzman görüşleri önemli.

BAŞKAN – Önemli tabii ki.

Önerge, alt sınırı, üst sınırı düzeltmelerle alakalı bir önergeydi.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Önergeyi kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

33’üncü maddeyi kabul edilen önergenin değişikliğiyle beraber oylamaya sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

34’üncü maddeye geçiyoruz.

34’üncü maddede bir adet önerge var, önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 34’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş bildirmek üzere Müzeyyen Hanım, buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Diğer maddelerde olduğu gibi, sektörün farklı bileşenlerinin görüşü alınmadan gerekçelere aykırı bir şekilde yapılan ve sektörde tepkiyle karşılanan bu maddenin geri çekilmesini talep ediyoruz; gerekçemiz bu.

BAŞKAN – 19’uncu ve 20’nci maddelere atıf var burada.

Bu konuda bir açıklama var mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, bu madde bir geçiş maddesi olarak nitelendirilebilir. Mevcut meri mevzuatta, şu andaki mevzuatta 19’uncu madde ve 20’nci madde şöyle düzenleniyor: 20’nci madde usulü düzenliyor, 19’uncu madde tam tersi verilecek cezaların ne olacağı hakkında hükümleri içeriyor. Biz bunu yeni düzenlemede, yeni tasarıda tam tersine çevirdik yani normal koşullarda literatürde, hukuk literatüründe ilk önce usul belirlenir, ondan sonra cezalar belirlenir, yapılan buydu. 19’da usul belirlendi, 20’de cezalar belirlendi. Burada da bu maddede de yapılacak, başka kanunlarda bu kanun maddelerine yapılacak atfların ilgili maddelere yapılacağı konusunda bir düzenleme.

BAŞKAN – Düzenleme aslında.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet, basit bir düzenleme.

BAŞKAN – Bu, aslında sadece bir düzenleme. Yani başka bir işlevi yok Müzeyyen Hanım, sadece bir düzenleme bu madde.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34’üncü madde hakkında verilen önerge kabul edilmemiştir.

34’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum değerli Komisyon üyeleri: 34’üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 34’üncü madde kabul edilmiştir.

35’inci maddeye geçiyorum.

35’inci madde üzerinde iki önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 35’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Gerekçeyi okuyabilirsiniz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır.

Teklifin kanunlaşması hâlinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeceliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır.

Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir.

Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz almak isteyen var mı?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, kısa bir açıklama yapalım lütfen. Bu da bir geçiş maddesidir efendim. Niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fillerle ilgili henüz karar verilmemiş, kurul tarafından karar verilmemiş fiillerle ilgili bir süreç belirleniyor. Bu süreç dâhilinde bu

düzen fiiller için bir ihzar müessesesi getirmiştik ya, onun uygulanmasıyla ilgili bir süreç tarif ediliyor. Artı, efendim, herhangi bir sebeple bu süreler şey yapılmamışsa, uygulama imkânı söz konusu değil ise bu cezanın da bir nevi tabiri caizse affı öngörülüyor.

BAŞKAN – Müzeyyen Hanım, bu konu da bu şekilde. Sektörle irtibata geçilerek yapılmış bir karar gibi.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

35'inci maddeyle alakalı diğer önergeye geçiyoruz.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesiyle birlikte düzenlenen alt sınır ve üst sınır cezalarının yeniden gözden geçirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçeyi okuyabiliriz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bu maddeyle yapılması planlanan değişiklikle birlikte herhangi bir ihlalin söz konusu olması durumunda ceza alt sınırı 1 milyon 500 bin TL, üst sınır ise 3 milyon TL olarak yeniden düzenlenmiştir. Teklifin 32'nci maddesiyle birlikte düşünüldüğünde, bu maddenin yaratacağı hukuki boşluktan hareketle alınacak kararlar sonucunda küçük yatırımcılar alt sınırı 1 milyon 500 bin TL olan yüksek meblağda bir yaptırımla karşı karşıya kalacaklardır. Bu sınırların yeniden gözden geçirilmemesi durumunda ise küçük yatırımcıların pazarın dışında kalması durumuyla karşı karşıya kalınacaktır.

BAŞKAN – Evet, bu görüştüğümüz konu aslında. Yine bu konuda bir açıklama alalım.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, bunu görüştüğümüz maddeyle çok ilgili göremedik ama.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum değerli Komisyon üyeleri: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge var, önerge sahibi Ali Kenanoğlu, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde gerekçe kısmında belirtilen hususun teklife eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Gerekçeyi okuyabilirsiniz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Bilindiği üzere rafineri haricinde herhangi bir tesiste kaçakçılık fiilinin işlendiğinin tespiti hâlinde lisansa tabi tüm faaliyetler durdurulmakla birlikte, lisans sahibine verilen idari para cezası ödenmeden lisansa konu tesis için bir gerçek veya tüzel kişiye lisans verilmemektedir. Bu durum, özellikle akaryakıt istasyonu sahibi olup istasyonunun işletmeciliğini yukarıda anılan kanunun tarihi olan 11/4/2013

tarihinden iki, üç, dört, beş yıl önce kiraya vermiş mülk sahipleri kanunda anılan idari para cezaları kadar istasyonlarını kiraya verirken kendilerini teminatlandıramadıklarından kendilerinden kaynaklı olmayan kaçakçılık eyleminden dolayı istasyonları kapatılmış olup mağduriyet yaşamaktadırlar. Söz konusu mağduriyetlerinin giderilmesi ancak kaçak akaryakıtla mücadele konusunda zafiyet oluşmaması bakımından geçici bir madde ihdas edilmesi, kaçakçılık fiiline ilişkin yürütülen adli süreçlerde herhangi bir aksama oluşturmaksızın söz konusu tesislerin lisanslandırılarak petrol piyasası faaliyetlerine dâhil edilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN – Ali Bey, bu konuda...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Konuyla ilgili mağdur olan şahıslar sanırım hepinizi ziyaret etmiştir, bilginiz de olduğunu düşünüyorum bununla ilgili olarak. Yani daha önceki kanunlarla bununla ilgili düzenlemenin de yapıldığını, Genel Kurula kadar geldiğini fakat orada tekliften çıkarıldığını da ifade ettiler. Tabii, ben o yasama sürecinde yoktum, bilmiyorum. Hem gerekçede ifade edildiği şekliyle hem de bizlere yapılan izahatlarda böyle bir mağduriyet söz konusu. Bunun hep birlikte düzeltilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Ben bunun ortak bir teklif olarak da sunulması gerektiğine inanıyorum.

BAŞKAN – Bir açıklama var mı bu konuda?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Efendim, demin de arz ettiğim üzere, bu konuyla ilgili bir çalışma yapıyoruz zaten.

BAŞKAN – Bu geçici madde önerenizle alakalı bir çalışma şu anda yapılıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam.

BAŞKAN – Belki bu üst komisyona yetişir. Yetişmezse dahi, bu bir başka... Plan ve Bütçede olabilir veya bir torbada... Bunun şu an çalışması belli bir noktaya geldi, yüzde 99 noktasına geldi. Bu konuda olumlu görüşler var. İnşallah bunu da ortak bir önerge hâlinde bir çalışma yapılıyor.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani ben de Yasin Bey’le aynı fikirdeyim. Bunun bu alt komisyonda...

BAŞKAN – Bakın, yine söylüyorum, bu talebinizin belki üst komisyona yetiştirme ihtimali var.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam Sayın Başkan, ben de onu söylüyorum. Yani bu şu an için alt komisyonda kabul olur, olmaz, ayrı bir konu ancak bu konuda bir mağduriyet söz konusu, arkadaşların mağduriyetlerini herkes biliyor. Yani hakikaten de bir mağduriyet yani böyle bir şey durumu değil çünkü kiraya vermişler, kiraya verdikleri kişi kaçakçılıkla intikal etmiş, ondan dolayı işletme kapatılmış filan.

BAŞKAN – Ali Bey, isterseniz bu önergeyi biz geri çekelim çünkü bu önergeyi reddetmeyelim çünkü bir çalışma var bu konuda.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Evet, bence de reddetmeyelim. Eğer bu çalışma varsa ben geri çekeyim bu önergeyi çünkü birlikte verilsin bu, reddedilmiş bir önerge olmasın arkadaşlar. Ben çekiyorum geriye, tamam.

BAŞKAN – Çok az noktada bir ufak tefek rötuşlar kaldı bu konuda.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Tamam, ben önergeyi geri çekiyorum.

BAŞKAN – Tamam, oldu, teşekkürler.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Mağdurlar çok fazla gerçekten.

BAŞKAN – 80 akaryakıt istasyonunda.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İlgili arkadaş “300 kişi filan var.” dedi.

BAŞKAN – Yok yok, 300 değil.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – 80 mi?

BAŞKAN – 300’ün içinden 80 tanesi bu tarihten önce kira kontratını yapmış mülk sahipleri.

35’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36’ncı maddeye geçiyoruz.

(Madde 36 okundu)

BAŞKAN – 36’ncı madde üzerinde iki adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 36’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gereçesini okutuyorum:

Gereççe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan, ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır.

Teklifin kanunlaşması hâlinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeciliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır.

Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir.

Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Aslında bu maddemiz 32’nci maddedeki LPG’yle paralel bir maddemiz.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Evet efendim, çok paralel bir madde. Fark şudur efendim...

BAŞKAN – Aslında bu açıklanmıştı ama tam tersi, bu sektörün talepleri doğrultusunda bunlar düzenlenmişti.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Doğrudur efendim.

BAŞKAN – Yine kısa bir açıklama alalım bu konuda.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Petrol piyasasındaki düzenlemeden yani zannediyorum 32’nci maddedeki düzenlemeden tek farkı, burada kaçakçılık fiili LPG piyasasında çok yok efendim. Yani burada niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller ve olmayan fiiller ayrımı yapıldı, ona göre de aynı petroldeki gibi düzeltme imkânı olmayan fiillerle ilgili doğrudan soruşturma açılıp ceza prosedürü işletiliyor. İmkânı olan fiiller için ise otuz günlük bir süre, altmış günlük bir geçici durdurma, ondan sonra soruşturma, ondan sonra hukuksal prosedür işletiliyor. Özetle bu şekilde ifade edebilirim.

BAŞKAN – Evet, aynen.

Müzeyyen Hanım, aslında bu sektöre daha kolaylık sağlıyor. Otuz ve altmış gün eskisinde, üç ay ve direkt ceza vardı, doğru mu?

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Çok doğru efendim, çok doğru.

BAŞKAN – Bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Bir önergemiz daha var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 36'ncı maddesiyle değiştirilen 5307 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine aşağıdaki cümlelerin eklenmesini, aynı fıkranın (d) bendinde yer alan "üç" ibaresinin "beş" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Semra Kaplan Kıvırcık

Fuat Köktaş

Denizli

Manisa

Samsun

"Yapılan geçici durdurma sonrasında mevzuata aykırı durumun ortadan kalkması halinde geçici durdurma hali sona erdirilir."

Gerekeç:

Önergeyle 5015 sayılı Kanun'un 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklikle, uygulanan geçici durdurmanın ilgili mevzuata aykırılığın giderilmesi hâlinde kaldırılacağı kanuni olarak açıklığa kavuşturulması ve teknik düzenlemelere uygun olmayan LPG'yi piyasa faaliyetine konu etme fiilinin, lisans süresince aynı lisansla beş defa işlenmesi hâlinde lisans sahiplerinin lisansının iptal edilmesi düzenlenmektedir.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş var mı?

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Madde geneli hakkında görüş bildirecek...

Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – 32'nci maddede aynı şekilde ifade ettiğim gibi, bu verilen süre içinde lisans sahibinden kaynaklanmayan haklı nedenlerden bahsetmiştik yani belediyeler ve kamu kurumlarından kaynaklı aykırılığın giderilememesi hâlinde bu kurumlar arasında bu süreyi de ilave bir ek süre olarak bir otuz gün daha verilmesiyle ilgili görüşlerimi tekrarlamak istiyorum yani 32'nci maddedeki aynı konuyla ilgili.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HAMDİ BİLDİRİCİ – Bu mücbir sebep mevzusu efendim. Yani biz bunu gideriyoruz, kendi iç mevzuatımızda zaten gideriyoruz. Sayın Vekilimin bu konudaki endişelerini de gidermiş olur muyuz bilemiyorum açıkçası.

BAŞKAN – 36'ncı maddede kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 36'ncı madde kabul edilmiştir.

37'nci maddeye geçiyoruz.

(Madde 37 okundu)

BAŞKAN – 37'nci madde üzerinde iki adet önergemiz var, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 37'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan, ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır.

Teklifin kanunlaşması hâlinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeciliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır.

Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir.

Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

37'nci madde üzerinde bir önergemiz daha var.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin çerçeve 37'nci maddesi ile değiştirilen 5307 sayılı Kanunun 17'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "ikimilyonikiyüz bin" ibaresinin, "beş milyon beşyüz bin" şeklinde değiştirilmesini, aynı bendin (3) numaralı alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, (4) (5) numaralı alt bentlerinin madde metninden çıkarılmasını, aynı fıkranın (b) bendinde yer alan "birmilyonyüz bin" ibaresinin "iki milyon yediyüzelli bin" şeklinde değiştirilmesini, aynı bendin (2) numaralı alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, bende aşağıdaki (3) numaralı alt bendin eklenmesini, birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, birinci fıkranın (d) bendinde yer alan "ikiyüz" ibaresinin "ikiyüzelli" şeklinde değiştirilmesini, maddenin altıncı fıkrasında yer alan "Kayıtlı Elektronik Posta (KEP)" ve "KEP" ibarelerinin "elektronik tebligat" şeklinde değiştirilmesini, maddenin yedinci fıkrasının madde metninden çıkarılarak mevcut sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini, maddenin dokuzuncu fıkrasında yer alan "bentlerinde" ibaresinin "fıkralarında" ibaresiyle değiştirilmesini, aynı fıkranın "azami hadden" ibaresinin "mevzuata aykırı fiili icra edenin LPG piyasası faaliyetinin emsali olabilecek LPG piyasası faaliyetinden elde edilen net satış hasılatını esas almak suretiyle fiile ilişkin olarak bu maddenin ilgili yerlerinde belirlenmiş olan oranlar ve asgari azami had dahilinde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fuat Köktaş

Samsun

Semra Kaplan Kıvırcık

Manisa

Şahin Tin

Denizli

"3) 10 uncu madde gereği Kurum tarafından yapılan uygulamaların dolaylı veya dolaysız olarak engellenmesi veya engellemeye teşebbüs edilmesi."

"2) Otagaz bayilik faaliyetinde bulunanlar hariç olmak üzere sahip olunan lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi."

"3) Dokuzuncu fıkrasının (c) bendinin (4), (5) ve (6) numaralı alt bentleri hariç 5 inci madde ile 6 ncı maddenin ihlali."

“c) Aşağıdaki hallerde sorumlulara yuzon bin Türk Lirasından az olmamak ve beşyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onbiri oranında idari para cezası uygulanır:

- 1) Lisans alınmaksızın bayilik faaliyetinin yapılması.
- 2) Otogaz bayilik lisansı sahiplerince lisansın verdiği haklar dışında faaliyet gösterilmesi.
- 3) İkinci fıkrasının (4) numaralı bendi hariç 7 nci maddenin ihlali.
- 4) Otogaz bayilik lisansı sahiplerince 10 uncu maddenin ihlali.
- 5) 13 üncü, 14 üncü ve 15 inci madde hükümlerinin ihlali.

6) Dördüncü fıkrasının (ç), (h) ve (ı) bentleri ile son fıkrası hariç 4 üncü madde hükümlerinin otogaz bayilik lisansı sahiplerince ihlali.”

“ç) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (4) numaralı bendinin ihlali halinde otogaz bayilik lisansı sahiplerine yuzıymibış bin Türk Lirasından az olmamak ve ikiyüzelli bin Türk Lirasını geçmemek üzere fiilin işlendiği tarihten bir önceki yılda ilgili lisansa konu LPG piyasası faaliyetine ilişkin net satış hasılatının binde onu oranında idari para cezası uygulanır.”

“Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezalarına karşı yargı yoluna başvurulması, ilgili vergi dairesine idari para cezasına ilişkin banka teminat mektubu verilmesi durumu hariç tahsil işlemlerini durdurmaz. Teminat mektubunun miktarı, türü, hangi şartlarda paraya çevrileceği ve diğer hususlar Kurumca yapılacak düzenlemeler ile belirlenir.”

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş var mı? Yok.

Değerli arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

37’nci maddede başka önergemiz yok.

37’nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38’inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 38 okundu)

BAŞKAN – 38’inci maddede bir adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi’nin 38’inci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır. Teklifin kanunlaşması hâlinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeçiliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır. Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir. Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi hakkında görüş var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

38'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

39'uncu maddeye geldik değerli Komisyon üyeleri.

39'inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 39 okundu)

BAŞKAN – 39'ncu maddede bir adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi'nin 39'uncu maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır. Teklifin kanunlaşması hâlinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeçiliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır. Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir. Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

39'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

40'ıncı maddeye geçiyoruz.

(Madde 40 okundu)

BAŞKAN – 40'ıncı maddede iki adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi'nin 40'ıncı maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Sektörün farklı bileşenlerinin görüşleri alınmadan ekonomik kriz altındaki gerçeklere aykırı bir şekilde yapılan bu hesaplama sektörde tepkiyle karşılanmıştır. Teklifin kanunlaşması hâlinde sektör üreticilerine, nakliye sektörüne, altyapı ve ulaştırma sektörüne, belediyeçiliğe ve asfalt başta olmak üzere petrol türevi ürünlere büyük maliyet sorunları yaşatacaktır. Etki değerlendirme analizleri sunulmayan, sektörün maliyet hesapları incelenmeden getirilmiş bir tekliftir. Maddenin geri çekilerek yeniden hesaplanması ve sektör paydaşlarıyla görüşülerek tasarlanması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi Ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 40'inci maddesiyle 5346 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin 5'inci fıkrasından sonra gelmek üzere "Tamamı yenilenebilir olmak üzere birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacıyla kurulan üretim tesislerinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarının YEK destekleme mekanizması tarafından faydalanmasına ilişkin usul ve esaslar EPDK tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." cümlesi eklenmiştir. Yapılan bu eklemenin gerekçe kısmında belirttiğimiz hususlar dikkate alınarak tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

40'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

41'inci maddeye geçiyoruz.

(Madde 41 okundu)

BAŞKAN – Önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 41'nci maddesinin "Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim lisansları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra 14/3/2003 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 7 inci maddesi kapsamında 100 MW üzerindeki barajlı hidroelektrik santraller haricinde, yapılacak kapasite artışı lisans tadili EPDK tarafından uygun görülenler söz konusu kapasite artışı için YEK Destekleme Mekanizmasından yararlanır." şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Madde 41'le ilgili, "Yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı elektrik üretim lisansları için bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten sonra 14/3/2003 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 7'nci maddesi kapsamında 100 megavat üzerindeki barajlı hidroelektrik santraller haricinde, yapılacak kapasite artışı lisans tadili EPDK tarafından uygun görülenler söz konusu kapasite artışı için YEK destekleme mekanizmasından yararlanır." şeklinde değiştirilmesi gereklidir.

Bu kanun teklifinde öngörülen yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı tesislerin kapasite artışlarının YEK destekleme mekanizmalarından yararlanmasının önlenmesi yerine 100 megavat dev hidroelektrik santralleri ve benzeri büyük projelerin YEK destekleme mekanizmasının dışında tutulması amaçlanmaktadır. Kanun teklifinin gerekçesinde belirtilen, tüketicinin ödediği faturanın YEKDEM dolayısıyla yükseldiği doğrudur ancak bu konudaki asıl fiyat artııcı etkenler başlangıçta küçük, orta kapasitedeki elektrik üretim tesisleri için oluşturulan YEKDEM'e daha sonra çok büyük barajlı hidroelektrik santrallerinin de dâhil edilmesidir.

BAŞKAN – Bu konuda uygulayıcı Bakanlıktan, EPDK'den bir açıklama var mı?

Buyurun.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ - Sayın Başkanım, önerinin içerisinde sadece kapasite artışları dikkate alınmıştır. Bu nedenle mesela 500 megavatlık bir santralin ilave olarak kapasite artış yapabileceği kısımda uğrayacağı maliyet nispeten yeni kurulacak santrallere göre çok daha azdır. Bu nedenle, özellikle hidroelektrik santraller gibi büyük güçteki santraller, özellikle rezervuar alanları da büyük olduğu için zaten yapılacak yatırımı farklı yollardan, su kullanım hakları, çevre düzeni, balıkçılık, tarımsal sulama gibi ilave getirilerle zaten kendi kendini finanse edebilir duruma geliyordur ki özellikle, bahsedilen büyük çaplı projelerde kapasite artışı yapılabilecek miktar daha azdır çünkü zaten kapasiteyi tamamen dolduracak kadar fizibiliteyle yapılmıştır. Düşünün, bir Keban Barajı'nın kapasite artışı yapabileceğimiz kısmı için, şu anda bunun fizibilitesini yapsak belki yüzde 1, yüzde 2 oranında ancak bir kapasite artışı yapabileceğizdir. Burada asıl, zaten sizin de bahsettiğiniz gibi küçük çaplı demeyelim de orta ölçekli, kapasite artışı kolaylıkla yapabilecek ve ilave yatırım maliyeti yapmadan yapılabilecek yatırımlara biraz daha izin verilmesi ama destek kapsamında ihtiyacı olmadığı içindir ki şu anda bu silsile hâlindeki kanun teklifleri eğer Komisyonca kabul edilir de kanunlaşırsa zaten bin megavat kapasite şu anda anında yapılabilecek durumda. Hiçbir ilave yatırım yapılmadan, sadece teknik bir iki tane manevrayla, yazılımla bin megavat şu anda alınabilecek kapasitemiz var. Onun için, ilave bir destekleme mekanizmasına ihtiyacı olmadığını düşünüyoruz.

BAŞKAN – Bu konuda başka bir görüş var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

41'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, 41'inci maddeden sonra ihdas olan yeni bir maddemiz var.

Bu madde üzerinde bir önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Fuat Köktaş

Semra Kaplan Kıvrırcık

Denizli

Samsun

Manisa

“MADDE 42- 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan “üç” ibaresi “beş” şeklinde ve aynı alt bendin üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şirketler Bakanlık tarafından belirlenen yetki belgesi bedelini yetkilendirme anlaşması yaptıkları kurum veya kuruluşa öder.”

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekçe:

Mevcut düzenlemedeki yetkinin üç yıl ile sınırlı olması, yenileme başvuru döngüsünü artırmakta, şirketlerin yetki yenilemesi için yetki sürelerinin bitiminden önce başvurmalarını ve başvuru için yeniden hazırlık çalışması yapmalarını gerektirmektedir. Başvuruda bulunan bir şirketin yetkilendirilme süreci ve yetki yenileme değerlendirme süreci şirketlerin olası eksiklerini tamamlama performansına bağlı olarak 1 ila 6 ay arasında sürebilmektedir. Ayrıca üç yıllık yetki süresi, enerji verimliliği projelerinin uygulama süreleri göz önüne alındığında enerji verimliliği danışmanlık (EVD) şirketlerinin verimlilik alanında sağlıklı bir teknik destek sağlayabilmesi için ihtiyaç duyacağı süreyle örtüşmemekte ve EVD şirketlerinin yetkinleşmelerini de olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, söz konusu düzenlemenin beş

yıla çıkarılarak hem yetki yenileme nedeniyle oluşan bürokratik işlemlerin azaltılması hem de EVD şirketlerinin yetkinliklerinin ve teknik danışmanlık performanslarının yetki sürelerine paralel olarak artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca yetki süresinin uzatılmasının cari dönemdeki EVD şirketi sayısını da arttıracığı değerlendirilmektedir. Diğer taraftan, 2018/3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'yle Enerji Verimliliği Koordinasyon Kurulunun görevleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına tevdi edildiğinden gerekli uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

BAŞKAN – Yeni ihdas edilen madde hakkında bir açıklama veya bir görüş var mı?

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Başkanım, değerli vekiller; verimlilikle alakalı bu maddelerin fonksiyonu şu: Hâlihazırda, verimlilik artırıcı projeler ve gönüllü anlaşmalar adı altında iki türlü verimlilik artırıcı desteklerimiz söz konusu Bakanlık olarak. Yani herhangi bir işletme sahibi, fabrika sahibi Bakanlığımıza bir proje sunduğunda ve bu projeye göre bizim şart koştuğumuz verimlilik değerleri sağlanıyorsa, bunun sağlandığı görüldüğünde bize verilen ödenekler çerçevesinde bu projenin belli bir maliyetini Bakanlığımız karşılıyor.

Yine, gönüllü anlaşmalar kapsamında da enerji yoğunluğunu azaltıcı mahiyette bir iş yaptığında da enerji bedellerinin belli bir kısmını karşılamaya yönelik desteklerimiz var. Şimdi, bu konudaki limitleri çok düşük bulduğumuz için, limitler düşük olduğundan bu tür projeler de biraz daha basit kalmaya başladı. Sadece aydınlatma armatürlerinin değiştirilmesine yönelik veya çok basit motorlarla alakalı projeler geliyor. Bunun proje limitlerini biraz daha yükseltebilelim ki insanlar daha fonksiyonel, “proses”e yönelik motorlarla alakalı daha büyük projeleri verimlilik açısından sunabilsinler. En temel şeyi bu, bu maddelerin.

Bir de önceden değişik bakanlıkların müsteşar yardımcılıklarından oluşan bir komisyon vardı. O kaldırıldığı için bir de uyumlu ilgili bir fonksiyonu var, fonksiyonu bu maddelerimizin.

BAŞKAN – Fuat Bey, buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Abdullah Bey, bu enerji verimliliğine sadece aydınlatma ya da kullandığımız motorlar falan mı giriyor, yoksa bina yalıtımları vesaire de bu enerji verimliliği projesi kapsamına giriyor mu, giriyorsa burada ne yapmak gerekiyor?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Biz zaman zaman Bakanlık olarak bu başvuruları alacağımızı duyuruyoruz, diyoruz ki: Verimlilikle alakalı projelerinizi şu tarihe kadar sunabilirsiniz. Zaten bizim yetkilendirdiğimiz enerji verimliliği şirketleri var. Yetki belgesi vermişiz, hatta burada da üç yılda bir bu belgeyi yenileme işini beş yıla çıkartıyoruz ki bürokrasiyi biraz azaltalım. Bunlar aracılığıyla proje hazırlayıp bu başvuruları aldığımız dönemlerde projelerini sunuyorlar. Bu projeler inceleniyor, gerçekten verimlilik sağlayacak projeler olup olmadığı değerlendiriliyor, kriterleri sağlıyorsa da bu verimlilik artırıcı projelerde verimlilik sağladığımızı gördükten sonra -yani önce kabul ediyoruz ama- proje bedelinin belli bir miktarını ödüyoruz, böyle bir uygulama var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Peki, bunu biraz daha yayabilmek için herhangi bir fonlama vesaire düşünülüyor mu, var mı böyle bir şey?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Düşünüyor yani Verimlilik Eylem Planı var 55 maddelik. Onun kendisinin üreteceği bir fonlama mekanizması var. Henüz başlamadık daha, eylem planı da 2018’de zaten onaylandı. Önümüzdeki yıllarda öyle bir başka verimlilik artırıcı eylemler de var çünkü orada gerek tarımda gerek binalarda, birçok alanda. Onun için bir finans gerekiyor, belli bir fonlama mekanizması da kendi içerisinde o eylem planlarının var.

BAŞKAN – Sağ olun Sayın Bakanım.

Yeni ihdas olan maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yeni bir madde ihdası daha var.

Önergeyi okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Semra Kaplan Kıvırcık

Şahin Tin

Fuat Köktaş

Manisa

Denizli

Samsun

Abdurrahman Başkan

Antalya

“MADDE - 5627 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı ali bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan “yüzbin” ibaresi “ikiyüzbin” şeklinde değiştirilmiş, aynı alt bende aşağıdaki cümle eklenmiş ve fıkraya aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

“1) Endüstriyel işletmeler tarafından Genel Müdürlüğüne sunulan ve Bakanlık tarafından onaylanan projesinde belirlenmiş bedelleri en fazla bir milyon Türk Lirası olan uygulama projeleri bedellerinin en fazla yüzde yirmisi oranında desteklenir. Cumhurbaşkanı kararı ile proje bedeli limiti en fazla beş katına kadar, destek oranı ise en fazla iki katına kadar artırılabilir.”

“Cumhurbaşkanı kararı ile destek miktarı en fazla beş katına kadar, enerji gideri oranı ise en fazla iki katına kadar artırılabilir.”

“d) Yıllık toplam enerji tüketimleri beşyüz TEP ile bin TEP arasında olan işletmeler, bu Kanun kapsamında endüstriyel işletmeler için tanımlanan yükümlülükleri sağlamak kaydıyla birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki desteklere başvurabilirler.”

BAŞKAN – Yeni madde ihdasıyla akalı bir açıklama için buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Şimdi, zaten biraz önceki açıklamalarım gerek 42, gerek 43 ve de gerek 44’le alakalıydı ama sayın vekillerimizin ilave bir açıklama talebi varsa onları da izah edebilirim.

BAŞKAN – Evet, aynı şey.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Burada bu projelerin limitlerini yükseltiyoruz, yaptığımız bu.

BAŞKAN – Var mı bu konuda bir görüş isteyen? Yok.

Yeni maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir önergemiz daha var, okutuyorum.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Semra Kaplan Kıvırcık

Şahin Tin

Fuat Köktaş

Manisa

Denizli

Samsun

Abdurrahman Başkan

Antalya

“MADDE 42- 5627 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.”

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekeçe:

5627 sayılı Kanun’un 8’inci maddesinde yapılan değışiklikler doğrultusunda gerekli uyum düzenlemesi yapılmaktadır.

BAŞKAN – Bu da uyum düzenlemesi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yani zaten limitleri artırdığımız için eski limit oranlarını kaldırmamız gerekiyor, bu o.

BAŞKAN – Yeni maddeyi tekrar oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun teklifinin mevcut 42’nci maddesi üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

(Madde 42 okundu)

BAŞKAN – Mevcut 42 üzerinde 1 adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin çerçeve 42’nci maddesine “7 nci maddesinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “beş” ibaresi “sekiz” şeklinde,” ibaresi eklenmiş ve 6446 sayılı Kanunun değıştirilen yedinci fıkrasına “lisanslar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve/veya bu lisanslar” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Semra Kaplan Kıvırcık

Şahin Tin

Fuat Köktaş

Manisa

Denizli

Samsun

Abdurrahman Başkan

Antalya

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekeçe:

Önergeyle üretim tesisi kurmak amacıyla alınan lisans kapsamındaki tesisi tamamlamadan da lisans sahiplerinin kapasite artışı yapabilmeleri amaçlanmaktadır. Ayrıca dördüncü fıkrada yer alan beş yıl ibaresinin sekiz yıl şeklinde değıştirilmesiyle 2016 yılında alınması beklenen ama 2020 yılına ertelenen rüzgâr kapasite başvurularının ölçüm sonuçlarının tekrarlanması ihtiyacının ortadan kaldırılarak ilk kapasite başvurusu alınması gereken 2016 yılı için yapılan ölçümlerin sonuçlarının geçerli olması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında görüş var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

43’üncü maddeye geçiyoruz.

(43’üncü madde okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde aynı mahiyette 2 adet önergemiz var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasını Öngören Kanun Teklifi'nin 43'üncü maddesiyle birlikte 6446 sayılı ve 14/3/2013 tarihli Elektrik Piyasası Kanunu'na ek yapılmaktadır. Yapılan bu ekin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu
İstanbul

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahibi:

Müzeyyen Şevkin
Adana

BAŞKAN – Önerge üzerinde bir görüşünüz var mı?

Buyurun Ali Bey.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Önerenin kanun metninden çıkarılmasını öneriyoruz. Yalnız bir şey öğrenmek istiyorum. Mevcut 43'üncü maddenin üçüncü bendinde bu orman vasfındaki sahalarda tesis edilmesine rağmen 6831 sayılı Kanun'un, 2873 sayılı Kanun kapsamında olan izin... Burada bir şeyden bahsediyor, af gibi bir şey var galiba "Geçmiş yıllara ait herhangi bir bedel alınmaz." filan diye. Yani bunun detayı nedir, orman üzerindeki neyi affediyoruz? Çünkü Anayasa'nın 169'uncu maddesinde de ormanlarla ilgili herhangi bir konuda bir af olmayacağına dair bir hüküm de var. Yani biraz bunda açıklama gerekli diye düşünüyorum.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Şimdi, bir enerji iletim hattı -TEİAŞ'ın hatlarını kastediyorum, o büyük direktteki hatları- bir de enerji dağıtım hatları bu ormanlık alanlardan geçmek durumunda kaldığında Orman Genel Müdürlüğünün belirlemiş olduğu bazı bedelleri ödemesi gerekiyor. Ödenen bu bedellerin tamamı bir maliyet olarak tüketiciye yansıyan bedeller yani onları ödeyen özel şirketler de kamu şirketleri de kendi tarifelerine yansıtıyorlar. Birincisi, yani bu maddenin

(1)'inci fıkrasındaki, (2)'nci fıkrasındaki ve (3)'üncü fıkrasındakilerin ana mantığı bu bedelleri biraz daha minimize edip dolayısıyla enerji fiyatlarına eklenmesi düşünülen maliyetin etkisini biraz daha azaltmak.

Sayın vekilimizin üçüncü fıkrayla özellikle sorduğu husus, TEİAŞ'ın bayağı bir izin almadan yaptığı -"bayağı" derken, sayısını bilmiyorum da, yanlış anlaşılmasın- hat var. Yani vaktizamanında çok eski hatlar yapılmış, bugüne kadar da izin alınmamış. Dolayısıyla, Orman Genel Müdürlüğü bunların yapıldığı tarihten itibaren o yıldaki bedellerini ödemek suretiyle izinli hâle dönüştürmek istiyor. Bunun da çok yekûn tutup abone elektrik fiyatlarına büyük bir baskı yapacağını düşündüğümüzden bunları bu yıl kanundan sonra başlatmak üzere hem yasal hâle, izinli hâle getirip hem de o geçmiş yıllardaki ödenecek fiyatın elektrik tarifelerine olumsuz etkilerini ortadan kaldırmayı amaçlıyoruz, olay bu.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani şöyle anladım ben: Elektrik idaresi, TEİAŞ orman alanından bir hat geçirmiş, izin almadan.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Vaktizamanında.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Şimdi bundan kaynaklı olarak bir bedel çıkacak ve bu tüketiciye yansıtılacak yani.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Eğer alınırsa...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Alınırsa yansıtacak.

Burada da niye yansıtılıyor yani tüketiciye?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Ama ne olacak peki yansımaya da yani?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hatayı tüketici mi işlemiş oradan hattı geçirirken?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Hayır, hayır. Hatadan dolayı değil, santralde üretilen elektriğin evlere, iş yerlerine kadar getirilmesi için gerek iletim hatları gerek dağıtım hatları babından yılda tahminen bir 15-20 milyarlık bir maliyet yapıyor gerek kamu şirketleri tarafından gerek özel şirketler tarafından. Bu maliyet tüketilen tüm kilovatsaate bölünerek 1 kilovatsaateki fiyatın bir parçası yani yoksa nasıl ki biz domatesi tarladaki üretilen fiyatından alamıyorsak marketten, elektriği de santraldeki üretilen maliyetinden alamıyoruz çünkü onu evlere kadar getirmenin de ayrıca bir maliyeti var.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İletim bedeli, onu kabul ediyorum, yani onda bir sıkıntı yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – İşte bu da maliyeti artıracak.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Kamunun bir kurumu diğer kurumunun arazisinden geçerken izin almamış, sorumlu vatandaş oluyor yani biraz öyle durum var.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Vatandaş olmaması için...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Vatandaş olmasın diye çözüm üretiyoruz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Oradaki kamunun hatasını düzeltmeye çalışıyoruz o anlamıyla.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Yo, Orman Kanunu var ya, işte onu aşmaya çalışıyoruz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Müzeyyen Hanım.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Peki, bu yapılmak istenen değişiklikle ormanların yıkım ve yağması daha kolaylaştırılmış hâle gelmiyor mu? Daha önce ormanda izin almadan inşa edilip çalıştırılan tesisler için bu fiilî durumu kabullenmek anlamına gelen bu maddenin...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yok, zaten hatlar yapılmış. Bunlar yapılmış hatlar. Yeni yapılacak hatlar için de eğer bir ağaç kesimi söz konusu oluyorsa zaten Orman Genel Müdürlüğü bu tür durumlarda ağaçlandırma bedeli adı altında ayrıca bir bedel alıyor ve o kesilen ağaçların daha fazlasını tekrar o bedelle dikiyorlar.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bire beş yapıyor işi.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Bu muafiyetlerin hiçbiri de bunu içermiyor ayrıca. Yani o ağaçlandırma bedeli her hâlükârda alınacak, ödenecek.

BAŞKAN – Bir iletim bedelli illa olacak yani. Yapacak bir şey yok.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Mutlaka olacak da tabii.

BAŞKAN – Santrallerin hiçbiri havadan doğrudan, direkt ulaşmaz, illa iletim olacak.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Biz her zaman güzergâh belirlerken bir ormandan geçmemeye çalışırız ama aynı zamanda en kısa güzergâhtan da geçmeye çalışırız. Bu konudaki optimum noktayı bulmaya çalışırız. Yoksa hiçbir zaman ormandan geçmeyi arzu eden bir durum olamaz.

BAŞKAN – Keyfi bir geçiş olmaz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Keyfi bir geçiş olamaz.

BAŞKAN – Kesinlikle.

Teşekkür ediyoruz.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, ben de bir iki soru soracağım.

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın vekillerim kısmen bahsetti ama burada zaten başvuru tarihinden itibaren bedelleri ödemek kaydıyla ormandan geçişe bir yıl içinde izin veriliyor. Bu izinler için “geçmiş yıllara ait” derken siz de kısmen bu konuyu açıkladınız ama bir tespit söz konusu mu? Yani Orman orada bir tutanak mı tutmuş burada şu var diye? Dolayısıyla o tarihten itibaren mi yoksa çok eskiden dediğiniz kısım da...

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Muhtemelen Orman Genel Müdürlüğünün tuttuğu bir tutanak tarihi olabilir, emin değilim ondan. Orman Genel Müdürlüğü biliyor bunları ama hat yapıldığı tarihte mi tuttu, yoksa iki yıl sonra mı fark etti, tuttu, açıkçası o yanlış olmasın.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Peki, bu soruyla ilgili ikinci bir sorum olacak. Kamudakini yani TEİAŞ’a ait olan kısmını anladık. Özel sektördekini niye biz yükleniyoruz, devletimiz yükleniyor? Özel sektör bunu yaptıysa bedelini bir şekilde ödesin. Kamudakini anladık, sağ cephe, sol cephe, değişen bir şey yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Özel sektör de yapsa bunu kendi cebinden yapmıyor. Özel sektörün yaptığı tüm bu tür maliyetler tarifenin bir parçası. Yani ha özel sektör yapmış, dağıtım tarifesine eklemiş, ha TEİAŞ yapmış eklemiş, aynı maliyet, tüketiciye yansıyacak maliyetler.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Ama “tüketiciye yansıyacak” derken bu defa da özel sektörün yapmış olduğu usulsüz bir işlemi şu anda affa getiriyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Bu özel, sektörün yaptığı bir şey değil bildiğim kadarıyla sadece iletim hatları, TEİAŞ’ın yani.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada özel sektör yoksa eyvallah, yani TEİAŞ’sa eyvallah ama özel sektör de içinde var mı? Çünkü burada enerji, iletim, dağıtım ve üretimden bahsediliyor, dolayısıyla aynı şekilde elektrik üretimini yapan özel sektör de var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Olabilir yani burada “üretim” ifadesi var.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada özel sektör de giriyor olabilir, onun için söyledim.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Üretim, iletim, dağıtım.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Fuat Bey.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Burada bir yanlış anlaşılma olmasın Yasin Bey. “Elektrik dağıtım şirketleri” dediğinde zaten özel sektör dağıtım şirketi yeni proje yapmıyor. Devletin özelleştirmiş olduğu dağıtım şirketlerini özel sektörler aldı ve aynı hatlarda belki yenileme yapıyorlardır, hatlar eski olduğu için yenileme yapıyorlardır. Kaldı ki yeni üreten santraller zaten iletim hatlarını kendisi dağıtmıyorlar. Devletin, en yakın TEİAŞ’ın olduğu noktada hatta, şebekeye bağlanıyor ve ürettiği enerjiyi buraya vererek satıyor. Onların da kaldı ki yeni yaptıkları -ben bildiğim için bunu söylüyorum-

bağlantı hatlarının tamamen bedellerini kendileri ödeyerek bağlandılar zaten. Orada belki TEİAŞ üzerinden sistemi yürütüyorlar, kamulaştırmayı vesaireyi TEİAŞ yapıyor ama parasını özel sektörler TEİAŞ'a kamulaştırma neticesinde ödüyorlar, hat parasını dahi ödüyorlar yani. Burada özel sektörün söz konusu olduğunu ben düşünmüyorum bu sistemde.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Şimdi sadece TEİAŞ mı? Sonuçta burada elektrik üretiminden bahsetmiyor, enerji üretiminden bahsediyor. Dolayısıyla sadece TEİAŞ mı? Örneğin rüzgâr enerjisiyle ilgili de aynı şekilde orman alanlarında hat kullanılmış olabilir. Dolayısıyla rüzgâr enerjisinin çoğunu özel sektör yapıyor. Özellikle burada “enerji” dediği için söylüyorum, “elektrik” dese ayrı bir konu. Örneğin Güriş’in rüzgâr enerjisi var ve ormanlık alandan geçmiş, o da bu kapsamın içine girecek mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Yani şuradaki yazılan ifade üretim, iletim ve dağıtım tesislerini kapsıyor.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Yani rüzgâr enerjisini de kapsıyor aynı şekilde.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Eğer santral sahası...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkanım, Orman Genel Müdürlüğünden de daire başkanı arkadaşımız var.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Söylesin sayın genel müdür. Onlar ödeyerek geçiyorlar çünkü.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – “Üretim” de deyince bir açıklama gerekiyor tabii.

BAŞKAN – Buyurun.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZİN VE İRTİFAK DAİRESİ BAŞKANI AHMET ÇELİK – Biz Enerji Bakanlığıyla bu konuda mutabakatı yapmıştık. Efendim, 2013’e kadar zaten daha önceden yapılmış bir protokol vardı. Ormanlık alanlardan geçen iletim ve dağıtım hatları daha önceden yapıldı da izne konu edilmemişler. O protokol dâhilinde tespit edildiği anda izinli hâle getirilmişti, bedelsizdi. Yani geçmiş yıl bedeli alınmıyordu. Bu üçüncü fıkrada şu anda EPDK’nın lisans verdiği enerji türbini, yani rüzgâr enerjisi santralleri ile hidroelektrik santrallerinin zaten tamamının bedeli alınmıyor. Buradaki tek sıkıntı TEİAŞ’ın iletim hatları ve EÜAŞ’ın üretim hatları. Dağıtım şirketlerine devirler yapılırken taahhütnamelerde izinsiz devredilemeyeceği için hepsi bizim bilgimiz dâhilinde yapılmıştı. Özel dağıtım şirketleriyle ilgili de bir sıkıntımız yok. Biz burada 2013’e kadar o on yıllık protokol süresince izinli hâle getirilmemiş, mevcut olarak da Türkiye’nin belli yerlerinde kalan unutulmuş hatların da izinli hâle getirilerek bundan sonra dediğim gibi taahhüt senetlerine uygun, Orman Genel Müdürlüğünün denetimi altında ve ilgili bakanlığın da ilgili kurumlarla müştereken izinli hâle getirilmesini sağlayacağız. Burada bir idari zararımız da yok efendim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Özel sektör girmiyor.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZİN VE İRTİFAK DAİRESİ BAŞKANI AHMET ÇELİK – Yok. Çünkü özel sektöre verilen tüm izinler bedelli zaten. TEİAŞ’ın ve EÜAŞ’ın, Elektrik Üretim AŞ’nin daha önceden yapıldı da izne konu edilmemiş şeylerini de izne konu hâline getiriyoruz.

BAŞKAN – Geçmişe dönük bir düzenleme biraz da.

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İZİN VE İRTİFAK DAİRESİ BAŞKANI AHMET ÇELİK – Evet.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Burada sayın bürokratin da ifade ettiği gibi 2013’e kadar zaten geçmişle ilgili bir düzenleme olduğu için en azından bu izinler için “geçmiş yıllara ait” cümlesi yerine 2013 sonrasını, 2013-2018’i kapsasa daha uygun olmaz mı? Madem 2013’e kadar bu düzenlemeler bedelsiz bir şekilde Orman Bakanlığı tarafından protokolle yapıldıysa sorun şu anda 2013 ile 2018 arasındakiler galiba.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Bir de TEİAŞ ve EÜAŞ isim olarak konulamaz mı maddeye, madem sadece bunlar kastediliyorsa? Yani üretimle ilgili de barajı, HES’leri de kapsayabilir. Bu açık bir şey üretim deyince.

BAŞKAN – Bir görüş alalım tekrar.

EPDK BAŞKAN YARDIMCISI HACI ALİ ULUTAŞ – Efendim, şimdi metninin içerisinde “üretim, iletim ve dağıtım” ifadesi var. Üretim santralleri eğer bir sahaya girecekse, bir çivi çakacaklarsa öncesinde bir lisans alması gerekiyor. Lisansı almadan önce de izinleri tamamlaması gerekiyor. Bu izinlerin içerisinde de orman izni var. Orman izinlerini alıp bunlar için gerekli olan izinleri, bedelleri, işte bire 5 katındaki -herhâlde 5 katıydı- kadar kestiği ağaçları dikmeden zaten sahaya girebilecek durumları yok. Kanunumuzda üretim tesisinin elektrik üretmeye başladığı andan itibaren hatların durumu açıkça belirtilmiştir. Bunlar ya iletim hattıdır ya dağıtım hattıdır. Üretim santrallerine ait hatlar eski, çok eskiden, önceden kazanılmış olan hatlar vardı. Onlar varsa çok eskiden zaten yapılmıştı onlar. Şu anda Türkiye’de iletim dediğimizde sadece bir tek şirket vardır, TEİAŞ vardır. TEİAŞ da bizim anonim şirketlerimizden biridir. Dağıtım dediğimiz zaman da dağıtım şirketleri vardır. Bizim bunun içinden ayrıca üretimi, iletimi ve dağıtımı şirket olarak yazmanın çok önemi yok burada. Çünkü zaten izah ettiği yerler belli. Üretim kısmı için de zaten adamın tesis yapmaya başladığında orman izin kısmını tamamlamış olmasını şart ve gerekli kılıyor. Geriye de Bakanımızın açıkladığı gibi sadece iletim ve dağıtımdan tarifeden karşılanacak, vatandaşa yansiyacak orman geçiş izinleri kısmı kalıyor.

BAŞKAN – Açıklayıcı bir bilgi oldu aslında.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vallahi ikna olmadık. Sonuçta üretim gerekliyse niye konmuyor oraya?

BAŞKAN – Diğerlerinde, Orman izni şart zaten.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yok, hayır, enerji üretiminden bahsediyor, dağıtımdan değil yani.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Ben bir bilgi olarak söyleyeyim. Orman işletmeden izin almak dünyanın en zor işlerinden bir tanesidir. Yani siz burada üretim tesisi kuracaksınız, Ormandan bunu almayacaksınız, hâlâ cumhuriyet tarihinin en katı kuralları Orman İşletmesinde vardır...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – İyi ki var.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – ...ve Tarım Bakanlığı da dâhil olmak üzere bütün bakanlıklar da bundan şikâyetçidir. Doğru mu arkadaşlar?

BAŞKAN – Bu endişeniz Ormanda kabul edilmez yani.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Dolayısıyla, Ormandan bir işi geçirmek çok zor.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bunda endişe edecek bir durum yok arkadaşlar.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Siz açıklayın, duyalım biz de...

BAŞKAN – Yok, Ormandan endişe duymayın.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Ali Bey, kafanıza çok “üretim” takıldıysa, üst komisyonda “üretim”i çıkarmak için önerge verirsin.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Beraber çözüm bulalım.

BAŞKAN – Bu üretim konusunda bir önergeye çok da gerek yok, zaten Ormanda bu konuda bir yaptırım olduğunu veya bir izin alınma konusunun çok kolay bir şey olmadığını burada dile getirdiler yani.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vallahi, Başkan, İstanbul’un nefes aldığı yer Kuzey Ormanlarıydı, oranın başına geleni hepimiz biliyoruz yani.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Hatta bir tane örnek vereyim: Şu anda Orman Bakan Yardımcısı kendi işlemleri ilgili izin alamıyor, yürütemiyor ve onunla ilgili kendi şikâyeti var.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Osmanlı’dan bu tarafa İstanbul’da Kuzey Ormanlarına dokunulmadı, hem su kaynaklarıdır hem de nefes alma yerleridir ama gelinen hâl belli şu anda yani.

BAŞKAN – Evet, Ali Bey, bu konuda tekrar bir önergeniz olursa belki o konuyu değerlendirebiliriz.

Evet, 43’üncü maddede aynı mahiyette iki önerge vardı, önergeleri okuduk.

Şimdi önergeleri oylarınıza sunuyorum: Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: 43’üncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... 43’üncü madde kabul edilmiştir.

44’üncü maddeye geçiyoruz.

(44’üncü madde okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi’nin 44’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Benden bıktınız biliyorum ama gerçekçeyi okuyayım.

Gerekçe:

Madde 44’te, özelleştirilmiş santrallerin işletmecilerininin 6446 sayılı Kanun’un geçici 8’inci maddesine göre, 31/12/2019 tarihine kadar mevcut çevre koruyucu tesislerini iyileştirmiş veya yeni tesisler kurarak devreye almış olmaları gerekmektedir. Söz konusu santraller 2013-2015 döneminde özelleştirilmiş olup, firmalar ihale aşamasında çevre koruyucu önlemleri alacaklarını taahhüt etmişlerdir. Firmaların şimdiye kadar bu tesisleri yapmış, çalıştırmış olması gerekmektedir ancak “Nasıl olsa süreyi uzattırırız.” diyerek gerekli adımları atmamışlardır. Firmaların çoğu yasanın iyileştirme yapmaları için tanıdığı süreyi, mevcut tesisleri bile çalıştırmama süresi olarak kullanmışlardır.

Getirilmek istenen madde, yatırım yükümlülüğünü yerine getirmemiş kuruluşlara iki yıl ek süre vererek ödüllendirmeyi öngördüğü için madde metninden çıkarılmalıdır.

Ayrıca, ek süre verilmesi, Anayasa Mahkemesinin 29396 sayılı ve 24/6/2015 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 22/5/2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararına da aykırıdır. Bu nedenle teklif metinden çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – Evet, önerge hakkında bir açıklama var mı?

Buyurun Sayın Bakanım.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – Sayın Başkanım, şimdi, bu kömür santrallerinin büyük çoğunluğu EÜAŞ’ın bünyesindeyken özellikle baca gazı arıtma tesisi olmadığı hâlde bunlar özelleştirilmiş ve yeni şirketlere devredilmiş, daha sonra da

kamu döneminde olmadığı için -ayrıca onu da söyleyeyim, istisna olduğu için yoktu yani bir muafiyet vardı- bunlara da belli bir süre verildi yani belli bir süre içerisinde bu baca gazı arıtma tesislerini olması gerektiği şekilde çevre mevzuatına uygun olarak. Şimdi, bu süre içerisinde bu santrallerin bunu yetiştiremediklerini tespit ettik ve bunu tekrar suistimal etmemeleri için de bu sefer şarta bağladık. Eğer bu arıtma tesislerini yaptırmakla alakalı sözleşmelerini yaparlarsa -normalde 2019'un sonuna kadar süreleri var, şu anda yasal mevzuata göre- 2019'un 6'ncı ayına kadar bu işlerle alakalı yapım sözleşmelerini yapmış olmaları hâlinde, iki yıllık süre vermeyi öngörüyor metin. Şimdi, normalde bu yıl yaşanan finans etme konusundaki bazı zorluklardan da bilgi sahibiyiz. Dolayısıyla, bunları dikkate almak suretiyle, bunlara iki yıl süre vermekte bir fayda görüyoruz açıkçası. Şundan dolayı: Yoksa bunlar 2019 yılı içerisinde hemen hemen yarı yarıya kapanmak zorundalar iş yapım süreçlerinden dolayı; yaklaşık 3-4 bin megavatlık bir güç kaybetme durumumuz söz konusu olacak çünkü yarısının ilk altı ayda, yarısını da paylaşdırıp diğer altı ayda faaliyetlerini durdurduğunu düşündüğümüzde, bu kadarlık bir arzın, bir anda, belli bir tarihte ortadan kalkmasının arz güvenliği açısından bir sıkıntı oluşturabileceğini düşünerek biraz daha zamana yaymanın yani iki buçuk yıla yaymanın vatandaşlarımız üzerinde arz güvenliği açısından etkisini azaltacağını düşünüyoruz. Düşünün, bu 10 bin megavat veya 8 bin megavat bir yıl içerisinde yarı yarıya paylaşılmayacak da belki biner megavat, biner megavat olacak; bunun etkisi çok az olur ama bir anda 3 bin megavatı kapattığımızı düşünürsek bu da gene vatandaşlarımızı etkileyebilir diye değerlendiriyoruz açıkçası.

BAŞKAN – Evet, kanunda bir düzenleme yapılmış.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani bir nevi af gibi, bence bu iki yıl...

BAŞKAN – Af değil, aslında iki yıllık bir zaman tanınıyor değil mi burada Sayın Bakanım?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – İki yıllık bir ilave zaman tanıyoruz ama bunu da suistimal etmesinler diye, eğer yapımla ilgili sözleşmelerini imzalamışlarsa bu haktan yararlanacaklar, imzalamazlarsa yararlanamayacaklar ve çevre mevzuatına tabi olacaklar yani ona cezası neyse katlanacaklar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – İhaleye girerken bu koşullarla girmediler mi? Yani bu koşullarla girilmedi mi?

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKAN YARDIMCISI ABDULLAH TANCAN – İhaleye girerken süre var mıydı, açıkçası çok emin değilim, ne desem yanlış olur yani o konuda bir bilgi vermeyeyim.

BAŞKAN – Şimdi, “af” desek afta buna hiçbir yaptırım yapılmaz ama burada süre sonu itibarıyla konulmuş yani iki yıllık bir süre konulmuş. Af değil ama süre uzatımı diyebiliriz.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Yani bilmiyorum, bize göre çok mantıklı değil, önergemizi de sunduk bununla ilgili, gerekçemizi de belirttik.

BAŞKAN – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

45'inci maddeye geliyoruz.

(45'inci madde okundu)

BAŞKAN – 45'inci madde üzerinde önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 45'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Kenanoğlu
İstanbul

BAŞKAN – Gereçeyi okutuyorum:

Gereççe:

Nükleer enerji, radyasyon, nükleer atık gibi kamu güvenliğini doğrudan ilgilendiren konularda özel hukuk tüzel kişilerine yetki devri yapılmaktadır. Toplumun can güvenliği daha çok kâr sağlamak amacıyla kurulmuş şirketlere bırakılamaz.

Kamusal denetim kesinlikle devredilmemeli ve sıkı koşullara bağlanmalıdır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yani böyle olmalı.

BAŞKAN – Evet, önerge hakkında bir görüş var mı?

Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI NÜKLEER ENERJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HALİL DERE – Sayın Başkanım, sayın vekilimizin belirttiği şekilde bir yetki devri söz konusu değildir. Bu alanda şu an için düzenleyici ve denetleyici kuruluş olan TAEK, kurul teşkil ettikten sonra ise Nükleer Düzenleme Kurumunun denetim ve düzenleme yetkileri hiçbir eksikliğe mahal bırakılmaksızın devam edecektir.

Burada getirilen husus, yetkilendirilen kişiye yani lisans sahibine kurumun yapacağı denetimden ayrı ve ek olarak başka bir denetim hizmeti satın alma yükümlülüğüdür.

Nükleer sektörde “derinlemesine güvenlik” diye bir kavram vardır. Şöyle ki: Bir konu birden fazla güvenlik tedbirine, denetime ve kontrole tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda, kurumun yani yetkili kurumun, düzenleyici kurumun yapacağı denetim yanında ilgili lisans sahibine ek olarak ayrıca bir denetim hizmeti alma yükümlülüğü de getirmektedir. Yani bir yetki devri söz konusu değildir.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ya şöyle söyleyeyim: Tabii, konuyu derinlemesine bilen birileri değiliz yani onu ifade edeyim. Ancak bu yani uygulanan işlemlerde önce bir özel firma ya da kişiler yetkilendiriliyor ve ondan sonra da büyük oranda sorumluluk onlara bırakılıyor, Maden Yasası'ndaki tartıştığımız konu benzeri. Umarız öyle olmaz yani bizim kaygımız bundan kaynaklıdır. Maden Yasası'nda da saha sorumluları var, onlar denetliyorlar filan, işte devlet de gidiyor, denetleme yapıyor ama sonuçta Soma oluyor, Soma'daki katliam oluyor yani.

Burada da benzer kaygıyı taşıdığımızı ifade etmek isterim. Yani devletin denetleme yetkisini hiçbir şekilde yani ilave filan diyerek değil ilaveyse devlet ilave tedbirini alsın, kendisi bunu yapsın çünkü bu alan çok riskli bir alan yani.

BAŞKAN – Bir açıklama daha var herhâlde.

Buyurun.

TÜRKİYE ATOM ENERJİSİ KURUMU HUKUK MÜŞAVİRİ FATİH KURHAN – Şimdi efendim, şey var: Nükleer alandaki düzenleme ve denetleme faaliyetleri zaten uluslararası normlara tabidir ve düzenleme faaliyeti zaten denetleme faaliyetini içerir ve devletin asli ve sürekli görevlerindedir. Zaten bunun devredilmesi mümkün değildir. Burada yapılan, kurumun denetleme faaliyeti asıldır, sadece bu denetleme faaliyeti özel hukuk tüzel kişilerinden ek veri olarak alınacak bir faaliyettir. Buradaki zaten ifadelerdeki kasıt da ayrıca demek de odur. Yoksa kurumun denetleme faaliyeti hiçbir şekilde devredilemez, zaten Anayasa'ya da aykırıdır.

BAŞKAN – Buyurun Yasin Bey.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Evet Sayın Başkan, 45 ve 49’uncu maddeler arasında ilgili bütün konuşacağım, sonraki maddelerde de konuşmayacağım çünkü 45 ve 49’uncu maddeler tamamen 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu’yla ilgili olan kısım.

Şimdi, bu 702 sayılı Nükleer Düzenleme Kanunu yaklaşık altı ay önce kanun hükmünde kararnameyle geçirilmiş. Komisyon da defaten özellikle belirtmeme rağmen, ne yazık ki komisyona gelmeden direkt Genel Kurula geçmiş olan bir kanundur. İşte, Komisyonun bugünkü oturumunun başlangıcında söylenildiği gibi, çok hızlı bir şekilde yapıldığında böyle unutulmuş kısımlar olabilir diye bahsettiğimiz örnek aslında bu teklifin içinde de görülüyor ki 5 tane konu unutulmuş, hatta hatta yarın Genel Kurula gelecek olan torba kanununda da yine aynı şekilde Nükleer Düzenleme Kurumuyla ilgili olan bir eksiklik var, sigorta şirketleriyle ilgili, o da orada geçiyor. Dolayısıyla bu tarzda bir durum söz konusu.

Maddenin özeline gelince... 45’inci maddenin yetkilendirme ve denetim kısmıyla ilgili, bu eski kısmına baktığımda kaldırılan kısma dikkat ettim ve kaldırılan kısmın ne olduğunu şimdi sizlere açıklamak istiyorum: Kaldırılan kısım “Bu yetkilendirilmiş tüzel kişiliklere verilen yetki ve sorumlulukların görev ve yükümlülükleri Cumhurbaşkanınca düzenlenir.” kısmı kaldırılmış. Ve burada dikkatimi çeken yine şu oldu: Orada herhâlde beş kelime bir cümle var, o galiba Sayın Cumhurbaşkanının da dikkatini çekti, ondan dolayı kaldırıldığını düşünüyorum. “Her türlü sorumluluk kendisine ait olmak üzere” kısmı Sayın Cumhurbaşkanını çok rahatsız etmiş olacak ki bu kısmı bundan dolayı kaldırdıklarını düşünüyorum. Yani hızlı yaparsanız dediğim gibi böyle bir durum söz konusu oluyor. Şimdi, peki, dolayısıyla artık bu görev ve yetki, yükümlülükleri, bu defa yetkilendirilmiş tüzel kişiliklere kim düzenleyecek? O da belli değil yani yeni kısımda da bu defa kimin düzenleyeceği belli değil. Sadece Cumhurbaşkanının düzenlediği kısmı ortalıktan kaldırılmış çünkü oradaki cümle “Her türlü sorumluluk kendisine ait olmak üzere” kısmı onun ilerleyen dönemde de kendisini bağlayıcı bir durum söz konusu olduğu için muhtemelen kaldırılmıştır ama hızlı bir şekilde yapıldığından dolayı hem bu 45’inci madde hem ceza hükümleri ve idari yaptırımlar, ilavesinde de radyoaktif atıklarla ilgili kısım, aynı şekilde de personelle ilgili geçiş hükümleri gibi kısımlar keşke Komisyona zamanında getirilseydi, bu şekilde olduğu gibi değerlendirilseydi o zaman bunlar dikkate alınıp düzenleme yapılabilirdi. Nasıl bugün hem sivil toplum örgütlerinin bizlere gelen görüşleri çerçevesinde kısmi iyileştirmeler kısmen yapılabildiği gibi o dönemde de bunlar yapılabilirdi.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Yasin Bey, sonuç itibarıyla bundan sonraki zaman ve süreçte de yine aynı şekilde bu konuda yine kanunlar gelecek yani bu kaçınılmaz bir durum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – İşte, bunlar böyle daha dikkatli incelenirse, böyle hızlı bir şekilde yangından mal kaçırır gibi yapılmazsa... Bunlar bir şekilde bu değerlendirmeler çerçevesinde göze çarpar ve bunların bu şekilde olmadığı o zaman da bizler tarafından Genel Kurulda da ifade edildi.

BAŞKAN – Buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI NÜKLEER ENERJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HALİL DERE – Sayın Başkanım, şunu ifade etmek isterim: Sayın vekilimiz açısından bir yanlış anlaşılma olduğunu düşünüyorum, şöyle ki: “Her türlü sorumluluk kendisine ait olmak üzere” ibaresi aslında yetkilendirilen kişileri tarif eden bir tanımdır. Bu da tarafı olduğumuz Nükleer Güvenlik Sözleşmesi’nin ortaya koyduğu nükleer sektörün birinci kuralıdır. Tüm dünyada genel kural şudur: Nükleer faaliyetlerden dolayı münhasıran kurucu yani lisans sahibi sorumludur. Bu cümlenin buradan çıkartılmasıyla kurucunun yani lisans sahibinin münhasıran yani sadece ve sadece kendisinin sorumlu olacağı ilkesi ortadan kaldırılmamaktadır. Bu ilke zaten taraf olduğumuz için uluslararası hukuk gereği bizim bir yükümlülüğümüz. Ayrıca, 702 sayılı Kanun

Hükmünde Kararname’de başka şekillerde ve defaatle ifade edilmiş bir düzenlemedir. Sadece yetkilendirilen tüzel kişilere verilecek yükümlülüklerin kanun gücünde olmasının hukuken daha sağlam olacağı düşüncesinden hareketle bunların Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yerine kanun düzeyinde düzenlenmesinin herkes açısından daha faydalı olacağı düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla bunu açıklama gereği duydum.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bana şunu izah edebilir misiniz: Bu neden kaldırıldı? Sadece o cümle kaldırılmış, gerisi aynı konmuş. Bunun izahını mantıklı bir şekilde izah ederseniz sevinirim, sıkıntı yok ama şu anlattığınız çerçevede sadece orada Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenmesi kaldırılması ki bir sürü konuyu Cumhurbaşkanı düzenlerken yine Nükleer Düzenleme Kurumuyla ilgili kısımlarda da bir sürü konuyu Cumhurbaşkanı düzenlerken niçin yetkilendirilmiş tüzel kişilikle ilgili kısmı Cumhurbaşkanı düzenlemiyor? Onu da düzenleseydi, sıkıntı yok.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI NÜKLEER ENERJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HALİL DERE – Şöyle: Malum olduğu üzere geçen sene yapılan Anayasa değişikliğiyle...

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Geçen sene dediğiniz yaklaşık beş ay oldu daha topu topu.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI NÜKLEER ENERJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HALİL DERE – Yani 2018 yılı içerisinde yapılan yani Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş kapsamında malum olduğu üzere “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” diye bir norm üretildi, daha önce hukuk sistemimizde olmayan bir norm. Burada Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yürütme organının şekillendirilmesi, yürütme organına bazı yetkiler, sorumluluklar, görev dağılımı verilmesi gibi düzenlemeler yapılacağı Anayasa’da düzenleme altına alındı. Hâlbuki bu piyasada faaliyet gösterecek olan kişilere yani lisans sahiplerine bazı yükümlülükler yüklenmesi konusunun aslında kanun düzeyinde yapılmasının daha faydalı, daha doğru olacağı düşüncesinden hareketle böyle bir düzenleme yapıldı. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yürütme organına, bir kuruma ek görevler verebilirsiniz, yetkiler verebilirsiniz, onu şekillendirebilirsiniz ama masanın karşı tarafında oturan yetkilendirilmiş kişilere yani lisans sahiplerine verilecek yükümlülükler ise kanun gücünde olmalı.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Bu verdiğiniz savunma ne yazık ki 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin tamamen aslında kararnameyle değil de kanunla olması gerektiğini söylüyorsunuz. Dolayısıyla siz bu defa da bütünü reddetmiş oluyorsunuz şu cümlelerinize.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI NÜKLEER ENERJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DAİRE BAŞKANI İBRAHİM HALİL DERE – Hayır, şöyle ki: Malum olduğu üzere kanun hükmünde kararnameler adı üstünde kanundur. 702 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle getirilen yükümlülükler, kurallar, ilkeler, bunlar kanun gücünde hem kurumlara, kamuya bazı haklar, yükümlülükler getiriyor hem de lisans sahiplerine yani işletmecilere bazı yükümlülükler getiriyor. Dolayısıyla Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle sadece yürütme organına bazı yetkiler tanınıyor. Malum, lisans sahibi yürütme organının bir parçası değil, arada böyle bir fark var.

BAŞKAN – Açıklamayı dinledik.

45’inci madde üzerindeki önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: 45’inci maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

46’ncı maddeye geçiyoruz.

46’ncı madde üzerinde önerge yok.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 46'ncı madde kabul edilmiştir.

47'nci madde üzerinde önerge yok.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 47'nci madde kabul edilmiştir.

48'inci madde üzerinde önerge yok.

48'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 48'inci madde kabul edilmiştir.

49'uncu madde üzerinde önerge yok.

49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 49'uncu madde kabul edilmiştir.

50'nci madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/1410) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 50'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “değişiklikler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile 22 nci maddesiyle 3213 sayılı Kanuna eklenen geçici 43 üncü madde” ibaresinin eklenmesini ve (b) bendinde yer alan “1/1/2019 tarihinde” ibaresinin “1/1/2019 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Şahin Tin

Fuat Köktaş

Semra Kaplan Kıvırcık

Denizli

Samsun

Manisa

Gerekçe:

Önergeyle maddenin birinci fıkrasının (a) bendindeki değişiklikle 3213 sayılı Kanun'a eklenen geçici 43'üncü maddenin yürürlük tarihinin 31/12/2019 olarak belirlenmesi ve çerçeve 14'üncü maddesiyle değiştirilen 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 14'üncü maddesi uyarınca alınacak devlet hakkı bedellerinin alınacağı döneme açıklık kazandırılması amacıyla bu maddenin yürürlük tarihinin yeniden düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talebi var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 50'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51'inci madde üzerinde önerge yok.

51'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 51'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde teklifin kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması amacıyla Komisyon Başkanlık Divanına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, toplantımız burada bitmiştir.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, geneli üzerinde son... Bıktırdım sizi, biliyorum ama kusura bakmayın, 51 madde ve bence gerek sektörü gerek maden sektöründe çalışanları, işçileri, jeoloji, maden mühendislerini ve diğer meslekleri, çevre, orman, hepsini ilgilendiren konunun böyle bir güne apar topar sıkıştırılıp alelacele çıkarılmasını biraz şeyle karşılıyorum. Maddeler üzerinde daha rahat ve daha geniş bir süreçte, keşke en azından iki güne yayabilseydik; bunu belirtmek istiyorum özellikle.

Bir de maddelerde tek tek görüşler alınabilseydi daha sağlıklı yürürdü diye düşünüyorum. Alt komisyonun bir görevi de buydu diye... Çünkü üst komisyonda görüşülmeyip alt komisyona verilmesinin sebebi, bu sivil toplum örgütlerinin bu maddelerle ilgili görüşlerini tek tek sunması amaçlanmıştı; bunu da belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun, biz teşekkür ediyoruz.

Toplantımız ve oturumumuz burada sona ermiştir. Ben de katılmanızdan dolayı hem Komisyon üyelerine, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli bürokratlarına çok çok teşekkür ediyorum.

Hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Kapanma Saati: 00.26

